

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

M. ANTONI
NI IMPERATORIS
ROMANI, ET PHILOSOPHI
De seipso seu vita sua Libri XII. Græcè &
Latine nunc primum editi, GVILIELMO XT
L ANDRO Augustano interprete:
qui etiam Annotationes adiecit.

MARINI NEAPO-
LITANI DE PROCLIVITA
ET FOELICITATE LIBER:
Græcè Latineq; nunc primum publicatus,
Innominato quodam interprete,
adiectis iidem Scholijs.

EBIBLIOTHECA ILLVSTRISSIME
principis Othonis Henrich.

CVM PRIVILEGIO IN TRIENNIVM.

TIGVRI APVD ANDREAM
Gesnerum F.
(1554.)

REGLIOTRECA

NEGLA

MONACENSIS

Honos
Erit huic quoque
Lito.

ANDREA FELICIS OEFE :

L U.

Monacensis.

VERE NOBI

LI VIRO GEOR-

GIO A STETTEN IV-

NIORI, PATRICIO AVGVSTA-

no, summa tibi obseruantia colendo,

Guilielmus Xylander Augu-

stanus. S.

VM opusculum hoc M. AN-
TONINI Imperatoris Ro-
mani, eius qui Philosophus est ap-
pellatus, instinctu CORRADI
GESNERI, Medici & Philosophi prestan-
tissimi, mihiq̃e summa amicitia iuncti, de
Græco Latinum fecissem, eiusq̃e iam opusculi
adornaretur editio, ut id laudat SIMO TAV, vir
Ornatissime, nomini inscriberem, non una me
impulit ratio. Nam & quàm grato animo tuæ
in me veneuolentiæ (quàm & aliàs & superios
ri præsertim MAIO coràm in patria sum exper-
tus summam) memoriam colerem, publice te-
statum facere me posse uidebam: & haud pa-
tum gratiæ tui nominis splendorem huic ipsi edi-
tioni conciliaturum iudicabam. Iam cùm satis
apud me constaret, quis esset tuus de studio sa-

pientia, deque ijs quæ ad humanitatem spēs
 Etant disciplinis sensus, quantaque cum diligen-
 tiaque ab incunte ætate in ijs versata, & boni-
 tate earum cultores sectatoresque complexus
 semper esses: non verebar, ne non gratum hoc
 qualecunque meum haberes officium. Ipse qui-
 dem ceriè liber cum auctoris dignitate, tum eius
 quam tractat rei præstantia, facile apud te im-
 petrabit, ut eum tua digne tutela: de meo labo-
 re dicam postea. Scriptum esse ab ANTONI-
 NO Philosopho Imperatore hoc opusculum,
 id in annotationibus nostris demonstraui-
 mus: ut hîc ea repetere, quæ ibi diximus, nihil atti-
 neat. Potissima verò Philosophiæ capita secum
 meditatum esse hunc tantum Imperatorem,
 commentatumque diligenter, uel nostris ver-
 bis, uel si mauis, Græca ubi legeris, ipse depre-
 hendes. Etenim tametsi verum est, libellos hos
 ANTONINI (ut quidem in nostras y manus
 peruenerunt) esse mutilos, misereque & maio-
 re sui parte decurtatos: nihilominus id in
 præptu est, grauissimas in his ipsis extare de fe-
 rendâ conditione humana, de contemnenda
 morte, de societate humana tuenda, de uera bea-
 titate, de causis miseriarum humanarum, a-
 lijsque id genus compluribus Philosophiæ capi-
 tibus

tibus disputationes, easdemque iuxta argutas,
 & exemplis comparationibusque appositissi-
 mis perpolitas. Nec absimile est nostri auctoris
 genus philosophandi ei, quo usum esse Epictetum
 (qui aetate ANTONINVM non ita mul-
 tum antecessit, cuiusque se usum praeceptis no-
 ster ingenuè prae se fert) Arrhianus memoria
 prodidit. Floruit enim circa illud tempus ut-
 runque studium sapientiae cum ipsi Impera-
 tores aut colerent philosophiam, aut certè eius
 sectatores non aspernarentur. Quo factum est,
 ut extiterint permulti doctrina & gravitate
 praestantes viri: quorum partim nomina tan-
 tum & dicta factaque aliquot apud historiae
 scriptores extant, partim scripta etiam doctissi-
 ma & prudentia plena nostrum ad aëum per-
 durauerunt. Enimvero ANTONINVM ego
 iudico (neque aliter sentire doctos existimo) non
 id modò his voluisse in Commentarijs explica-
 re, quibus ipse in rebus animum suum occupas-
 set, quibusque praeceptis, exemplis, & ratio-
 nibus sese ad hominis, ciuis, Imperatoris, adeo-
 que Philosophi nomen cum dignitate tuendum
 informauisset. Sed vnà demonstrasse, quae esset
 vera atque expedita ad tranquillitatem animi,
 & eam quae homini in hac vita contingere po-

6
rest felicitatem consequendam uia: tum quid-
dam rei esset, cur plerique hominum adeò de na-
tura, suæque sorte immeritò conquererentur.
Quippe hoc modo philosophia neglecta & spre-
ta ulciscitur illos: quorum questus & indigna-
tionem sapientissimus Poeta Euripides sanè
quàm scitè & (ut omnia) eleganter expressit,
senem calamitate iectum in scenam producens:
qui, cum parum rectè rationes ad vitam tum,
cum maxime debuerat, subduxisset, ut incidit
in res aduersas, non sua imprudentia culpam æ-
gnosceret, sed (qui est mos vulgi) ad furilia &
inutilia vota confugeret. Cuius de inscitia hæ-
c extant versus, quos adducam, Latine tamen
à me redditos, ne in hoc orationis generi peregrini-
um sermonem interferam:

Eheu, datum non esse & hoc mortalibus,
Iuvenes ut esse bis queant, iterum & senes?
Nam si domi quid secius fortè euenit,
Corrigimus illud consilio tamen nouo:
Atque retractare haud licet. quòd si redux-
Iuuenilis ætas esset, & senium duplex,
Peccata vitæ corrigeremus istius,
Vita instituto providi melius noua.
Capitalis profectò Iphis, et quouis dignus infor-
tunio, qui non præsentem vitam præceptis ex-
emplis quæ

omplisq̃ue rectè informandam moneret, sed aliam optet, qua huius errata emendari possent. Quantò rectius Thesens ille Euripideus? cuius hanc suam Cicero aliud refert:

Nam, qui hac audita à docto meminisssem viro,
Futuras mecum commentabar miseras:

Aut mortē acerbā, aut exiliū mæstam fugam,

Aut semper aliquam molem meditabar mali.

Vi si qua inuecta diritas casu foret,

Ne me imparatum cura laceraret repens.

At enim è philosophia petendam hanc vitæ institutionem, neque obscurum est, & ab alijs multis grauibꝫq̃ue autoribus ita demonstratum, vt meis verbis hoc quidem loco & tempore non egeat. Id quidem haud temerè videor addere, eam philosophandi rationem, quā hic noster tenuit (hoc est, qua breuibꝫq̃ue præceptis, exemplis, comparationibꝫq̃ue propositum absoluit) maiori hominum parti cū ad intelligendum faciliorem, tum ad tenēdum memoria commodiorem esse altera illa, qua exquisitis disputationibus, ingeniosisq̃ue confectionibus veritatem eruit. Quod ipsum eò spectat, ut intelligatur, quid præsens liber communi hominum vitæ formanda conducere possit. sed mitto librum commendare, præsertim cū se

*mel inceptus legi, facile lectorem retineat: ut ue-
 rū fore hoc loco nō dubitem, id quod est scitè ab
 eodem Poëta dictum, gustu percepto empro-
 rem allici. De meo labore, & opera quam in
 conuertendo adhibui, superest ut dicam: eisi fi-
 dem diligentiamque meam malo doctis collatio-
 ne facta Græci cum Latino libro aestimandam
 relinquere, quam me aut mea iactare. Neque
 uerò metuo ne quis hanc editionem sit insectatus
 rus, nisi si ū sint exituri, qui librum mutilum
 & plerisque locis interruptum interpolatum-
 que indignè sint laturi lectoribus offerri. Quos
 ego tum denique audiendos censeo, si integrio-
 rem ipsi proferant: alioquin si secundum eos iu-
 dicaturi sint docti, efficiant ut reliquia bono-
 rum librorum, quas ipsas meritò gratas habē-
 mus, negligamus: imò si maioribus nostris idem
 fuisset iudicium de fragmētis librorum, aut mu-
 tilis voluminibus, bone Deus, quot & quā
 præclaros utilissimosq; libros non haberemus
 hodie? Sed valeāt iniqui isti. sanè mihi hoc incō-
 modo conuertendi labor mirum in modum est
 auctus: atque haud scio an ab incepto destituis-
 sem, nisi me & verecundia fallenda quam de-
 deram fidei, & propositi mei (id autem est pro-
 dōsse Reip. literariæ pro virili, eamq; ob rē nulli
 labori*

labori uelle succumbere) tenendi necessitas quædam confirmassent. Latinitati quàm fieri potuit maxime in hoc negotio studui; nisi quòd uoces quasdam, tritas illas, & aptas, non tamen usitatas apud antiquiores, perspicuitatis causa non contempsì. Verba appendere ad trutinam neque volui, neque verò debui. sensum quidem secutus sum, an autem assecutus sim ubique aliorum opto iudicium: cur difficile hoc fuerit, multæ sunt, neque non manifestæ causæ. Et si fateor, in quibusdam me vel ut diuinarem opus habuisse, vel audacter à codice Græco aut usu communi discessisse: quibus locis etsi annotariunculis (eram enim occupatior, quàm commentandi orium suppetere) aliquando consului, tamen si cui secus videbitur, nihil moror: est enim (ut Bacchylidis utar prouerbio) lata uia. Tibi autem, uir præstantissimè, & cur dedicauerim hunc librum, meumque ei impensum laborem, & cur utrunque tuæ amplitudinis patrocinio non indignum fore duxerim, commemorauì iam antè. Supererat, ut orarem te, ut ne hoc meum tui nominis exornandi studium, gratique animi erga te declarandi uoluntatem aspernareris: sed tanta est tua humanitas, tātusq; in rei literariæ defensores amplificata-

resque (inter quos me vel extremo loco haberi peruelim) amor, ut certò mihi de te polliceri, non obsecrando in dubium uocare tuam bonitatem debeam: Itaque labore tuideprecandi supersedendum mihi animaduerto. Ego me tibi, quem singulare patria nostra inclytissima ornamentum, Musarumque benignissimum hospitem noui, studiaque mea commendo, efficiamque profectò, nisi maturius nobis aliquid eueniat humanitus, ut ne tua te erga me possit poenitere beneuolentia. Vale.

Heidelbergæ Calendis Octobribus. Anno salutis

1552

ESVDAE LEXICO

*Antoninus, laudatus per omnia Philosophus: auditorem se prae-
bit alijs primùm, deinde Sexto Bo-
eto Philosopho Romæ: cuius etiam
fores frequentare voluit. eundem uerò etiam Ly-
cius quidam Herodi Atheniensi Rhetori fami-
liaris adire solebat. Hic aliquando Marcum ad-
uentantem, quoniam & cuius rei causa se con-
ferret, interrogauit. Respondit Marcus: Deco-
rum est etiam senibus addiscere. quamobrem ad
Sextum Philosophum eo, ut ea discam quæ non
dum scio. Tum Lycius in cælum sublatus mani-
bus; O Sol (inquit) Romanorum Rex iam se-
nex, librum gestans doctorem frequentat. ac
meus rex Alexander duos & triginta natus
annos obiit. Condidit hic Marcus de vita sua li-
bros XII.*

ET RVRVS

MARCVS

*M*ARCVM regem Romanorum
 silentio admirari, quàm pro di-
 gnitate laudare facilius est: cùm
 nulla eius uirtutes consequi &
 uerbis exprimere eloquẽtia pos-
 sit. Ab inuente enim etate mox uitam tran-
 quillam stabilemque adeò sibi instituit, ut nun-
 quam uel timore uel uoluptate uultum mutasse
 uisus sit. Stoicos præ cæteris Philosophos lau-
 dat, eosque non uiuendi tantum genere, sed e-
 tiam doctrinæ opinionumque studio sectaba-
 tur. Tam luculentum autẽ eius admodum adole-
 scentis adhuc ingenium fuit, ut sæpenumero A-
 drianus de transferenda in ipsum imperij succes-
 sione cogitarit. Sed cùm Pium iam antea sibi le-
 gitimè adoptasset, suam illi successionem serua-
 uit: Marcum uerò affinem ei & familiarem ef-
 se uoluit, ut ita generis successionem ad imperium
 perueniret. Vixit autem Marcus priuatus ad-
 huc adeò modestè, ut nemini popularium Romæ
 se anteferreret, nec adoptione generis ingenium
 mutaret. Et ad imperium euectus, cùm omnia
 iam solus gubernaret, & summa meraque pote-
 state frueretur, nullum unquam arrogantia si-
 gunum edidit, sed & beneficijs collocandis libe-
 ralis ac copiosus fuit: & in gentium ac prouin-
 ciarum gubernatione bonus ac moderatus,

EX EPITO- ME SEXTI AV- RELII VICTORIS.

ANTONINVS imperavit ānos
XVIII. Iste uirtutum omnium cœ-
lestisq̃ue ingenij exstitit, ærumnis-
que publicis quasi defensor obie-
cius est. Etenim nisi ad illa tempora natus es-
set, profectò quasi uno lapsu ruiissent omnia sta-
tus Romani. Quippe ab armis quies nunquam
erat: perq̃ue omnem Orientem, Illyricum, Ita-
liam, Galliamq̃ue bella feruebant: terramotus
non sine interitu ciuitatum, inundationes flumi-
num, lues crebra, locustarum species agris infe-
ste: prorsus ut propè nihil, quo summis angori-
bus atteri mortales solent, dici seu cogitari
queat, quod non illo imperante sæuierit. Is pro-
pinquum suum *L. Annium Verum* ad imperij
partem nouo beneuolentiæ genere asciuit. Qui
Verus inter *Altinum* atque *Concordiam* uer-
satus ictu sanguinis quem morbum Græc
ἀπὸ πλῆθους

ἀνὸν δὲ ἱερὸν ὡς ἔστιν ὠνομαζόμενον, undecimo imperij anno ex-
 tinctus est, carminum maximè Tragicorum
 studiosi, ingenij asperi atque lascivi. Post cuius
 obitum M. Antoninus Rempublicam solus te-
 nuit, à principio uita tranquillissimus, adeò ut
 ab infantia uultum nec ex gaudio, nec ex mæro-
 re mutauerit, philosophia studens, literarum-
 que Græcarum peritissimus. Hic permisit uiris
 clarioribus, ut conuiuia eodem cultu, quo ipse,
 & ministris similibus exhiberent. Hic cum æ-
 rario exhausto largitiones, quas militibus im-
 penderet, non haberet: neque indicere pro-
 uincialibus aut Senatui aliquid uellet, instru-
 mentum regij cultus, facta in foro Traiani se-
 ctione distraxit, uasa aurea, pocula crystallina
 & murrhina, uxoriam ac suam sericam &
 auream uestem, multa ornamenta gemmarum:
 ac per duos continuos menses uenditio habita
 est, multumque auri redactum. Post uictoriam
 tamen emptoribus precia restituit, qui reddere
 comparata uoluerunt. Molestus nulli fuit, qui
 maluit semel empti retinere. Huius tempore
 Cassius tyrānidem arripiens, extinctus est. Ipse
 uita anno LIX. apud Vendobonam morbo
 consumptus est. De eius obitu nuncio Romam
 peruecto, confusa luctu publico urbe; Senatus
 in

*in Curia veste retri indutus, lachrymans conue-
nit. Et quod de Romulo agrè creditum est, o-
mnes pari sensu præsumpserunt, Marcum
cælo receptum esse: ob cuius honorem
templa, columna, multa que a-
lia decreta sunt.*

M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua,

LIBER I.

Guliel. Xylādro Augustano interprete.

Bauo meo Vero didici placē
dis esse moribus, et iræ absti
nens. Existimatione parētis
mei, eiusq; recordatione ad
uerecundiam & uiro dignos mores usus
sum. Matrē in studio pietatis erga deos
iheralitateq; imitatus: præterea in absti
nendo à nō perpetrandis modò, sed &
cogitādis flagitijs: tum in frugalitate ui
ctus, ab opulentiā comitāte luxu remo
tissima. A proauo id habui, ut ne in pu
blicos ludos cōmearem, sed bonis præ
ceptoribus domi meæ uterer, intellige
rēq; nullis hac in re parcendū sumptib.
Ab educatore, ne auriga Praefinus, aut
Venetus, né uepalmulatus aut scutarius
fierem: ab eodē tolerare labores, esse cō
tentus paruo, operari, non immiscere
me multis negocijs, haud facillē calum
niam admittere, didici. A Diogneto, stu
dium in res inanes non conferte, fidem
abrogare ijs quę de incantationibus, de

monūqꝫ pꝑligationib. ac id genus alijs reb. pꝑtigiatores & impostores referūt: neqꝫ animi causa coturnices alere, aut si miliū rerū studio & cupiditate teneri: itē liberē dicta ferre æquo animo, philosophiæ me addicere, audire primò Barchiū, deinde Tandafidē ac Marcianum, scribere dialogos, pueriliætate, grabatū, pellem, aliaqꝫ ad Grēcā disciplinam pertinentia, usurpare. Rustici monitu in eā deueni cogitationē, mores meos correctionē ac cultu opus habere: nō esse imitandōs Sophistas, nō esse instituendas de contemplationibus scriptiones, neque oratiunculas adhortatorias declamandum, neqꝫ speciem uiri exercitijs dediti, ac laboriosi ostentādam: ad hæc Rhetorica, poësi, & Astrologia abstinēdum, domi neqꝫ uestitu, neqꝫ alijs huius modi reb. utendum: epistolas scribendas simpliciter, quo modo ipsius ad matrem meam est epistola Sinuessam missa: insuper placabilitatem esse, & in alloquio facilitatem exhibendam ijs qui stomachū nobis mouerint, aut aliquid deliquerūt, simul atqꝫ ij redire ad officiū uelint:

uelint: diligenter etiam legendum, neq; omnino considerationem accuratam satis putandum, neq; celeriter adsentendum loquaciter conuersantibus: cōmentarios Epicteti legendos, quorum & è domo sua mihi copiam fecit. Apollonius me docuit, ut libertatem sectarer, certamq; constantiam, neq; aliò unquam, ne minimum quidem, quàm ad rectam rationem respicerem, ac semper mei similis essem in grauib. dolorib. amissione prolis, morbisq; diuturnis: ut què in uiuo exemplo euidenter cōtemplarer, posse eundem & durissimum esse, & remissum quā maximè. Tum etiā, ut in percipienda doctrina me non morosum præberem, sed circumspicerem de homine qui palàm experientiam, & in tradendis scientijs facultatem minimum suorum bonorum putaret. Præterea modum beneficia (ut ijs uidetur) ab amicis accipiendi, ne uel accepta ea nos uiliores redderent, uel stupidè negligeretur atq; p̄termitterent. In Sexto depræhēdj comitatē, & exemplū dom⁹ ad arbitriū patris familiās institutę, uiuē

di secundum naturam, grauitatem non simulatam, inq̃ consulendo amicorum commodis sagacitatem, facilitatem erga priuatos, * moresq̃ omnibus accommodatos. Quo fiebat, ut eius consuetudo omni adulatione suauior, ipseq̃ eodem tempore in summa apud eos quibus cum agebat ueneratione esset. Porro autem expeditam uiam ac rationem inueniendi & disponendi præcepta ad usum uitæ necessaria. item quòd neque iræ neq̃ alijs cuiusq̃ animi commotionis ullum indicium dabat, sed simul & quàm maximè affectibus uacuus, & humanissimi erat ingenij. In eodem honestam famã sine iactatione, multarumq̃ rerum scientiam citra ostentationem. Alexandrum Grammaticum obseruabam ab increpationibus sibi temperare, neque ignominiose castigare si quis barbarum, solœcū, aut absonum quippiam protulisset, sed ciuiliter id modò, q̃ dicendū fuerat, pronūciare: perinde ac si respondens uel suam sententiam interponeret, aut rationem re ipsa, nō uerbo, cum altero conferret: aut omni

no alia quadam solerti & occulta correctione idē efficiebat. A Frontone didici, ut scirem quæ consequeretur tyrānidem inuidia, quæ uarietas, simulatio: & quòd omnino qui nobis patricij dicunt, inhumaniores quodā modò sint reliquis. Ab Alexandro Platonico, ne crebrò, néue nisi necessitate coactus cuiquam dicerem scriberemūe me esse occupatum, néue identidem impendētia negocia prætendendo debita familiaribus officia detrectaré. A Catulo, ne parui facerem si quid amicus conquereretur, etiam si nulla id ab eo fieretratio ne: Sed anniterer eum in pristinam gratiam reducere. Item ut summa animi cōtentione præceptorum laudem prædicarem: uti de Domitio & Athenodoto traditum est. Vtq; liberos uerè diligerē. A fratre meo Seuero amorē familiariū & ueritatis, iusticiæq; Per eundem cognoui Thrascā, Heluidium, Catonem, Dionem, Brutum. Idem mihi autor fuit ut animo conciperem formam reipub. in qua æquis legibus eodemq; iure omnia administrarent, ac regni, cui nihil ef

set libertate subditorum antiquius. Eundem obseruans curis esse uacuum, constantiam in honore philosophiæ habendo, beneficentiam, & liberalitatem perpetuam seruare, benè sperare, ac de amicorum in amore certò sibi polliceri, à quibus animo esset factus alieno, id ijs non occultum ferre : neque amicis eius opus esse, ut de ipsius uoluntate coniecturâ facerent, sed eam apertam esse. Maximus adhortatus me est, ut suo exemplo me ipsum regerem, neque ulla in re præcipitarem, animo bono cùm alijs in casibus, tum in morbis essem: Vt moribus uteretur temperatis, blandis, ac grauibus, ut quæ instituissem, expeditè nec magna cū molestia perficerē. Dicebat sibi uerba faciēti aut agēti quicquā, neminē nō fidē habuisse, ex animi ipsum sententia loqui uel agere. Nullius rei admiratione se obstupuisse, nunquā aut festinasse, aut cunctatū fuisse, neque trepidasse, neque mœsticiæ, neque gaudij nimiū fuisse, neque iracundū, neque suspiciosum : sed beneficū, placabilē, ueracē, magisque constantiā erroris securā, quàm erratorū correctionē præ se tulisse. Neminē fuisse, quod se

ab ipso cōtēptū, aut ipso pstantiorē putaret. Liberaliter quoq; facerū fuisse. Patris notavi humanitatē, & in ijs, quæ semel essent accuratē deliberata, pman-
 sionē, uanæ gloriæ, & eorū q putant, ne
 que sunt tñ, honorū cōtēptū, studiū
 laborū, afsiduitatēq;. Libēter audiebat
 eos, q aliquid reip. utile poterāt adducere.
 In tribuēdo unicuiq; p dignitate suū fir-
 miter pseuerabat, pitus ubi intēdēdū ef-
 set, ubi remittēdū. Amores adolefcētū-
 lorū coërcebat, utilitati publicæ, oēs co-
 gitationes intēdebat. Amicis secū cœ-
 nādī, aut iter faciēdi necessitatē remit-
 tebat, & q necessitate aliqua impediti
 eū nō cōitati fuerāt, eundē semp ipsum
 inueniebāt. In cōsilijs accuratē qd cōdu-
 cere posset īgrebat, ac cōstāter, neq; ob
 uijs quibusq; cogitationib. cōtent⁹ finē
 cōsultādi faciebat. Amicitiam cōserua-
 bat, neq; uel fatietatē amicorū capiebat,
 neq; ad eos parādos furore aliquo fere-
 bat. In oīb. reb. oīa sua ī se reposita habe-
 bat, læto uultu. Lōge futura puidebat:
 atq; ēt minima antē pparabat, idq; citra
 tumultū. Acclamatiōes, oēm q; adula-
 tionē cōpescibat.

Quæ ad magistratum erāt necessaria, semper custodiebat, sumptus procurabat, neq; detrectabat de ijs reb. causam dicere. Deos citra superstitionem colebat, homines neq; demerebatur, neque auram popularem captabat: in omnib. his sobrius, cōstans, nusquam ineptus, aut nouitatis studiosus. Has porrò res, quæ ad uitę commoditatem aliquid cōducunt, quas fortuna suppeditat, liberaliter, simulq; sine fastu tractabat, ita ut & si adessent, haud sollicitè ijs uteretur, neq; desideraret, si deessent. Nemo fuit, qui eum aut sophistam, aut uernam, aut hominem de schola esse diceret. Sed uirum maturum, absolutum, adulatione superiorem, qui & seipsum regere, & alios posset. Iam philosophiam ueram profitentes in honore habēs, reliquis nihil exprobrauit. Cæterum in consuetudine familiaricommodus graciosusq; extra fastidium erat. Corpus suum moderatè curabat, nō ut qui uitæ cupidus, aut cui formę elegantia curæ esset, non tamen interim negligenter: itaq; suæ diligentia causa paucissimis medicorum phar

pharmacis et fomentis opus habuit. Id in eo præclarissimū fuit, quod facultate alicuius rei præditis concedebat absq; inuidia, ut oratoriar, historiar, legum, cōsuetudinum, aliorumq; id genus: quin etiam ut gloriam ijs rebus quibus excellebant, adipiscerentur, operam suam ipsis nauabat. Et cum ageret omnia secundū instituta maiorū, ne hoc ipsum quidem studebat consequi, ut uideretur à maioribus accepta obseruasse. Ad hæc non erat uagus aut leuis, sed locis & negocijs ijsdem solebat immorari. Post intentissimos capitis dolores, recens atque alacer ad consueta opera redibat. Præterea pauca admodum habebat arcana, & hæc quoq; tantum de rebus publicis. Prudēs porrò erat, moderatusq; cū in spectaculis exhibendis, tum in operū extructionibus congiarijsq;, & alijs huiusmodi negocijs: quippe uir qd ex usu foret potius, quam quæ gloria factum sequeretur, reputans. Non utebatur alieno tempore balneis, non erat ædificandi cupidus, non de ciborum, non uestium texturæ aut infecturæ, nō

formæ corporis elegãtia anxius. Comitatus ei è prædio qui cum ab inferiori casa deduceret: inter Lanuuiños ple-
runq; Tusculano publicano utebatur,
etiã deprecante. Omnino in eius
moribus nihil inerat inhumanum, nihil
inuerecundum, nihil procax, ne (quod
dicitur.) ad sudorem usque: Sed omnia
ita apta & cõcinna, ut si per ocium co-
gitata fuissent, cõpositè, placidè, firmi-
ter, & sibi inuicem conuenienter. Ac-
commodari posset ei id quod de Socra-
te memoratur, quòd & abstinere potue-
rit, & frui reb. istis, quibus & carere ple-
riq; per infirmitatem, & in fruendo cõ-
tinere se nequeunt: at temperare sibi ab
utroque uitio posse, & sobrium perma-
nere, id uerò uiri est animo integro inui-
ctoq; præditi: quod ille in morbo Maxi-
mi præstitit. A dijs bonos auos, bonos
parentes, bonam sororem, bonos præce-
ptores, familiares, necessarios, amicos
bonos accepi, ferè omnia bona: tum q
in nullum eorum quicquã deliqui, quã
quam ita affectus, ut, si occasio incidis-
set, utiq; aliquid tale admisissem: uerum
benefi-

beneficio deorum euenit, ne res ita caderent, ut hoc in me depræhenderetur. Id quoque ijs acceptum refero, quod non diutius apud concubinam aui sum educatus, quod ad pubertatem castus perueni, neque ante eam uir sum factus, sed tempus expectaui. Quòd principi & patri subditus fui, qui erat omnem mihi superbiam excussurus, ostensurusque posse eum qui in aula uiuat & stipatoribus carere & uestibus pictis & facibus, statuisq; certi generis, reliquoq; luxu: Sed licere ei proximum priuato homini habitum sumere: imò uerò eum splendorem eos, qui principes reipub. gerere uelint, demissio, res segnioresq; efficere. Itemque eum fratrem sum nactus, qui moribus suis me ad curam mei ipsius habendam posset excitare, honore autem & amore in me suo delectare. Quod liberi mihi neque indole, neque corpore prauo nati sunt. Quòd magnos in Rhetorica, poëtica, reliquisq; studijs progressus nō feci, q̄ me fortassis planè detinuisset, si me feliciter perficere sensissem.

Quòd maturè eos à quibus sum enutritus in dignitate constitui, quod mihi videbantur cupere, quodq; id iuuenib. adhuc præstiti, neq; diu eos futuri spe laetavi. Quòd Apollonium, Rusticū, Maximum cognoui. Quod perspicuè atq; sæpenumero naturalem uitam cum animo meo reputavi, qualis nam ea esset: nimirum quod ad deos attineret, & eorum munera, cogitationesq; inde conceptas, nihil iam obstare, quin aut secundum naturam uiuerem, aut non: atque hoc quidem fore mea culpa, qui deum monitus, ac tantum non præcepta non obseruassem. Quòd in tali uita meum corpus tandiu durauit. Quòd neque cū Benedicta, neq; cum Theodoto rem habui, sed & postea amore cōcitus, rectæ rationi parui. Quòd Rustico sæpius indignatus, nihil prætereà admiserim, cuius me poenitere potuisset. Quòd mater, cum esset adhuc iuuenis moritura, reliquos tamen uitæ suæ annos mecū exegit. Quòd quotiescunq; pauperi aliqui, aut alias indigenti opitulari statuissem, nunquam audiui, pecuniam mihi non

nō esse, unde id facerē: & quòd mihi nūquam usu uenit, ut alterius ope indigerem. Quòd uxorem ita obsequentem, mei amantem, ac simplicē habui. Quòd alumni quibus liberos meos crederē idonei non defuere. Quòd in somnis cū alia mihi remedia sunt data, tūm cōtra sanguinis excreationem, ac contra uertiginem, hocq; Caietę. Sicut Chręę.
 * cūq; animū ad philosophiā adiunxissem, nō incidi in sophistā aliquē, aut scriptorē, uel q; syllogismos dissoluere doceret, aut meteora traderet. Oīa hęc * Deorū auxilio, fortunaq; indigent. Hęc in Quadis ad Granuā.* Solebat is sibi prędicere, erit ut incidam in curiosum, ingrātū, cōtumeliosum, dolosum, inuidum, dissociabilē. Omnia hęc ijs euenerunt ignoratione bonorum & malorū. Ego uerò, qui naturam boni perspectā habeo, quòd honestū sit, & mali, quòd turpe, ipsamq; eius qui peccat naturā, quòd mihi sit cognata (non quia eiusdem carnis est aut seminis, sed mentis, & diuinę particulę particeps) à nullo eorum lædi possum. Neque enim in me

turpitudinem aliquam quisquam coni-
ijciat. Ei porrò quòd mihi cognatū est,
neq; irasci possum, neque infensus esse:
ut enim unus alterum iuaret in suo o-
pere, eò nati sumus, ut manus, ut pedes,
ut palpebræ, ut superiorū inferiorumq;
dentium ordines. quare contra naturā
est, ut inuicē nobis repugnemus: atqui
succensere & auersari se inuicem, id qui-
dem est repugnare: Quidquid ego sum,
id omne constat caruncula, animula &
mente. Proinde missos fac libros, neq;
stude, non enim licet. Quin tu, ut mox
uitam cum morte commutaturus, cor-
pus sperne, quòd est tabus, ossicula, &
reticulī muliebris instar plexus neruo-
rū, uenarū arteriarū. Animā quoq; con-
sidera, qualis ea sit: Spiritus nimirum, ne-
que is idem semper, sed qui in horas ali-
us efflatur, alius sorbetur. Restat tertia
pars, principatum obtinens. Proinde sic
tecum reputa. Senex es? ne patere hanc
principem partem ulterius seruire, neq;
alieno impetu raptari, neq; fatū uel præ-
sens iniquè fer, uel impédēs subterfuge.
Res Decorum plenæ sunt prudentiæ: for-
tuitæ

tuitæ aut nō carent natura, cōplexūe
corum quæ à prudentia administrātur.
Inde omnia fluunt: necessitas etiam ac-
cedit, & totius uniuerſi (cuius tu pars
es.) utilitas. Porro autem quòd natura
uniuerſi fert, quod quæ ad eam facit con-
seruandam, id bonum est unicuius uni-
uerſi particulæ. Conseruant autem
mundum, quemadmodum elemento-
rum, ita & ex ipsis concretionum rerum
mutationes. Hæc sufficiant tibi, ac sem-
per præceptorum locum habeāt. Libro
rum uerò sitim proijce, ne mur-
murans moriari, sed uerè pla-
catus, atq; ex animo gra-
tiam dijs a-
gens.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Emento quandiu hætenus
ea distuleris, ac quoties pro
rogato tibi à dijs tempore,
eo non usus sis. Certè aliquã
do te animaduertere oportet, cuius mû
di pars sis, & à quo mundi gubernatore
deflueris: tum finem præscripti tibi tẽ
poris futurũ. Quod quidẽ tẽpus si ocio
sus intra parietes consumpseris, elabet̃,
neque redibit unquã tibi defuncto. Sin
gulis horis animo in id incumbe, ut for
titer, quemadmodum Romano & uiro
conuenit, id quod præ manibus est, per
agas, accurata & non ficta grauitate,
humanitate, liberalitate, iusticiaq; adhi
bitis. Interea animum tuum ab omnib.
alijs cogitationib. abduc: quod ita fiet,
si unum quodlibet negocium, eorum
quæ in uita tua exequenda tibi sint po
stremum esse iudicans, ita conficias, ut
ne

ne quid uanitatis, affectuum à consilio auertētium, simulationis, amore sui, aut earū rerū quæ fato quodam ei negotio adiunctæ sunt improbationis admittat. Cernis, quàm pauca sint ea, quorum cōpos uitam felicem ac diuinæ similem uiuere homo potest? nam ea qui adserua rit, ab eo dii nihil ultrà exigunt. Ignomi nia te ipsum affice anime, contemne te ipsum inquā, ut enim honore te ipsum afficias, non tibi præterea tempus sup petet. Vita enim unicuique id præbet: quæ tibi propemodum iam exacta est. Non igitur te ipsum uenerare, sed felici tatem tuam aliorum in animis repositā habe. Nō patere ab ijs quæ extrinsecus accidunt, te circūagi, sed otium tibi pa raut boni aliquid addiscas, ac uagari de sine. Est & alter declinandus error: nō nulli enim actibus uitæ suæ confecti de lirant, quòd scopum nullum habent, ad quē omnes suos conatus & cogitatio nes dirigant. Haud temerè quisquam re pertus est infelix ea de causa quòd non inquireret quid aliorum animis accide ret: qui uerò sui ipsius animi motib. non

obsequitur, necessariò miser est. Horù
semper oportet recordari, quæ sit uni-
uersi natura, quæ mea, quomodóque
hæc ad illam sit affecta, qualis pars ea cu-
ius totius sit: adhæc neminem esse qui
obstet, quo minus semper ea, quæ natu-
ræ (cuius tu pars es) sint consentanea, &
agas, & dicas. Theophrastus in com-
paratione peccatorum, ubi ostendit
communioem ea inter se conferendi
rationem, philosophicè, inquit, ea quæ
per cupiditatem cômittuntur peccata,
grauiora esse ijs quæ per iram. Etenim i-
ratus uidetur cum dolore quodam, &
occultè correptus animo, à recta ratio-
ne diuertere: qui uerò per cupiditatem
peccat, uictus à uoluptate, intemperan-
tior altero censetur, magisq; effœmina-
tus. Rectè igitur, & ut philosopho di-
gnum erat: in maiori esse culpa pronun-
ciauit cui uoluptas, quàm cui dolor pec-
candi fuisset causa: ac omnino hic antè
læsus, & propter doloré iratus, ille spon-
te sua ad delinquendum cupiditatis ex-
plédæ causa fertur. Omnia tibi ita & a-
genda sunt, & dicenda, & cogitanda,

ut

ut si iam nunc uitam in exitu esse arbi-
 treris. Cæterum è uiuis discedere, si-
 quidem dii sunt, nihil habet incommo-
 di: neque enim ij te aliquo malo sunt af-
 fecturi. Sin autem, uel non sunt dii,
 uel res humanas non curant, quid atti-
 nebat uiuere in mundo deum, ac pro-
 uidentiz uacuo? Enimuero & sunt dii,
 & rerum humanarum curam gerunt:
 & ut ne homo in ea, quæ re uera sunt
 mala, incideret, id quidem in eius pote-
 state posuerunt: in reliquis rebus si quid
 mali inesset, utique & hîc ei prospe-
 xissent, ne omnino in malum incideret.
 Quod uerò hominem deteriore non
 efficit, quoniam id modo uitam eius
 posset reddere peiorem? Et quidem u-
 niuersi natura nunquam neq; per igno-
 rationem, neq; sciens quidem, non ua-
 lens autem cauere aut emendare illa, tan-
 tum errorem admiserit, neque imbecil-
 litatis, neque inscitiz causa, ut bona &
 mala bonis malisque hominibus pro-
 miscuè & ex æquo accidant. Atqui
 mors & uita, honor & ignominia, do-
 lor & uoluptas, opes & paupertas, o-

mnibus hæc uniuerſa eadem ratione hominibus cùm bonis tum malis contingunt, ſuntq; neque honeſta, neque turpia: ergo neque bona quidem, neque mala. Quàm celeriter omnia abolètur, in mûdo quidem corpora, in cœlo autem etiam eorum memoria. Omnia quæ ſub ſenſum cadût, ac præſertim ea, quæ uel uoluptate alliciunt, uel dolore terrèt, uel faſtu ſuo clara ſunt, quàm uilia ſunt ea omnia, & contemptione digna, quàm fordida, obnoxia interitui, & mortua? Intelligentiæ eſt, indagare quidnam ſint ij, quorum opiniones & uoces gloriâ. * Quidnâ eſt mors? Certè ſi quis eâ per ſe intueatur, cogitationeq; omnia ab ea ſeparet, quæ ei in eſſe uidentur, iſi iam nihil aliud exiſtimabit eſſe mortem, quàm opus naturæ. At uerò puer eſt, qui naturę aliquod opus formidat. Et quidem mors non opus ſolû eſt naturæ, ſed & prodeſt ei. Quónam modo Deus hominem attingit, & qua hominis parte? præterea quomodo afficitur eo tactu pars illa? Nihil miſerius eſt eo, qui omnia circulando ſcrutatur,

&

&(quod aiunt) ea etiam quæ sunt infra
 terram rimatur, coniecturaq; ea quæ in
 aliorum animis eueniant inquit, neq;
 sentit sufficere, ut suū quisq; qui in ipso
 inest genium obseruet, cumq; legitimè
 colat. Colitur autem, si quis seipsum ab
 animi perturbationib. à uanitate, ab in-
 dignatione eorum causa quæ à diis aut
 hominibus aguntur concepta, uacuum
 conseruet. Quæ enim dii agūt, uirtutis
 causa honorem, quæ ab hominibus, co-
 gnationis nomine amorem merentur:
 nonnunquam etiam miserationem, ra-
 tione ignorationis corū quæ bona aut
 mala sunt. qui sanè defectus non uilior
 est eo, quo ne inter album & nigrum di-
 scernere possimus, impediunt. Quòd si
 tria annorum millia tibi uiuenda forēt,
 insuperq; triginta alia, tamen recordan-
 dum tibi est, neminē aliam ab ea quam
 uiuit uitam deponere, neq; aliam depo-
 nere quàm eam quam uiuit. Itaq; idem
 est longissimum spatium cum eo quod
 est breuissimum. nam quod præsens est,
 id omnibus idem est, quanquā id quod
 perijt, non sit idem, atq; id quod amitti-

temporis punctum esse apparet. Etenim neq; præteritum aliquis, neq; futurum quicquã amittere potest: qui enim id ei adimatur, quod ne habet quidem. Duo itaq; hæc memoria sunt tenenda, Vnum, omnia ab æterno esse eiusdẽ formæ, atq; circulo reuolui, neque differre quicquam, eadẽne cẽtum aliquis, aut ducentis annis, an uerò infinito uideat tempore. Alterum, quòd is qui diutissimè uixit, & is qui celerrimè moritur, tantundem amittunt: eo enim tantum priuantur, quod præsens est, quando id etiam solùm habent: quod autem nõ habet, ne id ne deperditur quidem.

Vniuersa esse sita in opinione: quod patet ex his quæ cum Monimo Cynico sunt disputata. Perspicua autem est eius quod dictum est utilitas, si quis eatenus eius suauitatem admittat, quatenus ueritati congruit. Anima hominis contumelia seipsam multis modis afficit. Primo, quum quantum in se ipsa situm est, abscessus quidam, & quasi, ulcus mundi fit. Abscedit autem à natura, quando ea quæ sunt, iniquo fere
ani

animo: cuius quidem naturæ una in parte reliquæ singulorum naturæ omnes continentur. Deinde, quum hominem aliquem auersatur, aut lædendi causa aduersatur: hoc est iratorum. Tertiò, quum uoluptati aut dolori succumbit. Quartò, quum simulat, fictéque aliquid aut facit aut loquitur. Quinto, quum siquam actionem aut conatum ad nullum certum scopum dirigit, sed frustra quicquam, nullaque consequentia agit: quum oporteat etiam minima quæq; ad certum finem referri. Finis autem animanti ratio: prædicto propositus est ut rationem atque Legem ciuitatis uetustissimæ sequatur. Humanæ quidem uitæ tempus, momentum est, natura fluxa, sensus obscurus: totius corporis temperamētum putrescit facilè, anima uaga est, fortuna quæ sit, difficile est colligere, fama incerta est. Atque ut summam rei dicam, omnia quæ ad corpus pertinent, fluuij naturam habent, quæ ad animā, insomnij & fumi: uita bellum est, & peregrinatio, fama post mortem, obliuio est.

Quid ergo est quòd tutò hominem pos-
sit deducere? philosophia. Ea uerò in
hoc consistit, ut genium qui in te est, in-
contaminatum conserues, atq; illęsum,
uoluptatibusq; & doloribus superiorę:
ut nihil frustra, nihil fictę aut falsò agas:
nihil cures, agatne quicquam alius, aut
omittat. Præterea, ut ea quę accidunt, fa-
tęue eueniunt, ita accipias, tanquã inde
missa, unde tu quoq; ueneris. Postremò,
ut placido mortę animo expectes, quip-
pe nihil aliud, quàm dissolutionem ele-
mętorum eorum, ex quibus unũquod-
libet animal coneretur est. Iam si ipsis
elementis nihil mali euenit continenti-
bus istis mutationibus, quibus ipsa in-
ter se alia identidem in alia uertuntur,
quęnam causa est, cur de mutatione u-
niuersi corporis, dissolutionęque fini-
strum quicquam suspicari debeamus?
cũ ea secũdum naturam fiat. nihil ue-
rò malum est, quod natura euenit. Hęc
Carnunti disputata.

25

M. ANTONINI IMPERA-
toris de uita sua,

LIBER III.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete,

On hoc tantum est confide-
randum, singulis diebus uitā
cōsumi, partēq; eius subinde
minorē relinqui: sed & hoc
cogitandum, q̄et si quis diutius sit uictu-
rus, incertum tamen est, sitne suppedita-
tura eadem intelligentia ad cognoscen-
das res, & cōtemplationē, cuius finis est
peritia rerū diuinarū atq; humanarum.
Etenim si delirare ceperit homo, spira-
bit quidē nihilominus, nutrietur, imagi-
nabitur, appetet, reliquasq; id genus fa-
cultates retinebit: ea uerò uis, qua sei-
pso uti queat, rationes officii subduce-
re accuratas, quæ animo præcepit in or-
dinem collocare, de eo ipso an iam tem-
pus sit uitam relinquendi deliberare, ac
si quæ alia sunt, ad quæ obeūda ratione
probè exercitata opus est, ea inquā uis
iam antè extincta est. Festinandum est i-
gitur, non ideò solū, quòd subinde mor

ti propiores fimus, sed & quia rerum intelligentia nos ante exitum uitæ destituit. Id quoque obseruandum, ea quæ appendicis quasi loco adhærēt his quæ natura fiunt, habere non nihil gratiæ & oblectationis. Vt quum panis pinfitur, uideamus quasdam particulas eius rumpi: quod ipsum etsi quodāmodo accidit præter institutū pistoriæ artis, habet tamen non nihil decoris, appetitumque cibi suo quodāmodo excitat. Ficus quoque quū maximè maturæ sunt, fatiscūt, itēque oliuis maturissimis quiddam putredini proximum, pulcritudinem peculiarē addunt. Iam spicas deorsum se flectentes, leonis supercilium, spumam a prurū ex ore effluentem, multaque eiusmodi alia si quis seorsim consideret, intelliget ea etsi longè absunt à pulchritudine, tamen quia rebus naturalibus inhærent, & eas consequuntur, eo & ornatum his adferre, & delectare. Quam ob rem qui attentius ea quæ in rerum natura fiunt mente contemplatus fuerit, nihil non eleganter esse factum putabit, etiam eorum quæ appendicis loco res
natu

naturales consequuntur. Itaque ueros belluarum rictus haud minori cum uoluptate aspiciet, quàm quos pictores & figuli effingunt: uetulae etiam & senis maturam aetatem, puerorumque amor aptum florem castis oculis intuebitur: multaque alia cernet, non apud omnes fidem inuenientia, sed apud eos solùm, qui naturam, eiusque opera rectè intelligit. Hippocrates quum multos sanasset morbo, ipse morbo decessit. Chaldaei multis finem uitae praedixerunt: post ipsos etiam fatum arripuit. Alexander, Pompeius, & C. Caesar, quum totas urbes toties deleuissent, commissioque praelio multa equitum peditumque millia cecidissent, ipsi quoque tandem uita excefferunt. Heracletus, multa de natura rerum, & incendio finem uniuerso allaturo quum disputasset, ipse intercute aqua distentus, stercore bubulo oblitus mortem obiit. Democritum pediculi, Socratem cicuta absumpsit. Quorsum haec? Ingressus es uitam, nauigasti, uectus es: discede. Quod si abundum est

est in aliam uitā, equidem ne ibi quidō
erit quicquā dijs uacuum: sin omnis sen
sus adimet, nō iam præterea dolores ac
uoluptates ferēdæ, neq; seruiēdum uasi
tantō deteriori. Quinimo quod seruit,
id supererit, nimirum mēs & genius: cū
uas illud terra sit, & tabus. Proinde reli
quum uitæ tēpus ne absūme de alijs co
gitando, nisi ad commune aliquod cō
modum id referatur: alioquin enim in
terim ab alio negotio detineberis. Nam
cogitare, quid hic uel ille agat, quam ob
rem, quid loquatur, quid cogitet, quid
moliatur, aut omnino de alijs esse solici
tum, id uerō efficit ut euagemur, neque
obseruemus eam quæ principatū in no
bis obtinet partem. Itaq; in serie cogita
tionū declinanda est uanitas, omniūq;
maximè curiositas, & malitia. Ad sue fa
cere te ipsum debes, ut de his tantū re
bus cogites, de quibus si quis te subitō
interroget quid nunc mediteris, confe
stim liberè possis respondere, hoc aut
hoc: nimirum ut statim constet, cogita
tiones tuas esse simplices, placidas, con
sentaneas animali sociato alijs, ac ne
gligenti

gligenti earum quæ ad uoluptatē oblectationemue faciant cogitationum, uacuo contentionis, inuidiæ, suspitionis, aliorumue, quæ si te animo agitasse falsus esses, pudore suffundi oportuisset.

Vir ad hunc modum compositus, non est cur diutius expectet nomen eius, qui in optimorum sit numero. Est enim sacerdos quasi, & administer deum, utiturque eo, quod in ipso tãquam sacrario est positum. Id autem hominē præstat purum à uoluptatibus, inuiolatū à doloribus, intactum à libidine, inscium omnis malitiæ, certatorem maximi certaminis (ne scilicet ullus cum affectus deijciat) altè tinctum iustitia, ex animo cōtentum ijs quæ eueniunt, fatōue destinata ipsi sunt, non sæpe, neque nisi magna & publica necessitate urgente, de aliorum dictis, factis, aut cogitationib. meditantem: solis enim ijs quæ in ipso sunt ad agendum intentus est, ac quæ à fato uniuersi ipsi sunt destinata, continenter considerat. Nam illa censet honesta & pulcra: quæ uerò sibi obtigerunt, ea bona esse persuasum habet: quippe unius-

cuiusq; factū & constat aliunde, & secū aliud adfert. Meminit etiam oīa ratione prædita esse inter se cognata, esseq; hominis naturæ cōueniens, ut omniū hominū curā gerat: existimationem autē non ab omnibus hominibus petēdam, sed ijs tantū, qui naturæ conuenienter uiuunt. Qui uerò aliter uiuunt, hi quales se domi & extra ædes, noctu atque interdiu gerant, ac quibus se hominibus admisceant, perpetuò memoria tenet: ab his igitur laudari se nihil curat, quum ij ne sibi quidem ipsis probentur. Ne inuitus accedas ad agendum, neque cœtus humani immemor, neque non bene cogitata re, neque patere te retrahi: ne in cogitationibus tuis astutiam secteris, neque uerbosus sis, neque multa negocià suscipias. Enim uero Deus qui in te inest, præsit tibi, masculo animanti, seni, ciui, Romano, ac principi, qui se ita comparauerit, ut ad abitum instructus expectet quando receptui ex hac uita canat. Ne iuramento indigeas, neue hominis alicuius testimonio. Hilari esto uultu, ac qui exter-

no ministerio possit carere., eaq; quam
 alij suppeditent quiete. Rectū esse expe-
 dit te, nō qui lapsus se erigat. Si quid in
 uita humana inuenis potius iustitia, ue-
 ritate, temperantia, fortitudine, aut si
 quid aliud melius est, quā animum
 tuum esse seipso contentum, quatenus
 præstat ut secundum rectam rationem
 agas: si, inquam, in fato, & ijs quæ absq;
 tuo delectu tibi sunt destinata inuenis
 aliquid his quæ dixi præstabilius, eo ut
 fruaris toto animo incumbe. Sin eo qui
 in te est collocatus genio nihil præstan-
 tius inuenis, qui & appetitus sibi ppi
 subiecit, & uisa examinat, & à persua-
 sionibus sensuum. (ut dicebat So-
 crates) seipsum abduxit, seque Deo
 submitit, & pro hominibus procurat:
 si hoc inferiora omnia, & uiliora de-
 prehendis, nulli alteri rei locum con-
 cede, ne semel ad eam inclinans, post-
 hac proprium illum tuum bonum præ-
 ferre omnibus rebus nequeas. Ne-
 fas enim est ullam aliam diuersi generis
 rem bono ratione prædito, & effectri-
 ci oppōni: ut laudem popularem,

principatum, diuitias, uoluptatum perceptionem: hæc omnia, si uel parùm te iis accômodare uisum fuerit, confestim præualent, & à recta uia abducunt. Tu uerò, inquam, simpliciter ac liberè id quod est melius elige, eiq; inhære: melius autem est id quod conducit. Atq; hoc ipsū si ea ratione sit utile, quatenus mētē habes, serua: sin quatenus es animal, repudia, & iudicium integrum retine. Id modò cura, ne quid p tuo cōmodo amplectaris, quòd possit aliquando te compellere ad fallendum fidem, prodendam uerecundiam, odium alicuius, suspitiones, imprecandum, simulandū, appetendūue aliquid, quod parietes & uelamenta desideret. Etenim qui mēti ac genio suo, & sacris uirtutis eius primas defert, is tragoediam nullam excitat, non gemit, nō solitudinis, nō frequētiæ hominum indigebit: plerunq; uiuet neq; appetēs quicquā, neq; fugiens. diūne an paruo tēporis spatio inclusa corpori anima utatur, nihil omnino curabit: nam etsi continuo migrandum sit, ita faciliē dissoluētur ut si ad aliam quandam

dam functionem uerecundè ac decen-
ter obeundam se conferat. Id unum si
per uniuersam uitam obserues, ut cogi-
tationes tuæ scèper sint de ijs rebus quæ
ad societatem ciuilem nato animali, ei-
que rationis compoti cōueniant, nihil
unquam in animo deprauatū, nihil pu-
rulentum, nihil contaminatū, nihil sug-
gillatū inuenies: (Neq; uerò fatum uitā
imperfectā adhuc abruptit, quemadmo-
dum dici posset de tragoedo fabula nō-
dum peracta discedēte.) præterea nihil
seruile, nihil fucatum, nihil alligatum,
nihil abscissum, nihil obnoxium, nihil
occultum. Venerare facultatem cogita-
tricē: in eo .n. sunt oīa, ut pars tui prin-
cipatum obtinēs nihil unquam animo
concipiat quod sit naturæ inconueni-
ens, aut constitutioni animalis ratione
præditi. Illius autem constitutionis est
munus, ut à temeritate alieni, cœtui hu-
mano adiuncti, dijsq; obsequentes si-
mus. Proinde omnibus proiectis; hæc
modo pauca comprehende, ac memo-
ria tene, q; unusquisq; tantū, id quod
præsens est temporis punctum uiuit: re-

liquum uitæ aut iam exactum, aut in incerto positum est. Exiguū sanè tempus quod uiuit quisq; perexiguus etiā terræ, in quo uiuitur, angulus: etiā longissima post obitū fama, exiguum est, quæ & ipsa per successionem cōseruatur hominū moriturorum, ac ne se quidem ipsos cognoscentium, nedū eum, qui iam pridem fato concessit. Ad dendum his quæ commemorauī præceptis unum, nempe eius quæ quouis tempore animo nostro cogitanda accidit rei, definitionem seu descriptionē esse faciendam, quo tecū ipse differere possis, quænam sit eius nuda & ab omnibus alijs separata natura, ac qualis: tū quod proprium eius nomen, quæ item appellationes eorum, è quibus ipsa conflata est, & in quæ dissoluēt. Nihil enim perinde animum magnitudine extollit, ac uia & uerè posse singula, quæ in hac uita nobis occurrunt, examinare, atq; modo semper intueri, ut unā deprehendatur, cuiusnam uniuersi parti unū quodque usui sit, quo in precio habendū ratione cum ipsis uniuersi, tū hominis, qui

qui ciuis est supremæ ciuitatis, ac cuius quasi domus sunt reliquæ ciuitates.

Quid est, quibus ex elementis concretum. & quandiu fert natura eius ut permaneat id, quòd modò cogitatione animo meo attulit? qua porrò uirtute ad id usus erit? scilicet, mansuetudine, fortitudine, ueritate, fide, simplicitate, ea qua totus ex me aptus sum, ceteris? de singulis ergo dicendum. Hoc diuinitus uenit, hoc fati connexio, casusq; aut fortuna attulit, hoc pfectum est à cognato meo & socio, ignaro quidem quænam esset eius natura: ego autem & noui, & eo secundum legem societatis naturalem uitor æquo animo, iusteq; simulq; in medijs rebus coniecturam facio ut unicuique suum ut dignum est tribuam. Si rectam rationem sequens, id quod instat agas diligenter, firmiter, æquo animo, neque instituto negotio alia admisceas, sed tuum genium sincerum conserues, perinde ac si iam is dimittendus tibi esset, atq; ita si perseueres nihil expectas, nihil fugiens, sed eo quod secundum naturam agis, & heroica in dictis factisq;

ueritate cōtētus, bene uiues. Nemo aut
est, qui hoc impedire possit. Quēadmo-
dum medici ad subita mala curanda, in
promptu sua instrumenta habent, atq;
ferramenta: sic tu ad res diuinas huma-
nasq; præcepta instructa habe, atq; para-
ta: omniaq; etiam minima ita age, ut me-
mineris hæc duo genera inter se esse cō-
nexa. Neq; enim rem ullam humanā re-
ctè perfeceris, nisi simul eam ad deos re-
feras: neq; contrā. Nō erra amplius. Nō
enim commentarios leges tuos, neque
priscorum Romanorum & Græcorum
acta, excerptaq; è libris, quæ tibi ipsi in
senectute utenda reposuisti. Itaq; ad fi-
nem propera, uanasq; spes missas faciēs,
tibi ipsi opem fer, siquidē (dum licet) tui
rationem habes ullam. Nesciunt quā
multa significet uocabulum furari, fere-
re, emere, quiescere, uidere quid sit agē-
dum: quorum hoc non oculis cernitur,
sed alio uisu. Corporis sunt sensus, ani-
mi appetitus, mentis præcepta. Imagina-
ri aliquid, & uisum concipere, nobis cū
pecoribus est commune. Moueri appe-
titus explendi causa, id quidē & belluis

contingit, & Androgynis, & Phalaridi,
 & Neroni. Porrò mentem ducē habere
 ad ea quæ apparent esse officij, eorum
 etiā est, qui deos esse negant, qui patriā
 deserunt, qui simulacres clausere, ni-
 hil non turpe perpetrant. Si igitur reli-
 qua his quæ diximus omnibus sunt cō-
 munia, reliquum sanè est aliquid, quòd
 proprium sit uiri boni: nempe æquo a-
 nimo ferre ea quæ accidunt, fatoq; ei e-
 ueniūt, in pectore collocatum genium
 non commouere, neq; turba uisorum
 perturbare, sed quietum seruare, eique
 decenter tanquam Deo obsequi: nihil
 à ueritate alienum loqui, nihil præter iu-
 stitiam agere. Quòd si nemo hominum
 credat eum simpliciter, uerecundè, ac
 tranquillo animo uiuere, tamdn neque
 succensabit cuiquam, neq; deflectet à
 semita ad finem uitæ ducente: ad quem
 finem uenire debet homo purus, quie-
 tus, ac dissolutu facilis, & qui nulla ui
 coactus ultrò suo se fato
 accommodauerit.

M. ANTONINI IMPERATORIS de uita sua,

LIBER IIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

VAE in nobis inest pars principatum tenens, ea si secundum naturam se habeat, ita ad ea quæ accidunt comparata est, ut quouis tempore facile ad id quod possibile est & conceditur se adiungat. Neque enim materiam aliquam sibi propriam subiectam habet, sed ut cum exceptione quadam ad ea fertur, quæ proposita sunt, ita id quod offertur ei, pro materia sua accipit. Quemadmodum ignis, qui ijs quæ incidunt preualet, à quibus exiguus lychnus fuisset extinctus: at copiosior ignis statim ea quæ ipsi iniecta sunt, sibi accommodat, atque consumit, atque ex ijs ipsis augetur. Nihil agendum frustra, neque aliter, quam secundum contemplationem, qua artis defectus compleatur. Secessus uulgo quærunt hominibus, rura, litto ra, montes: tu quoque soles maxime ea desiderare. Atqui id planè est rudium
&

DE VITA SUA LIB. III. 89
& abiectæ sortis hominum. Tibi quacūq; uisum fuerit hora licet in teipsum recedere: nusquam enim neq; tranquillior, nec maioris otii secessus homini datur, quàm ad animum suum: præsertim ei qui intus ea habet, in quæ aspiciens, statim summam animi tranquillitatem reperit: bene nimirum omnibus intus compositis. Cōtinenter igitur te eò recipe, ac teipsum renoua. Breuia autē sint quædam, & elementorū uicem obinentia, quæ tibi statim occurrant, omniq; te molestia liberent, & remittent nihil indignè ferentem eorum ad quæ reuerteris. Quid enim fers indignè? nū hominū improbitatem? Reputa tecū, ita esse statuendum, ratione prædita animantia unum esse alterius causa natum: tum æquanimitem partē esse iustitiæ: item non sua eos peccare uolūtate: quā multi exercitis inimicijs, odijs, suspicionibus, confossi perierunt, ac in cinerem redacti sunt: itaq; desine tādē. At molestū tibi est fatum tuum? in mētem reuoca quomodo uniuersi partes distixerit uel prouidentia, uel atomi illę, uel

quodcunq; illud fuit, ex quo demonstratum est, mūdum instar ciuitatis esse. At quæ corpus attingūt, ea te afficiūt? cogita intellectū, cū semel seipsum collegerit, suamq; uim perspexerit non permisceri Spiritui leniter aut asperè moto: præterea quæ de uoluptate & dolore auditu perceperis, repete, atq; illis adfētire. Sed forsitan gloriola te sollicitū tenet? respice quā celerrimè omnia obliuione deleantur, quod sit chaos infiniti utrinq; æui, quā inanis famæ sonus, quā inconstantia & incertitudo opinionum humanarum, quā arcto includātur hæc omnia loco. Quippe punctum est terra, atq; huius ipsius quā perexiguus angulus habitat? quot uerò sunt in ea ipsa, aut quales illi, qui te sint laudaturi? Proinde memento in hanc (quā demonstraui, particulam tui recedere: idq; præcipue cura, ne cupiditate traharis, sed liber mane, resq; ita intuere, ut uirum, ut hominē, ut ciuē, ut animal mortale conuenit. Cæterum ex his quæ tibi inspicienti quā maximè in promptu esse debeāt, duo sunt: alterū, q̄res ipsæ
ani

DE VITA SVA LIB. IIII. 21
animã non contingūt, sed extra eam fir-
matæ persistunt. Perturbationes rãtũm
ex internis opinionib. nascunt̃. Alterũ,
q̃ oĩa hæc quæ cernis, statim mutabun-
tur, neq̃ erunt amplius: perpetuoq̃ co-
gita, quot iam eorũ mutationib. ipse in-
terfueris. Mundus quidẽ rerum in uari-
as subinde formas mutatio est, uita in o-
pinione consistit. Si intelligentia esse
prẽditũ, hominibus nobis inter nos est
cõmune, erit & ratio, ob quam illud no-
bis adest cõmunis: sin hæc, etiam ratio
quæ præcipit quid agendum sit, quid o-
mittendum, communis erit omnium:
proinde & lex. Quod si ita habet, ciues
sumus: ergo ciuitatis alicuius partici-
pes. Quo relĩquit̃, mũdũ ciuitatis loco
esse: cuius .n. alius ciuitatis dicere pos-
simus cõmunionẽ esse humano generi?
utrũ itaq̃ ex hac cõmuni ciuitate nobis
esse capacib. intelligentiæ, uti ratione,
& legi, datũ est, an aliunde?. Vt enim ter-
renæ mihi à terra aliqua particulæ sunt
tributæ, & humor ab alio quodã elemẽ-
to, itẽq̃ spiritus, calor, & ignea natura,
suis singula à fõtib. ad me deriuata sũt,

nihil enim est, quod non alicunde & ueniat, & aliquò abeat.) ita & intelligētia nobis aliunde data est. Mors, perinde ac uita, arcanum est naturæ opus, ex iisdem elemētis in eadē confusio & mixtio. Deniq; non est cares, cuius pudere aliquem debeat: neque enim est contra causas animalis mente donati, neq; cōtra eius structuræ rationem. Hæc ita, hisq; de causis fiūt necessariò: quod qui fieri nolit, perinde faciat, ac si ficum arborem succo uelit carere. Omnino autem memineris, intra breuissimum tempus & tibi fore moriendū, & alteri: paulo pòst, ne nomen quidem uestrum supererit. Tolle opinionem, simul etiam de accepto damno abolebitur cogitatio: hacq; sublata, ipsum etiam dānum non erit. Quod hominē seipso deteriores efficere nō potest, id neq; uitā eius peiorem reddit, neq; lædit, neq; extrinsecus, neq; intrinsecus. Natura utilitatis hoc necessariò fecit, ut quicquid accidat, iustè accidat: quod, si diligēter obserues, ita habere inuenies: atq; hoc dico, non tantū causarum consequentia

tia ita fieri, sed etiam ratione iustitiæ, & ab aliquo, q̃ tribuat unicuiq̃ p̃ dignitate suū. Itaq̃, uti cœpisti, obseruare hoc perge, & quicquid facies, hoc modo age, adhibita bonitate, quo modo uerè bonus intelligitur: idq̃ in omnibus tuis obserua actionibus. Non ita tibi sentiendum est, quemadmodū is qui iniuriā facit, uel ipse sētit, uel te existimare uult: sed res ipsæ quid uerè sint, perspice. Semper hæc duo in promptu habenda sunt: alterū, ut ea tātū agas, quod ratio eius partis, quæ regnum in te, & potestatem obtinet legislatoris, te hortat, idq̃ propter hominum utilitatē. Alterom, ut si quis adsit, qui te corrigere, & ab aliqua opinione deducere uelit, sententiā mutet: modò ut ea mutatio fidē mereatur iustitiæ aut publicę utilitatis, aliū sue huiusmodi causa, nō uoluptatis gloriæ uel gratia facta esse. Ratione præditus es: cur ea non uteris? quid enim præterea desideras, ea suum obeunte officium? Scis te, ut partē, interiturū in eo, quod te produxit uniuerso: imò potius facta mutatione assumeris ad mentem eam,

quæ est reliquarum origo. Multa thuris grana eidem aræ imposita, unum altero prius igni corripit, sed nihil interest. Intra decimum diem, Deus uideberis ijs, qui te nunc bestiam & simiam putant: siquidem ad præcepta & uenerationē mētis reflectas, neq; cogites uitam tibi in immensos annos prorogatum iri.

Mors imminet, ergo dum uiuis, & licet, bonus ut sis cura. Quantum otij lucratur, qui non uidet quid proximus dicat, agat, aut cogitet, sed tantum quid ipse agat, curatq; ut hoc iustum sit & fas. At qui secundum Agathonem fortè bonum nō circumspicit nigros mores, sed propositam lineam recto, non uago cursu tenet. Qui famæ post mortem cupiditate ducitur, non cogitat quenlibet eorum, qui ipsius mentionem sint facturi, mox ipsum etiam moriturum: deinde itidem eum qui huic succedit, idq; eo usq; dum omnis memoria per attonitos inani fama, extinctosq; homines propagatu aboleatur. Quinetiam finge immortales fore eos, qui tui recordentur, immortalemq; tui futurā memoriā.

quid

quid ergo id ad te, ne dicam, mortuum? quid uel uiuo tibi laus proderit? nisi ratione cuiusdam dispensationis: omittit enim nunc naturæ munus, huic temporis non conueniens, & de quo suo loco erit differendum. Omne quod pulchrum est, ex seipso tale est, atque in se ipso absoluitur, nullamque sui partem habet laudem. Ideo id quod laudatur, eo ipso neque peius fit, neque melius. Idque etiam de ijs intelligi uolo, quæ cõmuni ori nomine pulcra aut bona dicuntur, ut quæ ex materia fiunt, & artis opera. Id autem quod reuera bonum est, non magis alia quadam re opus ad id, ut sit bonum, habet, quàm lex, ueritas, tranquillitas animi, uerecundia: quid horum uel si laudetur bonum fit, uel uituperatione corrumpitur? Smaragdus quidē nisi laudetur, de bonitate sua aliquid amittit? quid aurum, ebur, purpura, culter, flosculus, arbuscula? Si permanent animi, quomodo eos ab æterno capit aer: & quomodo terra ab æuo usque humatorum corpora recipit? Quemadmodum hinc corpora quum aliquādiu

in terra delituere, mutantur, dissipataq;
spatium alijs cadaueribus præbent: sic
animæ in aërem subuectæ, quum aliquā
diu ibi perstiterunt, mutantur, fundun-
turq;, & ad mentē omnium aliarum ge-
nitricem adiungunt, eaq; ratione alijs
aduentantibus locum cedunt. Hoc re-
spóderi potest, posito animas esse cor-
poribus superstites. Neq; uerò tantum
multitudo sepulcorum eo modo cor-
porum considerata est: sed & eorum
quæ quotidie comeduntur à nobis, &
bestijs animalium, & sic quodammo-
do sepeliuntur magno numero, ac ni-
hilominus suppeditat spatium alijs, p-
pter eorum in sanguinem, aërem, calo-
remq; mutationem. Ratio autem ueri-
tatis constat, si materia & causæ inqui-
rantur. Non est uagandum, sed in omni
appetitu iustitiæ ratio habenda: omniq;
in cogitatione, certitudinis. Quicquid
tibi, ô Natura rerum, cōuenit, id omne
mihi conuenit, nihilq; mihi uel immatu-
rum est, uel tardū, quod tibi sit tépesti-
uum: oē id fructum meum puto, quod
tuæ ferunt horæ. Ex te sunt, & in una te
omnia

omnia, ac in te unam omnia redeunt. Quidam dixit, ô chara Cecropis urbs. ego autem de te cur non dicam, ô chara Dei urbs? Pauca age, inquit, si tibi tranquillitas animi curæ est. Nihil eo plus cnofert, quàm ea quæ necesse est, agere, & quæ ratio animalis ad civilem societatem nati, ac quo ea modo deligit. Id enim non modò rectè agendo, sed & pauca agendo animi tranquillitatem parit. Nam ex his, quæ plurima & agimus & loquimur, si quis ea quæ non sunt necessaria tollat, is & maiori otio utetur, & pauciores perturbationes experietur. Itaque singulis in rebus circumspectiendum, ne quid non necessarium agamus: ac non modò actiones, sed & cogitationes inutiles sunt uitandæ. ita enim fiet, ut ne actiones quidem superuacaneæ consequantur. Fac periculum, ut tibi boni uirita quadret: eius inquam, qui fato sibi destinata æquo fert animo, contentus est iustis suis actibus, & placido statu: uis disti illa, hæc quoque intueri. Non perturba te ipsum, sed simplex esto. Si quis

peccat, sibi ipsi peccat. Tibi si quid boni obtigit, ab initio tibi id fato tuo fuit destinatum. Omnino autem brevis quum sit uita, curandum ut præsens tempus lucreris rectam rationem & iustitiam sequutus: ac in remissionibus animi sobrius sis. Aut compositus est certo ordine mundus, aut cōfusio quæ ram rerum temerè mixtarum, mundus tamen. An quum in te ipso possit ordo locum habere, uniuersum nullo ordine constare dicemus? præsertim omnibus in eo rebus ita digestis, diffusis, atque inter se affectis. Mores nigri uocantur mores effœminati, duri, ferri, pecorum aut infantium similes, stolidi, fucati, scurriles, cauponarij, tyrannici. Si peregrinus in mûdo habetur, quæ in mundo sunt, non cognoscit: haud minus peregrinus erit, qui ea quæ fiunt: non cognoscit: exul, qui ciuilem rationem fugit: cæcus, qui intelligentiæ oculos clausos habet: pauper, qui alio indiget, neque in se habet omnia quæ ad uitam conducunt.

Abscessus, siue ulcus mundi est, qui se
à com

à communis naturæ ratione seiungit, indignè ferendò ea quæ eueniunt: (ea em̃ quæ te pròduxit natura, omnia pfert.) frustum à ciuitate amputatum, qui suam animam à communi & unica omnium ratione præditorum mète rescindit. Alius sine toga philosophatur, alius absq; libro, alius seminudus, panesq; se non habere, & tamen insistere rectæ rationi dictitans, alius se disciplinis suis non alere, & tamen perseuerare proficiens. Tu artem quam didicisti, dilige, in eaq; acquiesce. Reliquam uitæ partem ita exige, ut q̃ ex animo dijs omnia tua commiseris, neq; ullius te hominis uel seruum uel tyrannum constituas.

Cósidera (uerbi gratia) quæ Vespasia nitépore euenierint: inuenies homines tum nuptias contraxisse, liberos aluisse, ægrotasse, diem suum obijisse, belligerasse, festos dies egisse, negociatos fuisse, agriculturá exercuisse, adulatos fuisse, præfractos se gessisse, suspicionibus indulgisse, insidias fecisse, quosdam uotis mortem uocasse, alios quiritatos de præsentē rerum statu, amasse, thesauros

collegisse, consulatus et regna expetisse. Nonne eorum omnium uita iam abolita est? Rursus ad ætatem Traiani descende: inuenies eadem omnia, atque eius quoque ætatis homines mortuos esse, eodem modo si etiam reliquas ætates, & gentes totas consideres, uidebis quàm multum ad summum cõtendissent, paulò post ceciderint, & in elementa resoluti sint. Præsertim uerò hi memoria recolendi sunt, quos ipse cognouisti uana affectantes, cum agere secundum id ad quod natura erant facti, eiisque inhaerere, & eo contenti esse cessarent. Id quoque opus est meminisse, in unaquavis actione tantum uersandum, quantum dignitas eius & modus permittunt: ita fiet, ut non diutius quum par sit reb. exiguis immoratus, nullum fastidium cõtahas. Visitata quondam uocabula, nunc interpretationis loco sunt: ita et eorum qui fuerunt olim celeberrimi, nunc quodammodo sunt glossæ, ut Camillus, Cæso, Volesus, Leonnatus, tum paulò post Scipio, Cato, inde Augustus, Adrianus, Antoninus:

nus: omnia enim hæc euanida sunt, &
 mox in fabulam abeunt: mox obliuio-
 ne oīa obruuntur. Atq; hoc dico de ijs,
 qui ad miraculū usq; clari erant: reliq;
 enim simul atq; animam efflarunt, ob-
 scuri, & ignoti facti sunt. Quāquā quid
 est omnino, cuius sit memoria sempiter-
 na? Omnia sunt inania. Quid est igitur,
 in qd' sit studio incūbendū? Vnicū hoc,
 ut cogitationes sint iustæ, actiones so-
 cietatem humanam respiciant, ratio te
 nunq; fallat, itaq; sis aīo affectus, ut quæ
 cūq; accidūt, eatanq; necessaria, nota, ab
 eodē principio & fonte promanantia,
 approbes. Vltrò te fato submitte, pate-
 req; id te ijs quæ ei uisum fuerit reb. de-
 stinare: oīa in diē sunt, cū id q; recordat
 alicuius, tū id, cuius sit mentio. Nunquā
 nō considera, oīa per mutationes fieri,
 neq; uniuersū naturæ quicquā esse usita-
 tius, q; res mutare, & innouare. Omnia
 em̄ quæ in natura subsistūt, semina qua-
 si sunt eorum, quæ ex illis sunt nascitu-
 ra: est autem nimium rudis hominis exi-
 stimare ea tantū semina esse, quæ in ter-
 ram aut matricem deijciuntur.

Iam morieris, neque in posterum eris is quinunc es, simplex, perturbationū uacuus, nihil suspicans extrinsecus tibi posse damni afferri, omnib. benignus, prudentiam in eo tantum ut iustè agas positam censens.

Intuere aliorum principem partem, ac quænam fugiant, quæ sequantur prudentes.

Tuum quidem malum non est in alterius animo positū, neq; in conuersione ulla aut mutatione cœli. Vbi ergo? in opinione de malis tua. Nihil igitur malum esse iudica, & omnia bene habebunt. Quòd si corpus, quod animo tuo est proximum, secetur, uratur, suppuretur, putrescat, tamen ea pars, quæ iudicare de his debet, quieta sit: hoc est, existimet nihil esse neque bonum, neque malum, quod ex æquo potest bono atque malo accidere: nam quod ei qui secundum naturam uiuit, ex æquo accidit, id neque secundum, neque contra naturam est,

Afsiduè tecum cogita, mundum esse animal quoddam unum, unam naturā,
uno

uno animo præditum, quomodo omnia ad eius sensum unicum referantur, omnia ab eo unico appetitu mouētea-gantur, ac omnes res omnium rerum causæ aliqua ex parte sint, tum quis earum inter se contextus & ordo.

Animula es, quæ cadauer gestat: ut Epictetus dicebat.

His q̄ in mutatione sunt, nihil est malum: ut neque bonum quicquā his qui è mutatione existunt.

Aeuum, fluctus quidam est rapidus earum quę fiunt rerū: simul enim unum quodq; & apparet & præterit, & aliud subsequitur, mox item aliud succedet. Omne quod nobis accidit, ita consuetum est, & notum, ut rosa uere, fructus æstate. Eadem est ratio morbi, mortis, calumniæ, insidiarum, omniumq; eorū, quæ stultis uel gaudium, uel tristitiam afferunt. Quæ subsequuntur subinde, ea præcedentibus rite succedunt. Non enim numerus tantum certus est eorū, à sola necessitate dependens: sed & cōsentanea eorum inter se colligatio. ac quemadmodum certo ordine res inter

se sunt coaptata, ita quæ fiunt, non successionem nudam, sed mirabilem etiam quandam inter se coniunctionem et necessitudinem ostendunt. Dictum Heracliti semper est memoria tenendum: terræ mortem scilicet esse aquam, aquæ aërem, aëris ignē, idq; uicissim. Eius quoque exemplum recolendum, qui nesciebat quorsum iter duceret. Et quod cum ratione quæ uniuersum administrat, continenter consuetudinem habentes, tamen ab ea discrepant: itaq; in quæ quotidie incidunt, ea noua ipsis & peregrina uidentur. Non tanquam si dormiremus, agendum nobis est & loquendum: in somnis enim tantum uidemur nobis sgerere aut dicere. Neque imitandi sunt nobis pueri, quæ parentibus suis hæc ē, nudè, sicut accepimus, Quæ admodum si quis tibi Deorum diceret, moriendum tibi aut cras, aut ad diē tertiū: nō iā magnopere tertiū diē crastino præferres, nisi animi esses oīo abiectissimi. quātū em̄ est interuallum? Eodē modo iudica non in magno esse fouēdū discrimine, post milles annos ne aonos, an uerò cras decedas.

Cre-

Crebrò reputa,quàm multi medici sint
mortui,qui sæpenumero ægrotos inspi-
cientes supercilia contraxerint: quot
Mathematici,qui alijs exitù è uita præ-
dicèdo seiactauerint: quot philosophi,
qui de morte & immortalitate multa
asseruissent: quot re bellica laudati, qui
multos occiderant: quot tyranni, qui
magna cum insolentia tanquam immor-
tales potestate sua usi erant: quot urbes
mortuę (ut ita dicā) sunt, Helice, Pom-
peij, Herculani, & alię innumerę. Col-
lige etiam, quos tu ipse nosti unum post
alium, cuius funus curasset mortuos: Et
quod heri fuit piscis, cras erit salsamen-
tum, aut cinis. Momentaneum itaq; tē-
pus à natura esse constitutum, conside-
randum est, æ quoq; animo è uita abeun-
dum: perinde ac si oliua maturitatē cō-
secuta si decidat, arborē q̄ ipsam tulit ac
gēnuit, collaudet, & gratias agat. Simi-
lis esse debes promontorij, ad quod as-
siduò fluctus alliduntur: ipsum autem
persistit, ut cunque undę æstuant cir-
cū ferātur. Diceret aliquis: infelicem
mē, cui hoc acciderit: quinimò felicem

me, qui hunc casum sine dolore perfe-
ram, & nec præsenti- bus frangar, nec fu-
tura extimescam. Nam unicuique tale quod
potuit accidere: at non cuiusvis erat, si-
ne dolore cum casum excipere. Cur igitur
illud potius infortunio, quam hoc
felicitati adscribis? aut cur id infelicitate-
tem hominis appellas, in quo nihil mali
passa est hominis natura? an uerò dam-
num tibi humanæ naturæ uideri potest
id, quod non est contra uoluntatem na-
turæ eius? Quid ergo? Num casus iste ef-
ficere poterit, quo minus sis iustus, ma-
gnanimus, temperans, prudens, circum-
spectus, tutus ab errore, uerecundus, li-
ber? aut adimere omnino quicquam eo-
rum, quæ hominis naturæ sunt propria?
Proinde quoties inciderit quicquam,
quod ad dolorem te prouocet, recor-
dare huius præcepti, non illud infortu-
nium esse appellandum, sed felicitati tri-
buendum, quod id fortiter feras.

Est quidem ignobile, præsens tamen
ad contemnendam mortem auxilium,
memoria repetere eos, qui uitam in lon-
gissimum extraxere tempus. Quid enim
hi

hi amplius consecuti sunt, quàm ij, qui immatura morte sunt abrepti? Vtique ipsi etiam defuncti iacent, Cadicianus, Fabius, Iulianus, Lepidus, alijq̃ eorum similes, q̃ cū multos extulissent, ipsi deinde elati sunt. Omnino em̃ exiguū est spaciū, idq̃ per quot labores, inter quos, & quali in corpusculo exigendum? Ne igitur mortem pro re difficili accipe. Intuere eius quod retro est æui vastitatē, & eius quod restat, immensam longitudinem: in tanto tempore quid præstat is qui tres ætates, ei qui uixit triduum? Semper breuiorem uiam ingredi: breuissima autem est ea, quam natura præscripsit. Itaq̃ in omni & sermone & actione id sectare, quòd est rectissimum. Hoc propositum laboribus, militia, cura rei familiaris, & sollicitudine liberat.

M. ANTONINI IMPERATORIS de uita sua.

LIBER V.

Gulielmo Xylandro Augustano interprete.

Anè cum grauatim à somno surgis, in promptu tibi sit cogitare, te ad humanum opus faciendum surgere. Ita que ergo (dices) grauatè accedo ad agēda ea, quorum causa natus sum, ac propter quæ in hunc ueni mundum? scilicet in hoc factus, ut decumbēs in lecto me ipsum calefaciam? Atqui hoc iucundius est. Ergo ne ad uoluptatem natus es, non ad agendum? non uides plantulas, passerculos, formicas, arcanas, apes, singula hæc suo intenta officio: tu uerò ea quæ sunt hominis obire recusas, neq; ad id te confers, quod naturæ tuæ conuenit? At uerò quiete opus est. Sane: sed & huic modū statuit natura, p̄inde, ut edēdi, bibēdiq;: atqui tu ultra modū & iā q̄ q̄ satis ē, p̄cedis: n reb. ue rō agēdis intro modū subsistis. Fit hoc eò, q̄ te ipsum nō diligis: alioqn em̄ &
na-

naturá tuá, eiusq; uolútaté diligeres. Et enim alij qui suas artes amát, operibus suis ita incumbunt, ut neque balnearú neq; cibi curá habeant. Tu naturá tuá non tanti facis, quanti aut tornator, aut histrio suam artem, quáti avarus argentum, & inanis gloriæ cupidus gloriolam. Hi enim quarum rerum studio tenentur, dum eas augere possint, cibú & somnum postponunt. At tibi actiones ad societatem spectantes humanam uiliores uidentur, minoriq; opera dignæ? Quàm facile est, omnem cogitationem quæ animo aut perturbationem afferat, aut nō conueniat, reijcere, & dele re, statimq; esse in summa animi tranquillitate?

Omnem sermonem & actionemque sit secundum naturam, dignam te iudica: neq; te auertat ab ijs reprehensio aut sermones aliorum ea cōsequentes: Sed si quid factó dictúue pulchrum est, id te ne indignum putes. Alij enim aliam rationem, alios appetitus sequuntur: ad quos tibi non est respiciendum, sed recta uia cōpergendum, quò & tua, & cō

cōmunis omnium ducit natura: utriusque autem una eademq; est uia per eam quæ sunt secundum naturam progredior, donec morte finiam: expirans quidem eam, quā in spiro quotidie animā, cadens uerò in terram, ex qua & semen meum pater, & sanguinem mater, & lac nutrix collegit: quæ me terra tot iam annos quotidie alit cibo ac potu, quæ me calcantem fert, ac tot modis ipsa abutentem.

Austeritatem tuam ut admirētur nō est: Sit sanè, at multa alia ad quæ te non esse natura aptum, dicere non potes. Ea igitur profert, quæ tota sunt in te: integritatem, grauitatem, laborum tolerantiam, uoluptatum abstinentiam, animum sua sorte contentum, pauca desiderantem, placidum, liberum, à curiositate & nugis alienum, altitudine præditum. Non sentis, quam multa possis præstare, de quibus nulla est excusatio naturæ ad ea non aptæ: & tamē adhuc sponte tua inferius manes. Quid? an te natura parum bene instructa cogit indignari, cūctari, adulari, corpusculum tuum incusa-

incusare, tuam sortem improbare, leuē esse, animoq; uagari: non me hercle, sed his omnibus iam pridem ut liberareris malis, in tua fuit potestate. Hoc tantum erat uitij, quod tardioris ingenij, ac qui non facilē assequeretur ea quæ traderētur, existimari poteras: Sed & hoc exercitatione erat corrigendum, ne subinde cogitares de tua tarditate, neue ea delectateris.

Eorum qui bene alijs faciūt, tria sunt genera: primum eorum, qui statim exhibito beneficio, statim etiam quam sint meriti gratiam reputant. Alterum eorum, qui id quidem non faciunt, tamen conscij quid fecerint, debitorem se iam habere cogitant. Tertij quodammodo ne hoc ipsum quidem quod fecere, norunt: uiti similes, quæ uuam cum protulit, ut semel suum dedit fructum, nihil præterea quærit.

Equus si cucurrit, canis si uenatus est, apis si mel fecit, satis est. Homo autē si benè fecit, non reuocatur, sed ad aliud negocium transit, quemadmodum uitis, ut rursum suo tempore uuam pro

producat. In his ne igitur esse debent, quæ aliquomodo sine consequentia id faciunt? equidem. sed hoc ipsum debet consequi. Propriū enim est (inquit) animalis lege sociati, ut sentiat se & societatis causā egisse & ut uelit omnino id eū qui societatis est eiusdem, sentire. Verū est quod dicis: quod autem nunc dicitur, excipe. Propterea ex eorum numero eris, quorū antè feci mentionem. Hi enim uerisimilitudine quadam probabili abducuntur. Quòd si intelligere uis quid nā sit id, quod diximus, ne timeas, ne ob id actio aliqua societati hominū inferuiēs tibi sit omittēda. Atheniensū erat hoc uotū: plue, pluuiā ò chare Iupiter in agros & cāpos Athenienses demitte. Enim uerò aut nihil est optandū, aut omnino simpliciter, & liberaliter.

Quod dicimus Aesculapium huic equitationē, illi lotionē in frigida, alteri ut nudis pedib. ambulet, iniūxisse: nihil aliud est cū dicim⁹, natura uniuersū huic hoī morbū, defectū aut amissionē membri alicui⁹ imposuit. Nā ut illic cum dicimus iniunxisse, intelligit. Aesculapium
unam

unam rem ad alterā ordinasse, uerbi gratia, eam rem respectum habere ad sanitatē: ita hic id quod unicuique accidet, rationē habet & respectum ad fatū. Ita enim hæc nobis accidere & cōgruere dicimus, ut opifices quadratos lapides in muris aut Pyramidibus extruendis congruere afferunt, quippe certa eos collocacione inter se componētes. Omnino enim una quædam est harmonia: atque ut uniuersū huius corpus ex omnibus corporibus est compactum, ita ex omnibus causis Fatum suprema causa constat. Id quod dico, etiam rudissimi intelligūt homines: dicūt enim, hoc fors eius tulit, hoc ei erat impositū. Accipiamus ergo hæc ita, ut illa quæ Aesculapius imposuit: nā & in illis multa sunt aspera, quæ tamen spe sanitatis ferimus. Tibi ergo eorū quæ cōmunis natura tibi iniūxerit perfectio, similis sanitati iudicet: atque ita æquo suscipiente animo oīa quæ fiūt (etiā si quid durius uideat.) quoniā ad id ducunt, quod ratione mūdi ē sanitas, nepe ad felicitatē. Nihil enī accidisset tibi, nisi in re uniuersa ita esset: neque enim una quæuis natura

quicquam fert, sed id modò, quod respectum ad id quod ab ea administratur, habeat.

Quare duæ sunt rationes, cur ea quæ tibi eueniunt, equodebeas animo ferre. Vna, quia fors tua sic ferebat, & tibi destinata erant ab antiquissima causa fatali, habentia ad te certum respectum. Altera, quòd ea faciunt ad profectum, & perfectionem, ac permanentiam eius, quòduniuerso præest. Totū enim mutilatur, si etiam minimam partem continuitatis & coherentie ut membrorum, ita etiam causarum discindas. Id autem quantum in te est, facis, quoties ea quæ tibi obtigerūt, molestè fers, ac quodam modo tollis.

Fastidire, animum despondere, ac de terreri nò debes, si nò ubiq; tibi successus respondet, secundum recta præcepta agere singula cupienti: sed frustratus conatu, eum redintegrare, & æquo animo pleraq; humana ferre: neque debet te eius, ad quod redis, poenitere. Neque tibi est ad philosophiam tanquam ad pædagogum redeundum: Sed ut solent
qui

qui ex oculis laborant, ad spongiam & ouum, alij ad cataplasma & perfusionē confugere. Ita enim nō opus erit tibi ostendi, ut recte rationi obedias: sed in ea ipse acquiesces.

Memento philosophiam ea tantum poscere, quæ natura etiam tua exigit: tu aut aliud quippiam uolebas. Vtrum uero horum blandius est? an non hoc pacto decipit uoluptas? Vide gratior ne sit magnanimitas, libertas, simplicitas, æquanimitas, sanctitas? Quid enim ipsa prudentia sit acceptius, ubi cū animo tuo reputes facultatem quæ scientiam certam, & certis consequentijs nixam habet, nusquam labi, & ubiq; successum habere?

Res quidem ipsæ in tanta quodammodo uersantur obscuritate, ut philosophorū plerisq; , & ijs nō ignobilibus, omnino percipi posse nihil uisum sit: Stoici tamē posse percipi, sed planè difficulter, censuerunt. Estq; omnis nostra assēctio talis, ut falli & mutati possit: quis enim se nō posse errare dixerit? Trāser itaq; cogitationes ad ipsas res subie-

ctas, ac uide quàm breues, uilesq; sint, quæ etiam à cinædo, sœorto, aut prædone possint teneri. Inde transi ad mores eorum, quibus cum uitam degis, inter quos uix est etiam gratiosissimum perferre, ne dicam, quod uix seipsum quis perpeti possit. Tanta igitur in caliginē, sordibus, tãtoq; rerum, temporis, motuumq;, & rerum quæ mouentur fluxu, non uideo quid sit esse in honore, aut obseruantia hominum. Contrà præstat seipsum confirmare, ac mortem æquo animo expectare, neq; moram indignè ferre, sed in his modò acquiescere duobus: uno, quòd nihil mihi accidet, quod nò sit secundum naturam uniuersis: alterum, quòd licet mihi, nihil agere quod contra Deum geniumq; sit meū nemo em̃ ad hoc me còpellere potest. Subinde hoc teipsum interroga: quam ad rem nunc utor animo meo? atq; examina teipsum: ea pars, quam principem uocant, quomodo nūc habet? cuius aīo præditus sum? num pueri, num adolescētis, num mulierculæ, num tyranni, num iumentis, num feræ?

Qua-

Qualia sint illa, quæ uulgò bona habentur, etiam hinc euidens fiat. Si enim animo concipias ea quæ sunt reipsa bona, ut prudentia, ut temperantia, ut iusticia, ut fortitudo, his iam antè reputatis, nihil porrò audies nominari bonū, quod nō sub hæc referatur. Quæ uerò uulgius hominum bona putat, ea qui antè mente conceperunt, simul atq; nominari audiūt, perfacilè accipiūt, perinde ut si quid à Comico appositè dictū est. Hæc est fere uulgi de differentia bonorum opinatio: alioquin enim haud cōperuentum esset, ut uera bona auerfarent, diuitiarū aut, uoluptatis aut gloriæ mētionē ita admitterēt, ut scitè atq; urbanè dicta. Progredere ergò, ac interroga, sintne in honore habenda et in bonis ducenda hæc, quæ si animo tuo imaginatus fueris, aptè quis dicere possit, cum qui ista possideat, propter hanc copiam ne ubi quidem cacet habere.

Ex forma & materia consto: horum uerò neutrum in nihil uertetur, ut neque ex nihilo extitit. Ergo omnis mei pars permutationem redigetur

in aliquam mundi partem, atq; hæc rur-
sus in aliam uniuersi portionē transibit,
idq; ad infinitum usq;. Huiusmodi autē
mutatione & ipse extiti, & parētes mei,
idq; in infinitum usq; retrò eunti licet
dicere: quāquam certis alioquin circui-
tibus mundus administratur.

Ratio, & rationalis ars, facultates
sunt sibi ipsæ sufficientes, suisq; operib.
Progrediuntur à suo principio, ac per-
gunt ad finem propositum: habent a-
ctiones earum à uia cui insistent illę no-
men apud gręcos, ut sint *νατορθεωρας*: nos
rectas effectiones dicere possumus. Ho-
rum nihil de homine dici potest, neque
enim ei conuenit, ea ratione, qua homo
est: Non hæc homo, neq; ipsius natura
proficetur: non est ea in humana natura
perfectio. Proinde in externis rebus ne-
quaquam erit finis homini cōstitutus,
neq; id bonum, quod finem illum absol-
uit: Alioquin hominis partes non fuif-
sēt, ut eos despiceret, neq; laude dignus,
qui se ita parat, ut illis non indigeat: ne-
que qui illis rebus abstinet, bonus dici
mereretur, siquidem eæ bona essent.

Nunc

Nunc uerò tanto quisq; melior est, quãto magis seipsum ab illis rebus abstinet.

Talis erit intellectus tuus, qualia sunt ea, de quibus subinde cogitas: nam à uis seu cogitationibus illis animus imbuatur. Infice igitur eum ad fiduitate huiusmodi cogitationum, quales sunt: ubi cunque uiuere, ibi etiam bene uiuere licet: uiuere autem licet in aula, ergo etiã bene uiuere licet in aula. Item alicuius rei causa singula sunt facta cui⁹ uerò gratia unū quodq; factū est, ad id fert, ad qd aut fert in eo finis eius ē positus: ubi uero finis, ibi et bonū unicuiq;. Ergo finis animanti ratione p̄dito p̄positus est, societas, natos enim nos esse ad eã, iam pridem est demonstratum.

An uerò non euidens est, deteriora præstantiorum, rursumq; ex his unum alterius causa esse. Præstant uerò inanimata, atq; inter hæc ipsa, ea quæ rationem habent.

Insani est, sectari impossibilia. At fieri non potest, quin mali suo more agāt.

Nihil cuiquam accidit, nisi ita Natura destinari. Id quod alius iniquè fert,

alteri accidit, qui siue ignoratione eius casus, siue ut magnanimitatem ostēdat, cōstantiā tuetur, atq; illæsus manet. Iniquū est igitur admittere, ut inscitia et opinio prudētiā supent. Etenim res ipsæ animū nequaquā attingunt, non intrāt ad eū, neq; mouere, neq; uertere possunt. Solus ipse seipsum ciet, ac quale iudicium tulerit, talia ea quæ accidere, fiunt.

Alia rōe summa nobis est necessitudo cū hoīe cōstituta, qua ei benefacere, eumq; ferre iubemur: cū aut impedire conant nostras actiones, nō magis ad nos attinēt, q̃ Sol, uetus: bestię. Atq; hi qdē impedire effectū aliquādo possint: animi uero appetitionē, & affectum nequeunt, quia hæc exceptionē habēt, & conuersionem. Nā omne id quod impedimento fuit effectiōni, id animus ad ea quæ præcellerūt, cōuertit, atq; eodem id, quod instituto operi, uiceq; inite obstitit, ei iam confert aliquid.

Id quod in mūdo est præstantissimū, cole. Est aut id, qd' oībus reb. utitur, oīa gubernat. Similiter id quoq; honora, q̃ in te est primū: nimirū illi alteri cognatum,

tum, quòd & cæteris quæ in te sunt omnibus utitur, & tuam uitam regit.

Quod ciuitati nullum affert detrimentum, id ne ciui quidẽ nocet. Hæc regula recolenda tibi ẽ, quotiescũq; te læsum aliquã esse cogitas. Sin ciuitas damno affecta est, ei qui itulit, succedere nõ debes. Quid neglectũ est? Sæpenumero cõsidera, q̃ celeriter oĩa quæ & sunt & fiunt, abripiãtur & euanescaũt. Etenim & ipse nature amnis instar in adsiduo sunt fluxu, & effectiões cõtinentib. mutationibus obnoxia, & causarũ infinita sunt uices: deniq; nihil ferè perstat, aut sui simile durat. Iã & præteriti, & uenturi quĩ infinita ẽ, in qua oĩa abolentur, uastitas. Quĩ ergo stultitiæ nõ damnet, q̃ in hoc tã exiguo tẽporis articulo supbit, appetit, aut molestia se affectũ quiritaũt. Vniuersa rerũ nature recordare, cuius minimã partẽ tenes: totius æui, cui⁹ breue & momẽtaneũ tibi ẽ attributũ spacium: fati, cuius perexigua ad te portio p̃tinet.

Peccat alius q̃s aduersum me uiderit, suã habet affectionẽ, suum actum. Ego in præsentia id habeo, quod me habere

uult cōmunis natura: agoq̃ id qđ age-
re me iubet mea natura. Pars animi tui
princeps ne inuertatur ullo uelleui uel
aspero carnis motu, neq̃ admittat per-
suasiones quę in membrisoriantur, Sed
circumscribat eas. Quòd si ex ratione
alterius consensus ad intelligentiam ef-
ferūtur, nimirum quatenus ea cum cor-
pore copulata est, tum quidem sensui,
cum is à natura proficiscatur, reluctan-
dum non est: opinioni autem mali aut
boni ad sentire mens non debet.

Viuendum est cum dijs. Vitam uerò
cum dijs agit, qui continenter ijs suum
animum ostendit probātem ea quę ipsi
fatum tribuit, agentemq̃ ea quę genio
placerent: quem Iupiter suę quandam
particulā naturę unicuiq̃ præsidē, du-
cēq̃ dedit, nimirū mentē atq̃ rationē.

Ne irascaris ei qui hireū olet, aut cui
aīa foetet: nihil, n. ad te īde mali redibit.
Alæ ipsius, & os ita sunt affecta, ut ne-
cesse sit hæc mala consequi.

Ratione, inquis, præditus est homo,
ac si scrutari uelit, intelligere potest
quā in re delinquat. Beneres habet. Pro
inde

inde tu, qui & ipse præditus es ratione, mentem eius tuæ mentis motu excita, doce, commonefac: si enim obtemperat tibi, sanabis eum, neq; ira opus erit.

Non ita hic uiuendū est tibi, ut Tragædo aut scorto qui egrediēs uiuere cogitat. Quòd si tibi non cōceditur, tunc uita excedere, ita quidē, ut q nihil mali patiatur, ac fumi instar abeat, Quid hoc rei esse putas? Dum uerò nihil me tale abducit, liber permaneo, neq; me quisquam prohibet agere, ut uolo: uolo autem, ut naturæ animantis ratione præditi, & ad certum nati conuenit.

Mens quæ mundum gubernat, societatis rationem habuit: itaq; & inferiora præstantiorum causa effecit, & præstantiorum unum alteri subdidit. Videt, ut subiecerit, cōiunxerit, ac unicuiq; secūdū dignitatē suā tribuerit, eaq; quæ sunt præstātissimæ, mutuo cōsensu deuīxerit.

Quomodo usus es hætenus dijs, parentibus, fratrib. uxore, liberis, doctōribus, alumnijs, amicis, familiaribus, famulis? an in hunc usque diem in neminem horreū uerbōue fuisti iniurius?

Reminiscere et quod superaueris, ac toleraueris: tum fabulam uitae tibi iam peractam, teque tuo ministerio defunctum esse. Quam multa uidisti pulcra? quot uoluptates quot dolores despexisti? quot peruersis hominibus. æquum te praeuisti?

Quamobrem animi artis & disciplinae uacui arte & scientia praeditum confundunt? quem uero animum arte & scientia praeditum uocas? eum, qui principium & finem cognoscet, et mentem, quae per uniuersam rerum naturam penetrat, ac per omnes saeculorum cursus definitos atque statos mundum gubernat.

Iam cinis eris, & ossa nuda, nihil propter nomen (siquidem id supererit) tui restabit. Nomen autem nihil est quod sonitus. At ea quae magni in uita precij habent, uana sunt, putrida, exigua, atque instar catellorum mordicantium, aut puerorum inquietorum, qui modò rident, mox plorant. Caeterum fides, pudor, iusticia, & ueritas.

Climatibus terrae caeli petiere relictis.

Quid ergò restat, quod te hic detineat? sensili ane tam fluxa, totaque mutationibus exposita? an sensus, obscuri, & qui facile

lè decipiantur? animula ipsa, quæ est ex
 halatio à sanguine? gloria inter huius-
 modi homines, inanis illa? Quid ergo
 aliud operiris, nisi uel extinctionem, uel
 translationem, id quæ quo animo? Quid
 interim dum eam occasio adducit, tibi
 sufficiet? Quid aliud, quàm deos uene-
 rari & collaudare, hominibus beneface-
 re, eos quæ & ferre, & ijs abstinere: quæ ex
 tua carunculæ & animulæ sunt po-
 sita fines, ea meminisse neque possessiõis,
 neque potestatis tuæ esse? Semper potes
 uti secundis successibus, si rectæ uia in-
 sistere uis, duo quæ hæc obseruare, quæ di-
 uinæ menti communia sunt cum homi-
 nis, omnisque ratione præditi aialis ani-
 mo: unum, non posse te ab alio impedi-
 ri: alterum, in iusta uoluntate & actione
 bonum esse collocatum, cumque ad finem
 esse appetitiones dirigendas:

Si hoc neque mea fit malicia, neque actio
 est à mea proficiscens malicia: neque com-
 munitati dāno est, quid sollicitus de eo
 sum? quod uerò dānum est communis societatis?

Non debemus nos cogitationibus om-
 nino abripiēdos præbere, sed opitulari

quátum eius fieri potest, & dignum est, etiam si in medio sit defectus: neque id pro damno ducere. ea enim cósuetudo mala est. Sed quemadmodũ senex discens rhombum alumni poscebat, memòr rhombũ esse. ita etiam hic: quoniam bonũ aliquid fiat in rostris. Heus homo, oblitus es, qđ hæc sint? sanè: Sed ea, in quibus hi studiũ ponãt. Propterea tu quoq; stultus es factus? Aliquando utcunq; relictus, factus sum felix. Felicitas aut est, ut bonam tibi ipsi sortem uendices: id est, boni motus animi, bonæ appetitiones, bonæ actiones.

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua.

LIBER VI.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Atura uniuerſi ſuo gubernatori obediēſe eſt, ac benè cōpoſita: quæ uerò eam gubernat mens, nullā in ſciptſa habet malè agendi cauſam: quippe nihilei ineſt uitij, neq; peccat, neq; ab ea quicquam læditur: omnia uerò ſecundum eam fiunt atq; perficiuntur.

Nullò pone in diſcrimine, algenſne, an calens, dormituriēſ an ſomni ſatur, mali an benè audiens, moriens an aliud quid agens id facias, quod te decet: quando mors etiā una eſt earum actio-num, quæ ad uitam referuntur. Sufficit igitur ea etiam imminente, id quod inſtat, benè collocare.

Intrò reſpice. Nullius rei neque propria qualitas, neq; id quod ei debetur, te fallat.

Omnia quæ subiecta sunt, celerrimè mutantur, & aut in halitum resoluuntur, si quidem sit compacta eorum substantia, aut dissipantur.

Mens uniuerſi gubernatrix ſcit quò ſe habeat, quid agat, & quâ habeat materiam ſubiectam.

Vlcimè di ratio optima eſt, ne ſimilis ſias eius, qui iniuriam fecit.

Vno hoc te oblecta, inq; uno hoc acquieſce, ut ab una ſocietatis humanæ tuendę cauſa ſuſcepta actione, ad aliam tranſeas, dei memor.

Princeps hominis pars eſt ea, quæ ſe ipſam excitat atq; ciet, ſeq; talem, qualem uult, efficit, præſtatq; ut ea quæ eueniunt talia, qualia ipſa uult, ſibi uideantur.

Omnia ſecundû naturâ uniuerſi fiût: neq; enim poſſunt fieri ſecundû aliâ aliquam, ſiue extrinſecus circumdantem, ſiue inçluſam, ſiue foris ſuſpenſam.

Vniuerſum aut confuſio quædam eſt, & cõtextus fortuitus rerum iterum à ſe diuellendarum & diſſipandarû: aut unitione ordine, & prudẽtia conſtat.

Si

Si prius illud uerum est, quid est, cur cupiā inani huic colluiciei & mixturæ immorari? quid aliud expetendum, quàm ut in terram ut cunq; redigar? quid perturbor? quicquid egero, tamen dissipatio me corripiet. Sin altero mó res habet, ueneror eū, animoq; constāri sum, & gubernanti mundum confido.

Cum te rerum præsentium status nō nihil perturbat, celeriter ad te redi, neq; ultrā quàm necesse ē, à modo eius quā instituisti cantilenæ discede. Nam eò facilius harmoniam tueberis, si continenter ad eam reuertaris.

Si tibi simul & nouerca, & mater esset, illam quidem coleres, & tamen crebrò ad matrem te reciperes. Eadem est tibi ratio aulę & philosophiæ. Quare ad hanc sæpenumerò reuertere, & in hac ac quiesce, quæ efficit, ut & res aulicæ tibi tolerabiles uideantur, & tu duminis uersaris, ferri queas.

Quid cogitandum est de cibis & id genus rebus? hoc esse piscis cadauer, illud auis, aut porci: item Falernum, succum esse exiguum uuulæ

purpuram capillos esse ouiculæ, modico testudinis sanguine imbutos: tum coitum, intestini parui affriktionē, mucicq; excretionem non sine cōuulsione. Cogitationes hæ præclarę sunt: nam rē ipsam attingunt, ac pertranscūt, ut qualis ea sit, cerni possit. His per omnem uitam utendum est: ac sicubi res quàm maximè uidetur comprobatu digna, tegumentis est nudanda, ut & eius in cōspectum ueniat uilitas, & id, quo se ostentabat, ei adimat. Etenim fucus impostor est callidissimus, ac tum maximè in fraudem inducit, cum quis maximè se res seriās & dignas tractare putat. Vide igit, quid de Xenocrate ipso Crates dicat: Pleraq; inquit, eorum, quæ uulgus admiratur, si sub habitu aut natura continerent, ad latissimè patentia genera reuocabat, ut lapides, ut ligna, ficus, uites, oleas. Quę sub arctiorib. aliquanto, ad animata, ut greges, armēta. Si qua paulò pl⁹ haberēt gratiæ, hæc ad ea reducebat q̄ cōpræhēdūtur sub aīa rōe prædita, nō quidē uniuersali, sed quatenus artes tractat, aut alias facultates: aut ipsa per se

se æstimabat, ut: quidnam esset, possidere multa mancipia. Qui uerò animū ratione præditum cū omnibus suis facultatibus, ciuilibusq; cœtus studio uenerat, reliquarum is rerum nullam curat: sed omnibus postpositis suum animum ita affectum, atq; ita se mouentem, ut ratio ni & ciuili societati cōgruit, conseruat: ijsq; qui sunt eiusdem generis, ut idem præstent, auxilio est. Quædam iam fiūt, quædā mox existent, quin & eius quod sit, pars iam nunc aliqua euauit. fluxus, & alterationes continenter mundū renouāt: quemadmodum infinitum æuum temporis adsiduo lapsu nouū sub inde reddit. In hoc itaq; flumine quis nā ea quæ præterferūt, ac quibus insistere non possit, honore aliquo dignetur? is quidem perinde sit, ac si quis unum de præteruolātibus passerculis diligere incipiat, atq; is iam è conspectu eius abierit. Ita se & uita uniuscuiusque hominis habet, ut halitus a sanguine sublatus, & aër inspiratus. Quale. n. est quod semel animā attrahimus, & efflamus, id quod identidem facimus, tale etiam est, quod

omnem respirandi facultatem, quam heri aut nudius tertius nati accepimus, eò reddimus unde accepimus. Quod uegetamur more stirpium, respiramus more pecudū, & ferarū, quòd uisus afficimur, quòd appetitionis causa mouemur, & congregamur, quòd nutrimur, omnia hæc non maiori sunt in pretio ponenda, quàm quòd excernimus cibi recrementa. Quid igitur honore dignū est? num plausus? nequaquā. Ergo ne laus quidē populi, quæ nihil est aliud quā plausus linguarū. Sublata igit etiā gloriola, quid restat, quod suspiciamus & ueneremur? equidē hoc censeo, ut quemadmodū facti instructi quē à natura sumus, ita moueamur. Eò nos etiam diligentia opificum, & artes ducūt. Oīs. n. ars huc collimat, ut id quod paratū est, aptū sit & idoneū ad opus, cuius operis causa paratū est. Idē querit uinitor, idē qui pullos equorum domat, idē qui canes educat. Ergo & institutio primę ætatis & doctrina eò contēdunt: is quē finis est, quem expetere debeas. Hūc cōsecutus, nihil est in alijs rebus quod sis tibi quæsiturus. Quòd si
pergas

pergas alia etiã expetere, neq; liber eris, neq; tibi sufficies ipse, neq; eris affectuũ uacuu: necessariò. n. inuidebis, æmula-beris, sinistra suspicaberis de his, qui illa tibi adimere possũt, infidiaberis ijs, qui id quod magni fit à te possidēt. Oĩno. n. necesse est cũ esse aĩo pturbato, q̃ ista de- siderat: sēpe etiã deos incusare. Qui ue- rò mentē suam reueretur atq; colit, is & sibi ipsi probabitur, & cum cœtu homi- num bene ei conueniet, cũque dijs consentiet, id est, laudabit quæcunque ij distribuunt & ordinauerunt. Infrà, super, atque circum te motus sunt ele- mētorum. Motus uerò uirtutis in eorũ nullo est, sed diuiniore quadã, & ad in- telligendum difficili uia procedit. Vide quid agant homines. Eos qui eodem cũ ipsi uiuũt tēpore, laudare nolũt: ipsi uerò à posteritate laudari magnũ existi- mant: nimirũ ab ijs quos neq; uiderunt, neq; uidebũt unquã. Id uerò haud mul- tò aliud est, quàm si dolerēt, non à prio- ris etiã ætatis hominib. se laudatos esse. Nō, si quid asseq̃ intelligētia tua neq; id à nullo posse apprehendi homine existi-

ma: Sed quicquid homo potest, quicquid ei conuenit, id & tibi concedi iudica. In palæstra si quis unguibus aduersarium laniauit, aut capite incusso ferijt, non indignamur, neq; offendimur, neq; insidiarum suspectum habemus: caueamus quidem nobis ab eo, non ut abhoste, neque sinistrum quid de eo suspicamur, tantum placide eum declinamus. Id fieri debet etiam in reliquis uitæ partibus, ut idem de alijs sentiamus, quod de ijs, cum quibus colluctamur: possumus enim (ut dixi) citra suspicionem & odiū ab ijs cauere, & eos uitare. Si quis meredarguere potest, & demonstrare, quod non recte sentiam, aut agam, læto animo sententiā mutabo: ueritatem. n. quæro, quæ nemini unquam dāno fuit: damnum autem facit, qui in errore & ignoratione sua pmanet. Ego, quod est mei officij, ago, cætera me non auellūt. Aut enim anima, aut ratione carent, aut uia ignara errant. Animantia rationis expertia, tū omnes eiusmodi res & subiecta, magno & liberali animo sunt usurpanda tibi, nempe ratione prædito. Homi-
minibus

minibus uerò, ut ipsis quoq; mente instructis, ratione societatis habita utere. In omni uerò negotio deos comprecare: neq; sollicitus esto, quantum temporis spatium tibi ad agendum detur: suffi-
ciūt enim uel tres huiusmodi horæ. Alexander Macedo, agasq; eius, mortui in idem sunt redacti: aut enim assumpti sunt ad mentē mundi eam, qua sati sunt reliquorum animi, aut dissipati sunt in atomos, unus perinde atq; alter. Cum animo tuo considera, quā multa unico temporis momento fiant in uniuscuiusq; nostrū, cū animo, tum corpore: ita fiet, ut nō mireris, quòd lōgè plura, imò uerò omnia quæ in mundo hoc fiunt, simul extent. Si quis à te quærat, quomodo sit nomen Antonini scribendum: nōne singulatim omnes literas proferres? Quid ergo si qui irascuntur, num uicissim tu quoque stomachaberis? nō potius numerum inibis placidè singularum rerū? Itaq; etiam hīc memēto suis omne officium quibusdam constare numeris: quos si imperturbatos seruaueris, neq; indignātibus alijs ipse

quoq; indigneris, recta uia id quod pro-
 posuisti, perficies. Inhumanum esse ui-
 detur, hominem impedire, ne ad ea fera-
 tur quæ ei utilia & cognata uidetur. At
 qui id tu ne faciant prohibes quodam-
 modo, dū iniquo animo fers eos delin-
 quere. Feruntur enim utique ad id, quod
 naturæ suæ coniunctum, & utile putat.
 Sed res nō ita habet. Id itaq; ostēde eis,
 & doce citra indignationē. Mors finem
 imponit sensuum, motus, & cogitatio-
 num officijs, animūq; à corporis mini-
 sterio liberat. Turpe autē est in hac uita,
 in qua corpus tuū labori nō succūbit
 animū tuū elāguēscere. Videne à præse-
 ti statu deiectus obruaris. Potest. n. hoc
 fieri. Itaq; cōserua te ipsum simplicē, bē-
 nū, integrū, grauē, apertū, iustitiæ studio-
 sum, piū erga deos, benignū, humanū,
 ad officium tuendū fortē, annitere ut ta-
 lis permanear, qualē te facere uoluit phi-
 losophia. uenerare deos, salutē homini-
 bus affer. Breue est uitæ in terra degen-
 dæ tempus, omnisq; eius fructus, sancta
 animi constitutio, & actiones commu-
 nitati hominum utiles. Omnia ut decet
 Anto

Antonini discipulum. age. Quæ fuerit eius in agendo secundum rationem firmitas, quæ ubique æqualitas, quæ sanctitas, memento : quæ uultus serenitas, ac comitas. Quantus ille gloriæ contemptor, quod eius in percipiendis rebus studium, quum nihil prætermitteret, nisi prius accuratè perspexisset, ac cognouisset. Vt tulerit iniuste ipsum repræhēdentes, neque conuitium his reposuerit: ut nihil properatè aut cupidè aggressus sit: ut calumnias nō admiserit, ut diligens fuerit morum actionūque examinātor: non obrectator, non meticulosus, non suspiciosus, non sophista. Quàm paucis fuerit contentus, ut domo, lecto, ueste, cibo, famulatu: quàm tolerans laborum, quàm leni animo: ut tempus neque ad uesperam propter uiduus tenuitatē egerit, ita ut ne excernere nisi cōsuetā hora opus ei esset. Quæ eius in amicitia fuerit constantia, & æqualitas: quomodo tulerit eos, qui ipsius sententiā liberè impugnarent, gauisusque fuerit, si quis melius aliquid ostēderet. Qua ille deos religione coluerit citra

superstitionem, recordare, ut tibi quoque ultima hora perinde atque is fuit rectè tibi cōscio adueniat. Expergiscere, & te ipsum reuoca, somnoq; discusso cogitans quæ te insomnia perturbarint, uigilās ea intueri, ut illa inspexisti. Ex corpusculo & anima consto. Corpusculo nihil interest inter res, neque enim potest discrimen statuere. Rationi autem inter ea discrimen habetur, quæ nō sunt ipsius actiones: has uerò oēs in sua habet potestate. Quod ipsum tantum est de præsensibus accipiendum, præteritæ enim & futuræ animi actiones, ipsæ quoque nullum habent iam discrimen. Manui ac pedi, dum suum agunt officium, nullus est præter naturam labor: ita homini quoque ea agenti quæ ipsius sunt partium, nullus est præter naturam labor: ergo ne malum quidē. Quot uoluptatibus, ac quantis frui contigit latronibus, cinædis, parricidis, tyrannis? Nōne uides ut qui sordidas profitentur artes, usque ad certum finem se priuatis hominibus accōmodent? nihilominus tamē suæ artis rationem retinēt,
neque

neque ab ea decedere uolunt. Nónne aut turpe sit, si architectus & medicus magis suæ artis rationē reucreatur, quā suam homo, quæ quidē ei est cum deo communis? Asia & Europa, anguli sunt mundi: uniuersum mare, gutta mundi: At hos, glebula mundi: omne instans tempus, pūctum est æternitatis. Omnia sunt parua, mobilia, interitui obiecta: omnia inde ueniunt, profecta à principe uniuersi, aut per consequētiam. Etenim rictus leonis, lethalia uenena, omniaq; maleficia, ut spina, coenū, pulcrarum & bonarum rerum sunt additamēta. Non igitur ea aliena ab eo quod colis imaginare, sed fontem omnium rerum considera. Qui præsentia cernit, omnia uidit, quæ ab æterno fuerunt, & in infinitum usq; erunt. Omnia enim sunt eiusdem generis, & conformia. Sæpenumero cogita de omnium in hoc uniuerso rerum connexu, mutuaq; affectione. Quodā enim modo omnia inuicem sunt implicata, eaq; ratione amica mutuò. Aliud enim ex alio consequitur, propter constantem motum, ac conspirationem &

unionem (ut ita dicam) subesse. Quibus negotijs addictus es sorte tua, his te accommoda: & quibus te hominibus fatū adiūxit, eos amore, idēq; uero, prosequere. Organa, instrumenta, uasa, quum id agunt, cuius gratia sunt adornata, bene habent: & quidē is qui ea parauit, abest ab ipsis. At in his quæ natura continentur, remanet, intusq; est uis ea paratrix. Itaq; tanto magis honoranda est, & existimandū, si secundum eius uoluntatem agere perseueres, oīa tibi secundum mentem esse: idēq; de alijs hoībus oībus intellige. Quodcūq; ex ijs reb. quæ extrate, neq; in tua uolūtate sunt positæ, tibi pposueris, boni uel mali noīe, id, si uel ut malū tibi cōtingat, uel si, cū p bono ducas, adipisci non possis, efficiet ut & deos incuses, & odio habeas homines qui in causa sūt, aut eo certe noīe suspecti habēt, q; uel malū hoc habeas, uel bono careas. Propter hāc rerū differentiā, quam ipsi statuimus, fit ut multa peccemus. Quod si sola ea, quæ in nobis sunt posita, bona & mala tractaremus, nihil causę restaret, ne aut Deū incusaremus, aut cū hoībus inimicitias susciperemus.

Oēs ad eūdē finē & effectū agimus: pars sciētes, & certo ordine, pars inscij. Quē admodū & dormiētes. Heraclētus (nī fallor) dixit esse operarios, qui adiuuēt sua opera hęc quę in mūdo fiūt. Alius aut alia rōne id opus adiuuat: sup̄ uacanea opera est eius q̄ rephēdit, & reniti conat̄ ijs quę fiūt, eaq̄ rescīdere: nā & hoc utitur mūdus. Proīde animum aduerte, in quorū tu te numero reposes. Nā administrator huius uniuersū, utiq̄ te utet̄ rectē, & accipiet te inter cooperarios. Tu uerò ne sis huiusmodi corū pars, qualis est in fabula uilis ille & ridiculus uersus, cuius mentionē Chrysippus facit. Sólne pluuię munia obire cupit, aut Aesculapius terrę frugē ferētis? Quid uerò sydera, annó diuersa quidē singulis est actio, quę tñ ad cōmune opus cōferat? Quod si de me & his quę mihi euenire debuerūt, dij cōsultauerūt, rectē nimirū mihi consuluerūt. Nam Deum sine consilio agentem ne cogitare quidem facile est: quę autem fuisset causa, propter quam malē mihi consultum uoluisset? Quid inde ad deos, & ad uniuersum (curus maximē habent rōnē) fructus redijisset?

Sin de me priuato nihil consultauerūt, ac de uniuerſo utiq; rationes duxerunt, ex quo quum ea conſequūtur quę mihi eueniunt, non debet me eorum poenitere. Sanè de nulla re eos conſilium inire, impiū eſt credere: aut ne ſacrificādum, ne precandum, ne iurandum quidē, neque quicquam eorum faciendum, quę ſingula tanquam cum præſentibus & unā uiuentibus dijs agimus. Sed tamen ſi nihil illi de nobis ſtatuerūt, licet mihi de meipſo cōſiliū capere, ac de mea utilitate deliberare. Vtile aut eſt unicuiq; id, quod eſt naturę eius & conſtructioni cōſentaneū. At natura mea rationis eſt cōpos, & ciuili cœtui accommodata. Ciuitas mihi eſt & patria, quatenus quidem Antoninus ſum, Roma: quatenus homo, mūdus: hęc igit tantū mihi ſunt utilia, quę his ciuitatibus conducunt. Quę ſingulis eueniūt, ea profunt uniuerſo: id erat ſatis ſcire. Sed & hoc addendum, quòd ſi animaduertere uelis, ubiq; uidebis: quę homini, aut alijs hominibus * Sed nunc uocabulum utilis accipiamus latius, ut etiam medijs rebus

rebus pateat..Quæ in theatro aut simili
 bus locis uides, ea quum semper eadem
 spectentur, & uniformia, spectaculi sa-
 tietatem afferunt. Id etiam de tota uita
 sentiendum. Omnia enim superiora &
 inferiora eadem sunt, & ex iisdem causis
 extiterunt. quousq; igitur? Ad siduo ois
 generis homines considera, qui ex om-
 nis generis professionibus & nationi-
 bus mortui sunt: ita ut etiam usque ad
 Philistionem, Phœbum, & Origanio-
 nem descendas. Hic sanè cogitandum,
 idem euenturū nobis, quod accidit tot
 eloquentibus oratoribus, tot grauib;
 philosophis: Heracleto, Pythagoræ, So-
 crati, tot Heroibus prius, deinde tot du-
 cibus, tyrannis: tum Eudoxo, Hippar-
 cho, Archimedi, alijs acutis ingenijs,
 magnanimis, laboriosis, callidis, contu-
 macibus, his ipsis, qui caducam hanc &
 & in dies durantem uitam hominū sub
 sannarūt, ut Menippo & similibus. Hos
 omnes cogitandum est dudū esse mor-
 tuos: quid autē mali inde habent? Quid
 hi, quorum ne extant quidem nomina?
 Vnum hoc summi est pretij, ueritate &

iustitia seruata, mendacib. & iniurijs hominibus placidū uiuere. Cū te ipsum oblectare uis, cogita uirtutes eorū qui uiuunt tecum: strenuitatem eius, illius uerecundiam, aut liberalitatē, aut aliud quippiam. Nihil enim est, quod tantam afferat lætitiā, quantam similitudines uirtutum in eorum quibuscū uiuimus moribus expressæ, ac sese cōfertim offerentes cōspectui. itaq; in promptu habenda. Non iniquè fers, tot libras te appendere, & non trecentas: ita etiā quod annorum certum, & eo non maiorem uiues numerum, indignari non debes. Etenim ut corporis tantam, quanta tibi est tributa, portionem probas: ita & de tēpore tibi sentiendum est. Annitendum est nobis, ut persuadeamus ijs cum quibus agimus: sin minus, etiam illis inuitis id agendū est, quod iustitiæ ratio iubet. Quod si quis ui te impediat, transi ad equanimitatem, eoq; impedimēto ad alterius uirtutis opus abutere: memor, te cū exceptione quadā īstituere actionē, neq; ea appetere, quæ fieri nequeāt. Itaq; is fuit impetus animi tui, cui satisfiat, si id

id, cuius causa citatus es, cōsequat̃. Glorię cupidus, alienā actionē p̃ suo bono reputat. uoluptuarius affectionē, quā ip̃e afficit: mēte uerò p̃editus, suā actionē. Licet etiā nihil de his existimare. ip̃e .n. res nō sunt eius naturæ, ut iudiciū nostrū efficiāt. Ad sue fac te, ut alio docēte cogitationes nō aliō diuertas, sed totus animo dicētis sis intētus. Quod alucari nō p̃dest, id ne api quidē p̃dest. Si nauis malē gubernēt, aut nō rectē curētur ægroti, dicūt: alius erat quærendus, cū me cōmitterē: aut quō hic salutē nauigātib. uel ægrotis sanitatē afferet? * Quā multi iam unā cū his, quibuscū in mundum uenerūt, ex mūdo exceſſerūt? Morbo regio, laborātib. mel amarū uidetur: morsis à rabida bestia, aqua est timori: pueris spherula pulcra est. Quid ergo irascor? aut tibi minor uis uidetur esse falsitatis, q̃ bilis apud ictericū, aut ueneni apud morsum à rabioso animali. Nemo prohibebit, quin secundū rationē tuæ naturę uiuas: neq; tibi quicquā accidet, quod sit cōtrarōnē uniuersū. Quales sūt illi, quibus cupimus placere, aut p̃pter qd, q̃ eis superſit, aut per quas actiones?

quàm celeriter æuum omnia abscondat: imò quàm multa iam nunc occultauit?

M. ANTONINI IMPERATORIS de uita sua,
LIBER VII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

VID est malicia? id, quod sæpè numero uidisti. Et quicquid omnino acciderit, expedit in promptu te habere hanc regulã, sæpe id esse à te uisum. Omnino si superiora & inferiora animo repetas, inuenies omnia eadem esse, quorum plenæ sunt priscae, mediæ, recetescq; historiæ, & urbes, & domus: nihil nouũ est, omnia usitata & breui durãtia tempore. Neque uerò alia ratione extingui possunt opiniones, quàm cogitationibus quæ ijs respondent, abolitis: quas quidem ut continèter resuscites, in tua est positum potestate. Possum de re oblata existimare, id quod oportet: si
hoc

hoc possum, quid est cur animo perturbetur? Quæ sunt extra mentem meam, nihil omnino ad eam attinēt. Hoc modo affectus, rectus eris. Reuiuiscere potes: nam si res quas antè uidisti, rursus apud animum tuum contempleris, exactam uitæ partem quasi repetes.

Inane pompæ studium, fabulæ scenicæ, greges, armenta, uelitationes, ossiculum catello proiectum, aut esca in piscinam iniecta, formicarū labores, & onerum gestationes, murium per territorū discursus, simulacra neruis tracta ut se moueāt. In his igit̃ oportet animo placido, & non elato consistere, & intelligere, tanto unumquemq; dignum esse, quāto ea in quibus studium suū is posuit. In oratione singula uerba, in ijs quæ fiunt, singulæ appetitiones sunt animaduertendę: atq; hic statim uidentū, quam ad finem eæ referantur, illic quid significant.

Sufficit ne intellectus meus ad hanc rem, an secus? Quòd si sufficit, utor eo ad rem propositam tanquam instrumēto mihi ab uniuersa natura concessio. Sin

contrà, aut eam rem alteri cuidam, qui melius id possit, perficiendam relinquo, præsertim si alioquin id agere officium meum non iubet: aut ipse perago pro uirili mea, adscito mihi auxiliario, cuius opera mea mens id efficere possit, quod in præsentia sit commodum, & societati hominum conducatur.

(Quàm multi quondam fuere celebres, quorum nunc fama est obliuioni tradita? quàm multi etiam horum, qui istos celebrauerunt, è medio sunt sublati?)

Ne ducas tibi pudori, si cuius auxilio usus es. Propositum est enim tibi id agere, quod sit tuarum partium: perinde ac militi in oppugnatione murorum. Quid ergò faceres, si tu claudicans solus conscendere propugnaculum nequires: ab alio adiutus, posses?

Ne te perturbent futura. Nam si ita usus erit, peruenies ad ea eadem instructus ratione, qua nunc in præsentibus uteris.

Omnia inter se sunt complexa sacro
nodo

hodo, neq; quicquam ab altero est alienum, ordine enim omnia certo sunt disposita, unum eundemq; mundum exornent. Mundus ex omnibus constat unus, unusq; per omnia diffusus est Deus, una natura, una lex, una ratio cōmunis omnibus ratione præditis animantibus, una veritas: Siquidem et una est perfectio eorum quæ eiusdem sunt generis, eiusdemq; participia rationis animantium. .

Omne id quod materia constat, celerimè in uniuerso abolet: omnis causa, celerimè in rationem uniuersi adsumitur: omnium rerum memoria quàm primùm æuo confunditur.

Ratione prædito animali eadem actio & secundum naturam est, & secundum rationem.

Rectus, an qui erigatur? Quam rationem in unitis & compactis corporibus habent membra, eam obtinent ratione prædita animalia in diuisis, præparata ad unam quandam actionem. Hæc eò magis animum tuum tanget,

si crebro tibi ipsi dicas : pars sum eius, quod est ex ratione præditi conflatū, corporis. Si autem propter elementum R. dicas te esse partem, nondum ex animo diligis homines, nondum ex beneficentia delectationem capis, quam uerè apprehendat animus tuus, adhuc decori tantū causa ita agis, non ut in te ipsum beneficium conferens.

Sanè alijs quęcunq; accidant, eorum est, si uelint, ea culpare. Ego quidem rebus mihi contingentibus, nisi in malis eas ducam, nihil lædor: & licet mihi ea non putare mala.

Quicquid alij loquantur & faciant, me quidem oportet esse bonum : haud aliter, q̃ si aurū uel smaragdus, uel purpura semper ita diceret, quicquid alij dicant, aut faciant, smaragdum esse oportet, me colorem seruare meum.

Mens ipsa seipsam nō perturbat, hoc est, non affert sibi ipsi ullam cupiditatē aut metum. Si quid aliud est, quod possit eam terrere aut dolorem afferre, faciat sanè: ipsa quidē per se nulla opinione sibi hos motus affert. Corpusculum uerò

uerò ipsum curet, ne quid patiatur dicatq; si quid patitur. Animo nullus metus, dolor, aut opinio horum accidere pót. neq; em̃ ei sunt habitus ad hæc. Per se omni metu mens uacat, nisi seipsam destituat: itaq; & perturbationis, & impedimenti exors.

Felicitas est bonus dæmó, seu bonũ. Quid igitur tu hic agis phantasia? ubi, unde uenisti, non enim te opus habeo. Sed uenisti secundum pristinam consuetudinem: non tibi succēseo, saltem abi.

Si quis mutationem timet, is cogitet absq; ea nihil fieri posse, neque esse ea quicquam naturæ uniuersæ amicus. An tu lauare posses, nisi ligna mutarentur? aut ali, nisi nutrimento mutato? aut quid nam aliud utile potest absq; mutatione fieri? Non ergo uides etiam tui mutationem earum similem esse, ac perinde necessariam uniuersæ naturæ. Per uniuersam naturam: tanquam per torrentem, transeunt omnia corpora, uniuerso ipsi cognata, & eius operum adiutoria, uti & nostra inuicem sunt membra. Quot

Chryſippos, Socrates, & Epictetos æuam deglutijt. Idem de omni re & homine tibi ad animum accidet.

Vnum hoc me ſolicitum tenet, ne qd faciam, quod hominis conſtitutio aut nolit factum, aut alio modo, uel tempore factum uelit.

Prope diem erit, ut & tu omnium rerum obliuiſcaris, & nulla ſit uſquam tui memoria.

Proprium homini eſt, ut etiam eos diligat, qui peccant. Fiet hoc, ſi in mentē tibi ueniat, eſſe eos tibi cognatos, imprudētia, & inuitos peccare, paulò poſt & te, & illum qui peccauit, moriturum; idq̃ potiffimum, nō læſum te ab eo. nō enim eius peccato tua mens deterior, quàm fuerat, facta eſt,

Natura mundi, ex uniuerſitate tanq̃ è cera modò equum finxit, mox eo conſuſo, materia iſta ad fabricam arboris uſa eſt, deinde ad homunculi, inde ad aliarum rerum. Harum ſingulæ quā breuiſſimo durarunt ſpacio. At qui arcula ut ſi compingatur, nihil eſt mali: ita ne ſi diſſoluatur quidē. Irati uultus oīo eſt cōtra naturā, quādo ſæpius immoriēdi

fit pretextus, aut ad extremū extinctus est, ut oīo inflammari nō potuerit. Hoc ipso intelligere labora, irā à ratione esse alienam. Nam si etiā sensus peccati nullus erit, quæ erit uiuendi causa?

Quæcunq; uides, ea iam iam à guberatrice mundi natura in alias, rursusq; & deinceps in alias mutabit formas: ut semper recens sit mundus.

Si quis aliquid contra te deliquerit, statim cogita quānam boni uel mali opinione peccauerit: id. n. si cernas, misereberis eius, ac neq; miraberis, neq; irasceris. Nam aut ipse idē, quod is, bonum putas, aut aliud quiddā eiusdē generis: uenia ergo danda. Sin tu secus de bonis & malis iudicas, eò placabilior eris ei qui falsus. Non de ijs quæ absunt, tanquam de præsentibus cogitandum est: sed præsentium ea quæ sunt aptissima, deligenda sunt, illorumq; causa memoria repetendū, quānam rōe fuissent quærenda siquidem abfuissent. Caue tamen præsentia ad eò probes, ut etiam in honore ea habeas, ac si quādo absint, perturberis. Intra te ipsum uertere.

Hæc est natura mentis, ut iuste agens, in hocq; acquiescēs, nihil extra se quærat. Aufer uisa, inhibe motum neruorū, circumscribe instans tempus, cognosce id quod uel tibi, uel alij accidat, diuide subiectum in materiam & formam, cogita de postrema hora.

Quod peccatū est, ibi cessat, ubi peccatum subsistit. Intendendus est animus ijs quæ dicuntur, mente penetrandum in causas & effectus.

Exorna te ipsum simplicitate & uere cūdia, eoq; ut quæ sunt medio inter uirtutem & uitium loco, in nullo ponas discrimine. Dilige humanum genus, obsequere Deo: is enim ait omnia fieri certa lege. Quod si diuina sunt etiam elementa. Satis est meminisse, hæc omnia certa lege constare, aut admodū paucis fecus.

Mors ē aut dissipatio, aut indiuiduarum particularum secretio, aut exinaniatio, aut extinctio, aut migratio.

Dolor si sit intolerabilis, mortem affert: diuturnus ferri potest, interimq; animus suam retinet tranquillitatem, neque sit deterior. At partes dolore confectæ,

DE VITA SVA LIB. VIII. 105
fectæ, ipsæ quærantur, si quidem possunt.

Hominum opiniones de gloria intue-
re, quales sint, quid propositum habe-
ant, quid fugiant,

Vtq; in littore maris arenæ cumuli
alii super alios appulsi, priores occultat,
ita in uita quoq; priora à subsequenti-
bus celeriter absconduntur.

Platonicū. Qui igitur animo est præ-
ditus alto, & cognitionē habet omnis
temporis, omnisq; naturæ, an tu cū pu-
tas existimare, quòd hominis uita ma-
gnum sit aliquid? Nequaquam, respon-
dit ille. Ergo, inquam ne mortem qui-
dem in malis ille reputabit? Minimè
uerò.

Antisthenicum, Regium est malè au-
dire, cum bene feceris. Turpe est uultū
obsequi intellectui, seq; componere ita
ut is iubeat, cum ipse intellectus se ipsum
non componat atq; ornet.

Nam rebus irasci, nihil sanè expedit:
Iram curat enim nostram nihil. Dijs læ-
ti ignaris, & nobis gaudia dones.

Frugiferam uti spicam meæ uitæ me-
tam.* Atq; hoc quidem esse, illud non.

Quod si dii me, liberosq; negligunt,
Ratio est & huic. Meum enim est
Bene esse, & iusticia. Non unà lugere,
neq; tremere.

Platonica.

Ego autem haud iniuria hoc retule-
rim. Non rectè dicis, ô homo, si putas es-
se uel uitam uel mortē aliquo in discrimi-
ne ponendam ei uiro, qui uel alicuius
sit precij: ac non id potius unum cō-
siderare eum inter agendum, iustēne an
iniustē agat, & eāne sint uiri boni an ue-
rò secus. Rei enim ueritas, & Athenien-
ses, ita habet, ut quo quis loco seipsum
constituerit, existimans ita optimum es-
se, aut cum ita sit optimum, eò colloca-
tus fuerit, ibi (mea quidem sententia)
persistere debeat, ac quoduis pericu-
lum subire, neq; mortem, uel ullam aliā
rem turpitudine grauiorē ducere. Sed
heus tu, uide, ne animi magnitudo, et bo-
num aliud quidpiam sint, quam serua-
re, & seruari. Neque enim conceden-
dum est, eum re uera uirum dici mereri,
qui quantocunq; tempore uiuendum,
neque rationem uitæ habendam putat:
Sed

Sed eum, qui de his cura deo commissa, credens mulieribus, non posse factum ab ullo euitari, id considerandum porrò ducat, quàm ratione tempus uitæ concessum sibi quàm optimè exigat.

Cursus siderum considerare expedit, quasi eos comitemur, & elementorū mutarum mutationes crebrò cogitandæ. Hæ enim cogitationes uitæ humilis fordes abstergent. Bene est à Platone hoc dictum. Etiam cùm de hominibus loquimur, intuendum est in res terrenas. Etenim qui memoria altius repetierit hominū cōgregationes, exercitus, agriculturas, nuptias, pacta, ortus, interitus, iudiciorum turbas, vastitates regionum, varias Barbarorum gentes, ferias, lusus, nundinas, in summa, qui colluuiem illarum, & ex contrarijs compositum præteritorum aceruum, tantasq; imperiorum mutationes recoluerit, is etiā futurā præuidere poterit. Quippe eandem hæc habent cum præteritis formam, neq; alio possunt mō fieri. Itaq; et

idem est, quadraginta, an decies miliū
spacio annorum, uitam humanam exa-
mines, nihil enim amplius uidebis.

Ex terra enim nata, in terram redacta
sunt: quæ uerò genus traxerunt cælitus,
rediere ad æthereū polū: siue hæc quæ
dissolutio complexuum, quibus ato-
mi iunguntur, siue elementorum passio-
nis expertium dissipatio.

Cibisq̃, potuq̃, & magicis adeo arti-
bus Auertimus currum, & mortis fugi-
mus uiam.

Flantem diuinitus auram

Opus est tolerare laboribus,

Luctu, lachrymisq̃ calentibus.

Est aliquis te peritior luctæ: quid tū?
at nō societatis humanę studiosior est,
non uerecundior, non ita commodè
fert ea quæ accidunt, nō ita mitis homi-
num peccatis.

Vbicunq̃ potest aliquid perfici, secun-
dum cōmunē dijs & hominibus ratio-
nem, ibi nihil est mali. Nam ubi utilita-
tem consequi licet actionis, quæ recta
uiā procedit secundum constitutionē
hominis, ibi non est uerendum ne quid
subsit

subsit damni. Vbiq; & semper in tua est manu positum, ut ea quæ in præsentia tibi acciderunt, & approbes piè, & cū hominibus qui tecum sint, iustè agas, & uisa oblata artificiose examines, ne quid non satis perceptum admittatur. Noli aliorum mentes circumspicere, sed eò rectà intueri, quò te natura ducit, cū uniuerſi, per ea quæ tibi eueniunt, tum tua per ea quæ tibi ad agendum sunt proposita. Id autem unicuiq; ad agendum proponitur, quod est eius constitutioni consentaneum. Porro ita constituta sunt & comparata singula: reliqua quidem omnia eorum causa, quæ mente sunt prædita, nimirum deteriora præstātorum causa, ratione autem præditorum unum alterius causa factū est. Primas igitur inter partes ex quibus homo constat, ea pars obtinet, quæ societatem humanam respicit: alteras, ea, qua sibi à persuasionibus corporeis illo abstinet. Ratione enim & intellectu præditi motus proprium est, seipsum circūscribere, & neq; sensitiuæ, neque appetitiuæ motioni succumbere: harum cū utraq; etiam brutorum est.

At intellectu a principatum obtinere, neque ab illis regi uult: nec iniuria, qui prope cuius natura ferat, ut omnibus reliquis ipsa utatur. Tertiū est, uacuitas temeritatis & erroris. Quibus intēta pars princeps, rectā progrediāt, suis cōtēta.

Tanquam mortuo, & qui hactenus tantū uitæ usura fuerit cōcessa, quod superest uiuendum tibi erit secundum naturam, tanquam ex abundanti.

Tu solus ea diligens, quæ tibi fatum iniunxit, eo contentus esto. Quid enim magis congruum, quàm ut singula eueniunt, statim eos ante oculos habere, quod cum eadem ipsis euenissent, indignati sunt, nouitatem rei mirati, & reprehenderunt ea. Vbi nunc ij sunt? nusquam. Quid attinet te eorum similem esse uelle? ac non potius alijs suum morem relinquere, ipse in hoc esse, ut rebus tuis bene utaris? Idque poteris præstare, nec deerit materia, modò animaduerte, & stude, ut tibi ipsi in omnibus actionibus uidearis honestatem consecutus. Vtriusque uerò actionum finis recordandum est. Intrò respice: intus est fons boni, sem

per scaturiens, siquidem semper fodias.

Corpus constare, ac neq; motu, neq; habitu dissolutum esse debet. Sicut enim mens efficit, ut vultus sit compositus & aptus, ita de toto corpore ut tale sit annitendū est. Omniaq; hæc curandū ē, ut ne ostētationis causa simulata sint.

Vivendi ars palæstricæ est, quod saltatoriæ similior, eò quod ipsa quoq; curat, ut ad ea quæ incidūt, neq; antè sunt præcognita, parata sit, & à casu tutum hominem seruet.

Ad fiduò inquire, quales ij sint, quos testimonium de te ferre vis, ac quæ eorum sint mentes. Ita neq; eos qui inuoluntariè peccant culpabis, neq; testimonij egebis, si in ipsos fontes inspicias, unde ij opiniones suas, appetitionesq; hauserunt: Omnis animus, inquit ille, non sua sponte priuatur ueritate: idem sentiendum de iusticia, temperantia, benignitate, omnibusq; similibus. At necessariū est quā maxime, id te nunquā nō meminisse: ita. n. erga oēs eris mitior.

De omni dolore in pròptu sit tibi cogitare, eum neq; turpem esse, neq; mentē gubernatricem reddere deteriore

quippe hæc neq; ratione materiæ, neq; societatis humanę damnum accipit. In maiori autem dolorum numero etiam Epicuri dictum prodest, eum neq; intolerabilem esse, neq; æternum. siquidem finium recorderis, ac non præiudicium feras. Id quoq; recordare, multa cū eādem habeant cum dolore naturam, tamen occultè modò molesta esse: ut dormiturire, æstum ferre, nauseare: quorum aliquod si molestè fers, dic tibi ipsi, te dolori succumbere.

Vide ne ita afficiaris contra inhumanos, ut homines contra homines.

Vnde nobis constat Socratem fuisse illustrem, & meliori constitutione præditum? Non enim satis est eum clariori morte occubuisse, aut peritiùs cum Sophistis disputasse, & patientiùs in frigore pernoctasse, & Salaminium abducere iussus, fortiter repugnasse, ac i uijſ maiestatem uultus præ se tulisse, de quo maximè dubitari potest an uerū id fuerit: Sed hoc considerandum est, quo animo fuerit Socrates, an potuerit contentus esse, Si iustum se hominibus præberet

ret, ac pium erga deos, an neque temere ob aliorum maliciam sit indignatus, neq; ullius inscitiae subseruiuerit, an nihil eorum quæ si uniuersi natura attribuisset, tanquam peregrinū aut intolerabile acceperit, nunquam ne affectibus carnis consentientem mentem præbuerit.

Non ita confudit omnia natura, ut nō liceat circūscribere seipsum, & quæ sunt propria cuiq; ea ipsum in sua retinere potestate. Admodum enim possibile est, ut quis diuinus uir fiat, ac a nō cognoscatur. Huius semper memento: atq; huius etiam, quod uita beata in paucissimis rebus est posita. Neq; quia desperasti te Dialecticū aut Physicum futurum, iccirco etiā liberū, pudicum, sociabilem, deoq; obedientem te fieri posse.

In maxima animi uoluptate licet uiuere, tutum ab omni ui, ut cunq; omnes quæ uolunt contra nos clamitent: etiā si corporeæ huius molis membra à feris laniētur. Quid enim obstat, quo minus interim mens seipsam conseruet in tran-

quillitate, ueroq; de rebus præsentibus iudicio, & usu corû quæ sunt præ manibus expedito: ita quidem ut iudiciû rei subiectæ dicat: sanè tu natura tua hoc es, etsi aliud uideris: utq; usus dicat rei oblata: Ego te quærebam. Semper enim id quod adest, materia mihi est exercendæ uirtutis rationalis & ciuilis, omninoq; uirtutis humanæ aut diuinæ. Omni enim id quod accidit, deo est aut homini familiare, neq; nouum, neq; intractabile, sed consuetum & tractabile.

Perfectio morû hoc præstat, ut omne diè tanquã supremû agas, nihil tremas, nihil torpeas, nihil simules. Dij, cum sit immortales, tamen non indignè ferût, quod in tam diuturno æuo semper omnino tot improbos homines perferre debeant: quinimo illorum curam summamgerunt. Tu autem qui iam iam cessabis uiuere, desperas, idq; unus è numero malorum. Ridiculum est te non fugere tuâ ipsius maliciam, id quod potes, aliorum uelle fugere, quod non conceditur tibi.

Quicquid rationalis & ciuilis tua uis
inueni

DE VITA SUA LIB. VIII. 11.
inuenerit neq; rationi cōsentaneū, neq;
ad societatem conducens, id rectè ea
indignum iudicabis.

Si tu benè alicui fecisti, & est, qui à te
beneficium acceperit, quid præter hæc
duo tertium aliquid requiris stultorū
more, ut! & uidearis benè fecisse, & gra-
tiam recipias. Nemo defatigatur accipi-
endo aliquid utile. Atqui utile tibi est,
te secundum naturam aliquid agere: ne
igitur dum alij prodes, defatigare tibi
aliquid boni parando.

Vniuersū natura olim ad mundum fa-
bricandum se contulit: nunc autem uel
omnia quæ fiunt, consequētia sūt sua,
uel etiā in præcipuis eorum, ad quæ se
mundi gubernatrix natura confert, ra-
tioni nullum locum esse & cōsilio, tenē-
dum est. Hoc, si memoria teneas,

multis in rebus animo ut sis

tranquilliori effi-

ciet.

h a

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua.

LIBER VIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

ID quoque ad minuendam glo-
riæ cupiditatem facit, quòd
non licet tibi adhuc totam
uitam, quæ à prima tua æta-
te fuit, philosophicè uiuere: sed cū mul-
tis alijs, tum uerò tibi ipsi manifestum
est factum, te procul à philosophia abes-
se. Conturbatæ igitur sunt tuæ ratio-
nes, cum neque ipse iam nomen philoso-
phi faciliò possis adipisci, & tuum insti-
tutum repugnet. Si itaque uerè perspe-
xisti, in quo sit res posita, omitte curare
quis habearis: satis autem sit tibi si reli-
quū uitæ arbitrio naturæ exigas. Quid
ea uelit, cogita, hinc te nihil diuellat.
Expertus enim es circum quot res ua-
gatus, nusquam uitam beatam inuene-
ris: non in ratio cinationibus, non in di-
uitijs, non in gloria, non in uoluptate,
nullibi

nullibi. Vbi uerò est? in agendo ea, quæ hominis natura requirit. Quomodo ita aget? Si ea habeat dogmata, à quibus cōsentaneæ appetitiones & actiones ueniant. Quæ sunt illa? de bonis & malis. Scilicet, Nihil esse bonū homini, quod nō reddit iustum, temperantem, fortem, liberalem: nihil malum, nisi quod horum contrarium efficiat.

In omni actione à te ipso quære, qualis ea tibi sit. Nec poenitentia eius mouere: parum abest, ut moriaris, & omnia à medio sint. Quid præterea requiro, si præsens actio animalis est mente præditi, societatis hominum studiosi, & deo æqualis.

Alexāder, Caius, & Pompeius, quid hi ad Diogenem, Heraclitum, uel Socratem? Hi enim nouerant res, earum causas, materias: ita erant ipsarum mentes instructæ. Ibi uerò, quibus in rebus esset prudentia, & seruitus. Nihilominus eadem facient, etiam si tu te ruperis.

Primum est hoc, ne perturberis: omnia secundum uniuersi naturam eueniunt: paulò pòst, nusquàm eris, sicut nūc

Adrianus & Augustus. Deinde in rem ipsam intuere, eamq; cōsidera, recordatusq; debere te esse bonum uirū, ac qd hominis natura uelit, age id quod propositum est cōstanter, ac iustissimè tūc te egisse puta: modò placidè, uerecūdè, & citra simulationem egeris.

Vniuersi natura hoc agit, ut quæ hoc modo habent, aliò mutet, & ex uno loco in alium res transferat. Omnia constant mutationibus, neq; quicquā metue: nihil enim noui, omnia usitata eueniunt, & æqualiter dispensantur. Cæterum unaquæq; natura, si recta uia ingreditur, sibi ipsi sufficit. Natura autem intellectiua id facit, si in cogitationibus, id obseruet, ne falso, aut obscuro astipuletur: impetus animi ad eas solum actiones dirigat, quæ faciunt ad societatem hominum: ea tantum appetat & uitet, quæ in nobis sunt posita: omnia quæ à communi natura tribuuntur grata habeat. Huius enim pars est, sicut natura filij, naturæ stirpis pars est: nisi quod hæc est eius naturæ quæ & sensu & intellectu carens, impedire possit: Hominis natura,

tura, pars est naturæ quæ impediri non possit, intelligat, & iusta sit: siquidem æqualiter, & p̄dignitate uniuscuiusvis tempora, substantiam, actionem, & eue ta diuidit. Considera autem æqualitatē eā inuenturum te si singulas res examines: si unam cum uniuersis conferas, non item.

Atqui licet libidinem arcere, uoluptatibus & doloribus superiorem esse, itemq; gloriola: licet etiam stupidis & ingratis non irasci.

Nemo te audiat uitam aulicā repræhendere, ac ne tu quidem te ipsum.

Pœnitentia est repræhensio quædam sui ipsius, propter bonū aliquod dimissum: bonū uerò, oportet utile esse, ideo quæ ei⁹ cura ē habēda uiro bono & honesto. At nullus talis pœnitentia ducetur obneglectam aliquam uoluptatem, ergo uoluptas neq; in bonis est, neq; in utilibus numeranda.

Res ita expēdendæ sunt. Quid ē hoc p̄ se, & sua p̄pria cōstitutione? q̄ ei⁹ substantia & materia, quæ forma? quod eius in mundo officiū, ac quandiu permanet? Si difficulter à somno exp̄giscaris, remi

niscere consentaneum esse tuæ constitutioni, & naturæ humanæ, ut aliquid agas quod cœtui humano p̄sit. At dormire, etiam brutis est commune. Quod autem unicuiq; secundum naturam est, id & magis proprium ei est, & cognati-
us, adde etiam gratius. Hoc assiduo & quibuscūq; incidētibus cogitationib; si fieri possit, in promptu habendum.

Si de natura, affectibus, aut alijs reb; disputare cum aliquo libet, statim te ipsum antè interroga: Quæ nā is sentit de bonis & malis. Nam opiniones de uoluptate & dolore, eorumq; efficientibus, de honore, ignominia, morte, uita.

Non debet mihi nouum aut mirum uideri, si quæ res hoc aut hoc modo agāt: cogitabo em̄, ita opus esse fieri. Cogitabo, sicut turpe sit uelle me in miraculum rapere si ficus fructum suum producat, ita etiam, si mundus ea proferat, quorum est ferax: etiam medico & gubernatori turpe sit mirari uelle, si quis febricitaret, aut si aduersus uentus existeret.

Memento mutare sententiam, & re-
de

etè monenti obsequi, perinde esse liberi. Tua enim actio secundum tui animi impetum fit atque iudicium, tuamq; mentem.

Si in tua est potestate, cur facis? sin in alterius, quid repræhendis? at omòsne, an Deum? quorum utrunq; est cum insania coniunctum. Nihil igitur repræhendédum. Nam si potes, uel eum qui causa est, corrige, uel, si prius nequis, rem ipsam: sin neutrum, quid iam tibi profuit repræhédisse? atq; nihil frustra faciédū.

Quod moritur, non excidit è mundo: nam ut constat, & mutatur, ita etiá dissoluitur in elementa, quæ tibi sunt cū mundo communia. atq; hæc ipsa etiam mutantur, neq; indignè ferunt. Vnumquodq; est ad certum finem factum, ut uitis, equus. quid mirum? etiam sol, & reliqui dij possunt dicere, cuius rei causa facti sunt.

Tu uerò cuius causa? num uoluptatis? uide an hoc ferat intellectus.

Natura consilium inijt de uniuscuiusque rei tam fine, quàm initio & duratione. Si quis pilam in sublime iaciet, quid

nam ea uelcūm effertur, uel cum deferē,
aut cadit quid boni maliue patiūt? Quid
bullæ boni accidit si constet, aut mali si
dissoluatur? Idem de lucerna possis in-
telligere. Cogita quid fiat corpusculo
si senescat, si ægrotet, si scortetur.

Breuis uita est & laudantis, & eius q
laudatur, eius qui mentionem facit, &
eius, cuius mentio fit: præterea fit hoc in
angulo portionis mundi, ac neque ibi
quidem omnes consentiunt, imò ne si-
bi quidem ipsi quisquā. Tota uerò ter-
ra punctum est.

Animum aduerte subiectæ opinio-
ni, actioni aut dicto. Meritò hæc pateris,
malles uerò cras bonus fieri quàm ho-
die. Siquid ergo, id ita fit à me, ut ad
benefaciendum hominib. referatur. Ac-
cidit mihi aliqd, refero id ad Deos, om-
niumq; rerum fontem, & originē, à qua
omnia inter se connexa dependent.

Lauare, quæ tibi res uidetur? Oleum,
sudor, sordes, aqua, stigmenta: omnia ab-
ominanda. Ita se omnis pars mundi, om-
nisq; res subiecta habet.

Lucilla Verum, deinde Lucilla secū
da

da Maximum. Secunda Diotimum, Faustina, Antoninus hæc omnia. Ceterū Adrianum, inde Celer.* Vbi uerò austeri illi & uates, & inflati? ut ex austeris Charax, et Demetrius Platonius, Eudemon, & si qui alij tales. Omnia in diem durant. iam pridem mortui sunt: quorūdam ne minimo quidem tempore durauit memoria: quidam fabula facti sunt: nonnulli etiam è fabulis iam euanuerūt. Id igitur memoria tenendū, q̄ necesse sit aut dissipari tuā mixturā, aut extinguī animulā, aut mutari, et aliō trāsferri.

Læticia hōis ē, ut faciat quæ ei sunt propria. Propria aut̄ eius sunt: beneuolētia erga suū genus, cōtēptus motuū q̄ sunt in sensib. distinctio inter uisa p̄babilia, cōtēplatio naturæ uniuersī, & eorū q̄ secundū eā fiūt. Itē tres respectus: unus ad causam p̄ximā, alter ad diuinā causam, à qua oīa oībus eueniūt, tertius ad eosq̄ nobiscū uiuūt. Dolor aut corpori malus ē: ergo ipsum id p̄nūciat, aut aīo. Sed animus potest suam tranquillitatem & serenitatem conseruare, neq̄ dolorem pro malo ducere. Omne enim iudiciū, omnis impetus, appetitio, & incli-

natio intus est: neque ei dolor quicquam mali affert. Quare omnia uisa tolle ex animo,

Continenter te ipsum admone: Nūc in mea est potestate, ut in animo hoc nihil sit maliciæ, nihil cupiditatis, nihil tu multus: ac cum omnia ita cernam, uti sunt, singulis utor pro ipsorum dignitate. Hoc tibi licere, memineris secundum naturam.

Loquere & in senatu, & cum quibus cunq; hominibus compositè. Sana oratione non est aperte semper utendum.

Aula Augusti, uxor, filia, nepotes, posterì, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, Areus, Mæcenus, medici, sacerdotes: omnino totam aulam mors abripuit. Deinde etiam accede, ubi non unus modò est mortuus homo. Defecit tota Pompeiorum gens: hinc monimentis etiam inscribi uidemus, fuisse aliquem eius familiæ ultimum. Quàm anxij uerò fuere maiores eius, ut aliquem successorem relinquerent: & tam necesse est aliquem esse ultimum.

Vita

Vita componenda est ita, ut constet uniuscuiusque actionis ratio. Quarum si unaqueque suum, quantum eius fieri potest præstet officium, contentus sis: atque id quo minus fiat, nemo tibi obstare poterit. Sed obstabit, inquis, aliquid extrinsecus. Nihil quidem, quod iustitiæ, modestiæ & prudentiæ impedimento sit. At qui fortassis aliquid vim agendi habens impediet? quin tu id impediementi boni consule, sicque statim facto transitu ad id quo conceditur moderato, alia emerget tibi actio, quæ ad eam, de qua loquimur, constitutionem quadret. Accipiendum sine fastu, dimittendum cum facilitate.

Si quando uidisti manum abscissam, uel pedem, caputue amputatum alicubi scorsim à corpore iacere, cogita ei se adsimilare pro uirili sua hunc, qui improprie ea quæ ipsi eueniunt, seque à communi societate seiungit, aut agit aliquid ab ea alienum, Ita tu te ipsum ab unitione naturali abruptisti, cuius eras pars naturalis: nunc uerò te ipsum abscidisti. Id uerò factum est, quòd iterum tibi licet ei adrun-

gi: id quod nulli alij parti deus concessit, ut separata & auulsa rursus inolefceret toti. Hic mihi bonitatem considera, quæ homini tantum honoris detulit. Nam & initio ipsius in manu posuit, ne à toto auelleretur: & deinde, ut auulsus redier, iterumq; cōcrescereq; locū partis recuperare posset, dedit. Nā quæ admodū singulæ ferè rationis cōpotes naturæ ab ea cæteras facultates, ita nos quoq; hanc ab ipsa accepimus. quemadmodum enim ipsa omne id quod obstat & resistit, cōuertit, & fato subijcit, suamq; partem efficit: ita animal ratione præditum potest omne impedimentum pro sua materia accipere, eoq; uti ad id, quod intenderat.

Ne te cogitatio totius uitæ confundat: neq; animum aduerte ijs, quæ multa uidentur dolorem posse afferre. Sed singulis rebus oblatis à te ipso quære, quid nā ea in re sit intolerabile: id enim pudebit te fateri. Deinde memineris, neque præterita tibi, neque futura ullam afferre molestiam, sed præsentia tantū.

At hæc extenuantur, si suis ea limitibus,

bus determines, cogitationemq; tuam redarguas, si ea tam exiguae rei nō sit ferenda.

Num iam domini tumulo adsident Panthea, aut Pergamus? Num Adriani sepulchro Chabrias & Diotimus? ridiculum hoc. Quid uerò si adsiderent, sentirentne illi? aut uoluptatem caperent, si quidem sentirent? aut si eam cepissent, an eo immortales essent redditae? Nōne his quoque fatum fuit, ut senes & uetulae prius fierent, inde moreretur? Quid autem illi postmodò faciēt, his mortuis? Oīa haec foetida sunt, & tabus in sacco.

Si acutè uidere potes, aspice et quā sapientissimè iudica, inquit ille.

In constitutione animantis mentis praediti nullam inuenio uirtutem quae iusticiam expellat: Sed quae uoluptatem eiiciat, uideo continentiam.

Si tuam opinionem detrahas ab eo quod uidetur dolorem afferre, ipse in tutissimo es collocatus. Quis ipse?

Ratio. Verùm ego, inquires, non sum ratio. Esto. Proinde ratio seipsam ne dolore afficiat: Si quid aliud in te est quod lædatur, ipsum de se iudicet.

Cùm impedit somnus aut appetitus, id malum accidit uegetatrici animæ: quæ & alia ratione offenditur. Ita si mens impediatur, fit cum damno mente prædictæ naturæ. Hæc oïa ad te transfer. Dolor, uoluptas, attingunt te? Si uisus impediatur quo minus cernat, impeditur iã sensus. Quodd si absq; exceptione aliquid appetis, iam id cū rationis capacis partis incommodo fit: sūn communetibi ppositum est, neq; læsus es, neq; impeditus. Mentis quidem proprias actiones nihil aliud impedire potest: non eximattingitur ab igni, ferro, tyrāno, aut calumnia, aut alia ulla tali re.

Sphæra cum fit, rotunda manet.

Indignum est, me mihi ipsi dolorem afferre, qui nullum unquam aliū lubens læserim.

Alijs aliæ res læticiam afferunt: mihi, si pars mei princeps sana sit, neq; auersetur quenquam uel hominem, uel humanum

num casum: Sed omnia placidis aspiciat oculis, omnia accipiat, ijsq; utatur uti dignum est.

Disce præsens tempus tibi ipsi gratificari. Qui commendationem posteritatis magis curant, nō reputant eos horū similes futuros, quos nunc ægrè ferunt, atq; ipsi etiā mortales. Porro quid omnino tua interest, si talibus ijs uocibus te contentent, aut ita de te sentiant.

Tolle me, & pone quocunq; uolueris, ibi enim utar genio meo propicio. i. cōtēto, si habeat se & agat naturæ meæ consequenter.

Id uerò an dignum est, ut malè propterea habeat animus meus, ac scipso deterius? abiectus, appetens, anxius, perterritus? Ecquid eo dignum inueniam? Homini nihil accidere potest quod nō sit humanum, neq; boui, uiti, saxo quicquam, quod non sit consentaneum eius naturæ. Quod si unicuiq; id contingit, quod & cōsuetum est, & naturale, quid est cur indigneris? nihil intolerabile tibi communis adfert naturā. Sin propter extraneam aliquam ré perturbaris: nō

illa tibi, sed tuum de eâ iudicium, molestiâ affert: id uerò ut aboleas, in tua est potestate. Quòd si quid eorû quæ in te sunt, te molestat, quis est qui prohibeat, ne opinionem emendes? Similiter si doles te hoc non agere, prodest cogitare, cur non potius agas aliquid, quàm doleas: sin aliquod potētius obstat, noli dolere, cūm nō fiat tua culpa, ne agas. At uidetur uiuendum non esse, nisi hoc agatur: placidus ergo uitam relinque: quādo & is qui agit, moritur æquus impredientibus.

Memento partem tui principem superari non posse, cum in se collecta se ipsa contenta est, neque quicquam præter uoluntatem agat, etiam si non instructa ratione pugnam conferat. Quid ergò fiet, si et à rōe parata, circūspectè de reb. iudicet. Itaq; mēs ab affectibus liberta, arx ē: nihil. n. munitius homo habet, quò refugiēs superari nō pōt. Id qui nō uidit, indoctus est: qui uidit, neq; eò refugit, infortunatus.

Siqui uisa aut cogitationes tibi renūciāt, caue aliquid tu addas. Renūciatū est,

est, aliquem tibi malè dixisse. Esto id alatum, non tamè id quoq, esse te lèsum. Video puerū ægrotare: video, sed q̄ in periculo sit, non video. Ad hunc modū semper insiste primis uis, nihil ipse intus adijce: ita nihil mali erit. Imò hoc adde, nosse te omnia quæ in mundo eueniunt.

Cucumis amarus est, omitte eum: ues pres in uia sunt, declina eas: neq, uerò dicas, Curnam hæc in mūdo sunt facta. Ridereris enim ab homine naturæ rerū indagatore, haud secus quàm à fabro aut futore, si damnares quòd in officina ramenta & refecamenta operum uideres. Atqui hi ea possunt aliquo abijcere: uniuersū natura nihil extra se habet. Verùm hoc in eius arte potissimū mirari decet, q̄ cū seipsam circumscripsisset, omnia quæ in se habet, quæ obnoxia corruptioni, senioq, & nulli⁹ esse usus uideantur, in seipsam transmutat, rursusq, ex his alia noua efficit: ita ut neque substātiā extra se requirat, neq, locum, quò uiliores res eijciat. Contenta est igitur suo loco, materia: & arte.

Neq; in rebus agendis fluctuandum est, neque in communi uita turbandū, neque cogitationibus uagandum, neq; omnino animus contrahendus, aut subito impetu efferendus, neq; uita occupationibus inanibus atterenda. Cædes peragunt homines, mactant, execrantur: quid hæc possunt, quo minus mens tua permaneat pura, prudens, modesta, iusta? Quemadmodum si quis limpido & dulci fonti assitens, ei conuicium faciat: illa quidem ob id non cessat purā aquam scaturire: quin & si quis lutum, aut stercus inijciat, tamen statim illa dissipabit atq; eluet, neq; ab ijs obturabit. Quid ergo agendum, ut fontem perennem habeas, non cisternam? Compose te ipsum, ut sis ad oēs horas liber, mansuetus, simplex, uerecundus.

Qui nescit esse mundum, nescit ubi sit. Qui nescit, cuius rei causa sit natus, neq; quis ipse sit, neq; omnino mundū esse scit. Quorum alterutrum cui deest, is cuius gratia extiterit, dicere nequeat. Vter uerò tibi elegantior uidetur, is q; plaudentium fugit laudem, an illi, qui neq;

neq; ubi, neque qui sint, cognoscunt.

Laudari cupis ab' hīc, q seipsum spacio unius horæ ter execrat? placere uis homini, qui ne sibi quidem ipse probatur? nisi is probetur sibi ipsi, qui ferè omnium eorum, quæ egerit, poenitètia corripitur.

Non iam tantum unà spirandus est circumfusus aër, sed & consentiendum cum mēte quæ uniuersa complectitur. Haud em̄ minus uis intellectrix omni ei, quod eam trahere potest, circumfusa est, quam spiritus spirare uolenti.

Generatim malicia mundo non obest: in specie autē, nihil lædit proximū: Soli ei obest cui & concessum est, ut cū primū ita uoluerit, liberari ea possit.

Non magis ad meam uoluntas aliena pertinet, quam uel anima eius, uel caro. Nam etsi maximè uerum est, unū nostrū esse alterius causa natū, tamē principes nostrum partes, suum quælibet dominium obtinet. Etenim cur alterius malicia, mihi esset malo? cum non sit uisum Deo, ut in alterius sit potestate, esse me infelicem.

Sol diffusus esse uidetur? atq; omnino quidem fusus est, non tamē effusus, Fusio enim eius, extensio. Itaq; & fulgores eius, quos nos radios, actinas ab extendendo Græci dicunt. Quod autem sit natura radij, uidere est, si inspicias lumen solis per angustum in umbrosam donum immissum. Recta enim immittitur, & diuiditur ad obiectum solidum corpus, quòd aërem intercipit: ibi uerò permanet, neq; decedit. Ita & intellectum fundi ac diffundi, non tamen effundi oportet: quippe ut extendatur, neque ui & temerario impetu ad obiecta impedimenta impingat: neq; concidat, sed perstet, & illustret id, à quo accipitur. Id quidem, quòd eum transmittet, splendore seipsum priuabit.

Qui mortem metuit, aut amissionē sensuum timet, aut diuersum sensum, Quod si amittet sensum, nihil utiq; mali sentiet: sin alium sensum adipiscetur, aliud erit animal, neq; amittet uitam.

Homines unus alteri⁹ causa nati sunt. Disce igitur, aut fer.

Aliter iaculū, aliter mens fertur. Hæc enim

DE VITA SUA LIB. VIII. 135
enim etsi cauta sit, & in deliberatione
uerfetur, rectà tamen fertur. ingredi in
principem cuiusvis partem: præbet au-
tem etiam alij unicuique ingredi in su-
am principalem partem.

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua

LIBER IX.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Viiniustè agit, impietatis
reus est. Etenim cùm uni-
uersi natura ratione prædi-
ta animantia eò effecerit
ut quantum eius dignum
est, unum alteri proffit, noceat autem ne-
quaquam: qui uoluntatem eius præua-
ricat, impius utiq; est in omniũ deorũ
primam. Ac qui mentitur, etiam impie-
tatis in eandem deam sese obligat. Na-
tura enim uniuersi, eorũ est natura, quæ
sunt: hæc autem omnia inter se cognata
sunt. Porro autem eadem Veritas

dicatur, uerorūq; prima est causa. Qui itaq; studiō mentitur, eō quod decipit, impius est: qui non dedita opera, eō, qd ab uniuersū natura discrepat, & quōd præter decorum agit, repugnās uniuersū naturæ: repugnat enim ei, qui in contrariam partem à ueris deflectit, præterquam ipsius natura ferat, quæ ei occasiones præbuit, quibus neglectis non pōt iam uera à falsis discernere. Impietatis reus is quoque est, qui uoluptates tanquam bonum appetit, dolorem ut malum fugit. Hic enim necesse est sæpenumerō incuset communem naturā, quasi ea aliquid præter dignitatem bonis malisue tribuerit: ppter ea, quod sæpe mali uoluptatibus fruuntur, eaq; quib. efficiūtur ea, possidēt: boni uerō dolore afficiunt, & in causas doloris incidūt. Iam qui dolorem metuit metuet aliquādo aliquid eorum, quæ in mundo fiēt: id uerō impium est. Rursus qui uoluptatem consecratur, non abstinēbit se ab iniusticia: id uerō palām impietas est. Oportet autē ad ea, quæ natura in utrāq; partem æqualia effecit (neq; enim utraque

que fecisset, nisi ad utranq; partem ex quo se habuisset) cum qui naturam uult sequi ducem, similiter æqualiter esse effectum. Itaq; qui dolores & uoluptates, mortem & uitam, gloriam & ignominiam, quibus æquali ratione utitur natura, non in eodem ponit momento, proculdubio imprè agit. Quod autè dixi, Naturam communem ijs ex quo uti, ita intelligendū est, qd' ea eueniūt in utrāque partē consequentia quadam, iuxta antiquum prouidentia impetum, quo illa ab aliquo principio se ad res ita disponendas contulit, complexa rationes quasdam eorum quæ essent futura, destinatisq; quibusdam facultatib. ex quibus nascerentur subiectæ, mutationes, & successus eorum.

Gratiosius quidem erat, hominem mendacij, simulationis, luxus & superbæ omnis inexpertum mori: secunda (aiunt) nauigatio est, satietate horum affectum antè migrare è uita quàm illa uitia probare. Nondum ne te ne experientia quidem docuit, ut pestem fugias? Pe

stis enim est ea intellectus corruptio, longè magis, quàm aëris quædam intemperies ista & mutatio. Hæc enim animali pestis est, quatenus uiuit illud : hæc hominum, qua ratione sunt homines.

Mortem non contemne, boni tamē consule, quippe rem ex ijs unā, quas natura decreuit. Quale enim est iuuenescere, senescere, augere, uigere, dentes, barbam, canos ferre, liberos creare, uterū ferre, parere, reliquæq; naturales effectiones, quas tempora uite adferūt, tale est et iā dissolui. Hominis itaq; ratione utentis est, mortem neq; grauem, neque uiolentam, neq; contemnendam rem existimare, sed operiri eam, tanquam unam è naturalibus actionibus : perinde atque nunc expectas, quando foetus ex utero tuæ uxoris edatur, ita expectanda etiam hora, qua animula tua ex hoc receptaculo excidat. Quod si rude quidē, sed tamē quod cor attingere possit, documentum accipis, omninò ut facile feras mortem efficiet, si cogites, quales ij sint à quibus discedas, & à quorum morum sit animus tuus separandus colluie.

luuic. Irasci quidē ijs qui tecum uiuūt, nequaquam debes, sed eorum curā gerere, ijsq; placidum te prębere: Cogitandum tamē tibi est, te ab hominibus non idem tecum sentientib. discedere. Hoc enim unum erat, quod poterat retinere in uita, si fuisset homini datum uiuere cum ijs, qui eadem sentirent: Nūc uides quā laboriosa sit inter unā uiuentes dissensio, ita ut dicas: ô mors, ueni celerius, ne quādo ipse quoq; mei ipsius obliuiscar. Qui peccat, sibi ipsi peccat: qui iniuste agit, sibi ipsi iniuste agit, seq; malum efficiens ipsum, lædit. Sæpenu- merò iniuriam facitis qui nihil agit, nō is modò qui agit.

Si adsit certa de rebus sententia, & actio societatem humanam spectans, & animus ita affectus, ut boni cōsulat omnia quæ accidunt præter id quod est à causa profectum: hæc si adsint, sufficiūt ad opiniones tollendas, sistendum impetum animi, extinguendum appetitū, & habendum paratam apud sese partē principalem.

Vna uita brutis animantibus est distributa:

tributa: una mens, rationem adeptis.

Quemadmodum una est terrenorū terra, & unam lucem uidemus, unum aërē trahimus. quæcūque uidendi & uiuēdi uim habemus.

Quæ commune aliquid habent, contendūt ad id quod est eiusdem generis. Omne terrenum ad terram uchit, omne item humidum, aut aëreum ad suum itidem genus, ita ut necesse sit uic ea inde intercludi. Ignis sursum effertur, propter elementarem ignem: omni uerò hic igni aliquid est paratum ut inflammetur, ita ut omnis materia paulò ficcior faciliè ignem concipiat, quia minus est in eius temperie id quod inflammationē prohibeat. Itaq; & omne, id quod communis mentis est particeps, similiter ad cognatum suum contendit: atq; etiam amplius. Quanto enim est alijs rebus præstantius, tanto & paratius ut cōmisceatur cum eo quod eiusdem est generis. Itaque apud ipsa statim bruta inuenta sunt examina, greges, pullorum educationes, atq; id genus quasi amores. Anima enim iam in his est, idq; quod ea in
unum

unum conduceret, apud præstantiorē partem reperitur: id quod in plantis, lapidibus & lignis nō inuenitur. At apud ratione p̄dita animalia, ciuitates sunt, et amicicię, & domus, & concilia: inq̃ bello pacta & inducię. Apud præstātiora, etiam ex diuersis modis unitio quardā constat, ut apud astra ad eō ascensus ad superiora consensum etiam in de iunctis efficere potuit. Atqui apud ea tantum, quę mentem habent, obliuio mutui studij & consensus reperitur, & hic modò non uidetur quomodò ad se inuicem affluant. Quanquam etiam si fugiant homines hanc coniunctionem, tamen ab eā corripuntur, natura nimirū præualente. Videbis autem id quod dico, si animum aduertas. Facilius enim inuenies terreum aliquid nulli terreno adiunctum, quàm hominem ab hominibus auulsum.

Fructum fert & homo, & deus, & mūdus, suo unumquodq; tempore: quòd si consuetum est in uite, ut suum fructū, nullum communem ferat, tamen ratio fructum fert & communem & propriū,

nascunturq; ex eo alia quædam eiusmodi, qualis est ratio.

Peccat aliquis. Si potes, melius illum doce: sin uerò, memineris mansuetudinem tibi propterea datam: nam & ipsi dii illis sunt clementes, qui & nonnullis ad consequendam sanitatem diuitias, & gloriam, auxilium ferūt: adeò sunt benigni. Id & tibi licet, neque impedit quisquam.

Labóra, non ut miser, neq; ut qui uel misericordiã, uel laudẽ consequi studeas: id unum tibi sit propositum, agere secundum ciuilem rationem.

Hodie omni me periculo exempti, imò uerò omnia quæ uidebantur mala eieci: nihil enim extrà erat, sed omnia intus in opinione mea.

Omnia hæc, quæ in caducis sunt, familiaria iam mihi fecit experientia: duratione autem sunt diurna, materia sordida, omnia talia, qualia erāt etiã apud illos, quos sepeliuimus.

Res ipsæ extra fores stāt, nihil ipsæ de seipsis norūt, neq; pronunciat. Quid igit de ijs pronunciat? ratio. Neq; id persuasione,

sione, sed actione distinguit bonum & malum ciuile animalis ratione præditi: sicut neq; uirtus neq; uitiū in persuasione, sed actione.

Lapidi in altum coniecto nihil mali accidit si decidat, neq; bonum, quod in sublime effertur.

Introspecte eorum animos, & uidebis quos ij iudices timeant, & ut hi se ipsos iudicent.

Omnia sunt in mutatione, ac tu ipse quoq; in perpetua alteratione, ac quodammodo corruptione. Quin & totus mundus. Alterius peccatum ibi est relinquendum, ut sit actionis defectus, appetitus, opinionis quies, ac quasi mors. nihil mali.

Transi nunc ad ætates, ut puericiam, ad olescentiam, iuuentutem, senectam: horum omnium mutatio est mors. nunquid mali? Trāsi deinde ad uitā sub auo actam, sub matre, sub patre: quin etiā alias multas mutationes & fines inuenies, quære ex te ipso, an quid mali sit? Ad eundem modum est etiam totius tuæ uitæ finis, quies, ac mutatio.

Perpende mentem tuam, uniuerſi, ac proximi: tuam, ut eā iuſtam reddas: uniuerſi ut recordere cuius pars ſis: proximi, ut uideas ſitne in ea igo oratio, an uerò intellectus. Simul intelliges te factū ad explēdum ciuile corpus, atq; ita omnem actionem tuam facere ad uitam ciuilem complendam. Etenim quæcūque tua actio nō ad ſocietatem humanam, tanquam finem uel propinquum uel remotum refertur, illa uerò uitam interpolat, & unitatem eius ſoluit, turbasq; ciet, ſicut in populo cum plebs ſeceſſionem facit. * Ab hac concordantia. Puerorum irē, ludicra ſpiritus qui cadauera geſtant: ut eo efficacius accidat id quod eſt in Necya.

Vade ad qualitatem cauſæ, eamq; à materia ſecreram conſidera, tum quā diu permanere omnino poſſit ea propria qualitas.

Paſſus es innumera, eò quod non cōtentus fuiſti tua mente agere ea, ad quæ erat facta. Sed hæc ſatis.

Cum te alius repræhendit aut, odit, aut aliquid tale pronunciat, aſpice eorū animulas:

animulas: intra, & uide quales sint. Cernes nihil esse tibi laborandū, ut hoc uel illud ij de te iudicent. Bene quidem ijs uelle debes: natura em̃ amici sunt, eosq; dij omni ratione iuuant, per insomnia, uaticinia. Hæc quidem de quibus ij certant, circulus sunt rerum mundanarum, quæ sursum deorsumq; ab uno æuo in alterum uoluuntur.

Aut ad singulas res uniuersi intellectus se applicat, quod si est ita, id, quod ea se applicat: approba. Aut semel tantum impetū fecit ipsa mēs, reliqua omnia consequēter fiunt.* Et quid unum alicui. Quo dam enim modo Atomi.

Omninò autem, siue Deus sit, rectè omnia habent: siue temerè sunt omnia, nunquid & tu?

Iam nos omnes terra occultabit: pòst ipsa quoq; mutabitur: & res deinde alię item in infinitum mutabuntur. Enim uero qui fluctus mutationum & motuum considerabit, earumq; celeritatem, is omnia mortalia contemnet. Torrentis instar causa uniuersi rapit omnia. Iam ipsa ista ciuilia quàm sunt uilia? & quàm

uidentur homunciones isti philosophi
cè agentes, pleni esse mucī? Quid facien-
dum? quod nunc natura poscit, eò con-
tende si liceat, neq; cura, an sit aliquis
mortalium hoc cogniturus. Neq; Plato
nis remp. spera: Sed contentus esto, si
uel minimum procedat: hūc quē ipsū
successum cogita quā non sit exi-
guus. Mutat aliquis illorum suū
placitū? atqui sine horum mutatio-
ne quid est, quā seruitus gementium,
& persuasos se esse simulantium. Vade
nunc & Alexandrum, & Philippum, &
Demetrium Phalereum mihi dic. Vide-
rint an scierint quid communis uolue-
rit natura, & an se ipsos sub disciplina te-
nuerint. Quod si tragicè tantū sese o-
stentarunt, nemo me damnauit, ut co-
gar eos imitari. Opus philosophiæ sim-
plex est, & uerecundum. Noli me addu-
cere ad fastū, qui præ se ferat grauitatē.

Supernè contemplari infinita armen-
ta, sacrificia, omnis generis diuitias, in-
tempestatibus & serenitate: quæ facta
sunt, cum ijs nata, quæ item decesserūt.

Considera etiam uitam eorum qui
ante

ante te, & qui post te uiuēt: horū ē, qui hodie apud Barbaros uiuūt: q̄ multi eorum ne nomen quidem tuū sciant, multi statim obliuiscuntur, multi cū te nūc laudent, statim sunt culpaturi. Deniq̄ quam res nullius momenti sit memoria aut gloria, aut aliquid tale. Vacuitas perturbationum in his quæ ab extrinseca causa accidunt, iusticia in ijs, quarū actionum tu es causa: hoc est impetus animi, & actio, quæ finem habeat societatem humanam: id enim est tuæ naturæ consentaneum. Multa sup̄ uacanea ex hisq̄ te perturbāt, præcidere potes, q̄ tota in tua sunt opinione sita, multūq̄ laxitatis et spaciij tibi acquirere. Totū mundū aīo cōcipe, tuūq̄ æuū per pēde, tū celerē singularū rerū mutationē. breue. s. esse tēpus ab ortu ad interitū, id uerò q̄ hunc sequit̄, idq̄ q̄ illū præcessit, infinitū. Oīa quæ uides, celerrime interibūt: hi quoq̄, qui eorū interitū uident, ipsi quoq̄ mox peribunt. Qui decrepita senectā moritur, idem feret eum eo, qui immatura morte cadit.

Quænam sunt eorum mentes, quibus rebus student, quæ habent in honore, quæ amant? iudicate te nudas ipforum intueri animas. Cum uituperando obesse, aut prodesse laudando se putant, quæ est illa opinio?

Amisio uitæ nihil est aliud quàm mutatio: hac autem delectatur natura uniuersi, secundum quam omnia fiunt rectè. Ab æterno res eiusdem formæ natæ sunt, sicq; erit in infinitum. Quid ergo dicis omnia facta, & futura male. Ergo nullus inter tot deos repertus est, qui ea corrigeret, sed damnatus est mundus ut perpetuis malis conflictetur.

Vide quàm putris sit omnium rerum materia, aqua, puluis, ossicula, foetor: rursus calli terræ, marmora: fæces, aurum & argentum: crines, uestis, sanguis, purpura, omnia reliqua eiusdem modi. Etiam quæ spiritu constant, alio modo talia, atq; ex his in hæc mutantur.

Satis miseræ uitæ est, & murmuris, & imitationis? Quid perturbaris? quid in his noui? Qui terret te? nū forma? aspice eā. nū materia? aspice illā. Extra hæc

hæc nihil est. Quin & iam erga deos simplicior & melior es factus.

Idem est siue tribus hæc, siue centum annis ea discas.

Si peccauit, malum apud ipsum est: fortassis autem non peccauit.

Aut ab una aliqua mente tanquam fonte omnia progrediuntur, quæ corporibus accidunt: proinde pars non debet euentis totius succensere. Aut atomi sunt omnia, confusio, & dissipatio: quid ergo perturbaris? Menti tuæ dicis. Mortuus es? perijsti, efferatus es, simulas, es in cætu, aleris?

Aut nihil possunt dii, aut aliquid. Si nihil, cur non compræcaris eos? Sin possunt, cur non magis etiam petis ut dēt tibi, ne quid horum metuas, aut expectas, neque magis doleas si absit, quam si adsit. Omnino enim si possunt adiuuare ij homines, etiam in hoc poterunt. Fortè dices, Deus ea in mea posuit potestate. Esto. Nōne ergo præstat te ijs quæ in tua sunt potestate uti libere, quàm de ijs quæ non sunt in tua manu posita, sollicitum esse, animo feruili & abiecto

Quis autem tibi dixit, deos non in his etiam, quæ penes nos sunt, auxilium adferre? Incipe ergo precari de his, et uidebis. Precatur alius, ut cum aliqua cubet: tu pete, ne eius rei appetitus tibi oriat. Alius petit, ut certa releuetur, tu, ne ea leuari tibi op⁹ sit. Alius, ne amittat filiū: tu, ne id ipsum metuas. Omnino ad hūc modum uota concipe, & quid sit futurum uide.

Epicurus ait sibi cum ægrotaret, nulla fuisse de corporis affectione cum suis colloquia, sed de causis rerum naturalium præcedentibus disputatum continenter. Ei rei se intentum, mentem habuisse perturbationum uacua, ut quæ motuum corpusculi nullam partem acciperet, suum bonum custodiens, ideo quæ se ne medicum quidem qui applicaret pharmaca adhibuisse: Sed uitam benè habuisse. Tu quod is in morbo potuit, hoc si quid alterius rei incidat, obserua. Vt enim non desistere à philosophia propter quæuis negocia, neque cū quouis uulgarī homine nugari, omnibus sectis ē cōmune: sic in omni actione ei⁹ incum-

incumbendum soli, q̃ p̃positum est, instrumento q̃ quo ad id utimur. Si cui⁹ impudētia offenderis, statim percōtare te ipsum, an possit fieri, ut nulli sint in mūdo impudētes. nō pōt aut hoc fieri: ne igit̃ postula id qd̃ fieri nequit: alioquin ipse quoq̃ un⁹ eris ex impudētib. ijs, quos esse in mundo oportet. Idem de uersuto, infideli, omni deniq̃ quo cū que mō uitioso in prōptu sit tibi cogitare. Nā si recorderis necessario id genus hominū esse, singulos æquiorē te prēbebis. Id quoq̃ utile ē, statim cogitare, quā homini natura uirtutē cōtra id peccatū dederit. Remediū. n. tribuit, cōtra ingratos mansuetudinē, cōtra aliud uitiū, aliud pharmacū. Oīo aut licet tibi in uiam reducere eū qui errauit: nā oīs q̃ peccat, eò errat, q̃ à p̃posito aberrat. Denique quid inde tibi damni allatū ē: inuenies quidē nullū eorū quib. irasceris, tale quippiā fecisse, quo mēs tua sit futura deterior: atqui in hoc unico sitū erat, ut malū tibi atq̃ dānū accideret. Quid uerò malū aut nouū accidit, si indoctus homo agit suo modo: uide ne tu tibi ip-

se potius sis repræhendis, qui non præsenferis fore, ut is ita peccaret. E enim ansam tibi omnino præbuit ut cogita- res, consentaneum esse ut is ita pecca- ret. Ac tamen eius oblitus, miraris eum deliquisse? Maximè uerò si cui infi- delitatis uel ingratitudinis causa suc- censes, intra te conuertere. Proculdu- bio enim à te peccatum est, si eum ita affectum iudicauisti fidem seruaturum; aut si beneficium conferens, non eo cō- tentus fuisti quod dederis, neque fru- ctum te ipsa exactione capere cogitau- isti. Quid enim aliud requiris, cum ho- mini bene facis? non tibi satis est, te tuæ naturæ conuenienter egisse, sed & mer- cedē insup desideras, perinde ac si mer- cedē oculus poscat, quia uiderit, aut pe- des ppter gressus. Quēadmodū enim hæc ad certū finē facta sunt, ita ut secun- dū suam constitutionē atq; naturam si egerint, suum finem adepta sciamus: ita homo ad beneficentiam natus, si quid beneficij cōtulerit, aut aliud quid ege- rit, quod societati humanæ conducatur, fecit id, cuius gratia est factus, consecutusq; est id, quod ad eum pertinebat.

193

M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua,

LIBER X.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Ris aliquando , ô anima,
bona, simplex, unica, &
nuda, splendidior corpo-
re tibi circumiecto. Gu-
stabis olim amoris affe-
ctum: plena eris, nullius indigens, nihil
desiderans neq; animati neque inanimi
ad fruitiones uoluptatum: neq; tempus
requirês: quo diutius fruarè, neq; locû,
regionem, aut aëris commoditatem,
neq; hominum conuenientiam. Sed cõ-
tenta eris præfenti statu, delectaberis
omnibus quæ erunt in promptu, tibiq;
ipsi perſuadebis, omnia tibi adesse, om-
nia tua rectè habere, omnia à Dijs tibi al-
lata, probabis quæcûq; ijs probabunt,
ac quæ tibi ad perfecti animalis salu-
tem dabunt, quod bonum est, iustum,
honestum, omnia generat atq; continet

& amplectitur, quæ dissoluuntur eò, ut alia ex ipsis existant. Eris aliquando talis, ut ita cum Deo & hominibus uiuas, ut ne quid in ijs repræhendas, neq; ab illis damneris. Obserua quid natura tua requirar, quippe qui tâtùm à natura gubernèris: id deinde fac & admitte, nisi tua natura, qua animal es, eò fiat deterior. Secundo loco animaduertédum est, qd animalis natura quæ in te est, requirat: idq; omne omittendum est, nisi deterius sit habitura ea natura, ob quam rationis particeps diceris: nempe ciuilibis, & rationalis. His usus regulis, nihil ages superuacaneum.

Omni quod tibi euenit, aut ita euenit, ut tu laturus es, aut secus. Si eo modo, quo tu id ferre potes, non fer ægrè, sed ut natura tua te docet: sin còtrà, noli tamen indignari, etenim ipsum peribit. Enimuerò memento eam esse tuam naturam, ut omnia feras ea, quæ an intolerabilia iudicare uelis nécne, in tua est situm potestate, secundum uisa, qua id tibi prodesse aut conuenire ducis.

Si quis errat, docere illum debes benignè,

gnè, & ostendere quid non animadu-
terit. Si id nescis, te ipsum accusa, imò ne
te ipsum quidem.

Quidquid tibi euenit, id omne ab æ-
terno tibi destinatum est, atq; à conne-
xu causarum fataliter tributum. Nam
& quod tu es, et quæ tibi eueniūt, ab æ-
terno dependent.

Siue ex impartilibus corpusculis, si-
ue natura mundus constat, id primum
constat, esse te partem totius quòdā na-
ra gubernatur. Deinde, coniunctionem
tibi quandam esse cum eiusdem generis
partibus. Horum memor, quatenus par-
tem me esse totius sentio, nihil ægrè fe-
ram eorum, quæ à toto mihi tribuūtur.
Parti enim nihil potest nocere, quod to-
ti prodest. At totum nihil habet, quod
nō ipsi profit. Idq; cū omnibus est cō-
mune naturis, tū Vniuersi naturæ hoc
accedit, quod ne ab ulla quidem extrin-
seca causa potest cogi, ut aliquid sibi dā-
nosum producat. Quatenus uerò mihi
cognatio quædam est cum partib. quæ
sunt eiusdem generis, nihil agam quod
non respiciat communitatem, imò

semper ad communem utilitatem dirigam meas actiones, & à contrario auertam. His ita constitutis, necesse est uitā prosperos habere successus: sicut & ciuis uitam prosperam intelligeres, procedentis per actiones ciuibus utiles, boniq; consulentis quæcunq; ei ciuitas tribueret.

Omnes partes mundi interire necessarium est, hoc est, alterari. Quod si hoc etiam malum ipsis sit, nōne uniuersum malè possit perdurare, partibus ad interitum, & alterationem cōparatis. Vtrū enim natura instituit suas partes malè afficere, maloq; obnoxia, & quidē necessariò, efficere? aut per imprudentiā hoc admisit? Vtrunq; quidem non est ueri simile. Quin etiam ratione Natura omissa, ipsarum rerum naturam consideret, item ridiculum erit hoc. Simul enim dicere, quod mundi partes à natura factæ sint ad mutationes, & earum mutationes quasi contra naturam euenientes mirari aut indignè ferre, absurdum sit: præsertim cum singula ex quibus sunt conflata, in ea etiam dissoluantur. Aut enim

enim discretio fit elementorum, ex quibus concretæ sunt res, aut mutatio, solidi quidem in terram, aërei autem in aërem, ita ut hæc quoque assumantur in Rationem uniuersæ, siue hoc certis conuersionibus inflammabitur, siue perpetuis uicibus renouatur. Solidas autem & aëreas partes non opinare ab ortu te habere: omnia ista heri & nudiustertius ex alimento & inspirato aëre affluerunt: hæcque mutanti, non id quod ex utero matris attulisti.* Pone aut, hoc te admodum adiungere propriæ qualitati: nihil reuera, puto, ad id quod dicitur.

Cùm sumpseris tibi ipsi nomina hæc, bonus, uerecundus, uerax, intelligens, prudens, alti animi, caue ne quando ista nomina, amittas, alijsque ea mutes. Celesriter ea aîo repete, ac recordare noîe intelligentis indicari scientiâ de singulis rebus percipiendi, & eû, qui cogitationibus alienis non occupetur: prudentis uerò, uoluntariam approbationem eorum, quæ communis natura tribuerit: altitudine animi, mentis intentione & sublimitatem, supra leues & duros

motus carnis, gloriam, mortem, aliasque res elatae. Si igitur te ipsum dignum his nominibus praestiteris, non id appetes, ut ab alijs ita appelleris, alius eris, aliamque ingredieris uitam. Nam talem te porro esse, qualis haecenus fuisti, hoc est in hac uita raptari & inquinari, nimis stupidi est hominis, & uitam amantis, similisque eorum, qui in pugna aduersus feras semesi sunt. Hi enim pleni uulnerum & tibi, tamen hortantur, ut in crastinum feruentur, iterum pugnaturi aduersus eodem ungues & dentes. Itaque te paucis istis nominibus accommoda, ac, si quidem possis, ea tuere, perinde atque si in laeulas quasdam fortunatas commigrasses. Sin te inferiorem ijs esse sentis, secede audacter in angulum aliquem, ut ibi uictoriam obtineas: aut omnino è uita abi, non iratus, sed simplici & libero animo, atque uerecundo, cum id unum in uitae geris, ut eo modo discedas. Ut autem memoriam illorum nominum retineas, haud exiguum tibi adferet adiuumentum, si recorderis deorum, atque eos nolle se adulari, sed hoc uelle, ut ratione praedita

ta animalia, ipsorum quàm similima efficiantur.

Ficus, canis, apis, suum quoduis officium facit: idem est & hominis partiū.

Mimus, bellū, terror, stupor, seruitus: hæc quotidie debebūt sacra illa tua placita, quæ è contemplatione naturæ rerum hausta circumfers. Omnia autem, ita sunt inspicienda & agenda, ut & circumstantijs simul satisfiat, & cognitio in actione uertatur, serueturq; animi cōstātia ex earū sciētia accepta. * Ignorat, non tñ est absconditū Quādo capies fructum, simplicitatis? qñ grauitatis? quando cognitionis singularum rerum? quæ nimirum sit eius natura, quis in mundo locus, quandiu ferat eius natura ut dureret, quibus ex rebus conflata sit, quis eam possit possidere, quis dare aut adimere.

Aranea, si muscam ceperit, exultat: alius si leporem, aut pisciculum, aut lucem, aut ursum, aut farnatas, nōne hi sunt prædones? Si opiniones examines, quomodo unum in alterum trans-

mutetur, uiam ac rationem contemplā
di parabis. Continenter autem huc ani
mum aduerte, teq; huic parti adsuefac:
nihil est enim quod perinde animum
magnum efficiat. Corpus enim exue, in
telligensq; iam iam te ex hominibus di
scedentem ista omnia deserturum, totū
te ipsum da iusticiæ in actionib. tuis ser
uandæ, in reliquis quę eneniunt, rerum
naturæ totum te cōmitte: quid alij uel
sentiant de te, uel agant contra te, ne ad
mentem quidem tibi tuam accidat.
Duobus his contentus esto, ut & iustē
agas in præsentia, & id quod nunc tibi
obtrigit, boni consulas. Omnes alias oc
cupationes, omnia studia missa fac, huic
modò intentus, ut rectā secundum legē
ingrediaris, deum sequens.

Quis sit usus de rebus tanquam suspe
ctis deliberādis hinc patet. Si quid agē
dum sit, uideasq; id esse ex usu, firmiter
eò procedendum. Sin id non intelligis,
inhibenda actio, & optimis utendum
consiliarijs. Quod si alia his aduersa oc
currant, progrediendum est iuxta præs
entes occasiones, animo ei quod iustū
uidetur

uidetur intento. Optimum enim est eū attingere scopum.

Quietus simul, & ad motus facilis, simul & latus, & constans estis, qui rationem ubiq; sequitur ducem.

Interroga ex teipso statim à somno ex pergefactus, nū tua inter sit, si quæ iusta sunt & rectè habent, in aliorum sint potestate? Nihil interest.

Nunquid oblitus es, illi qui aliorum sermonibus & laudibus se iactant, quales in lecto sint, quales in mēsa? quid agant, quæ fugiant, quæ confectentur? quæ furentur, quæ rapiant? non quidē manibus & pedibus, sed preciosissima ipsorum parte, qua acquiri potest (si qs uelit) fides, uerecundia, ueritas, lex, bonus gnus.

Omnia danti & recipienti naturæ p bē institutus & uerecundus dicit: Da quicquid uis, aufer quicquid uis. Neque hoc audacia elatus dicit, sed ei obediens, eamq; probans.

Vitæ exigua restat pars: uiue tanquā in monte. Nihil em̄ refert hīc ne sis uel illic, modò scias te ubiq; in mundo, tan

quam in urbe esse.

Videant, inquirant hominem homines uerum ac secundum naturam uiuentem. Si non ferunt eum, occidant: præstat enim hoc, quàm illo modo uiuere.

Non iam præterea tibi disputandum est, qualis nam sit uir bonus: sed curandum, ut sis uir bonus.

Subinde tibi ante oculos pone æuū totum, & uniuersam naturā: cogita, ut res singulæ ratione substantiæ nuclei sint oliuarum, temporis, tenebri cōuersio: id quod de singulis rebus indaga. Quem admodum cæ iam dissoluatur, sint quod in mutatione ac quasi putrefactione & dissipatione: ut unumquodque suam ueluti mortem habeat. Qui sunt illi, qui nunc comedunt, dormiunt, coeunt, uentrem purgant? tum qui imperant alijs, superbiunt, indignantur, inferiores increpant? quibus illi paulò antè seruiuerunt, & quibus de causis? qui erunt paulò post?

Vnicuique id prodest, quod natura uniuersi fert, atque eo quidem tempore, quo ea fert. Expetit quidem pluuiam terra: expetit autem uenerandus æther cum
est

est repletus nubibus in terram decidere, ita & mūdus id agere cupit, quod fit: dico itaq; mundo, me ei adsentiri. Itaq; & hoc fit, & dicitur fieri, quod mundus uult ita fieri. Aut hic uiuis, & te aduēfēcisti, aut aliò te confers, & hoc uoluisti: aut defunctus tuo munere moreris. Nihil est præter hæc. Bono ergo es animo.

* Semper sit euidens, hoc esse agrū: & quomodo omnia sunt hic ijs qui in summo sunt mōte, aut in littore, aut ubiuis. Omnino enim inuenies Platonis illud, stabulo in monte abditus: & balare.

Quid est mens mea? ad quid nunc ea uitor? Estne aliquid mentis uacuum? estne aliquid à cōmunitate diuulsum? num affixum & admixtum carni, ut illud unà mutetur?

Qui dominum suum fugit, fugitiuus est. Lex autem dominus est. Ergo qui cōtra legem agit, fugitiuus est. At dolorem aliquis, iram, aut metum concipit, propter aliquid eorum quod factū est, uel sit, uel fiet secundum uoluntatem

eius qui uniuersum gubernat. Hic uerò lex est tribuens suum unicuique. Ergo qui hoc modo timet, dolet, aut irascit, fugitiuus est. Pater semine in uterū matris dimisso abiit. Inde succedēs alia causa agit, & absoluit fatum, animaduertendum est ex quo quid efficiatur. Rursus cibus per fauces dimittetur, deinde alia causa succedens, sensum, appetitum, uitam, robur, omniaque ista alia efficit. Itaque ea, quæ in tanta occultatione fiunt, consideranda sunt, facultasque ita consideranda est, ut & eam quæ deorsum, & eam quæ sursum uergit uideamus, non oculis quidem corporeis, sed haud minus tamen perspicuè.

Assiduò considerandum est, quomodo omnia hæc sint, qualia fuerint, ac sint futura: & ante oculos ponendæ totæ fabulæ atque scenæ earundem in speciem rerum, quas uel experientia uidisti, uel ex antiqua historia cognouisti, ut, aulā Adriani, totam Antonij aulam, totam Philippi aulam, Alexandri, Cræsi. Omnia enim hæc, talia erant.

Tantum per alios animo tibi finge eū, qui alicuius rei causa dolet aut indigna

tur, similem esse porcello qui mactatur, & calcitrat atq; grunnit. Similis etiā ei qui gemit in lectulo solus tacitè alligationem nostram. & quod soli animali ratione prædito datum est ut rebus quæ eueniūt spōte obsequat. Oīo aut sequi eas, oībus ē necessariū. In singulis reb. q̄ rere ex te ipso debes, sit ne mors mala, propterea quòd ea re te sit spoliatura.

Cum alicuius offenderis peccato, statim ad te reuertere, ac cogita qua in simili re tu pecces: ut, Quòd argētum, uoluptatem, gloriolam in bonis ducas. Id iram mox obliuione delebit: accedat autem & hoc, ut eum inuitum peccare scias. Quid uerò faceret coactus? Tu, si potes, effice ne cogatur.

Cùm Satyronem uides, Socratium tibi finge conspectū dari: cùm Eutychen, Hymenem, uel Euphratem ceruis, Euty chionem, Syluanum, Alciphronem, uel Trophæiferum imaginare: Xenophonte uiso, Critonem aut Seuerum: deniq; singulis aliquem priorum certa ratione similem oppone. Simul uerò tibi ad animum accidat, Vbinam sunt illi? nus-

quam, aut ubicunq;. Ita nunquam non cernes res humanas fumum esse, & uanitatem. Maximè si recorderis id quod semel mutatum est, nihil fore in infinito tēpore. Tu aut in quo tempore es? aut qui non sufficit tibi, breue hoc honestè exigere? quam materiam, q̃ subiectum fugis? Quid enim sunt hęc oīa, nisi exercitia rationis quæ accuratè perspexit naturam earum quæ in uita occurrunt rerum. Perdura igitur, dum eas res tibi familiares reddas: Quæadmodū ualid⁹ uentriculus oīa sibi efficit familiaria: & ignis splendidus quiddq; ei inijcias, flāma ex eo & fulgorē edit. Nulli liceat uerè dicere, nō esse te simplicē & bonū: sed mentiatur, quicūq; hoc de te sentit. Id uerò omne penes te est: quis enim prohibeat, ne sis bonus & simplex? Tibi mō stet sententia, nō uiuere, nisi talis sis: neque enim patitur ratio te nisi talem.

Quid sit, quod possit de proposita materia rectissimè dici, uel agi, confidera: quicquid erit, facere tibi uel dicere licet, nemine obstāte: neq; præte de te impediri. Neq; prius desine sollicitudinē, q̃
ita

ita sis affectus, ut qđ uoluptuarijs sunt
 deliciæ, id tibi sit actio in subiecta & ob
 lata materia, humanæ cōstitutioni cō-
 sentanea. Oē. n. id qđ licet tibi agere se-
 cundū naturā, p uoluptate habendū ē:
 licet aut ubiq;. Nam cylindro quidem
 non datur, ut quouis loco feratur suo p
 prio motu, ut neq; aquæ, neq; igni, neq;
 alijs, quę à natura aut anima rationis ex
 perte reguntur: multa enim sunt quę ob
 stent eis, & intercipient. Mens autem, si
 ueratio per omnia quæ resistunt perge-
 re potest secundum suam naturā & uo-
 luntatem. Hanc facultatem ante oculos
 tuos ponens, q mens per omnia possit
 ferri, sicut ignis sursum, lapis deorsum,
 cylindrus per decliue, nihil præterea re-
 quire. Reliqua impedimenta aut corpo-
 rei sunt cadaueris, aut præter opinionē,
 ipsiusq; mētis remissionē nō lædunt, ne
 que ullū afferunt malū: Alioquin is qui
 impediret, malus confestim fieret. Nā
 reliquæ res omnes ita sunt compara-
 tæ ut si qđ eis mali accidat, statim dete-
 riores fiāt. At hīc, si oīo dicēdū est, meli-
 or etiam fit homo, maioriq; dignus

aude, si rectè utatur ijs quæ occurrunt. Omnino autem memoria tenendum est, ei qui natura ciuis est, nihil posse nocementi accidere, quod non idem ciuitati noceat. Atqui huic nihil nocet, nisi quod ob sit legi. Eorum uerò, quæ incōmoda aut infortunia uocant, nihil legi officit: ergo neq; ciuitati, neq; ciui.

Qui morsus est à ueris dogmatibus, ei ad recordationem uacuitatis dolorū & metus sufficiet uel minimum. quale illud:

Sternit humi uentus folia.

Haud aliter genus humanum.

Foliorum uerò rationem obtinent & liberi tui, & ij homines qui acclamāt & collaudant ita, ut fidem mereri uideantur, aut contrā execrantur, aut tacitè repræhendunt & subsannant. Foliorū rationem obtinent & hi, qui famam posteritatis excipient. Hæc enim omnia nascuntur tempore ueris: pōst animus ea deiicit: inde alia ipsorum in locum sylua producit. Breuitas uerò tēporis omnibus est communis. Tu autem omnia perinde atque æterna fugis aut appetis,
paulò

paulò pòst moriturus:& cum qui te efferet, alius lugebit.

Sani oculi est, omnia uisilia cernere, & non uiridia tantum uelle, quòd faciunt ij, qui uitio aliquo oculorum laborant. Idem de sano auditu, & olfactu sentiendum, utriq; omnia sui generis sensilia esse promptè appræhendenda: quæ ratione etiam uentriculus ad omne alimētum paratus debet esse, instar molæ, quæ ad quæcunque molienda parata est. Proinde & mēs sana parata debet esse ad omnia quæ occurrunt. Sed ea quæ hoc tantum curat, ut liberi sint salui, ut ab omnib. laudentur eius actiones, oculo similis est uiridia, aut denti tenuia tantum uolenti.

Nemo est adeò felix, cui mortuo non sint adstituri quidam, qui malū quod ei obtigisse putatur, haud malè sit consulturus: probus, dicent, & sapiens erat: nōne ad extremum aliquis dicet secum, Et ipse aliquando respirabo ab hoc pædago. Nulli quidem nostrum erat grauis, sed sensu tamen clam nos ab eo sperni. Hæc de bono uiro dicentur.

Nobis quàm multa sunt alia, ppter quæ multi sunt, q liberari à nobis cupi-
ant. Hæc moriens si cogites, eò facili
us discedes hinc, reputans te ex ea uita
abire, ex qua ij ipsi q ei⁹ sunt participes,
quorum gratia tâta certamina sustinui,
precatus sum, pcuravi, me uolût migra-
re, fortasse aliquid mea morte alleuatio-
nis sperâtes. Quid ē, cur diutius hic mo-
rari quæras? Nihilo tñ minus benignus
illis discede, morem tuum seruans, ami-
cus, beneuolus, propicius: neq; ut is qui
abripiatur, sed qui benemoritur, animu
la facilè se soluente è corpusculo. Eo
modo & ab his discedendum est, quib.
nos natura accommodauit & miscuit.
Dissoluit nunc? dissoluor, & à familia-
ribus abducor, non reluctans, non uim
patiēs. est enim & hoc unum corū, quæ
sunt secundum naturam.

Asuesce, ut in omni re te ipsum per-
conteris: Heus tu quorsum hoc refert?
A teipso fac initium, teq; primò exami-
na. Memento facultatem motricem
corporis intus latere. Hæc est facun-
dia,

dia, hæc uita, hoc est, ut ita dicam, homo.

Nunquam circumiecta uasa animo
tibi propone, & instrumenta hæc tibi
afficta: similia enim sunt dolabræ, co
tantum differentia, quod adnata
sunt. Alioquin sine causa, quæ ea
mouet & continet, haud maio
ri sunt usui, quàm radius te
xtrici, calamus scri
ptori, flagellum
aurigæ.

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua
LIBER XI.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

AEc propria sunt animi
ratione præditi: Scipsum
uidet, seipsum componit
seipsum talē, qualē uult,
efficit, fructus quos fert,
ipse percipit, (Etenim plantarū fructus,
atq; etiam animalium, alij percipiunt.)
suum finem consequitur, quicunq; ui-
tae sit terminus: nō ut in saltatione, & a-
gendis fabulis, alijsq; id genus rebus sit,
ut si quid offendatur, tota actio fiat irri-
ta: sed is animus omni in parte, ubicūq;
deprehendatur, id quod oblatum est, p-
fectum & nullius rei indigum reddit,
ita ut dicere possit se suum habere. Con-
plectitur prætereatotum mundum, eiūq;
inane circumdatum, figuram eius, infini-
tatem æui, certis conuersionibus con-
stantem regenerationem uniuersarum
rerum contemplatur. Inde cogno-
scit,

scit, neq; nouum aliquid posteris euenturū, neq; eos qui ante nos fuisse, quicq; amplius nobis uidisse: sed quod is qui ē quadraginta annorū, si mēte utatur ferē oīa prāterita & futura uidet in reb. eiusdem formę. Hęc quoq; ei sunt propria, amor proximi, ueritas, uerecundia, ut nil hil seipsa prāstantius ducat, quod quidem ei cum Lege est commune, ita ut nil hil intersit inter rectam rationem, & rationem iusticię.

Cantilenam iucundā, saltationem, & pancratium contemnes, Si uocē suauē sonantem diuidas in singulos sonos, atq; seorsim de singulis ex te ipso queras, an ab eo patiare te uinci: pudore profectō afficeris. Idem de reliquis suo modo intellige. Deniq; in omnib. illis quę non sunt uirtus, nec à uirtute proficiuntur, memento ad partes eorum respicere, diuisioneq; illa in cōtemptum adducere: idq; in usum totius uitę est transferendum.

Qualis est aīa quę parata sit, si iam debeat à corpore solui, & uel extingui, uel dissipari, uel constare. Vt autem sic parata

ta sit, à peculiari iudicio uenit: non ut simpliciter mortem aliquis subeat id q̃ Christiani faciunt, sed bene subductis rationibus & cum grauitate, ita ut & alteri hoc sine uerborũ exaggeratione persuadere possis.

Egi aliquid ad societatem humanã cõducens: ergò utilitatem sum cõsecutus. Id semp occurrat, neq̃ unquã defit. Quã tenes artẽ? Bonus esse. Quãnam fit hæc ratio? Si cõtempl̃er, partim naturã uniuersi partim hominis structurã.

Initiò Tragoediæ prolata sunt, quæ monerent de ijs quæ accidere hominibus solent, eamq̃ esse rerum naturam, ut sic eueniant. At uerò quib. in scenã delectabamini, cur ijsdem offendimini in maiore uitæ humanæ theatro? Vide-ris quidem, quod ita hæc debuerint per-fici, quodq̃ ea ferunt etiam ij, qui clama-uerunt, Id Cithoron. Et sanè quædam utiliter à poëtis dicuntur, quale est illud in primis.

Quod si dii me negligūt, & liberos; Rationem habet illud. item.

Nam reb. irasci sanè nihil expedit. &

Fru

Frugiferam uti spicam meæ uitæ me-
tam. aliâq; id genus. Post Tragœdiâ
uetus Comœdia illata est, libertatē disci-
plinæ accommodatam habens, eaq; ip-
sa haud inutiliter nos monens, ne fastu
extolleremur. Cuius simile aliquid etiâ
Diogenes usurpauit. Post has & media
quædâ comœdia & ad extremû noua
assumptæ sunt, haud alium ob finem, q̃
ad studiû artis imitando ostentandæ.
Dici enim & ab his ipsis quædam utilia,
non ignoratur: sed tota huius pœseos
& fabularum, scriptionis intentio quæ-
nam finem respicit? Quomodo euident
fit, non esse aliud uitæ propositû ita cõ-
modû ad philosophadû, ut est id, quod
nûc tenes? Ramus à pximo amputari ra-
monõ pôt, qn & à tota arbore re secet:
sic homo etiâ ab uno auulsus hoïe, nõ
pôt nõ èt à toto excidisse cætu. Itaq; gra-
mum quidem alius aliquis, homo scip-
sum à proximo separat, cum cum odit
aut auersatur: ignorat uerò èt à tota ciui-
li societate se eadē rõe abrumpitur. Ve-
runtamé hoc habemus munere louis, q
hâc societate cõstituit, ut rursû ad cre-
scere pximo, & explere totû possimus:

Et tamen si hæc auulsio sæpius admittatur, efficit, ut uniri iterum atq; coalescere haud facile possit id quod erat auulsum: tum uerò, quòd fatent plátatores, non eadem est ratio rami qui ab initio floruit cum arbore, mansitq; in ea, & eius qui amputatus, rursus deinde est infusus.

Oportet igitur in eadem arbore esse, etsi non idem cum omnibus sentias.

Qui tibi secundum rectam rationem procedenti impedimento sunt, ut auertere te à recta actione nō possunt, ita neque tua erga ipsos beneuolentia depellant te: utrobique te ipsum eundem serua, ut non modò in iudicando cōstantiā, & agēdo, sed & aduersus eos q te phibere conantur, aut aliās indignantur, māsuetudinē tuearis. Haud em̄ minus infirmum est illis irasci, q̄ desistere ab actione, & concidere metu perculsum: utrunque est eius qui ordinem suū deserit, quod alter metu facit, alter odio cognati sibi, & amici natura.

Nulla natura arte inferior est: quippe cū artes sint naturæ imitatrices.
Quod

Quod si est, utiq; natura omnium perfectissima & omnia comprehendens, artium solertia nequaquam cedit.

Porro omnes artes præstantiorum gratia faciunt uiliora: ergo & communis natura. Atq; hic est ortus iusticiæ: ab hac reliquæ uirtutes dependent: non enim constabit iusticia, si uel rebus suapte natura neq; bonis neq; malis nimium tribuamus, uel temerarij, uel errori proclives erimus.

Non ueniunt ad te res eę, quarum fuga uel appetitu perturbaris, sed tu quodam modo ad eas accedis: iudicium ita que de ijs quiescat, ita et ipse quiescent, & neq; sequeris eas, neq; fugies.

Animus globo similis est, figuræ æquabilis, quando neq; effert se, neq; cōtrahit, sed lumine fulget, quo in omnibus rebus ueritatem cernit, & in se quoque ipso.

Contemnor ab aliquo: uiderit. ego curabo, ne quid contemptu dignum agam aut loquar. Odit me aliquis: uiderit. Ego quidem omnibus sum placidus & bencuolus, atq; eo ipso promptus ad

ostendēdos alijs suos errores: neq; hoc exprobrādi causa, aut ut patientiam ostentem meam, sed ingenuè & probè. Quantus erat Phocion, nisi id ipsum præ se tulisset. Intus enim omnia oportet rectè habere, & à dijs conspici hominem nullam rem indignè ferentē, aut quiritantem. Quid enim mihi mali accidit, si alius id agit, quod est naturæ tuæ commodum? nō accipies id quod nunc naturæ uniuerſi est opportunum, cum sis homo eò destinatus, ut communi utilitati inseruias?

Qui contemnunt se mutuò, ijdem mutuò se demerentur: & qui mutuò de primatu contendunt, mutuò sibi concedunt.

Quam putidus est, & falsus ille, qui dicit: Statui simpliciter tecum agere. Quid agis? non erat hoc præfari opus: ipsa res hoc ostendet. Statim ipso in uultu inscriptus debet esse sermo, ac statim ex ipsis oculis apparere: Quemadmodū ex aspectu amatōres sensum sui amassij statim cognoscunt. Omnino uir bonus & simplex hircosi debet aliquid simile

mīle habere, ut qui ei adest, uelit, nolit, tñ eius simplicitatē depræhendat. Ostē tatio aut simplicitatis, insidiæ sunt tectæ: neq; uerò quicq̃ turpius est subdolis ac infidis congressib. Hoc oīm maxime fugito. Bonus, simplex & mansuet⁹ uir, hæc oīa ī oculis habet, neq; ea latēt,

Rectissimè uiuēdi facultas ē in tuo aīo posita, nimirū ut res neq; bonas neque malas, in nullo ponas discrimine. Id nēt, si unamquamlibet eorum contē pleris diuissim, & rationetotius, memor nullam earū in animis nostris de se posse excitare opinionē, neq; ad nos uenire: sed ipsas quidē quiescere, nos autem esse, q̃ de ijs iudicia faciamus apud nos, easq; nobis quasi depingamus: cū liceat tñ aut oīo nō depingere illas, aut si hoc oīo sit admissum statim delere. Exigui temporis attētio hæc est, inde finis erit uitæ. Quid obstas, quo minus hæc rectè habeant? Quæ si sunt secundū naturam, gaude illis, & erūt facilia: si nō cōtra naturam, quære quid sit tibi secundum naturam, atq; id contēde, & si gloria careat. Ignoscēdū ē. n. oī ei, q̃ suū q̃rit bonum.

Vide unde uenerint omnia, ex quib. constent, in quod mutantur, qualia sint inde futura, tum nihil mali eis accidere.

Primum, quis mihi ad eos respectus. Nati sumus in uicē un⁹ alterius gratia. Alia autem ratione natus sum ut ipsis pręsim, sicut aries gregi, aut taurus armento.

Rem altius repete. Si nō constat mū-
dus ex atomis, utiq; natura cum guber-
nat. Quod si detur, utiq; deteriora præ-
stantiorum gratia sunt: hæc uerò, unum
propter alterum.

Deinde, quales illi sunt in mensa, le-
cto, alibi? Maxime autem, quib. illi sunt
necessariò opinionibus addicti, & quā-
to cum fastu agunt sua.

Tertium est. Si rectè faciunt hæc, nō
est indignè ferendum: sin secus, at non
sponte, sed ignoratione peccant. Om-
nis enim anima inuita priuatur cum ue-
ritate, tum eo, ut possit cum uno quoli-
bet ut est dignum, uiuere. Itaque dolo-
re afficiūtur, si iniusti, ingrati, auari, om-
ninoq; iniuri, erga alios dicantur.

Quartum est. Ipse quoq; in multis de-
linquīs,

linquis, esq̃ ipsorum similis: ac tametsi quibusdam peccatis abstines, tamen habitum ea faciendi habes, ac uel metus, uel gloriolæ consecutandę causa, aut aliud ob malum, abstines similibus peccatis. Quintū ne hoc quidem satis scis, an peccent. Quædam enim ordine fiūt. Omnino autem multa experiri opus ē, antè quàm certum aliquid de aliorum actionibus statuas.

Sextum. ut maximè stomacheris, tamen uita hominum est momētanea, ac paulò pòst omnes morimur.

Septimum. Non actiones ipsorū nobis molestiam exhibent, cūm eæ sint in ipsorum animis: sed nostrę opiniones. Itaq; tolle uoluntatem iudicandi de re aliqua tanquam mala: simul sustuleris iram. Quomodo, inquit, tollam? Si reputes, non essem turpem. Nam nisi sola turpitudine malum esset, tu quoq; necessario multis modis peccares, fieresq; latro, & omnia tentares.

Octauum. Multò grauiora adferunt dolor & ira, quam ob aliorum peccata concipimus, quam ipsa illa, ob quæ

irascimur & dolemus.

Nouū mansuetudo, si genuina sit, nō adscititia aut fucata, inuicta ē. Quid uerò uel extremæ libidinis homo tibi faciet, si constanter mansuetudinem serues, ac si res ita ferat, placidè eum horteris ac doceas eo ipso tempore, uacās huic rei tum, cū is te lædere nititur. Si dicas, Noli fili, ad alias res nati sum⁹: ego quidem non lædar, sed tu: idq̃ ei apertè & integrè ostendas, neque apes, neq̃ ullum aliud eorum quæ ad coetū apta sūt natura animalium ita agere. Oportet autem neque irridendi, neque conuitiandi causa hoc facere, sed amanter, atq̃ ita ut ne cor mordeatur, nè uicio abuti uidearis, ac ne quis adstans miretur, sed ut cum solo, ita loqui debes, etiam si alij adsint. Horum nouem capitulorum memento, tanquam à Musis si ea dono accepisses. Ac incipe tandem homo esse, dum uiuis. Tā uerò cauendum ne irascaris eis, quàm ne aduleris: utrunque enim à societate est alienum, & damnosum. In promptu tibi sit ira accedente, non iram esse uiri, sed

man-

suetudinem: id ut humanius, ita & uiril
 us est, requiritq; robur, neruos, & forti-
 tudinem: quæ non sunt apud indignan-
 tes & morosos. Nam quanto propinq-
 uor est mansuetudouacuitati affectuum,
 tanto & potentia: ac quemadmodum
 dolor, in impotētes cadit, sic & ira. Vter
 que enim uulnus accepit, & herbā por-
 rexit. Quod si lubet, etiam decimum à
 duce Musarum donum accipe: nempe,
 Insani esse, uelle ne prauī homines pec-
 cent. qui enim hoc petit, id petit, quod
 fieri nō pōt. Alijs uerò cōcedere ut sint
 mali, modò ne in te peccent, ingrati est,
 et tyranni.

Quatuor potissimum motus animi
 continenter sunt obseruandi, ac, si eos
 deprehenderis, inhibendi. Primò, ut di-
 cas. Hæc cogitatio non erat necessaria.
 Alterum, hoc facit ad societatis dissolu-
 tionem. Tertium, Hoc non ex te dices:
 nam non à se dicere, inter absurdissima
 est reputandum. Quartum: tibi ipsi ex-
 probra, esse hoc eius, qui diuiniore sui
 parte uincatur, & cedat ignobiliori &
 mortali parti, corpori scilicet & eius
 crassis uoluptatibus.

Aëreū, & oēs igneę particulę quę cōmixtę sunt tuo temperamto, et si natura sursum efferantur, tamen ut obediāt ordini uniuerſi, ab ipsa mixtione continentur. Similiter omne terreum in te, & humidum, cū natura sua deorsum ferantur, tamen in sublimi manēt, non in suo naturali loco. Adeō elementa uniuerſo obtemperant, ac si quō destinentur per uim, manent, donec dissolutionis rursum canat classicum. Nonne igitur iniquum sit, solam tuam rationem nolle obedire, suumq; locū indigne ferre. Et quidem nihil ei uiolentum imponitur: ea modō, quę eius naturę conueniunt. Et tamen ea non sustinet, sed in contrarium fertur. Motus enim ad iniusticiam, luxuriam, iram, dolores, & metus, nihil aliud est, quā secessio à natura: & cū animus aliquid eorum quę eueniunt indignè fert, tunc quoque suū locum deserit. Etenim ad equalitatem & pietatem cōstructus est haud minus, quā ad iusticiam: quia & hę species sunt uirtutum, quibus benè defenditur societas humana, imō etiam antiquiores

res ipsis iustis actionibus.

Qui non eundem per omnem uitam propositum habet scopum, is unus & idem esse, p totā uitam nequit. Non satis est, id quod diximus, nisi & hoc addatur, qualem esse oporteat cū scopū. Quemadmodum enim non est similis de bonis utcunque plurium opinio, sed quæ est certorum quorundam communis: ita & scopus ciuilis, & communitatem respiciens est statuendus. Ad hūc qui oēs suos animi imperus direxerit, omnes actiones similes reddet, eo qmō semper sui erit similis.

Murem montanum, et domesticum huiusq̃ pauorem & fugam.

Socrates, & uulgi opiniones, Lamias uocabat, puerorum terriçulamenta.

Lacedæmonij peregrinis sub umbrā sedē adsignabāt in spectaculis, ipsi quo uis loco sedebant.

Socrates Perdiccæ quærenti cur nō ad ipsum ueniret, respondit: ne turpissimo interitu peream. hoc est, ne beneficio affectus, id non possim compensare. In Ephesiorum literis erat hoc præ

ceptum, quod iubebat quotidie reminisci alicuius ex antiquis, qui uirtutem coluissent.

Pythagorei manè nos cœlum aspice re iubebant, ut recordemur eorum, qui semper suum officium præstant: ite ordinis, puritatis, & simplicitatis nudæ: astris enim nullum est uelamentum.

Memento qualis fuerit Socrates, cū pellem præcingeret, cū Xáthippe ueste sumpta processit: ac quæ dixerit socijs Socrates pudore affectis, ac recedē tibus, cum uiderent eū in isto ornatu.

Nūquàm scribere & legere alios docebis: nisi ipse prius didiceris: id multò magis inuita est præstandum. Seruus es, ratione cares. tū charū cor mihi risum sustulit. Virtuti grauib. facient conuicia urbis.

Infani est, ficus hyeme quærere. Tale est puericiam quærere præteritam.

Epictetus puerum osculatus, interius cum eo se collocutum dixit.

Fortassis cras mortem obibis. Abominaris hoc: nihil dictu graue est, inqt, quod aliquod opus naturæ designat: ni

si abominere, quod spicæ metuntur. Vva primùm-cruda, deinde matura fit, pòst passa: hæc omnia rei sunt mutationes non in nihilum, sed in id quod iam non est.

Nemo (ut dicebat Epeëtetus) latro est uoluntatis. Ars autem, ait idem, inueniēda est in adfentiēdo, utq̃ impetus animi seruentur, ita ut habeāt aut adiunctam exceptionem, spectēt societatem & dignitatem.

Cupiditate omnino abstinendum est, neque inclinandum ad ea quæ non sunt penes nos.

Itaq̃, inquit, non de leui re, sed de infania certatur, nisi Socrates dixit. Vultis ne compotes rationis animos habere, aut non? uolumus. Cuiusmodi, bonos

ne an prauos? sanos. Cur ergo nō

quæritis? Quia habemus.

Quid igitur contenditis?

M. ANTONINI IMPERATO-
 ris de uita sua
LIBER XII.

Guilielmo Xylandro Augustano
 interprete.

Mnia ista, quæ per circui-
 tus temporum adipisci o-
 ptas, iam nunc habere po-
 tes, nisi tibi ipsi inuides:
 hoc est, Si omne id quod præte-
 rijt, omittast, ut utrum prouidentię com-
 mittas, id modò quod præsens est, diri-
 gens ad sanctitatem & iustitiam: alte-
 ram, ut boni consulas ea quæ tibi fatũ
 tribuit (etenim id natura tibi attulit) al-
 teram, ut liberè ac sine ambagibus ueri-
 tatem loquaris, agasquæ secundum legẽ,
 & ut dignum est. Non impediat autem
 te neque aliena malitia, neque opinio, neque
 uox, neque sensus circundare tibi car-
 nis. Id enim curet, quod afficitur. Itaque
 iam in exitu cum sis, tantum mentem tu-
 am, idque quod est in te diuinum, uenera-
 beris: neque morrem metues, sed nequan-
 do uiuere non secundum naturam in-
 cipias.

incipias. Sic homo eris dignus mundo qui te protulit, neq; amplius eris tanquam peregrinus patria tua, admirans ea quæ quotidie eueniunt, neq; de hac uel illa re dependebis.

Videt deus omnia mentes nudas à uas materialibus & corticibus istis atq; repurgamentis. Sola enim sua intelligētia sola ista cōtingit, quæ ab ipso huc de fluxerūt ac deriuata sunt. Quod ipsum tu quoque si facere asuescas, magna ex parte efficies, ne ita circūtrahare. Qui enim nō aspicit carnem circumiectam, occupatur in ueste, domo, gloria, reliquisq; exterioribus ac quasi tabernaculo contemplando.

Tria sunt ex quibus constas: corpus, anima, mens. Priora duo tātum ea ratione tua sunt, quòd eorum curam geris: Tertium solum uerè tuum est, quod si separet à te. Quæ alij dicunt aut faciunt aut quæ tu ipse, aut q̄ te futura pturbāt, aut quæ corpori tibi circundato, uel animulæ unā natæ præter tuam uoluntatem accidunt, ac quæ fluctus externarum rerum uoluit: Ita ut intellectus ab

illis rebus, quæ fato unà sunt, exemptus liberā apud seipsam uitā uiuat, agens iusta, probās euēta, dicens uera, si inquam remoueas à menteres quæ ei consensu quodam naturæ adhærent, itemq; futurum & præteritum tempus, efficies ex teipso globū, qualis ille Empedocleus.

Se solo exultās, totus teres atq; rotūdus: Disces id tātū uiuere q; uiuis, hoc ē. in præsentia. Ita fiet, ut q; ad finē usq; uitæ tibi superest, possis absque peturbationibus generosè, & geniū tuū p̄bās atq; amās exigere. Sæpenuerò mihi mirari subiit, quidnā esset rei, q; homines cū seipsos magis q̄ quenquam alium diligat, tñ suam de sese existimationem minoris ducant quàm aliorum.

Quòd si quis Deus, aut prudens præceptor mandet, ne quid homo apud se ipsum cogitet animòue concipiat, nisi id statim sit prolaturus, certè ne unum quidem diem id toleret: adèd magis ueremur, quid proximus de nobis sit existimaturus, quàm quid ipsi nos.

Qui fit, quòd Dij, cum oīa pulchrè & humaniter ordinauerint, hoc unū neglexe-

neglexerint, quod nonnullos homines
 apprimè bonos, ac in quos in plurimus
 suam erga deum pietatem quasi tesseris
 fecerunt testatam, unū inq; sese familia
 res multis pijs actionibus & sacrificijs
 effecerunt, semel fato functos non redu
 cunt, sed omnia extinguī sinunt. Id autē
 si ita ē, scias deos aliter instituturos fuisse,
 si aliter fieri expediuisset. Nam si erat
 iustum, erat utiq; etiam possibile: ac si
 erat secundum naturam, certè natura id
 tulisset. Quòd ergò res nō ita habet (Si
 tamen non ita habet, id tibi faciat fidem
 non fuisse ex usu, ut aliter quàm est fie
 ret. Vides enim ipse quoque te, dū hoc
 scrutaris, cum Deo de iure disceptare.
 Atqui non hoc modo cū dijs colloque
 remur, nisi eos optimos esse & iustissi
 mos putaremus. Si autem tales sunt, ni
 hil certè in rerum dispensatione iniuste
 ac contra rationem neglectum præterie
 runt.

Ad sue fac te ad ea etiam, de quibus de
 speras. Etenim læua manus, cum ad alia
 obeunda sit inhabilis, propterea quod non
 consuevit: tamen frænum fortius quàm
 dextra continet.

Qualẽ te corripiet mors corpore et animo? Considera uastitatem æui quod ante & post te est, breuitatem uitæ, materiæ imbecillitatem: causas ipsas ab integumentis nudas inspicere:

Quò referantur actiones uide: quid dolor, uoluptas, mors, gloria, quis sibi ipsi occupationum sit causa. Neminem ab alio impediri, omnia opinionib. constare.

In usu placitorum similem oportet esse pancratiastræ, nõ gladiatoris: hic enim ensem quo utitur si deponit, interficitur. alter uerò manum semper habet paratã, eamq; ut ex usu est conuertit.

Huiusmodi res considerandæ sunt, diuisione earum facta in materiam, formam, & respectum. Quanta est potentia hominis? Cui licet nihil aliud facere, q̃ id, quod deus sit laudaturus, & amplecti omnia quæ ei Deus obtulerit.

Quod ad naturam consequitur, eius causa dei non sunt culpandi, (nam neq; uolentes, neq; inuiti peccant) neq; hoies.

Quàm ridiculus est & perigrinus, qui ratur ea quæ in uita fiunt.

Om-

Omnia sunt aut necessitas fatalis, at
quæ ordo ineuitabilis, aut prouidentia
placabilis : aut confusio inanis & nul-
lum habēs præfectum. Quòd si est neces-
sitas ineuitabilis, quid reluctaris? sin p-
uidentia quæ admittit placationem, di-
gnum præbe teipsum diuino auxilio.
Sin confusio est, cui præsit nemo, conté-
tus esto, q̃ in tanto rerum fluctu ipse in
te habes mentem : quòd si te abripiat
æstus, abripiat sanè corpusculū, animu-
lam, ac reliqua: mentem quidem nō ab-
ripiet. Quasi uerò lumen candelæ tanti
sper luceat dum extinguatur, neq̃ splen-
dorem amittat: Veritas autem in te, &
iustitia, & temperātia ante obitum tuū
extingui debeat.

Si quis de se opinionem peccati præ-
beat, cogita: ecquid nosti, sitne peccatū?
ac si peccauit: quid si ipse seipsum dam-
net, idq̃ perinde est ac suum ipsius læ-
dere oculum. Qui autem prauos pecca-
re non uult eius similis est, qui non uult
ficum in suo fructu succum ferre, infan-
tes plorare, equum hinnire: ac si quæ
sunt alia necessaria. Quid enim aliud fa-

ceret, qui hunc sibi habitum contraxit. Si igitur trux est, cura eum morbum.

Si non conuenit, ne agas: si non est uerum, ne dicas. Tui animi motus ita sint compositi, ut omnia circumspecias. Cogita, quid sit quod cogitationem tibi commouet: idq; excute diuidendo in causam, materiam, respectum, tempus, intra quod ea res desinet. Senti uel tandem, esse aliquid in te præstantius ac diuinius quam ea sunt, quæ affectus ciēt, ac quæ te mouent. Quid enim est intellectus? num metus, nū suspicio, num cupiditas, num aliquid aliud tale?

Primò cogita nihil frustra esse agendum, neq; quod non aliquò referatur: deinde, ut non aliò q̃ ad societatem humanam referatur. Paulò post nusquam eris, neq; quicquam eorum quæ nūc cernis neq; quisq; eorū q̃ nūc uiuunt. Omnia enim nata sunt ita ut mutētur, uertātur, & pereant, ut in eorum locum alia nascantur. Omnia opinione cōstāt: hæc autē est in tua potestate. Tolle igit, cū lubet, opinionē, eritq; tibi tanq̃ p̃monto-riū præteruecto oīa serena, & sinus fluctibus uacans. Nulla, quęcunq; ea sit

actio malū aliquid patitur, si suo tempore desinat: sicut neq; is, qui agit, ea rōe aliquid mali accipit. Itidem & corpus omnium in uniuersum actionū, quod est uita, si suo tempore desinat, nihil mali ea ratione patitur: neq; is qui opportunē finem facit seriei isti actionū, malū aliqd' fecit. Tēpus uerò debitū, & terminū natura cōstituit: aliquādo ēt priuatim ut in senectute: oīo aut uniuersa natura. Cuius quidē partib. mutatis, semper recens & uigēs mundus perdurat. Séper uerò id pulchrū ē & speciosum, qđ cōducit uniuerso. Finis itaq; uitæ, singulis mala quidē eē nō pōt. qđpe cū nō sit turpis: quippe nec uolūtate ē nostra depēdens, & à societate nō aliena. Bona aut fit: cū & opportunē fiat respectu uniuersi, & prosit, & diuinitus accidat. His cogitatis, tria hæc in p̄mptu habe. Primū ut in agendo cures, ne quid frustra agas, aut secus quā ipsa iustitia egisset: in rebus extrinsecus accidentib. cas fortunæ nutu, aut p̄uidētiz obtigisse: quarū neutra ēīcufanda. Secūdū, quale unūquodlibet à priuatione fuerit usq;

dum animam accepit, indeq̃, donec eā reddidit: ex quibus conflatum sit, & in quæ dissoluatur. Tertium, sursum elato animo humanas res intuere, earumq̃ multiplicem uarietatem: quàm multa circum in aëre & in ætheré habitét: eaq̃ te uisurum, quoties in sublime attollaris: ut sint omnia. unius speciei, & breui tempore durent. Hisne superbimus?

Eijce opinionem, & saluus es. nemo id prohibebit.

Rem aliquam molestè ferēs, oblitus es omnia fieri secundum uniuersū naturā, & quod peccatum sit alienum: præterea omnia ita ut nunc fiunt, semper facta esse, & futura, nūc q̃ fieri ubiq̃: item quæ homini sit cū uniuerso genere hominū coniunctio: nō ea sanguinis aut seminis, sed mentis communicatio. Oblitus es etiam mentem uniuscuiusq̃ esse Deum, & inde fluxisse: nihil cuiq̃ proprium esse, sed illinc & foetum, & corpusculū & ipsam animulā uenisse. Oblit⁹ es oīa uersari in opinione, q̃ id tm̃ qd̃ præsens est, unusquisq̃ uiuit, & amittit.

Crebrò apud animū tuū recale eos q̃
certis

certis de rebus nimium sunt indignati, qui maxima gloria, calamitate, inimicitia, aliâue quacûq; fortuna effloruerût: deinde quære, ubinam sint ista: nempe fumus sunt, & cinis, & sermo. aut ne hoc ipsum quidem. Simul ad mentem tibi accidât, qualia sint omnia. Vt Fabius Cattullinus rure, Lucius Lupus in hortis obiit, Stertinius Baijs, Tiberius Capreis, Velius Rufus

Et omnino opinionis causa discriminē in rebus indifferentibus statutum. Tum quàm uile sit omne quod resistit. Item quanto magis sit philosophiæ consentaneum, in data materia tueri iustitiam, modestiâ, ac simpliciter dijs obsequi. Faustus enim qui superbiæ uacuitatem ostentando exercetur, omnium est grauisissimus.

Qui quærit cur Deos colas, quomodo eos uideris, aut esse deprehenderis, ei respondebis, primùm esse eos uisiles: deinde absq; hoc sit, tamen animam meam cum non uideam, nihilominus magnifacio: ita Deos quoq; ex uiribus eorum quas identidem percipio, cùm esse

esse intelligo, tum ueneror. In eò sita est uita salus, ut singulas res totas intuearis, quid in ijs formæ sit, quid materiæ: toto aîo age ut iusta agas & uera dicas: Quid enim superest, q̃ ut fruaris uita bonis bona annectédo, ita ut minimũ spacium intermittas. Vnũ est lumen solis, et si intercipiatur parietibus, muris, alijsq; innumeris rebus. Vna est communis natura, etsi certo modo affectis corporib. infinitis distincta. Vna anima, etsi naturis innumeris, proprijsq; circũscriptiõibus distributa uideatur. Vna et mens, etsi discreta uideat̃. Reliquæ proinde dictorum partes, tanquam spiritus & subiecta insensata, & inuicẽ nihil cõiunctiõnis habentia, tamen ipsa quoq; à mente & eius potentia continentur. At peculiariter intellectus eiusdem generis adiungit se naturis, neq; à societate diuellitur. Quid quæris? ut uiuas? Id est sentire, appetere, crescere, desinere, loqui, cogitare. Quid horũ desideratu dignũ est? Quod si uilia sunt oîa hæc, ad extremũ te cõfer, népe ut sequaris rationem & Deũ ducem. Sed utrum huic institu

to pugnat, ægrè ferre aliquid, an uerò mors id abolet?

Quanta pars immensi infiniti equi attributa est unicuique? celeriter ea in æternitate euanescit. Quanta pars uniuersi? Quantaque est uniuersi? quātula in glebula terræ repis? Hæc omnia tecū cogitans, nihil animo magnum concipe, hoc tantum, ut ductu naturæ agas, & feras quæ communis fert natura. Id cura, quomodo mens tua seipsa utatur: in hoc enim sunt omnia. Cætera sine à uoluntate dependeant, siue secus, mortua sunt, fumusque.

Id maximè ad contemptum mortis facit, quod hi est, qui dolorē in malis, & uoluptatē in bonis duxerūt, tamen eā dei spexerunt. Qui id tantū boni nomine dignatur, quod est opportunum, ac cui perinde est pluresne an pauciores secundum rectam rationem præstiterit actiones, neque in aliquo ponit discrimine, longiorēne an breuiori tempore mundum contempletur, ei mors nequaquā est terrori. Heus tu, ciuis fuisti in hac magna urbe, quid attinet, utrū quinquēnio?

Etenim quod secundum leges, id omnibus est æquum. Quid ergo graue accidit, Si te urbe emittit dominus; non is quidem iniustus iudex, sed natura quæ te introduxit; perinde ac si prætor histrionem emittat è theatro, in quod eū introduxerit. Quod si is dicat, se non quinque, sed tres modò actus recitalse, rectè dicet. At uerò in uita tres actus fabulam implèt: finem enim is determinat, qui & cōcretionis olim fuit, & nūc est dissolutionis autor. Tu neutrius es causa. Discede igitur æquo animo: nam & is qui te dimittit, propicius tibi est.

M. ANTONINI PHILOSOPHI
Imperatoris, de Vita sua Li-
brorum Finis.

GVLIEL. XYLANDRI AV-
gustani in Marci Antonini
de uita sua libros,
Annotatio-
nes.

aud ingratam rem lecto-
ri, neque à meo institu-
to alienam facturus mi-
hiuideor, si principiò de
autore nonnihil expo-
nam: nam de operis ipsius dignitate
atque usu, in præfatione ea quæ uisa fue-
runt referenda posuimus. Scriptum est
à Mar. Aurelio Antonino Vero, Impe-
ratore Romano, eo, qui philosophi co-
gnomen tum tulit. Cuius quoniam ex-
tat uita, perscripta à Dione nostro, Epi-
tomæq; Xiphiliniæ inserta, itemq; à
Iulio Capitolino, & alijs, ea modò addu-
cam, quæ ad propositum nostrum, (id
autè est, ut operi nonnihil lucis ad fera-
mus) uidebùtur sufficere. reliqua ex ijs,
quos dixi, petantur libris. Primò quod
in operis inscriptiõe posuimus M. AN
TONINI PHILOSOPHI, cognos

mentum in Græco non erat additū: est
 autem euitandæ obscuritatis causa à no-
 bis adiectum. Duo enim fuere. M. Ant.
 Imperatores, quorū alter pius, alter Phi-
 losophus cognominatus est. Scriptū es-
 se hoc opus à posteriore, cū plurimis
 alijs argumentis, quæ in promptu sit ex
 utriusq; historia colligere, tum Suidæ te-
 stimonio cōstat. eius hæc sunt uerba in
 uocabulo *μάγκθ. ετθ' ἔγραψε τὸ ἰδίον βίον
 διαγωγῆν, βιβλίους. ι β.* Hoc est. Scripsit
 hic de uita sua libros duodecim. Quod
 idē cū inscriptione nostra, *τῶν εἰς ἑαυτὸν
 βίβλια. ι β.* Operæ preciiū porrò esse arbi-
 tror, nōnihil de genere & affinitatib. ei⁹
 cōmemorare: quādo ipse libro primo
 suorū familiariū mentionē facit. Adria-
 nus Imperator, cū liberos nullos sustu-
 lisset, adoptauit L. Ceioniū Cōmodū Ve-
 rū, cui ea ex adoptione Aelij & Cæsaris
 cognomina obtigerūt. Hic uiuēte etiā-
 nū Adriano decessit uita, filio eiusdem
 noīs relicto. Itaq; Adrianns ut successo-
 ré dignū relinqueret reipub. T. Aureliū
 Fuluiū Antoninū (qui & successit ipsi,
 & pius est cognominatus) adoptauit, ad
 op-

optandosq; ei prætere dedit Veri quẽ
 diximus superstitem filiũ, & M. Anton. q
 deinde philosophus ẽ appellatus. Erat
 hic (uti mox demonstrabimus) necessita
 te iunctus T. Aurelio Ant. uterq; defun
 cto Antonino pio, summæ rerũ præfuit,
 donec L. Verus, L. F. rebus bellicis egre
 giè gestis, bello Marcomannico apud
 Altinũ apoplexia uitam claudens, An
 tonino philosophi Imperiũ collega ua
 cuũ reliquit. Cæterũ Anton. pio uxor
 fuit Annia Faustina Galeria. filia Annij
 Veri, clarissimi uiri, q̃etbis Cõsul, (apud
 Xiphilinũ sub finẽ Adriani legit tertiũ
 Cõsulatũ obiuisse, haud scio an mēdo
 sè) & urbis p̃fectus fuit. Ac qm̃ mētio Xi
 philini incidit, obiter annotandũ puta
 ui, q̃ in editione Xiphilini cũ Dione no
 stro editi eo facilius me fefellerat, quod
 illũ ipse non cõuerteram, ea modo cor
 rexi quæ erant malè interpretata, idq; p
 perans. Nempe ubi est de M. Antonino
 philosopho, ἀννίῳ βύρα τῷ τῆς ὑπατεύσαν
 τος καὶ χιλιάρχου τος ἔγγονος, & in Lati
 no, filius Annij Veri, qui iij. Consul, ac
 Tribunus militum fuerat : legendum
 ἄλλοις ἢ τῆς, ut dixi, uideri ex Capitolino.

posse certè πολιαρχήσαντες, non χιλιαρχήσαντες. scribi: porrò Latinè legendum Nepos (hoc enim est ἔγγονος) Annij, Veri, qui iij. Consul, & præfectus urbis fuerat. Ita Capitolinus habet, & cōsentaneum est rationi. Enimuerò Anni us iste Verus, auus paternus fuit Mar. Antonini Philosophi. Habuit enim filium Anniū Verum, qui in prætura obiit, eius uxor fuit Domitia Caluilla, Calpurnij Tulli bis Consulis filia. His natus fuit M. Antoninus Philosophus, qui etiam Catilij cognomen tulit, à proauo materno. Porrò habuit M. Antoninus Philosophus in matrimonio Faustina, T. Antonini pij, & amittæ suæ Annæ Faustinae Galeræ filiam. Suam aut filiam Lucillā L. Vero collegæ nuptum dedit.

Hoc addédū, An. V.C.DCCCCXII. à nato autem seruatore nostro, CLXII. Antoninum philosophum accepisse imperium.

In Librum I.

Ab auo meo Vero didici.) παρὰ τοῦ πατρὸς οὐκ ἔστι. uerbum ἔμαθον, aut aliqd tale, subintelligitur: idemq̃ in omnib. sequen

sequentib. particulis. Ego addédum de
meo singulis periodis aliquod uerbū cē
sui. Nam (nisi fallor) uoluit hoc libro o-
stendere, quā potissimū in re singulos
suorum cū necessariorum, tum fami-
liarium admiratus, imitatusq; esset.

Ne auriga prasinus) Quatuor genera
fuerunt aurigarum apud Romanos, di-
stincta coloribus, albo, rufo, prasino
(qui est porraceus, nimirum uiridis) &
ueneto. Paret hoc ex Dionis Nerone.

A Diogneto.) Operam prætereā pin-
gendo sub magistro Diogeneto (fortē
Diogneto) dedit. Iulius Capitolinus:

Neq; animi causa coturnices ὀρνυγο-
τροφῆν. Hæc ipsa uerba sunt apud Suidā
in uoce ὀρνυγοκόπῃ. non tamen ex-
plicata. Ludi quidem genus ibi descri-
bit, in quo coturnices in gyrum collo-
catæ præcuterentur &c. citatq; locos
è Platone illius ludicri mentionem cō-
tinentes. Existimo igitur ὀρνυγοτροφίας
aut ὀρνυγοκοπίας uerbo prouerbialiter
omnia ludicra, & inania exercitia auto-
res intellexisse.

De contemplationibus) περὶ θεωρη-

μάτῳ qualia sunt in physicis, ac præfer-
tim mathematicis, ubi null⁹ usus, & esse
ctus, sed cognitio tantum requiritur.
Exercitijs dediti, ac laboriosi. τὸν ἀσκη-
τὸν ἢ τὸν ἐργασίαν. fortè ἐργασίαν. Sē sui
tamen uideor consuluisse.

& Astrologia) in Græco quidem est
ἀστρολογίας, quod est facetijs, & urbanita-
te in dicendo. Ego tamen ἀστρολογίας le-
gi ac uerti. Nā uidetur loqui de discipli-
nis istis, quæ eo nomine malè audiebāt,
q̃ plus ostentationis, & inanis studii ac
laboris q̃ fructus & uere utilitatis habe-
rēt: in quib. numeratā fuisse ἀστρολογίαν,
& adhuc à doctis multis numerari, satis
notum est.

certamq̃ constantiam) ἀναμφιβόλως
ἀκύβλυτον. Cubus alioquin constantiæ
signum est apud philosophos, ideoq̃ in
Timæo Platonis Cubo terra confer-
tur, ut elemētōrū stabilissimo. Sed qua
tesseris luditur, ac multiplices sunt, ua-
rijq̃ earū casus. ea rōe inconstantia τὸ
κυβόειν tribuitur, ut sit ἀκύβλυτον, quod
cōstāter persistit, neq̃ facile mouet aut
circūuoluitur. Itaq̃ et D. Paulus monet,

ut

ut κυβέας τῶν ἀνθρώπων, caueamus, hoc ē,
ne omni uento doctrine circumaginos,
& in errores abripi patiamur.

In sexto) ἔστω. lego Σέξτος. Sextus phi-
losophus, quo usus est plurimum Anto-
ninus fuit patria Chæronēsis, nepos Plu-
tarchi.

Erga priuatos) φ in Græco sequit, καὶ
τὸ ἀθωώρητον τῶν ὁμιλιῶν, conuertissem, si
intellexissem. Malui itaq; asterisco nota-
re, quàm arroganter aliquid facere. Su-
spicor uelle eū loqui de uacuitate fastus
& arrogantiz. Per eundem cognoui
Thraseam) egregia uirtutum ac constā-
tiz exempla. De Thrasea est apud Taciti-
tū, Dionē, Suetonium q; ut & de Helui-
dio, Reliquorum uitæ sunt apud Plutar-
chum. Magis q; erroris securā) ἀδυσκρό-
φου μᾶλλον ἢ διορθωμένης. Infra lib. secundo
apertius hoc dicitur. ὀρθὸν εἶναι χρὴ, ἀλλ' ὀρθὸν
μᾶλλον. Neq; obuijs quibusq; cogit) sen-
sum extuli. Græca enim sunt corrupta.
ἀλλ' ὁ μόνον τὸ προαπίεσθαι μόνον τὸ uidentur
abundare.

adulationem compescebat.) ἐπ' αὐτῷ
σαλῶσαι. credo scriptū fuisse συσαλῶσαι.

Quippe uir quid ex usu.) κὺ βῆς βιῶντες
ἀνθρώποις uitiosè, lego, κὺ βῆς βιῶντες, καὶ ἀν-
θρώπου.

Nó utebat̃ alieno tépore.) diui nauí
hoc loco, (ὅκ γν' ἄνωρεῖλσσης. qđ est fortè
ἀλώ.) sicut & in sequuti periodo. ubi
quidē pro τόπῳ πρόωῳ legi. & ubi est
ad sudorem usq; planè nō intelligo. sunt
enim salēbrosa hæc.

Sicut Chresæ.) ὡπερ χήση. soleo asteri-
sco notare, quæ manca suspicer. forte
est, quó utaris. χήση. mutilus est locus.

Hæc in Quadis.) puto solitū annota-
re, quibus in locis singula esset commen-
tanus. sic ad finem libri secundi est, Car-
nunt ea esse scripta. Sequētia cum prio-
ribus non cohærent.

In librum II.

Ethic initium uidetur deesse, & ubi
est, ὃ χῆ ἀνταῖς, nihil adest, ad quod illud
ἀνταῖς referri possit.

Si quis eatenus eius suauitatem.) τὸ νό-
σιμον est in Græco, quod uocabulum dul-
cedinē significat νόσῳ enim est reditus
in patriam, qua nihil esse dulcius Ho-
merici Vlissis testimonio receptum est.

Vtitur

Vtitur eodem modo Lucianus πρὶ πέν-
 θος· τὰ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῆς καθαρίας καὶ αὐτοῦ
 ἔραται οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμώτατον τὸ πρὸς κεν-
 ασμῶν ὁ καπνὸς πρὸς λαβὼν, ἄνω εἰς τὸ οὐρανὸν οἶχεται.

Anima uaga est.) ἡ δὲ ψυχὴ ῥομβός. Est
 autem altera lectio annotata ῥεμβός, quā
 probavi, & secutus sum: neque enim ui-
 detur philosophicum esse, animam rhō
 bq (quæ est figura quatuor æqualium la-
 terum, non tamen rectangula) compara-
 ri. At ῥεμβῶς uagus est, & ῥεμβεῖσθαι uaga-
 ri, & incuriè rebus uti, quo uocabulo i-
 pse suprà usus est sub initiū libri huius, ὡς
 παῖσαι ῥεμβόμενῃ, ac uagari desine. Plu-
 tarchus Πόρπειο, ῥεμβόμενον γὰρ τοῖς πράγμα-
 σι τὸ πρὸς πέναν κατὰ μαθῶν. animaduertēs
 Perpennam uagari, & incuriè rem gere-
 re. Idem in Fabio, ῥεμβόμενον ἀπὸ τῆς στρατοπέ-
 δου, qui sæpe à castris aberat uagans a-
 liò, ad scortum nimirum suum comme-
 ans identidem. Porro autem adiectiua
 masculini generis, substātiuis foemininis
 addi Græco more, non est inusitatū. sūt-
 que multa à Budæo annotata eius rei ex-
 empla. In somnij & fumi) ὄνειδος & τύφος.

Scio *τύφος* esse fastum, *superbiā*q; inanē. Sed ea significatio huc nō quadrat. Ver ti ergo fumum, id enim uidetur *τύφος* p prie significare, seu caliginem ab igne prouenientem, cui uana elatio animi atque fastus quum sit simillimus, commo dissima translatione *τύφος* Græcis dicitur. Frequenter. n. res leues ac fluxæ fumo comparantur: atq; in Psalmo etiam Dauidis est: sicut fumus dies mei. Ceterū & si non recordor *τύφος* me pro fumo legisse, tamen id quod dixi, uerbo *τύφος* satis testatū relinquitur, cuius est apud poetas Græcos usus. Adducam unum exemplum, quod in præsentia succurrit, ex Apollon. *ἀργοναυτικῶν β. ὠδιπὲρ ἢ λεγνόντι καπνῶ τυφόμεναι πέτραις ἐκὰς αἴεσσιν.* de apibus loquit. Ibi scholiastes. *καπνῶ τυφόμεναι, ἀντὶ τοῦ καπνίζόμεναι.* (& sic paulò suprā exposuerat *τὸ τυφόμεναι.*) σημαίνε δὲ καὶ τὸ καίόμεαι.

Carnunti.) Vrbs Pannoniæ fuit olim celeberrima, hodie (ut existimatur)
In librum III.

Tempus sit uitam relinquendi.) *ἔλαττον αὐτῶν.* Est autem *ἔλαττον* αὐτῶν. sibi ipsi mor

mortem consciscere apud Græcos scrip-
tores. quæ significatio quia huc pa-
rùm quadrare uidebatur, mollioribus
usus sum uerbis.

Oliuis maturissimis.) In Græco legi-
tur *δρυπέσι*, scribendum *δρυπιπέσι*. Sed
& *δρυπιπέσι* legi potest (quæ lectio erat
in margine annotata) ut sint oliuæ præ
maturitate iam de arbore decidentes:
quarum similitudine usus est infra libro
quarto.

Leonis supercil.) *ὕδισκυῖον*. Scholiast.
Homeri exponit *ῥ' σωοφρύωμα ἔμειώπῃ*,
quod est superciliorū in frōte cōmissurā.
aitq; hinc uerbū *σκούρειν*, quod est irasci,
deductū. Nā Homer. leonē iratū descri-
bēs. *ιλιε*. ita habet. *Γαῦν δ' ἔτ' ὕδισκυῖον κα-
τὰ ἔλκεται ὅσσι καλὺπῳ*.

Castis oculis.) Secus quàm Sophocl.
qui apud Ciceronem à Pericle reprehen-
ditur ob formam pueri laudatam, q̄ ocu-
los abstinentes non haberet. i. Officior.

Democritum pediculi.) non memi-
ni me hunc exitum Democriti legere a-
pud ullum idoneum authorē. & quod
est *Σακράτις ἄλλοι φθῆρες*.

(Socratē alij pediculi.) id multò minus
uerum est. Ac de Socratis quidem mor-
te cū ex Platone ac Xenophonte abū-
dē cōstet, audacter cicutam nominaui,
Democritum reliqui, ut erat in Græco.

Declinanda est uanitas) ποδείσαδι. atq;
haud scio, an in hac significatione uñ
sint Græci authores antiqui. pro fugerē
& declinare etiam D. Paulus usurpauit,
ad Timotheum post. cap. 2. τὰς δὲ βεβή-
λους κρηνοφωνίας ποδείσαο.

A temeritate alieni.) ἀπροΐωσίαν. ua-
cuitatē temeritatis. πρὸς ἰωσίαν enim πρὸς
πέτειαν dicit : Sic infra libor III. ἀπρό-
ΐωτος est, circūspectus, nō temerarius.

Itaque ad finē.) εἰς τέλος. lego εἰς τέλος.

Androgynis.) hoc est ijs, qui ambiguo
(ut Liuius loquitur) inter marem & fœ-
minam sexu sunt nati. Græcum retinui,
quia est & appositum, & Latinis autho-
ribus, ipsoq; Ciceroni etiam usurpatū.
aliās Hermaphroditos uocat, &c.

Nihil non turpe.) Desunt hæc in
Græco.

In librum III.

Cum exceptione quadā.) nimirum,
ut

ut agat, quantum homini fatum & res
permittit pposita. μεθ' ὑπεξαίρεσιως. Por-
rò ὑπεξαίρεσις rectè uerti exceptionē, ut
ex loco Plutarchi patet in uita Numæ,
ubi scribit quorundam sententia ponti-
fices à potentia seu potestate denomina-
tos, quòd uocabulū haberet uim excep-
tionis (ὑπεξαίρεσις ibi legis) indicandæ: q̃
scilicet pontifex rem sacrā, quantū eius
omnino fieri posset pageret: nec ei frau-
di esset, si graue aliquod impedimētum
incidisset, quo minus sacra perpetraret.

Ad mentem eam quæ est reliquarum
origo.) λόγος ἀπορηματικὸς. paulò infrà cla-
rius dicet de hoc fol. 26.

Ac qui secundum bonum.) ἢ τὸν ἀ-
γαθόν. fortè Ἀγάθωνα. quod maximè uide-
tur cōfirmare articulus τὸν masculinus:
& uerba quæ sequuntur, omnino uidē-
tur ex aliquo poeta desumpta. Agatho-
nem uerò fuisse poetam satis constat ex
Aristophane: citanturq̃ eius uersus ab
ipso Aristotele, lib. ἠθικῶν νικομ. 5. porrò
quid sit μέλαν ἠθὺς nigri mores, infrà ipse
describit.

Nisi ratione cuiusdam dispensatio-

nis.) locus est deprauatus, atq; ideo ob-
fcurus. Nihil eò plus còfert.) *μὴ πῶτε ἀμύ-
νον τ' ἀναγκάζει*, nisi fallor, sensus ipse ostē-
dit esse legendum *μηδὲν ἀμεινον τῷ*.

Eius quoq; exemplū recolēdū.) Hęc
còparatio est interpolata, nec coherent
inter se quæ sequuntur. Non tanquā si
dormitemus.) Sensus est: perficiendum
strenuè, quod recto consilio agendū su-
sceperimus, neq; in medio actu desisten-
dum, aut titubandum. Nam in somnis
sæpe imaginamur nobis aliquid agere,
nihil tamen efficimus, sed (ut pulcherri-
mè expressit Maro) in medijs conatib.
ægri. Succidimus, non lingua ualet, non
corpore notæ Sufficiunt uires, nec uox,
aut uerba sequuntur.

Quot urbes mortuę.) Ita Seruius Sul-
pitius in consolatoria ad M. Tullium e-
pistola, de Corintho, Athenis, & Mega-
ris loquitur, quum uno loco tot urbiū
cadauera proiecta iaceant.

Helice.) Vrbs fuit Achaie, in sinu Co-
rinthiaco sita. Hęc à mari absorptā testat
Polyb. lib. 2. Plin. nat. hist. lib. 2. cap. 92. &
Quid. 15. Metamorph.

**Siqueras Helicē, & Burim, Achaidas ur-
bes, Inuenies sub aquis, &c.**

Pompeij & Herculenum oppida fue-
runt Campaniæ, haud procul à Vesuui-
o monte, ut Plin. ostendit lib. 3. cap. 5. quo-
rum de interitu nihil habeo compertū,
nisi fortè conflagratione Vesuuij mōtis
(quæ accidit Titi Vespasiani ætate, & in
eius uita à Dione describitur) perierint.

Quod heri fuit piscis.) In Græco est
μυξάειον. piscem aliquem innui ex eo *μυξάειον*
sequitur, conijcio, certi nihil ha-
beo. Similis esse debes. promontorij.)
Hac similitudine Cicero eleganter usus
est, ad Papirium Pætum scribens de for-
tuna: Quam existimo leuem & imbecil-
lem, ab animo firmo & graui, tanquam
fluctum à saxo frangi oportere.

In librum V.

Indignari, cunctari.) *γλιχρύνειν*. *γλι-
χρύνειν* est lentū, tenax. itaq; suprā ad finē
libri prioris, *γλίχρως γινώσκειν βέλτερον* di-
xit, diu uiuere. Quare hic *γλιχρύνειν*
uertendū putauī, cunctari, hoc est, aggrē-

ac nulla cum alacritate suum officiū facere: quod uitium suprà etiam dānauit.

Leuem esse.) *πὸρ πρὸς δὲ δαλ.* Suidas exponit *προπετῆρ*. & *πρὸς ἑρῆαν*, *βλακείαν* καὶ *προπέτειαν*, hoc est stultam & inanem temeritatē, seu leuitatē, ubi non ut ex usu est, sed ostētationis uanę gratia quicquā agit. D. Paulus 1. Corint. 13. *ἡ ἀγάπη οὐ πὸρ-πρὸς δὲ*). Charitas nō est leuis, aut nugax.

Atheniensium erat hoc uotum.) Et si locus non est plenus, tamē satis apparet eum uoluissē improbare commune illud & damnosissimum uitium, quò plerique tantū ea curant, expetunt, & optant, quæ sibi ipsi priuatim profint: nihil solliciti de communi bono. Id uerò uitium, omnium ferè quæ sunt in rebus publicis malorum causa est & origo. At plerique hodię tales esse laborant, qui suramquàm genu longius abesse dicant, (ut est apud Theocritū) & quorū hoc sit uotum *Ἄνθρωποι μοί τι γένοιτο*. mihi ipsi aliquid boni contingat, secus quàm ab animali ad societatem ciuilem nato fieri debeat. Præclara fuit apud Persas lex ea de re lata, quā Herodotus his uerbis refert
ἰανθρώποις

ἑαυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ μοῦνῳ, ὃ οἱ ἐγγίνετο
ἀρᾶσαι ἀγαθὰ. Ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι πέρσῃσι κατδύ-
χεται δὲ γίνεσθαι, ὃ τοῦ βασιλῆ. ἐν γὰρ τοῖσι ἅπα-
σι πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεσθαι. Hoc est. Perse-
quum rem sacrā faciūt, sibi ipsi priuatim
aliquid boni precari religio est. Cæterū
omnibus Persis, ac regi prosperitatem o-
ptāt. Quippe inter uniuerfos Persas, ipse
quoque unus est. Et diuina est apud Eu-
ripidem Menœcei se pro patria deuotu-
ri sententia, quam adscribam, ut hic An-
tonini locus rectè intelligatur:

Εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος, ὃ, τι δυνάιτο τις
χρησθῆναι, διέλθοι ὅσῳ, ἢ εἰς κοινὸν φέροι
πατρίδι, κακῶν αὖ αἰ πόλεις ἐλασσομένων
πρῶτον, τὸ λοιπὸν δὲ τυχοῖν αὖ. id est,
Si quilibet, quantum queat boni, lubēs
Patriæ offerat, donec ὅς publicè rei:
Haud toridè euenient ciuitatibus mala,
Sed accident in posterum res prosperæ.

Itaq; Athenienses iniuste & illibera-
liter suis tantum agris pluuiam & fertili-
tatem poscebant: qui si omnibus homi-
nibus felicitatem & successa omnia op-
tassent, & humanæ rationis societatis ha-
buissent, neq; cōmuni prosperitate exclu-

clusi fuissent. Totum enim mutilatur.)
πρῶται γὰρ ὁ λόκλῃρῶν. non πρῶτου.

Nec tibi est ad philosophiam.) Sen-
sus huius loci habet nonnihil obscurita-
tis: uidetur aut hæc esse sententia: Si quid
institueris agere secundum rectam rationem,
& euetus consilio tuo non responderit, non
debes idcirco tuum propositum danare: sed
potius cogitare, quam multa in rebus huma-
nis sint, & accidere queant, quæ obstet,
quo minus id quod quæris, consequaris.
Itaque conscientia boni propositi, & rationum re-
cte ductarum animus est confirmatus: ferè
dumque quod fors fert humana, & rerum ca-
ducarum conditio. Hæc tibi in promptu sunt
habenda, iam multò antè ex philosophia
petita, atque ad usum preparata: netum de-
mum consiliū & præceptum uelis petere à
philosophia, cum eo sit utendum. est. n. hoc
parum prudentis. Ita quæ lipitudine laborat,
aut alio morbo, remedia habet præpara-
ta & instructa, quibus ingruente malo utat:
non tū demum ea quæruunt, aut circūspiciunt,
cum eorum usus est. Et in prælio aut dimi-
catione non emit, neque acuit gladius, sed
usurpatur. Videturque omnino id uelle An-
toninus

toninus dicere, quod est apud Plutarc.
 (Probl. Rom. 85) his uerbis. δὲ γὰρ πρᾶσκει
 ναὶ αὐτοὺς πρᾶττειν, ἀλλὰ μὴ πρᾶσκειν αὐξάνειν
 πρᾶττοντας. ὥς μὲν οὖν πρὸς Χίλωνα ὁ σοφὸν
 ἔπυν, γινώσκοντι δεῖν αὐτὰ πεποιμένῃ. Hoc
 est præparatis quæ ex usu sunt, agendum
 est, non inter agendū præparanda ea qui-
 bus opus est: idēq; Myso Chiloni, ei q; sa-
 piens est usurpatus, dixit, hycme uetila-
 brum fabricans.

Quod non sub hæc referatur.) Verba
 in Græco non cohæret. Loqui uidet de
 uulgi deprauato iudicio, ea quæ uident
 neq; sunt tamē, bona ueris bonis præfer-
 reti. Id fit ex imperitia: idēq; accidit his,
 quod Plato alicubi ex Stesichoro citat,
 Troianos cū uerā Helenā non cogno-
 scerēt, de idolo eius siue inani figura de-
 certasse.. Quod idem fabula Ixionis cū
 nube, quam Iunonem putabat, concum-
 bentis poetæ delineant.

Ex forma & materia.) Formam dixi,
 quod author ὁ αἰτιώμενος. i. id quod cau-
 sæ uim & naturam habet. Ceterū mate-
 riā, quasi patiēdi, formā (quæ τὸ τί ᾧ ἔστιν,
 ἔστι, γινώσκοντι, γινώσκοντι, philosophis di-
 citur) agendi & efficiendi uim habere,

notum est ex Physicis. Porro autem de rerum caducarum perpetuitate, quam habent continenti formarum naturalium in materia successione, perpetuisque rerum mutationibus, copiose est ab Aristotele cum alibi, tum in libris de ortu & interitu disputatum.

Ratio & rationalis.) ostendit in rebus humanis non esse eam, quæ est in scientijs & artibus, certitudinem atque constantiam & perfectionem. Hoc ipsum est quod Aristoteles initio suorum ad Nicomachum Ethicorum, tam accurate docet atque monet, non esse eandem quæ est in alijs, in philosophia morali demonstrationum & præceptorum certitudinem requirendam: sed ratione materię subiectę omnia examinanda. Adscribam verba Platonis, eandem rem optimè explanantia, idque Latine: Dissimilitudines (inquit) cum hominum, tum actionum, rerumque humanarum tanta, ut nihil ferè in his ne uno quidem momento quiescat, ac persistet, inconstantia efficiunt, ne qua de ijs omnibus ars, & quæ omnibus temporibus congruat, tradi possit. His
infern

infert Antoninus, cōsequens ergo esse,
ut finis hominis non in rebus extra ipsū
positis, ac non uerè bonis, & mutabilib.
collocetur. Quod autem καὶ ἐξ ὧν τις re-
ctas effectiōnes conueriti, Ciceronem se
quutus sum authorem, qui ita extulit li-
bro De finib. bon. & malorum tertio.

Eum cōferre.) ἀνὰ κτῆος. legi ἀνὰ κτῆος.

Ei qui hircum olet.) χράσωνι est scribē-
dum, non θρασωνι. χράσθω est foetor ille,
qui hirsutis (ut est apud Horatium) cu-
bat grauis hircus in alis. αὐτὸν ἡμῶν τὸ χρά-
σθω ἔχ' ἐπὶ μὲν ὧσι. milites Alexandri de Per-
sis, pugnam inituri. Plutar. Apophtheg.

Aequum te præbuiſti.) εἰς ὅσους ἡ ἀγνώ-
μονας ἀγνώμων ἐγγίγν'· ego δὲ γνώμων lego.
quid enim erat laudis, malis se malū præ-
buisse? præsertim quum sæpius iam mō-
nuerit, uitia hominū nobis esse ferenda.

Climatibus terræ.) Alludit ad uersus
Hesiodi α. 673 γον, quos adscripsissem, nisi
satis notos esse putarem.

Cum hominis, omnisq; ratione prædi-
ti animalis.) Loquitur ex sententia phi-
losophorum, qui λογικὸν ζῷον, animal ra-
tione instructū nō soli homini, sed Deo

etiã dæmonibus, & heroibus genus cõ-
stituerũt, de quo multa legi possunt hĩc
inde apud Plutar. præsertim uerò in lib.
πρὸ τῶν ἐκλειποπότων χρησπεύων.

In librum VI.

Quàm ut in terram utcunq; redigar.)
Non enim tantũ sacræ literæ docent
hominem esse ex limo creatũ, foreq; ut
in eundem redigatur: sed & antiquissimi
philosophi originẽ nostram eodem re-
tulerunt. Hinc Prometheus dicitur è li-
mo formasse hominẽ, de quo nullus nõ
mentionẽ facit poeta. Et apud Homerũ
Menelaus Græcis duellũ cõtra Hectorẽ
detrectantib. iratus, mortem eis ignobi-
lem imprecatur his uerbis, *ἀλλ' ἡμεῖς μὲν
πάντες ὕδασι καὶ γαῖα γήνοιντε*, Vos in aquã
& terram cunctos conuertier opto.

Vide quid agāt homines.) Quæritur
de iniquo hominum iudicio, qui cũ
alijs præsentibus laudem meritam testi-
moniumq; uirtutis inuideant, ipsi ab ijs
quos nõ uiderũt, laudari uolũt, cũ nihil
inde fructus possit ferre, iã antè mortui.
Facit hoc egregiè ad famã contẽnendã.

Non indignamur.) *ὅτι ὕβρισμαζόμεθα.*

in

in malam partem usum uocabulo hoc
& ipse puto, & sententia testatur. Non re-
cordor me apud uetustiores authores
hoc uocabulū ita sumptū legisse: Appia-
nus quidē Alexandrinus, haud incruditi-
tus scriptor eodē modo usurpauit lib. 5.
ἡμφυλίων, de milite loquens, qui ludis in
subsellia equitū ascenderat. ὁ θυμὸς ἐπεσπ-
μῶν αὐτοῦ, & ὁ καὶ αὐτὸς ἔσφαλινώτερον ἀνέστησεν. Po-
pulus murmure indignitatē rei testatus
est, & Cæsar militem inde abduxit.

Inhumanum esse uidetur. Hic locus
idem, sed paulò obscurius, uidetur do-
cere, quòd Cicero ad Lentulum de Pla-
tonis sententia his uerbis monet: Id enim
iubet idem ille Plato, quem ego autho-
rem uehementer sequor, Tantum con-
tendere in republica, quantum probare
cuius tuis possis, uim neq; parenti, ne
quē patriæ afferre oportere.

Vide ne à præsenti statu deiectus.) In
Græco est. οὐρα μὴ ἀρῆσαι καρῶν θῦς, μὴ βαρῶν.
posterius est: ne mergaris. quid autē sit
ἀρῆσαι καρῶν θῦς (si, quod nō iudico, Græcū
est, aut omnino non deprauatum uoca-
bulum) nescio. Neque reor ne significet

imperio aut summa rerum deponi, καὶ ἡ
καίλαρ. neq; enim uel etymologia hæc
auditu digna, uel sensus loci esset ullus,
itaq; liberè mea uerba supposui.

Antonini discipulū.) Pij scilicet, qui
antecefferat eum in imperio.

Quæ uultus serenitas.) τὸ εὐόδιον τοῦ
προσώπου. legi εὐόδιον.

Aut Aesculapius.) uidetur aut mēda
esse in hoc uocabulo, aut certè pro sole
hic quoque positus esse.

In librum VII.

Velitationes.) In Græco est δασυλαίω-
μοι. quod tamen uocabulum fateor me
nō satis intelligere. δόρυ quidem hastam
esse uel pueri sciunt, item δόρυ esse e-
ius patriū casum: ut δασυλαίωμοις uidea-
tur esse hastiludium (quod barbari uo-
cant) id est concertatio hastis quædam
inita. Sed haud scio quā huc id quadret.
Videtur autem his omnibus humanæ
uitæ uanitatem & uarietatem uoluisse
demonstrare.

Quàm multi quondam fuere.) Aliun-
de huic loco uidetur hæc à librario esse
intercalata: incommodè profectò, cū
alioquin

alioquin sequentia optimè cum prioribus cohereant, in quibus ostendit nonnūquā ubi propriæ nos vires destituunt, auxilium aliorum non asperandum esse, dummodò nostrum officium faciamus. Etenim & Homericus ille diomedes socio adiuncto sperabat se propositum negotium rectius confecturum, unde est illud *ἐλπί' τε δι' Ὀχολέω*, usitatum bonis auctoribus, explicatumq; ab Aristotele libro 8. Ethicorū de amicitia disputaturo.

Est aliquis te peritior.) Adnotatū est hoc loco à librario, nō esse hīc nouæ initium tractationis, sed cohæreere cum hic, quæ ante ea quæ ex Platone sunt nunc translata, præcedebāt. Sed quia illa ipsa erant mutila, id quidem non uideo. Quoniam *καβαλλῶντο* luctatorem dici puto *πρὸς τὸ καβαλλεῖν*, deijcere.

Omnis animus, inquit ille.) nimirum platō, in protagora.

Salaminium.) Leonem nomine, quē ad cædem ab eo duci Quitias Tyrannus uolebat, uide diogenem Laert. In eius uita.

FINIS.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

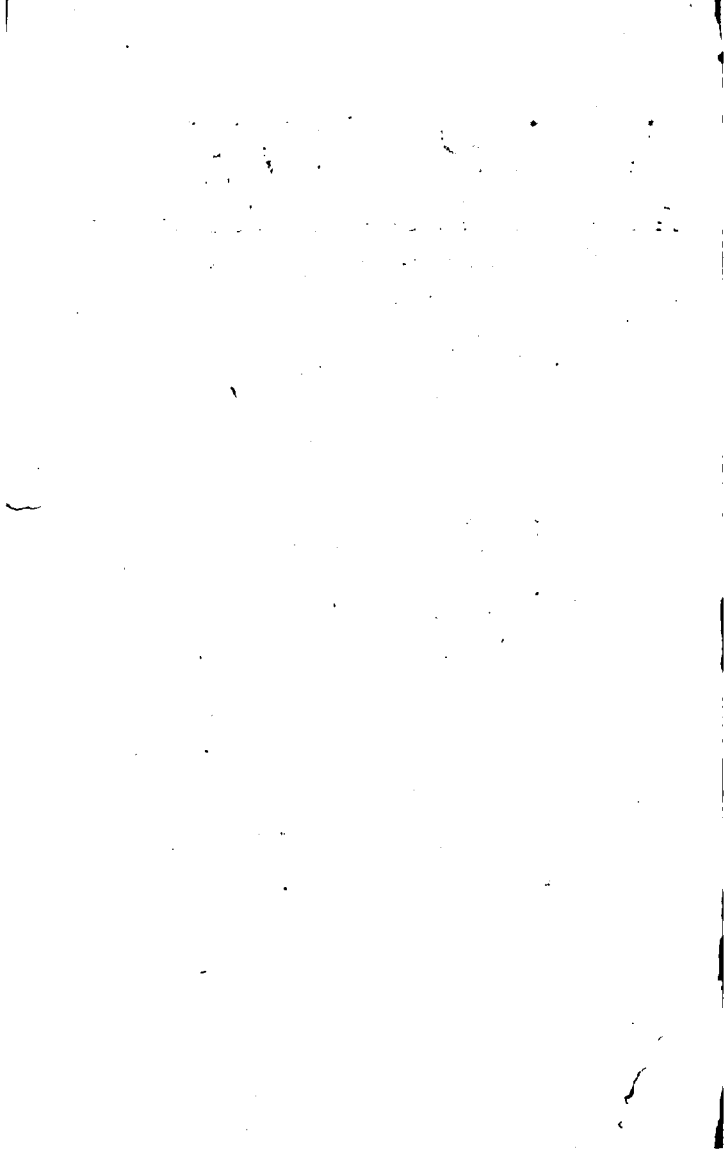
Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ.

ΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟ-
ΦΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ
ΒΙΒΛΙΑ ΙΒ.

TIGVRI APVD AN-
dream Gesnerum F.

ΕΥΓΕΝΕΣ

ΤΑΤΩ ΑΝΔΡΙ ΑΝΤΩΝΙΩ ΒΕΡΤΗ-

ρη Βαχλίγγης διαπότη Κορᾶδ' Ο Γισ-
νῆρος ἐν πράττειν ξὺν Θεῷ.

ΑΛΗΘΗΣ καὶ εὐκρινὴς θεοτο-
γία, θυγενέσας ΒΕΡΤΗΡΕ, καὶ
ἀνθρωπίνης θυδαμονίας πέ-
ρι δ' ἡγήσεις, μετὰ τῷ ᾧ κόσμῳ
καταβολὴν δύνως, ὡς καὶ σὺ ἀ-

κειβῶς οἰδίας, τῷ πάντων ἡμῶν πᾶσι πατοὶ καὶ
γενάρχει τοῦ πρώτου πλάσας, καὶ θεὸς αὐτὸς πᾶσι δό-
θη. Εἶτα τῷ Σὴθ, καὶ Εὐὰν, καὶ Νῶε, καὶ λοιποῖς
πατριάρχαις ὡς διαδόχοις θείας ἐκείνης κληρο-
νομίας· ἕως μετὰ χρόνους συχνὰς τῷ δυσσεβείστας
Αβραάμω ἀφίστατον ὁ Θεὸς τὸν ἀμύνοντα τὴν αὐ-
θροπίνης φύσεως ἐπήγαγε, πᾶσι τεθεὶς ἅμα
σημεῖον πᾶσι τοῖς, σφραγίδας τὴν δικαιοσύνης
τῇ πίστεως· ὅτι τὸ ἐκ τούτου ἐγγόνων τῷ τῷ σωτῆ-
ρι ἡμῶν γέναν παθονοῦνται. ἔπειτα πάλιν
τῷ Μωϋσῇ, τῷ τῶν ἱσθαιῶν ἡγεμόνι, παντοῦ α-
πὸς θρησκείας καὶ ἱερατικῆς διατάξεως πᾶσι τε
θεμελίως, ἀνεκαίνισεν. Τελούτατον δὲ ὁ κύριος
καὶ σωτὴρ ἡμῶν ΙΗΣΟΥΣ Χριστὸς, θεὸς υἱός, σῶσ-

καὶ ἡμῖν ὁμοίαν γνώσασθαι, καὶ πολὺν χρόνον
 ἀνδράποισ πρῶτο μιλῶν, λόγοις τε τ' ^ἐδεικνύων αὐ-
 τῷ διδασκαλίᾳ, καὶ ἔργοις θαυμαστοῖς, βίῳ τε
 παντὶ, καὶ θανάτῳ ὑπὲρ ἡμῶν τριήμερον, τὴν
 αὐτὴν ἀλήθειαν βεβαιῶναι ὡς ὁ λόγος ἔστω, ὅ-
 τι ἔρμετα ταῦτα ποῦ αὐτῷ ἔτι ἀμειβομένου
 τα, πάντῃ ἢ νύπτον, καὶ ἀνύκνουσιν αὐτῆς, ἢ
 ἄθεον ἂν μοι δοκῇ. Αὕτη δὲ ἢ πρὸς ἅπαντας δι-
 δασκάλου κατηχηθῆκεν σοφία, ὃ μόνον ποῦ τῶν
 τῶν δειῶν θεωρίαν καταγίνεται· ἀλλὰ καὶ τὰ ἢ
 θεῶν καὶ τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων διδύνει, καὶ
 τοὺς αὐτῆς ζηλωτὰς ὄντας τὰ πάντα διδαι-
 μονας ἀποδείκνυσιν· ὃ δὲ ἰδίᾳ ἐκάστοις μόνον, ἀλ-
 λά καὶ οἰκτοῖς καὶ πόλεσι φησὶ ὡς ἀληθῶς ἐνδα-
 μονίας αἰτία γίνεται. Περὶ ταύτῃ δὲ ὁ ζητα-
 ζόμενα τὰ φησὶ πρὸς τοῖς Ἕλλησι καὶ ἄλλοις ἔθνε-
 σι φιλοσοφίας τε καὶ θεολογίας δόγματα,
 τὰ μὲν πλείστα λῆρος τις καὶ ἀδολεσχία μα-
 ταία (καὶ τὸ παλαιὸν ἔποιο σοφῶς ἐξημελῆον, ὅτι
 αἰετῶδες οἱ Ἕλληνες) τὰ δὲ καὶ ἀδιότῃς καὶ ἀ-
 σέβειαν ὄντα φαίνεται. ἵνα γὰρ πορὶ μυρίων ἄλ-
 λων, πρὸς διαφορά τ' φιλοσοφίας μέρη τελοῦν-
 των, σιωπῆσω, ἀπὸρ γὰρ τοῖς ἁγίοις φησὶ ἡμετέρας
 πίσεως βιβλίους ὁρθότατα καὶ τρανέστατα ἐρ-
 μηνόεσθαι· πάντες γὰρ οἱ ἔξωθεν φιλόσοφοι
 φησὶ πλείους ὅσοις τοῖς ἄλλοις διαφωνοῦντες, πορὶ

γε τὸ (τὸ καὶ πάντων προηγούμενον) μέγιστον τε
 σφάλμα) συμφωνῶσι, ὅτι ὄντως διδαιμονίας
 οὐκ ἐστὶν πρὸν βίῃ, καὶ μετὰ τὴν ψυχῆς ἀπὸ
 τῆς σκηνῆς χωρισμόν, ἀρχὴν τε καὶ ῥίζαν ἐφ' ἡμῖν
 τε καὶ αὐτεξούσιον εἶναι. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ ἡμῖν διολογίας
 ἀρχηγὸς καὶ διδασκαλὸς ἸΗΣΟΥΣ Χριστός, ὡς
 μὲν ἀνθρώπῳ τὴν ψυχὴν καὶ διέμεινον ἐπὶ αὐτῷ
 μακαριότητος μετὰ τὴν κείνου, ἡμᾶς ἐνθέντε
 σιμόνην δὲ πρὸς ταύτην ὁδὸν φέρειν τὴν δι' ὅσας
 ἐκείνῳ πείσιν, τὴν ἀπαίρεσάν μὲν καὶ ἀναγομένην ἀ-
 πό τοῦ ἰδίας ἀδυναμίας καὶ ἀμαρτιῶν, τῶν τοῦ τε ἐν
 ταῦτα θανάτου καὶ ἐκ τοῦ πνευματικῆς αἰτίων·
 καὶ ταγομένην δὲ καὶ ὁρμῶσαν εἰς τὴν συνέδησιν
 θεοσιβῆ, καὶ πρὸς τὴν θεοδόξον χάριν ὑπερηλίκως
 ἔχοντες πείσιν, τὴν ὡς μαλίστα πεπεισμένην,
 πάντα τὰ ἀπὸ ἀρχῆς προῤῥηθέντα εἰς ἐνδεῶν
 καὶ προφητικῶν ἀνδρῶν, εἶτα εἰς ΧΡΙΣΤΟΥ τε
 καὶ Ἀποστόλων καὶ ἄλλων ἁγίων συσχεθέντα, ὡς
 ἀληθέστατα εἶναι, τούτων δὲ πάντων κεφάλαιον
 τὸ διδασκαλίας οὗτο, ὅτι τὸς τοῦτον (δι' ἀδυναμίας
 τε φύσεως, καὶ τῆς πᾶσι μὲν ἀπὸ ταύτης ἐκφυομένην,
 πᾶσι ἡ ἐπίκτητον κακότητά) ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀφεισθη-
 τας ἀνθρώπου, ἐκ αὐτοῦ μίση πρὸς ὑπερφροσύ-
 νην φιλοῦσιν πρὸς αὐτόν, δύναται δὲ μίσην δὲ τὸ
 αὐτὸς εἶναι καὶ μόνον γε εἶναι ἀνανεώσας ἀπελπί-
 φαὶ ὁ σωτὴρ, ὁ καὶ μόνον ἀμφοτέρους φύσεως, θείας

ας τε καὶ ἀνδρωπίνης, μετ' αὐτοῦ. ἀλλὰ τὸ μυστήριον
 τὸ ἐκ τοῦ ὕδατος εἰς τὸν οὐρανὸν ἔλθοντες Ἕλληνας σοφοὺς
 καὶ πόρ' ἄλλα μυρία πόρ' ἑαυτῶν διὰ τὸν αὐτὸν
 πῶτα ταῦτα, μύθων τε καὶ ἀσεβείας γέμοντα, πῶς
 κλέμενοι· κινδυνεύουσιν δὲ ὁ μόνον ἐκείνοι, ἀλλὰ
 καὶ τῶν Χριστιανῶν ἐν φασκόντων πολλοὶ, πόρ'
 τῷ ἀρχὴν ταύτῃ τῷ ἔξω τ' ἀνδρωπίνης δυνάμει
 ὡς τε καὶ ἀξίας, ὡς μόνον τῷ μεσίτῃ (τῷ ἑαυτῷ δικαιο-
 ασύνῃ καὶ τελειότητι) ἡμῶν μεταδόντι, καὶ ἑαυτῷ
 αἵματι τὰ πλημμελήματα ἡμῶν ἀπονί-
 ψαντι) βεβηκυῖαν, καὶ πᾶσαν τὴν διδ' αἰμοσύνην
 τὴν πρὸς τὸ θεῖον ὡς προσφύειν καὶ αὐτῷ μόνον ἀ-
 παξάπλως καὶ συλλήβδην κενθεῖσθαι, ὁ μετρίως
 ἀμαρτάνειν. γενομένης δὲ πόρ' τῷ ἀρχὴν σφάλα-
 ματός περὶ ὅπως διδῶνται, τὰ ἀκολουθῶντα
 ἐν τούτῳ πάντα εἰς τὸ χεῖρον αἰετὸς προέσι, καὶ εἰς
 πολλὰ πλῆθυσιν χρίζεται ἐπ' αὐτάς. ὥστε ὁρῶμεν τὸ
 ἐν ταῖς ἑλλήσι τε καὶ ἄλλοις πρὸς ταύτην τὴν ἀρ-
 χὴν φιλοσοφούντων λόγματα ἀναρίθμητα,
 ἐναντία ἀλλήλοις, καὶ τὸ ἀληθὲς δι' αἰτίας παλ-
 τα ἀλλότρια τυγχάνοντα. ἡγοῦν δὲ μιμηταί, οἱ
 ἀγαθῶν ζήλω καὶ δι' οὐκίας πρὸς ἀλλήλους
 ἀνθρώπων ἵνα τὰς ἐπ' ἀνθρώπων (κατ' αὐ-
 τὸν) ἀρετὰς ὡς διδ' αἰμοσύνης αὐτῶν αἰτίας συσφ-
 λαντες: ὡς πόρ' οἱ Στωϊκοί, ἄλλοι τε, καὶ Σαρ-
 κῆς, καὶ Εὐκρίτες: καὶ ὁ μὲν αὐτὰς διὰ ταύ-

πάλιν ἡ τοιαύτη μάλιστα διδοκιμάσας Ἀλκιβιάδης
 ὁ αὐτοκράτωρ καὶ φιλόσοφος. εἰ γὰρ ἄλλο μὲν ὁ
 φιλοῦται αὐτὸς φιλαίσεως, (ὅτι καὶ τὴν ἀνδρα-
 πίνωσαν φιλίαν βελτίους πασῶν καὶ τελειοτά-
 τας, ὡς πῶς διδαιμονίαν, καὶ τὴν ὡς εἰς πᾶν, ἐ-
 παμύπωσιν,) ἀλλ' οἷον παιδαγωγός τις γί-
 νηται ἡμῖν πῶς τὴν φιλικὴν ἀδυναμίαν ἐπι-
 γνωσιν, ὡς περὶ καὶ ἡ φιλικὴ ἡμετέρας πίστεως πα-
 λαὶ δαδύκη καὶ πόρι τὴν νόμον καὶ τὰς πράξεις
 ἀνδραπίνας. αὐτόθεν γὰρ ὁρμηθέντες καὶ οἰονεῖ
 σταδαστῶν μὲν, τότε τε ὡς ἐφοδίων χρωμένοι,
 (ἐπειδὴ ἀτελεῖ, ἐκ ταραχῆς καὶ παθῶν μισθῶ
 πάντα καὶ ὑφ' ἡμῶν νοσηλῶν τε καὶ πρασό-
 μελας ευρίσκομεν,) οὐκ ἐτι γὰρ ἡμῖν, ἀλλ' ἐκτός ἐ-
 μεῶν καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς τὴν τελειότητα ζητῶν ἀε-
 χόμεθα καὶ ἀπὸ τῶν τὸ σῶμα νοσούντων γίνου-
 μεν, ἀρχὴν περὶ ὧν εἰς ἀδυναμίαν ὅτι καὶ φι-
 λίας ἀποκαθίσταται, χρόνον ἵνα ἀναμύνου-
 σιν ἑαυτὰ ὅδε βλαπτόμενοι, ἵσως δὲ καὶ χεῖρον ἔχον-
 τες, ὡς ὑπὲρ πάντων ἑαυτῶν φύσιν ὄντων τὸ νοσή-
 ματος, καὶ ἐκ γὰρ αὐτοῖς ὄντων τὸ ὑγιαίνειν, περὶ
 ἑαυτὸν ἵνα βουδόμενος καὶ ἰατρὸς γινώσκων
 εἴχονται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταῦτα.

Περὶ δὲ αὐτῶν τῶν ὑπομνημάτων τούτων
 συγγραφίως, λίγα σοὶ ἔστω καίρος. Τὸ γὰρ τὸ φι-
 λισόφου ὄνομα Ἀλκιβιάδης αὐτοκράτορι, εἰ τὴν ἀλ-

λαῖς ἡμερίων, ὅτι πάντες ἀρμόζειν μοι δοκῶντες
 γὰρ Θεοσοφίαν ὀρίζουσι, δάωμεν τε ὅτι ἀνδρωπύ-
 νων πραγμαμάτων γινώσκωμεν, καθόσον ἐφικτὸν ἀν-
 δρώω. δοκεῖ δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ἔσθ' εἰς ἀκρο-
 σοφίας, ὅτι καὶ ἀνδρωπορ, ὅτι ἡδίκης γε μάλιστα
 λέγω, ἐληλυθώς. ὅτι γὰρ πρὸς πάσας ἀρετὰς θαυ-
 μασιῶς ἐνφυῖ ἑαυτὸν ἐπεδείξατο, καὶ τὴν ψυχὴν ὅ-
 πως πάντας σχεδὸν ἀνδρώπους μετρίαν ὅτι ποσ-
 μίαν, ἥτοι πρὸς πάντα τὰ πρὸς πίπτοντα ἐν καὶ
 μετρίως ἢ καὶ ἀπαθῶς ἔχουσιν, ἐκτίθετο.

Ἀλλὰ πῶς τῇ μετριοπαθείᾳ, καὶ πάσαις
 σχεδὸν ταῖς τοῦ ἡθους ἀρεταῖς, δικαιοσύνη,
 σωφροσύνη, ἀντιδικία, χρηστότης, πραότης,
 καὶ ἄλλαι, ὁ ἄνθρωπος κορυφαῖον πάσης ἀρετῆς τὸν
 ΧΡΙΣΤΟΝ ἀγνοῶν, πλείους σχεδὸν τὸς ἐμετέ-
 ρας ὅσοι βίαις ἐχομλόνους ὑπερῶν πρὸς; ἀλλ' ὅτι
 τὸν ὅτι δὲ δαίμονιαις ὑπὸ καὶ ἀκρον, ὅτι ἀνθρώ-
 ταις ἀνθρώπων ἀρεταῖς καὶ δὲ πεπεισμένον, εἰς τὸ
 ἡμέτερος ζῆν, καὶ πρὸς ταῦτας κατέβη πᾶσι
 σπουδῇ τε καὶ δυνάμει ἡγωνίζετο; οἱ δὲ Χριστι-
 νοὶ τὴν τῶ θεοῦ χάριν καὶ ἐλεημοσύνην ἐσλόπε-
 τα ὅτι ἀνδρωπύνης ἀδυνατίας πάθος αὐτοῖς ἐμπε-
 φυκότα ἢ ὅτι πᾶσι ἀποδύσαι αὐτοὺς ἀξου-
 σιν. οἱ πλείοι γὰρ καὶ πάντες γε ὅτι τοῖς ἀδι-
 νῶμεν. εἰ δὲ ὅτι ἑκ ἄλλως γε ἐν δαίμονιαις, ὅ-
 μή πρὸς ταῦτα κατηρπισμένοι, ὅτι πρὸς ὁ ἄνθρω-
 πος

οὐκ ἔστιν ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ θ' αὐτοῦ ἀποδοῦναι. καὶ οὐκ ἔστιν
 ὁ δόξας, ὅτι καὶ πάντων τῶν ἡμῶν πρὸς τὸ θεῖον
 πῶς τεταγμένον ὑπὸ τῶν ἰσχυρίων, ὅμως δ' ἄλλοι ἀνω-
 φελῆς ἐτι εἶναι, καὶ ὁ δὲ πῶς περὶ τῶν περὶ ἀρχόντων· καὶ
 μετὰ τοῦτον τὰ δεινὰ διὰ τὴν ἀδυναμίαν φύ-
 σος τῇ ἀνδρῶν πίνυσι καὶ αἰσῶν, ὅτι ἐλεήσει ὁ θεὸς τὴν
 πῶς τεταγμένον ἐν αὐτῷ χρηστότητα καὶ χάριν ὁ θεὸς, ἀμε-
 λῆστον ἔχον δ' οὐκ ἔστιν οἱ πολλοί· ὁ πόρρι καὶ ἔχ
 ἐπὶ πᾶσι ἐπαινετὸν, ὅμως δ' πάντῃ πᾶσι λόγον ἵκε-
 χανέιν ὅμ' καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ἔστιν ὁ τελει-
 νος, ὁ ἐν τῷ ναῷ ἔσθ' τὸς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αἶραι εἰς
 τὸν ἔρπον ἀνέχοντες, καὶ τὸν πᾶσι εἰς τὸ σῶθαι
 αὐτῷ λέγων· ὁ θεὸς ἰλάσθη μοι τῷ ἀμαρτωλῷ· καὶ
 πῶς τεταγμένον δὲ δικαιοσύνην καὶ μᾶλλον τοῦ φαρμακίου, τοῦ
 πάντῃ δικαιοσύνην αὐτῶν, καὶ πᾶσι τὰς ἐντολὰς τῆ
 τηρηθῆναι ἡγουμένον· καὶ γὰρ ἀνθρώπων δικαιο-
 σύνη, καὶ οἱ εἰς ἄκρον ἐλθὼν λαλῆσαι διοκῶσα, εἰ τι-
 νος ἀξίαν ἐαυτῷ ὀφείλει, εἰς ταύτης τῆ οἰκονομίας
 πάντως ἀναξίαν· ἀλλοτρίαν αὐτῆς καὶ βίβησι· ἀλλὰ
 ὅμως δ' ἔστι πῶς τῆ ἀρετῆς καὶ πρῶτος καλὰς κατὰ
 φρονήτικῶς ἔχον· μᾶλλον δὲ οἶονε καρπὸς τῶν
 ῥίζης χρηστῆς τῆ πίστεως καρποφορεῖν, μαρτυρί-
 ον τῆ ἐνδοξασίας τοῦ πίστεως, ἵνα καὶ θεὸς ἐν τῇ
 πρὸς αὐτὸν πεποιθέσει ἡμῶν δ' οὐκ ἀδύνατον· καὶ τοὺς
 ἀπίστους, ὅτι ἀσεβεῖς, καὶ οἱ οὐκ ἔχοντες, τῷ θεῷ ἡμῶν κερδα-
 νάν τις ἐπαγγέλλεται καὶ πάντας ἀνθρώπους καὶ δ'

ταμιν' ἐπεγνάταί τις, ὅν γ' ὕδασι πᾶσι τῶν
 μὲν ἀπάντων μιμνήσκου. οὐ γὰρ φιλεῖ ἕκαστος,
 ζῆλοί κ' ἡμιᾶς.

ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τὸν ἑλαιοφώτατον ἀνδρᾶ
 ἵστα ἐπ' ἀντιστοιχίαν λόγος. τὸν τὸν τὰ βιβλία πρὸς
 καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἀνδρῶς Μιχαήλ τοξίτην, πικρὸν
 φεικτὸν (ἐκ τ' ὀδῶν τοῦ εἰσελθόντος Γαλατῆος ἀρ-
 χοντοῦ λαμπροτάτου βιβλιοθήκης) λαβὼν, ὅτι τὸ
 ἑμετέρως ὑπομελείας ἀμωστέως, νῦν πρῶτον γὰρ
 τυπωθέντα, τῇ σὺν ὑποδοχῇ πρὸς φωνῆν ἀναβῆ-
 ῶν, ἡ βολομένη, βέλτεσε ΒΕΡΤΗΡΕ: κ' τὸν ἐν λόγῳ.
 τὸ γὰρ λογιστὴν σε κ' ὑποδείκναι (ἵνα μὴ ἐμπόδι-
 οῦς εὐσεβείας κ' ἄλλων ἀρετῶν σου λέγω) ὁ μόνον
 πολλῶν συμνησίων ἄκρως, ἀλλὰ κ' ἀντὶ τοῦ
 περικάλυψεν πρῶτον, ξένου τῇ ἡμῶν πόλει σου ὑπο-
 δεικνύμενον. καὶ πάντως γε ἀξιὸν μοι εὐλόγε-
 ῖν τοὺς βασιλικοὺς καὶ σοφωτάτους ὑπομνήμασι
 τούτοις πρὸς φθέρειν καὶ ἀσπάζεσθαι ὅσον τυ-
 χόντα, ἀλλ' ἐυγενῆ τινά ἅμα κ' μεγάλῳ ψυχῇ, ἡ
 εὐσεβείας τε κ' ἐλλάδος γλώσσας οὐκ ἀπειροκα-
 ῶν. τοῖσδε δὲ σὺν, ὁ δὲ αὐτῶν ἡμῶν ὑποφανείας ξέ-
 νου, ὡς ποιεῖς (το λεγόμενον) ἀπὸ μηχανῆς, γὰρ
 πᾶσι ὄντα σε ἡμῶν ἐπεδείξω. ὁ γὰρ ὁ ἐν πατρὶ
 οῦς ἐυγενῆς τε τυχεύεις ὢν, εἰ τις ἄλλος κ' τὸ
 λόγῳ (ὅν Ῥωμαίων τε ὁ ἑλλήνων βιβλίοις) κ' σο-
 φίας πανθίας ὁ μετρίως ἡψω (ὑπὲρ πάντας γε

ὁρ τὸς καὶ ἡμᾶς θυγενεῖς καὶ τύχη ὁμαίως ἐνρε
 ῖκτας) ὡς καὶ οἱ δύο ἀδελφοί σου, διδασκάλων τε
 ἄλλων λογιωτάτων, καὶ τῷ ΠΑΝΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΑ
 ΒΡΙΚΙΟΥ τυχόντες. Λάβε γὰρ κράπτε ΒΕΡΤΗΡΗ
 τῷ βασιλικῷ ταύτῳ δωρεάν πρῶτος καὶ ἐνμι
 σῶς καὶ τῷ γν' αὐτῇ χρεῶν παμπόλων ὄντων ἐν
 χῶς ἀπόλων, ὅναίω τε. οἱ γὰρ ἀγαθοὶ καὶ κατ' ὁμ
 σοφοὶ ἀνδρες ἐκ πάντων κερδαίνουσι, καὶ πάντα
 αὐτοῖς ἐπ' ἀγαθῷ γίνεται. ἐπεὶ ὁ πῶς ἐπίδδ
 ξιν, ὅτι ὡς ταῖς αὐτῶν προξέσι τιθαβρῆσθότες
 παρὰ τοῦ, ὁρῶσιν ἐδίμ. ἀλλὰ τῷ Θεῷ δόξα
 ἔνεκα ποιῶσι πάντα: ὅχ ὡς δούλοι καὶ βάνουσοι με
 θὸν ἀπαιτῶντες, ἀλλ' ὡς γνήσια δῶ ΧΡΙΣΤΟΥ Τέ
 κνα, πάντα ἐλδουθείως πράττοντες, τῷ Θεῷ ὡς
 πατέρος χάριν ἐνυμνῶν πατρικῶ μεθ' πα
 ῖς κρέττω, ἀνυποδοιᾶς ἑλπίζοντες, ἡ γὰρ καὶ ἐν
 χρεῖσιν τοῦ χρεῖσιν ἵστί ἐσόμενον: πρῶτον μὲν
 ὅτι ἄλλως τι θαυμασὸν εἶ, καὶ πῶς πραγμάτων
 μεγίστων διδασκῶ (πρὶ ἀρετῇ παυθίω, πρὶ πῶ
 αἰρέσει, πρὶ ἡμαρτανῶς καὶ μᾶλλον τῷ Θεῷ πῶ
 τοίαις, καὶ πῶς ταύτῃ διὰ ξυγχεῖν ἡμᾶς καὶ ἐπεὶ
 ἐκυσίως ἅμα καὶ ἀόσπης ὅποι αὐ ἄγοι καὶ ἄλλων
 σπείτων τῷ ἀνδρὶ σοφῷ ὑπεβαλλόντων) ἐπείτα ἵ,
 ὅτι παρὰ τοσούτω ξυγγραφείως ὁξεδύθη, εἰ μὴ εἰς
 ἐκδοσιν ἴσως ἐπ' αὐτῇ γραφῇ. χρεῖσιν γὰρ παρὰ
 καισάριον ἐ βασιλῆα ὁδὸν ἄλλο τὸ πῶς ἡμᾶς
 ἄλθον ξυγγραφεῖ.

ΕΡΡΩΣΟ, κὺ τοὺς ἀρίστους ἀδελφὰς σα βόλγα γοῦ
 Ὁ φίλιππορ δ' ἐμὲ, ἀσπασάμενος, τ' Ἐντωνίνου
 Βιβλίωρ μετὰ δίδισ. Εκτὶ τ' Τιγρεινῶρ πόλειος
 Ὡ πρώτης πρὸ Ἑλβικίσις, ἔπει σωτηρίας α φ ν θ,
 φεβρουαρίσ μινὸς μεσὸν ἦθ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ

ΣΟΥΙΔΑ.

ΑΡΚΟΣ, ὁ κὺ Αντωνίνου, βασι-
 λέυσ Ρωμαίων, ὁ ἐπαινετὸς κ' ἡ παύ-
 τα φιλόσοφου, ἀπροαγῆς μὲν κ' ἡ
 ἄλλωρ γενόμενος, ὕστερον δὲ διέ-
 ηυσε Ὁ Σέξτου ἐκ Βοιωτίας φιλοσόφου ἐπ' αὐ-
 τῷ Ρώμης, θαμίζωρ αὐτῶ κ' φοιτῶν μὲν θύραις.
 πρὸς ὅρ κ' Λύκιόσις, γινώσκου ῥήτορ Ηρώδου
 τοῦ Αθηναίου ῥήτορος, ἤρτο πθίσοντα, καὶ βαδί-
 ζει Ὁ ἐφ' ὅ, τι. καὶ ὁ Μάρκος καλὸν ἔφη κ' γ-
 ράσκοντι τὸ μανθάνειν. ἔμι δ' ἂν πρὸς Σέξτου τὸν
 φιλόσοφον μαθησόμενος ἂν ὅπως οἶδα. καὶ ὁ
 Λύκιος, δ' ἄρας τῶν χεῖρας ἐς τὸν ὕψανόν τ' Ὡ Η-
 λιε, ἔφη, ὁ Ρωμαίων βασιλεὺς, γρασκὼν ἂν
 δ' ἔλτου ἐφατάμενος ἐς διδασκάλου φοιτῶ.
 ὁ δ' ἐμὸς βασιλεὺς Αλέξανδρος δ' ὅς κ' λ'
 ἔτῳρ ἀπὲς αὐτὸν. οὗτος ἔγραψε τοῦ
 ἰδὲ εἰς διαγωγὴν ἐν βιβλίσις ιβ.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

μαρκεῖος

ΑΡΚΟΣ βασιλεὺς Ρωμαίων· ὃν
 ἐκπλήθει αἰσιωτῇ μάλλον, ἢ ἐ-
 παινεῖν ῥάδιον, ἔδενός λόγου ταῖς
 τοῦ ἀνδρός ἀρεταῖς ὁξισομνόν.
 ἐκ πρώτης γὰρ ἡδὴ τῇ ἡλικίας, εὐσαδῆ τε ἡ
 εὐχίον βίον ὑποσησάμενος, ἔτε κτλ διέθ, ἔτε
 καθ' ἡδονὴν τραπείς τὸ πρόσωπον ὠφθη πώ-
 ποτε. ἐπαινεῖ δὲ τῶν φιλοσόφων τοὺς ἀρετῶ-
 ῆς. καὶ ἦν ἄρα ἐκείνων μίμητις, ὃ μόνον κτλ τῶν
 τῶν δεινότημάτων ὡς τῶν διδασκάλων, ἀλλὰ καὶ κτλ τῶν
 τῶν μαθημάτων σύλληψιν. ἔτω γὰρ ἐκ νέας κα-
 μίσθη τῇ ἡλικίας διέλαμπεν, ὡς πολλάκις τὸν
 Αδριανὸν ὡς τοῦτον ἐβελῆσαι τὸν τῇ βασιλείας
 ἀγαγεῖν κληρον. ἐπεὶ δὲ ἐφθασε τὸν εὐσεβῆ πρὸ
 τερόν κτλ νόμον ποιησάμενος, ἐκείνῳ μὲν τῶν αὐ-
 τοῦ διστοχλῶ ἐφύλαξε. τοῦτον δὲ σιωοίκεν ἐ-
 γνω δὲ τῇ ἀνταγμίᾳ τῷ εὐσεβεῖ, ὡς αὐτῇ τῶν
 τοῦ γόνους διστοχλῶ εἰς τῶν ἡγεμονίαν πᾶ-
 ρει. τότε γὰρ ἰδιώτῳ εἶον γν' ἰστορία φῖς πολ-
 τοῖς Ρωμαίοις ἐβίω, οὐδὲμ τῇ ἐσποιήσῃ τοῦ γέ-
 νους ἀλλοιωθεῖς: καὶ ἐπεὶ πᾶν ἦλθεν εἰς τῶν ἡγε-
 νίαν, κτλ μοναρχίαν ὁξικγῶμενος, καὶ τῶν ἀκραν δι-
 νασείαν καρπύμενος, πῶς ἐδεμίαν ἀλαζονείαν
 ὑπέχθη πᾶν ποτε. ἀλλὰ ὡς ἐλδύδεσθ καὶ
 διαψιλῆς γν' φῖς ἐνεργετήμασι: ἀγαθὸς
 δὲ καὶ μέτριος γν' ταῖς τῶν ἐθνῶν
 διοικήσεσι.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
ρος τῷ εἰς αὐτὸν Βιβλίῳ α.

ΑΡΑ τὸ πᾶν πρὸς τὸ καλὸν
καὶ ἀρετὴν. Παρὰ τὴν δέ-
ξις καὶ μνήμης τὴν πόδιν τοῦ γυμνῆ-
σαντος, τὸ αἰδῆμον καὶ ἀρετικόν.

Παρὰ τὴν μητρός, τὸ θεοσεβές, καὶ μεταδό-
κον καὶ ἐφεκτικόν, ὃ μόνον τὸ κακοποιεῖν, ἀλλὰ
καὶ τὸ ὑπὲρ γνώσεως γίνεσθαι πιαύτης. ἐπὶ δὲ τὸ λε-
γόμενον κατὰ τὴν δίαιταν, καὶ πόρρω τὴν πλυσιακῆς
διαγωγῆς. Παρὰ τὸ προπᾶν πρὸς τὸ μὴ εἰς δὴ
μοσίας διατριβάς φοιτῆσαι, καὶ τὸ ἀγαθοῖς δι-
δασκάλοις κατ' ὄνηρον χρῆσθαι καὶ τὸ γινῶναι δὲ
εἰς τὰ πιαῦτα διεῖκετ' ὡς ἀναλίσκειν. Πα-
ρὰ τὸ τροφείῳ, τὸ μήτε πρᾶσιανός, μήτε βου-
λευανός, μήτε παλυσάει, ὅτι σκατάει, ὅτι γυμ-
νᾶται, καὶ τὸ φερέπονον, καὶ ὀλιγοδίαιτος, καὶ ἀνὶ τρυ-
φῆς, καὶ τὸ ἀκλὺ πρᾶγμα, καὶ τὸ δυσπρόδεκ-
τον διαβολῆς. Παρὰ Διογνήτη τὸ ἀκνῶσθαι
δομῶν καὶ τὸ ἀπιστικόν τοῖς ὑπὸ τῷ Ἰσραὴλ νομῶν
καὶ γένεσιν, πόδιν ἐπωδῶν, καὶ πόδιν διαμόνων
ἀκρομπῆς καὶ τῷ βίῳ τῶν λεγομένων. καὶ τὸ μὴ
ὀρετυγοτροφεῖν, μὴ δὲ πόδιν τὰ βιαῦτα ἐπὶ ὀνῆσαι.
καὶ τὸ ἀνέχεσθαι παρρησίας, καὶ τὸ οἰκειωθῆναι
φιλοσοφίᾳ καὶ τὸ ἀκῆσαι, πρῶτον μὲν βακχίῳ,

εἶτα τὰν δ' ἄσιν δ' ὅ, καὶ μαρκιανῶ. καὶ τὸ γράψας
 διαλόγους ἐν παιδί. καὶ τὸ σκίμποδ' ὅ καὶ δο-
 ρᾶς ὑπὸ θυμῷ, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐν ἑλληνικῆς
 ἀγωγῆς ἐχόμενα. Παρὰ ρουσίκου τὸ λαβεῖν
 φαντασίαν τῷ γράψιν διορθώσεως καὶ θερα-
 πείας τοῦ ἥθους. καὶ τὸ μὴ ἐκτραπῆναι εἰς ζή-
 λον σοφιστικόν, μηδὲ τοῦ συγγράφειν πόδι τῶν
 θεωρημάτων, ἢ προτρεπτικὰ λογάρεα διαλέγε-
 σθαι, ἢ φαντασιοπλήκτως τὸν ἀσκητικόν, ἢ τὸν
 θυεργικόν αὐτὰ ὑπὸ δεικνύσθαι. καὶ τὸ ἀρξῆν
 καὶ ῥητορικῆς καὶ ποιητικῆς, καὶ ἀσεβιολογίας. καὶ
 τὸ μὴ ἐν σοφίᾳ κατ' οἶκον πόδι πατεῖν, μηδὲ τὰ
 τοιαῦτα ποιεῖν. καὶ τὸ τὰ ὑπὸ λῶια ἀφελῶς γρά-
 φειν, οἷον τὸ ὑπὸ αὐτοῦ τούτου ἀπὸ Σινοέως πρὸς
 μητρὶ μου γραφῆν. καὶ τὸ πρὸς τοῦ χαλεπῆναι-
 τας καὶ πᾶν ἡμελήσαντας ὕψιν ἀκλήτως καὶ
 θυεργικῶς, ἐπειδ' αὐτὰ χίς αὐτοῖς ἐπανελθεῖν
 ἐβελήσωσι, διακείσθαι. καὶ τὸ ἀκείβως ἀναγινώ-
 σκειν. καὶ μὴ ἀρκείσθαι πόδι νοοῦντα ὁλοχερῶς.
 μηδὲ τοῖς πόδι λαλᾶσι ταχέως συγκατατίθεσθαι.
 καὶ τὸ ἐντυχεῖν τοῖς ἐπικητείοις ὑπομνήμασιν,
 ὡς οἰκοθῆν μετέδωκε. Παρὰ ἀπολωνίου, τὸ
 ἐλδύθερον καὶ ἀναμφιβόλως ἀκύνδον. καὶ
 πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀρβλέπειν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον,
 ἢ πρὸς τὸν λόγον. καὶ τὸ ἀεὶ ὁμοίον, ἐν ἀληθεί-
 σιν ἀξίαις, ἐν ἀρβολῇ τέκνον, ἐν μακραῖς νόσοις.

καὶ

καὶ τὸ πρῶτον πρᾶξιματὸς ζῶντος ἰδίῳ γνῶ-
 γῶς, οὗ δύνανται οὐ αὐτὸς σφοδρότατος εἶναι, καὶ
 αὐειμένῳ, καὶ τὸ γὰρ ταῦς δὴ γήσεσι μὴ δυσχεραν-
 ῖν. καὶ τὸ ἰδίῳ ἀνθρώπου σαφῶς ἐλάχιστον τὸ
 ἑαυτοῦ καλῶν ἢ γυμνῶν τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν γὰρ
 τρέχειαν πρὶν πρᾶξιματὸς πρᾶξιματὸς τὰ θεωρήμα-
 τα, καὶ τὸ μαθεῖν πᾶς δὲ λαμβάνειν τὰς δοκί-
 μας χάριτας παρὰ φίλων, μήτε δὴ γήσεσι μὴ δὴ
 ταῦτα μὴτε ἀναδύτως πρᾶξιματὸς. Πα-
 ρὰ Σέξτος, τὸ δυνάμεις, καὶ τὸ πρᾶξιματὸς οὐκ
 τοῦ πατρονομίας. καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ κατὰ
 φύσιν ζῆν. καὶ τὸ σεμνὸν ἀπλάσως, καὶ τὸ σο-
 φιστικὸν τῶν φίλων κηδεμονικῶς, καὶ τὸ ἀνελκὸν
 τῶν ἰδίων. καὶ τὸ ἀβελήτορ τῶν οἰομένων, καὶ
 τὸ πρὸς πάντας θυάρεσιν, ὥς ἐκλακείας μὴ
 πᾶσι προσκινέσθαι εἶναι τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, αἰ-
 δεσιμώταται δὲ αὐτοῖς ἐκείνοις παρ' αὐτὸν ἐκεί-
 νοις τὸν καιρὸν εἶναι. καὶ τὸ καταληπτικῶς καὶ ὁδῶν
 ἄλλοις ἐκείνους καὶ τακτικῶς, τῶν εἰς βίον ἀναγ-
 καίων διλογμάτων. καὶ τὸ μὴ ἐμφασίᾳ ποτὲ
 ὀργῆς, ἢ ἄλλου ἵνους πάθους πρᾶξιματὸς. ἀλλὰ ἅμα
 μὴ ἀπεχθέςατον εἶναι, ἅμα δὲ φιλοσοργότατον, καὶ
 τὸ δύσημον, καὶ τὸ ἀφοφητὶ. καὶ τὸ πολυμα-
 θὲς ἀνεπιφάντως. Παρὰ Ἀλεξανδρῶν τὸ γραμ-
 ματικοῦ τὸ ἀνεπίπληκτον. καὶ τὸ μὴ ὀνειδισι-
 κῶς ὑπὸ λαμβάνεσθαι τῶν βαρβαρῶν, ἢ σόλοικόν

ἡ, ἢ ἀπὸ ἡμετέρας προγενεκαμλύνω, ἀλλ' ὑπὸ δεξίῳ αὐ-
 τὸ μόνον ἐκείνο, ὃ ἐδ' εἰς εἰρήνην, προφέρει δα, γν'
 τῷ ὅπως ἀρχεῖσιν, ἢ συνεπιμαρτυρήσεως, ἢ
 συνδολογίᾳ πρὸς αὐτοῦ τοῦ πράγματ',
 ὅχι πρὸς τοῦ ῥήματ', ἢ δι' ἐτόρας πινὸς βιαύ-
 της ἐμμελὸς ἔκρυπτομνήσεως. Παρὰ φρόντων
 νῦν τὸ ὑπὸ δεξίῳ οἷα ἡ τυραννικὴ βασιλεία, καὶ
 ποικιλία, καὶ ὑπόκρισις. καὶ ὅτι ὡς ἐπὶ παν οἱ
 καλὸι μὲν οἱ παρ' ἡμῖν ὅτι πατρίδα, ἀσorgenό-
 τοι πῶς εἰσὶ. Παρὰ Ἀλεξανδρου τοῦ Πλατω-
 νικοῦ, τὸ μὴ πολλάκις, μηδὲ χωρὶς ἀνάγκης λέ-
 γειν πρὸς πᾶνα, ἢ γν' ὑπὸ τοῦ γράφειν, ὅτι ἀχολός
 εἰμι, μηδὲ εἰς τοῦτο τῷ τρόπῳ συνεχῶς ἔκρυπτεται
 τὰ ἡμέτεράς πρὸς τοῖς συμβιοῦντας σχέσεις καθή-
 κοντα, προβαλλόμενα τὰ πρὸς ἐσῶτα πράγμα-
 τα. Παρὰ Κατάρου, τὸ μὴ ὀλιγώρως εἶναι φί-
 λου αἰτιώμενος ἡ, καὶ τῇ αἰτιώμενος αἰτιώμενος,
 ἀλλὰ πειρᾶσθαι καὶ ἀρχαθιστῆναι ὑπὸ τὸ σύν-
 θες. καὶ τὸ πρὸς τῷ διδασκαλῶν ἐκθύμως εὐφρι-
 μων, οἷα τὰ πρὸς Δομητίου καὶ Ἀθηνόδοτου ἀκμηνή-
 μον δ' ὁμῶς. καὶ τὸ πρὸς τὰ τέκνα ἀληθινῶς ἀγα-
 πητικόν. Παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Σεουήρου,
 τὸ φιλόκειρον, καὶ φιλάληθες, καὶ φιλοδίκαιον. καὶ
 τὸ δι' αὐτὸν γινώσκειν ὅρασέναι, Ελβίδιον, Κάτω-
 να, Δίωνα, Βροῦτον. καὶ φαντασίαν λαβεῖν πολυ-
 τίας ἰσονόμου, κατὰ ἰσότητη καὶ ἰσηγορίαν δι-
 οικουμένης,

οικουμένης, καὶ βασιλείας πινώσης πάντων μά-
 λιστα τῆς ἐλδοθείας τῶν ἀρχομένων. καὶ ἐπὶ παρ'
 αὐτοῦ τὸ ἀμελές, καὶ ὁμόνομον γν' τῇ τιμῇ τῇ φι-
 λосоφίας, καὶ τὸ δουποηλικόν, καὶ τὸ δύμεταόδο-
 τρον ἐκτενές, καὶ τὸ δύελπι. καὶ τὸ πιδουλικόν
 πόρι τοῦ ὑπὸ τῇ φίλῳ φιλεῖσθαι. καὶ τὸ ἀνε-
 πίκευπτον πρὸς αὐτὸν καταγνώσεως ὑπὸ αὐτοῦ
 τυγχάνοντας. καὶ τὸ μὴ δίδιδαι σαχασμὸν αὐτὸς φί-
 λους αὐτοῦ πόρι τοῦ τί θέλει, ἢ τί οὐ θέλει, ἀλλὰ
 δῆλον εἶναι. Παράκλησις Μαξιμου, τὸ κρα-
 τεῖν ἑαυτοῦ, καὶ κατὰ μηδὲν πρίφορον εἶ-
 ναι. καὶ τὸ δύθυμον γν' τε ταῖς ἄλλαις πόριστέ-
 σεσι, καὶ γν' ταῖς νόσοις, καὶ τὸ δύκρατρητὶ ἡθους,
 καὶ μειλίχιον, καὶ γδραρόν, καὶ ὃ χετλίως κατὸρ-
 γασικόν τῇ προκειμένῳ. καὶ τὸ πάντας αὐτῷ
 πιδύειν, πόρι ὡς λέγει ὅτι ὅπως φρονεῖ καὶ πόρι
 ὡς πράττει, ὅτι ὃ κακῶς πράττει. καὶ τὸ ἀθαύμαστον
 καὶ ἀνέκπληκτον, καὶ μηδιστοῦ ἐπειγόμενον, ἢ ὀκνῶν,
 ἢ ἀμχανῶν, ἢ κατηφές, ἢ προσεσηρὸς, ἢ πάλιν
 θυμώδην, ἢ ὑφωρόμην, καὶ τὸ δουεργελικόν, καὶ τὸ
 συγγνωμονικόν, καὶ τὸ ἀψδουδὲς καὶ ἀδιδασρόφον
 μάλλον ἢ διορθωτικόν φαντασίαν πρὸς ἑαυτὸν. καὶ
 ὅτι ὅτε ἐφύθη αὐτὸ ποτὲ τις ὑπερορᾷς ὑπὸ αὐτοῦ,
 ὅτε ὑπεμεινεν αὐτὸ κρείττονα αὐτῷ αὐτὸν ὑπολα-
 βῆν· καὶ τὸ δουχαριγνίξειν. Παρά τ' πατρὸς
 τὸ ἡμερον καὶ μενελικόν ἀγαλόντως ὑπὸ τὸ ὅτι

τασμὶν κριθνόντων . καὶ τὸ ἀκινόδοξον ποθεῖ
 τὰς δοκῶν τιμὰς, καὶ τὸ πολύπονον καὶ γνῶσε-
 χές . καὶ τὸ ἀκτιστὸν τῶν ἐχόντων πικρὸν φιλεῖ
 εἰσφέρειν . καὶ τὸ ἀπατρεπῶς εἰς τὸ κατ' ἀξίαν
 ἀκνέμενόν ἐκείνῳ . καὶ τὸ ἔμπειρον, τοῦ μὲν
 χρεῖα γνῶσεως, τοῦ δὲ ἀνέσεως . καὶ τὸ παῦσαι
 τὰ ποθεῖν οὕτως ὁρώτας τῶν μερακίων . καὶ ἡ νοινο-
 νομοσιώγῃ, καὶ τὸ ἐφείδαι τοῖς φίλοις μήτε σω-
 δεῖν πνεῖν αὐτῷ πάντως, μήτε σωμαποδῆμειν
 ἐπάναγκες . αἱ δὲ ὁμοιοὶ αὐτῶν καταλαμβάνει-
 αὶς ὑπὸ τῶν δὲ χρεῖας τινὰς ἀκλειφθόντων . καὶ
 τὸ ζητητικὸν ἀκριβῶς γινώσκουσιν τοῖς συμβουλίαις, καὶ
 ἐπίμονον, ἀλλ' οὐ τὸ προαπίεσθαι ἐν ἐρδύνει ἀρε-
 σθεῖς ταῖς προχείροις φαντασίαις . καὶ τὸ διατη-
 ρητικὸν τῶν φίλων, καὶ μηδ' αὖ ἀψήκτορον, μηδὲ
 ὑψιμανές . καὶ τὸ αὐταρκές γινώσκον, καὶ τὸ φαι-
 δρὸν, καὶ τὸ πόρρωθεν προνοητικόν, καὶ τῶν ἐλα-
 χίστων προδιοικητικὸν ἄφα γλώττω . καὶ τὸ τὰς ὡδὶ
 βοήσεις, καὶ πᾶσαν κολακείαν ἐπ' αὐτῇ σαλῆναι .
 καὶ τὸ φυλακτικὸν αἰετῇ ἀναγκαιῶν τῇ ἀρχῇ . καὶ τῇ
 μισθολογίᾳ τῆς χορηγίας, καὶ ὑπομνητικὸν τῶν τῷ
 ἰσθμῷ ἰσθμῶν κατὰ τὴν ἀνάγκην . καὶ τὸ μήτε ποθεῖν οὐδὲ
 λείπειν διὰ τὸν μὲν ἀνθρώπου δημοκρο-
 τικόν, ἢ ἀρεσκοντικόν, ἢ ὀχλοχαρὲς, ἀλλὰ νῆφον γινώ-
 σκειν, καὶ βέβαιον, καὶ μηδ' αὖ ἀπειρόκαλον, μη-
 δ' ἐλαφνοτόμον, καὶ τὸ τοῖς εἰς θυμάρειαν βίον φέρου

σίλῃ, ὥρ ἡ τύχη παρέχει δ' αὖ ψίλλειαν χρησινὸν αὐτῷ
 φως ἅμα, καὶ ἀπροφασίστως, ὥς ἐπ' ὄντων μὲν
 ἀνεπιτιδιδύτως ἀπ' ἑαυτοῦ, ἀπόντων δὲ μὴ δ' εἶδ'·
 καὶ τὸ μῦτε αὖτε ἐπεὶ μὴτε οὐ σοφιστὴς, μῦ-
 τε οὐ οἰκογενὴς ἐρὲν ἀκλῆ, μῦτε οὐ χολαστικὸς,
 ἀλλ' οὐ αὖτε πέπεισθ', τέλεισθ', ἀπολάκονθ',
 προεσθῆναι δ' οὐκ ἀμύνθ'· καὶ τῷ ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων.
 πρὸς τοῖς δὲ καὶ τὸ ἱμενητικὸν τῷ ἀληθῶς φιλο-
 σοφόντων, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐκ ὁρῶν ἐκιδίσις· ἐλθεῖ
 τὸ δύομιλον, καὶ δύχαρι ἐκ ἀτακτικῶς. καὶ τὸ τῷ ἰ-
 δίου σώματος ὑπὸ μελητικὸν ἐμμέτρως· οὔτε ὡς
 αὐτὸς φιλόζων, οὔτε πρὸς καλλωπισμὸν, οὔτε
 μὴ ὀλιγώρως· ἀλλ' ὥστε διὰ τὴν ἰδίαν προσο-
 χλῶ, εἰς ὀλίγιστα ἱατρικῶν χρίσειν ἢ φαρμάκων καὶ
 ὑπὸ θημάτων ἐκτός· μάστιγα δὲ τὸ πρᾶχρητικὸν
 ἀβασκανῶς τοῖς δ' οὐκ ἀμύνειν ἀκλῆ· οἷον
 τὴν φρασικὴν, ἢ τῷ τὴν ἐξ ἰσορίας νόμον, ἢ ἰθὺς
 ἢ ἄλλων ἱνῶν πραγμάτων· καὶ συσπουδαστικὸν
 αὐτοῖς, ἵνα ἐκαστοὶ καὶ τὰ ἴδια προτὸρ ἡμέματα δι-
 δοκιμῶσι. Πάντα δὲ καὶ τὰ πάτρια πράσων,
 εἰδὲ αὐτὸ ὅσον ὑπὸ τῆς δ' οὐκ ἀμύνειν τὸ τὰ πάτρια
 φυλάσσειν· ἐλθεῖ δὲ τὸ μὴ δύμετακίνητον καὶ ῥιπτα-
 στικὸν, ἀλλὰ καὶ τοῖς καὶ πράγμασι τοῖς αὐτοῖς
 ἐν ὁρᾷ τῇ πρὸς· καὶ τὸ μετὰ τῶν παροξυσμῶν τῷ
 φαλαγγίας, νεαρόν διθύς καὶ ἀκμαῖον πρὸς τῇ
 συσπῆσθαι ὄργα· καὶ τὸ μὴ ἐπὶ αὐτῷ πολλὰ τὰ ἀπόρ-

ῥητα, ἀλλὰ ὑλίγισα καὶ σπανιώτατα. καὶ ταῦτα
 ὑπὲρ τῶν νοινῶν μόνον. καὶ τὸ ἔμφορον καὶ μεμειρη-
 μένον γνῶντε θεωρεῶν ὑδιτελέσει, καὶ ὄργων κατα-
 σκόναῖς, καὶ δβανομαῖς, καὶ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώ-
 ποις, πῶς αὐτὸ δὲ τὸ δέον πραχθῆναι διεδρακ-
 τῶ, ὃ πῶς τῶν ὑδὶ τοῖς πραχθεῖσι δοῦδοξίαν. ὃ καὶ
 γνῶναι λούσης. οὐχὶ φιλοκροτόμῳ. οὐ πόδιν
 τὰς ἐδιδωδὰς ὑδινοντή. ὃ πόδιν ἐδιδῶν ὑφᾶς καὶ
 χροᾶς. οὐ πόδιν σωμάτων ὥρας. ἢ ἀπὸ λωρίων σολῆ,
 ἀνάγουσα ἀπὸ τῆς ἐπὶ αὐλῆως, καὶ τῶν γνῶν λα-
 γυβίῳ τὰ πολλὰ. τῶν τελῶν καὶ γνῶν τὸ σκλοῖς πᾶσι
 τὰ μὲν ὡς ἐχρήσατο. καὶ πᾶς ὁδοῖδτ τὸ τὸ πῶς.
 ὃ δὲ γνῶν ἀπὸ γνῶν, ὃ δὲ μὲν ἀδυσώπηθον, ὃ δὲ λα-
 βρον, οὐδὲ ὡς αὐτὴν εἰπεῖν ποτε ἕως ἐδιδῶ-
 τῶ. ἀλλὰ πάντα διειλημμένα λελογίσθαι
 ὡς ὑδὶ χολῆς, ἀταράχως, τεταγμένως, ἐρῶν με-
 νως, συμφώνως ἑαυτοῖς. Εφαρμόσει δὲ αὐτῶν
 τὸ πόδιν τῶν Σωκράτους μνημονοδόμῳ, ὃ καὶ ἀπὸ
 χροᾶς καὶ ἀπὸ λαύειν ἐδιδῶν τούτων, ὡς πολλοὶ
 πρόσθε τὰς ἀρχὰς ἀδιδῶν, καὶ πῶς τὰς ἀπὸ λαύ-
 σεις γνῶν δὲ καὶ ἔχουσι. τὸ δὲ ἰσχύειν καὶ ἐκαστε-
 ρῶν καὶ γνῶν φεῖν ἐκαστέρῳ, αὐτὸς δὲ αὐτῶν ἀπὸ λαύειν καὶ
 ἀπὸ τῶν ψυχῶν ἔχοντῶ, οἷον γνῶν τῇ νόσῳ τῇ μα-
 ξίμῃ. Παρὰ τῶν θεῶν. τὸ ἀγαθὸς πᾶσι πᾶσι, ἀγαθὸς
 γονίας, ἀγαθὸς ἀδελφῶν, ἀγαθὸς διδασκα-
 λας, ἀγαθὸς οἰκίας, συγγενῶς φίλος, χροᾶς ἀ-

παύσασθαι. καὶ ὅτε πόριξθῇς αὐτῶν προέπει-
 πλημμελῆσαι, καὶ τοὺς διαθέσιμ' ἔχωρ' ἵκασται,
 ἀφ' ἧς, εἴ τι χρεὼν, καὶ ἐπραξάτω τοῖς θεῶν ἢ δι-
 ποιῶν, ὅμηδ' ἐμὴν συνδρομὴν πραγμάτων γνέ-
 σθαι, ἢ ἡς ἐμελλεμε ἐλέγχειν. καὶ τὸ μὴ πλέον ὑπὲρ
 φῆναι πᾶρά τῇ παλαιᾷ τῷ παππῶν. καὶ τὸ
 πλὴν ὥραν διασῶσαι. καὶ τὸ μὴ πᾶν ὥρας ἀνδρω-
 θῆναι, ἀλλ' ἐτι καὶ ὑπὸ λαβὴν τῷ χρόνῳ. τὸ ἀρχόντι
 καὶ πατρὶ ὑποταχθῆναι, ὅς ἐμελλεν πάντα τὸν
 τύφον ἀφαιρήσειν με, καὶ εἰς γνῶσιν ἄξειν, τῷ
 ὅ, τι δυνάτομ' ὄναι ἐν αὐτῇ βιῶντα, μήτε διορυφο-
 ρήσεωμ' ἡγήσειν, μήτε ἐσθλῶν σημειωδῶν, μήτε
 λαμπάδων καὶ ἀνδριάντων τοιῶνδ' ἐτινων καὶ
 τοιόμοις κόμπῳ. ἀλλ' ἐξείμι ἐγγυαλώτω ἰδιώτῳ
 συσέλειν αὐτόν, καὶ νῦν δὴ τὰ πενιτότορον ἢ
 ῥαθυμότορον ἔχειν πρὸς τὰ ὑπερτέρων κοινῶν ἢ γε-
 μονικῶς πράχθῆναι δέοντα. τὸ ἀδελφῶ τοιοῦτο
 τυχεῖν, δυνάμενός μεν δὲ ἡθὺς ἐπεγεῖραί με πρὸς
 ὑπὸ μέλειαν ἐμαυτοῦ. ἀμαδίε καὶ τιμῇ καὶ σοφίᾳ ὅ
 φραίνοντός με. τὸ παιδίᾳ μοι ἀφ' ὧν μὴ γνέσθαι,
 μηδ' ἐπὶ τὸ σωματικὸν διαστροφῶν. τὸ μὲν
 ἐπὶ πλέον με προκόψαι ἐν ῥητορικῇ καὶ ποιητι-
 κῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπὸ τηδ' ὀφείμασι, ἐν οἷς ἴσως
 ἀν' ἐκτελέσθω, εἰ ἡδόμενός με αὐτόν διόδως προ-
 ἴοντα. τὸ φθάσαι οὗτο φοβίας ἐν ἀξιώματι κα-
 τασῆσαι, οὗ δὲ ἐδ' ὅπου μοι ὑπὸ θυμῷ, καὶ μὴ

αὐαβαλέομαι ἐλπίδι, τοῦ μή ἐπεὶ νέοι ἐτι ἦ-
 σαι, ὕστερον αὐτὸ πράξαι. τὸ γινῶναι Απολλώ-
 νιον, Ρόσικον, Μελξιμον. Τὸ φανταδῆναι πορὶ τῶ
 καὶ φύσιν βίου γνᾶργως καὶ πολλὰς, οἷον τις
 εἴη, ὥς ὅσον ὡς τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς ἐκείθεν διαδό-
 σεσι καὶ συλλήψεσι, καὶ ἐπινοίαις, μή ἡμῶν λύειν ἢ
 εἴη καὶ φύσιν βίου με. ἢ ἀφλείπειν ἐτι τὸ του
 πρᾶτίνω ἐμὴν αἰτίαν, καὶ πρὸς τὸ μὴ διατηρεῖν
 τὰς ἐκ τῶν θεῶν ὑπομνήσεις, καὶ μόνον ὅχι διδασ-
 καλείας. Τὸ ἀντιχεῖν μοι τόσῳ μακρὸν τοσούτον
 γνᾶτὶ δὲ βίῳ. Τὸ μήτε βγνέδίκτης ἀφ᾽ αὐτοῦ, μή-
 τε θεολότου. ἀλλὰ καὶ ὕστερον γνᾶρωτικοῖς πᾶσι
 σε γνᾶρὶ καὶ ὑγιᾶναι, τὸ χαλεπώαντα πολλὰ
 Ρωσικῶ, μηδὲν πλέον πράξαι, ἐφ' ὅ αὐτὸ με-
 τέγνω. Τὸ μέλασσαν νέαν τελευτᾶν τὴν τεκῶ
 σαν ὅμως οἰκῆσαι μετ' ἐμοῦ τὰ τελευτᾶν αἰετῶ.
 Τὸ ὅσακις ἐβυλῆθην ὑδικουρῆσαι τινι πονομέ-
 νῳ, καὶ εἰς ἄλλό τι χεῖρον, μηδ' ἐποτε ἀκούσαι με
 ὅτι ὅκτι μοι χεῖρόν τι ὅθεν γνᾶται. καὶ τὸ αὐτῶ
 ἐμοὶ χεῖρον ὁμοίαν ὡς παρ' ἐτόρου μεταλαβεῖν,
 μὴ συμπεσεῖν. Τὸ τῇ γυναικὶ τοιαύτῳ εἶναι, ὅτι
 σίμῳ περὶ ἡνιον, ὅτι δὲ φιλόσοφον, οὐτῶ δὲ
 ἀφελῆ. Τὸ ὑδὶ τῇ δέωρ τροφίωρ εἰς τὰ παιδία
 ἀπορῆσαι. Τὸ δὲ ὄνειράτων βοηθήματα δοθῆ-
 ναι ἀλλὰ τε καὶ ὡς μὴ πῦρ αἶμα· καὶ μὴ ἰλγ-
 ναι καὶ τούτου γνᾶ καὶ τῇ ὡς πρὸς γνᾶ. ὅπως

τε ἐπεθύμηται φιλοσοφίας, μὴ ἐμπισθῆναι εἰς τινὰ
σοφιστὴν μηδὲ ἀρκαθίσαι ὑπὲρ αὐτοῦ συγγραφῆς. ἢ
συλλογισμὸς ἀναλύειν· ἢ ποῦ τὰ μετεωρολογι-
κὰ κατὰ γινέσθαι. Πάντα γὰρ ταῦτα θεῶν βοηθῶν
κὴ τύχης δέεται.

Τὰ γνῶναι δόξαι πρὸς τῷ γρανύειν. α.

Εὐθὺς προλέγειν ἑαυτῷ, σιωτῶν ὅτι καὶ ποῦ
δρῶ, ἀχάριστος, ὕβρις, δολογία, βασκανία, ἀκοι-
νωσύνη. Πάντα ταῦτα συμβέβηκεν ἐκείνοις.
παρὰ τὴν ἄνοιαν τῇ ἀγαθῇ κὴ κακῇ. ἐγὼ
δὲ θεωρητικῶς τὴν φύσιν τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι κα-
λόν, καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι αἰσχρόν, καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ
ἁμαρτάνοντος φύσιν ὅτι μοι συγγενὴς, οὐχὶ αἷμα
τῷ ἢ ἀπὲρματῷ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ νοῦ, καὶ θείας
ἀρμοίρας μέτεχον, οὐτε βλαβῆναι ὑπὸ τινος
αὐτῶν δυνάμει· αἰσχροῦ γὰρ με ὁδεῖς ποῦ βάλ-
λαι, ὅτε ὀργίζεσθαι τῷ συγγενεῖ δυνάμει, ὅτε ἀπέχ-
θεσθαι αὐτῷ. γεγονότα μὲν γὰρ πρὸς σωματικὴν ὡς
πόδες, ὡς χεῖρες, ὡς βλέφαρα, ὡς οἱ σοῖχοι τῶν
αἰῶν καὶ τῶν κἄτω ὀδόντων. Τό οὖν ἀντιπράσ-
σειν ἀλλήλοις παρὰ φύσιν. ἀντιπρακτικόν δὲ
τὸ ἀγανακτεῖν καὶ ἀρσενέφεσθαι. Ὅτι ποτε τοῦτο
εἰμι, ἁρκία ἐστί. Καὶ πονδύματιον, κὴ τὸ ἡγεμο-
νικόν. ἄφες τὰ βιβλία, μηκέτι σπῶ. ὁ δὲ δόξαι,
ἀλλ' ὡς ἡδὴ ἀποθνήσκων τῶν μὲν σαρκίῳ κα-
ταφρόνησιν λύνειν καὶ ὁσάετα, κὴ κρυφύφαντα,

ἐκ νούρων, φλεβίων, ἀρτηριῶν πλεγμάτων, θέα-
σαι δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ὁποῖόν τι ἐστίν· ἀνεμῶ,
ἔδὲ αἶψά τ' αὐτὸ, ἀλλὰ πάσης ὥρας δεξιὰ μὲν καὶ
παλάμῳ ῥοφῶμεν· τρίτον δ' ὅστις ἡ γυμναστική. ὥδε
ἐπιποναῖται. Γόρων εἰς μηκέτι τοῦτο ἔασης δι-
δάσκει· μηκέτι καὶ ὁρμῶν ἀκοινωνήτομιν νουθε-
σάσκει διδάσκει· μηκέτι τὸ ἐμαρμυλόν, ἢ πᾶσιν δι-
δασκᾶν, ἢ μέλλοιεν ὑποδύεσθαι. Τὰ τῶν θεῶν προ-
νοίας μετὰ. τὰ δὲ τύχης δὲ καὶ αὐτοφύσεως ἢ συγ-
κλώσεως, καὶ ὑπὸ πλοκῆς τῶν προνοίας διοικου-
μένων. πάντ' ἐκείθεν ῥεῖ. πρόσσεσι δὲ τὸ ἀναγ-
κᾶτον, καὶ τὸ βελῶν κόσμῳ συμφέρον, ὃ μέρθ-
ει. Παντὶ δὲ φύσεως μέρει ἀγαθόν, ὃ φέρει ἢ τῷ
ἑαυτοῦ φύσει, καὶ ὃ ἐκείνης δὲ σωστικόν. σώζουσι δὲ
κόσμον ὡς πόρ' αἱ τῶν σοιχείων ὅπως καὶ αἱ τῶν
συγκριμάτων μεταβολαί. ταῦτά σοι ἀρεταί, καὶ
αἱ δ' ὅγμ' αὖτις· τὴν δὲ τῶν βιβλίων διέτα-
ξις, ἵνα μὴ γαγγύζωι ἀποθανῆς, ἀλλὰ ἵλεως
ἀληθῶς, καὶ ἀπὸ καρδίας δι-
χάεις τοῖς
θεοῖς.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΩΚΡΑΤΟ
ρος τῶν ἐς αὐτὸν βιβλίων β.

ΕΜΝΗΣΟ ἐκ πόσου ταῦτα ἀν-
βάλλῃ, καὶ ὑποσάκεις προθεσμίαν
λαβών πρὸ τῶν θεῶν οὐ χρεῖται
ταῖς· δὲ δὲ ἡδὴ ποτὶ αἰδέσθαι
τίνθ κόσμος μέρθ· εἰ, καὶ τίνθ διοικῶνθ· ὁ
κόσμος ἀπόρροια ὑπέσκει· καὶ ὅπ· ὅρθ· ἐσι σὺ
ποδὲ γ· γραμμένθ· τῷ χρόνῳ· ὡ· ἐὰν εἰς τὸ μὴ ἀ-
παιθριάσαι χρεῖται, οἰχῶσεται, καὶ οἰκησῃ, καὶ αὐ-
θὶς ὀχῆται. Γάσκει ὥρας φρόντισε· βαρύνει
Ρωμαῖος καὶ ἄλλῃ τὸ γνῆσι, μετὰ τὸ ἀκριβὲς καὶ
ἀπλάστ· σεμνότητθ·, καὶ φιλοσοφίας, καὶ ἐλθυ-
βείας, καὶ δικαιοσύνηθ· πράσσει, καὶ χολώσας·
ὅθ· ἀρ· πασῶν τῶν ἄλλων φαντασιῶν πορίζει.
πορεῖς δὲ αὐ· ὡς ἐχάτῳ τῷ βίῳ ἐκείνῳ πρὸ
ξίμ· γνῆσι ἀπὸ μαγνῶν πάσης ἐκείνῳ
καὶ ἐμπροσθ· ἀποστροφῆς ἀρ· τῷ αἰροῦνθ· λό-
γῳ, καὶ ὑποκείσεως, καὶ φιλαυτίας, καὶ διυ-
ρεσέσεως πρὸς τὰ συμμεμοιραμένα· ὁρᾷ τῶς
ὀλίγα ἐστὶν ὧν κρατύνει τις, δύναται δύνει
καὶ θεοδὴ βιώσαι βίον; καὶ γὰρ οἱ θεοὶ πᾶσι τ-
δὲ ἀπατήσουσι παρὰ τῷ ταῦτα φυλάσσον-
τος. Ὑβρίζει ὕβριζε αὐτῷ τῷ ψυχῇ, τῷ δὲ τιμῶσαι
σεαυτῷ ἐκείνῳ καὶ ἐξεί, ὅ· γὰρ ὁ βίῳ ἐκεί-

σω, ὅτ' ὁ δέσσοι χεδὸν διήνυσαι, μὴ αἰδ' ἀμύνῃ
 σεαυτῆ, ἀλλ' ὅν ταῖς ἄλλων ψυχαῖς τιθεμένη τῇ
 σὺν θυμοιείαν. Περὶ σπᾶ τί σε τὰ ἔξωθεν ἐμ-
 πίπτοντα; καὶ χολῶν παρέχε σεαυτῷ τῷ προσ-
 μιανθάνειν ἀγαθόν τι, καὶ παῦσαι ῥεμβόμενον.
 ἴδ' ἡ δὲ καὶ τὴν ἑτέραν πόδι φορεῖν φυλακτόν.
 ληρῶσι γὰρ καὶ δῖα πράξιων, οἱ κεκμηκότες ὅθ'
 βίω, καὶ μὴ ἔχοντες σκοπὸν, ἐφ' ὃν πᾶσαν ὁρμὴν
 καὶ καθάπαξ φαντασίαν ἀποδυνῶσι. Πα-
 ρὰ μὲν τὸ μὴ ἐφισκάνειν τι ὅν τῇ ἄλλου ψυχῇ γί-
 γνεται, ὃ ῥαδίως τις ὥφθη κακοδαιμονῶν. οὗτος
 ἢ τοῖς ἑλιδίας ψυχῆς κινήμασι μὴ πᾶσι κακοῦσιν
 τας, ἀνάγκη κακοδαιμονεῖν. Τότ' ὥρ' αἰ δέ με
 μνήσθ'. τίς ἡ τῶν ὁλῶν φύσις, καὶ τίς ἡ ἐμὴ. καὶ
 πῶς αὐτῇ πρὸς ἐκείνῳ ἔχουσα, καὶ ὁποῖόν τι μέρ-
 ρῃ, ὁποῖον τῷ ὅλῳ ὅλῳ. καὶ οὗτοι οἱ δὲ οὐκ ὁρμῶν
 τὰ ἀκόλουθα τῇ φύσει, ἥς μέρῃ εἰ, πράσσειν τε
 αἰεὶ καὶ λέγειν.

Φιλοσόφως ὁ Θεόφραστος ὅν τῇ συγείκει τῇ
 ἁμαρτημάτων, ὡς αὐτὸς κοινότερον τὰ τοιαῦ-
 τα συγκεῖναι φησὶ βαρύτερα εἶναι τὰ κατ' ἐπι-
 θυμίαν πλημμελόμενα τῶν κατ' ἐπιθυμίαν. ὁ γὰρ θυ-
 μόν μιν μετὰ τὴν λύπην καὶ λελθόντας συ-
 ζολῆς φαίνεται τὸν λόγον ἀποστροφόμενον· ὁ δὲ
 κατ' ἐπιθυμίαν ἁμαρτάνων, ὅφ' ἡδονῆς ἡπώ-
 μενον ἀπολασφόρος πῶς φαίνεται, καὶ θηλύνει

ρθ' ἢ ταῖς ἀμαρτίαις, ὁρῶς ἔμ' ἢ φιλοσοφίας
 ἀξίως ἔφη, μείζονθ' ἐγκλήματ' ἔχεις τὸ μετ'
 ἡδονῆς ἀμαρτανόμῳ, ἢ πόρ τὸ μετὰ λύπης. ὁ-
 λως τε ὁ μὲν προηδικημένος μᾶλλον ἔοικε, καὶ
 δεῖα λύνειν ἡναγκασμένῳ θυμω δύναι. ὁ δέ, αὐ-
 τὸθεν πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὥρμηται. φερόμενθ' ὡδ'
 τὸ πρᾶξαι ἵνα κατ' ἐπιθυμίαν, ὡς ἡδὴ διωατ'
 ὄντ' ὀξείναι τοῦ βίου, οὕτως ἔκαστα ποιεῖν καὶ
 δεῖανοῦσι. τὸ δὲ δεῖ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν, εἰ μὴ
 θεοὶ εἰσιν, οὐδὲν δ' εἰνόν. κακῶ γὰρ σε ὅκ' αὖ πόρ
 βάλοιεν, ἢ δὲ εἰ πούκ' εἰσιν, ἢ οὐ μέλει αὐτοῖς τῶν
 ἀνθρώπων· τί μοι ζῶν ἢ νόσμῳ ἰσθῶν θεῶν, ἢ
 προνοίας κενῶ. ἀλλὰ καὶ εἰσι, καὶ μέλει αὐτοῖς
 τῶν ἀνθρώπων. καὶ τοῖς μὴ κατ' ἀλήθειαν κα-
 κοῖς, ἵνα μὴ πόρ πίπτει ὁ ἀνθρώποισι, ἐπ' αὐτοῖς
 τὸ πᾶν ἐβγῶ. τῶν δὲ λοιπῶν εἴ τι κακὸν ἢ καὶ
 πόρ αὐτοῖς προΐδοντο. ἵνα ἔτι πᾶν αὐτῇ τὸ μὴ πόρ πί-
 πτειν αὐτοῖς. ὁ δ' ἐχείρῳ μὴ ποιεῖ ἀνθρώπου, πῶς
 αὐτοῖς βίον ἀνθρώπου χεῖρῳ ποιήσας; ἔτε δ' ἐ-
 κατ' ἄγνοϊαν, ἔτε εἰδιῶα μὴ, μὴ διωαμὴν δὲ
 προφυλάξας, ἢ διορθώσας ταῦτα, ἢ τῶν ὁ-
 λων φύσις παρῆδεν αὐτῷ, ἔτ' αὐτῇ τῇλικῶν ἡμᾶρ
 τεμ' ἢ παρ' ἀδιωαμίαν, ἢ παρ' ἀτεχνίαν,
 ἵνα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐπίσης τοῖσι τὰ ἀγα-
 θοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς κακοῖς πεφυεμένως
 συμβαίη. θανάτ' ἰδὲ καὶ ζῶν, δόξα

καὶ ἀδοξία, πόνος καὶ ἡδονή, πλῆθος καὶ πεί-
 νια, πάντα ταῦτα ἐπίσης συμβαίνει ἀνθρώ-
 πω τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς, ὅτε καλὰ ὄν-
 τα, ὅτε αἰσχρά, ὅτ' ἀγὰθα, ὅτε κακὰ ὄσι. Γὰρ
 πάντα ταχέως γυαφανίζεται, θεὸς μὲν κόσμος
 αὐτὰ τὰ σώματα. θεὸς ἡ αἰὼνι αἰμνήματα αὐτῶν,
 οἷά ὄσι τὰ αἰδινητὰ πάντα, καὶ μάστιγα τὰ ἡδον-
 ῆς διελιάζοντα, ἢ θεὸς πόνω φοβόντα, ἢ θεὸς τύ-
 φω διαβεβοημένα. πῶς οὐτελῆ καὶ οὐκαταφρό-
 νητα, καὶ ῥυτίδα, καὶ δὴ φθαρτα, καὶ νεκρὰ νοε-
 ρῶς διώαμεως, ἐφιστάναι τί ἐσιν ὅτι ὦρ αἱ ὑπο-
 λήψεις καὶ αἰφωναί. πῶς οὐδοξίαν, τί ἐστιν ὅ-
 τι ἀποθανεῖν, καὶ ὅτι ἐάν τις αὐτὸ μόνον εἰδῇ, καὶ τῷ
 μερισμῷ τῇ γνώσεως, διαλύσει τὰ ἐμφανταζόμε-
 να αὐτοῦ οὐκέτι, ἀλλότι ὑπολήπτεται αὐτὸ εἶναι
 ἢ φύσεως ὄργανον. φύσεως δὲ ὄργανον εἶτις φοβεῖ-
 ται, παιδίον ὄσι. ὅσον μὲν τοῖς οὐ μόνον φύσεως ὄ-
 γον ἐσιν, ἀλλὰ καὶ συμφέρον αὐτῇ. Γὰρ ἀπῆ-
 ται θεὸς ἀνθρώπου, καὶ ἡ τὴν τί αὐτοῦ μέριον. καὶ
 ὅταν πῶς ἔχη διακρίνεται τὸ τοῦ ἀνθρώπου ὅσον
 μόριον. ὅδε μὲν ἀβλιώτερον τοῦ πάντα κύκλου ἐκ
 ποσειδορχομένου, καὶ τὰ νεύθην γὰρ φησὶν ἐρδυνῶν-
 ται, καὶ τὰ γνῶταῖς ψυχῶς τῶν πλησίων διακρί-
 νάμεως ζητῶνται, μὴ αἰδομένου διὰ ὅτι ἀρκῶ
 πρὸς μόνον θεὸν γνῶσιν αὐτοῦ διαίμονι εἶναι, καὶ τῷ
 γνησίως θεραπεύειν, θεραπείᾳ δὲ αὐτοῦ κα-
 θαρόν

θάρσιν πάθους διατηρεῖν, καὶ εἰκασιεστὶ καὶ
 δυσταρεσνέως ᾗ πρὸς τὰ ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώ-
 πων γινόμενα. τὰ μὲν γὰρ ἐκ θεῶν αἰδέσιμα δι-
 ἀρετῶν. τὰ δ' ἄλλ' ἀνθρώπων φίλα διασυνγγένειαν,
 ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ τρόπον ἑνὰ ἐλεεινὰ, δι' ἄγνοιαν
 ἀγαθῶν καὶ κακῶν οὐκ ἐλάττωρ ἢ πύρρωσις αὐ-
 τῇ ἐλπίσκεισθαι τοῖς διακρίνειν τὰ λυκά καὶ
 μέλαινα. ἡμὲν τρισχίλια ἔτη βιώσεσθαι μέ-
 λης, καὶ τοσαυτάκις μύρια, ὅμως μέμνησο, ὅτι
 οὐδ' εἰς ἄλλον ἀρβάλλει βίον, ἢ ὅσοι οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἄλ-
 λου ἢ, ἢ ὅν ἀρβάλλει. εἰς ὅσοι οὐκ ἀδίσταται τὸ
 μήκιστον τῷ βραχυτάτῳ. τὸ γὰρ πρῶτον, πᾶσι τῶν
 ὄντων, εἰ καὶ τὸ ἀκλυμῶν, οὐκ ἴσον, καὶ τὸ ἀρβα-
 λόμῳ, ὅπως ἀκαριαῶς ἀναφαίνεται. οὐτε γὰρ
 τὸ πρῶτον, οὐτε τὸ μέλλον ἀρβάλλει αὐτὸς. ὁ
 γὰρ οὐκ ἔχει, πῶς αὐτὸς ὅσοι αὐτὸ ἀφείλοιστο.
 τῶν ὄντων οὐκ τῶν δύο δ' εἰ μεμνησθαι ἐνός μὲν, ὅτι
 πάντα δὲ αἰδίου ὁμοειδῆ, καὶ ἀνακνυκλόμενα,
 καὶ οὐδὲν διαφέρει, πότμον γὰρ ἐκαστὸν ἔπειτα,
 ἢ γὰρ διακοσίοις, ἢ γὰρ ὅσον ἀπείρῳ χρόνῳ τὰ αὐτὰ
 τίς ὄψεται. ἑτέρου δὲ ὅτι καὶ ὁ πολυχρονιώτα-
 τος, καὶ ὁ τάχιστα τεθνηξόμενος, τὸ ἴσον ἀπο-
 βάλλει. τὸ γὰρ πρῶτον ἐστὶ μόνον οὐκ ὁρίσκει τὸ μέ-
 λαι, ὅσον γὰρ ἔχει, καὶ ὅσοι μόνον. καὶ ὁ μὲν ἔχει τίς,
 οὐκ ἀποβάλλει. ὅτι πᾶν ὑπόληψις. δὴλα
 μὲν γὰρ τὰ πρὸς τὸν κυνικὸν μόνιμον λεγόμενα.

δῆλον δὲ καὶ τὸ χρέσιμον τοῖ λεγομένων. Εὰν τις αὐτῷ τὸ νόσιμον μέγχι τοῖ ἀληθοῦς δέχεται, ὑβρίζει ἐαυτῷ ἢ τοῖ ἀνθρώπῳ ψυχὴν μάλισσά μὲν, ὅταν ἀπόσημα, καὶ οἷον φῦμα τοῖ κόσμου ὅσῳ ἐφ' ἐαυτῷ γήνηται. τὸ γὰρ δυσχεραίνειν τινὶ τῶ γινομένων ἀπόσας ὅτι ἐλφύσεως, ἥς γν' μέρεα, ἐκαστὸ τῶ λοιπῶν φύσεις πόδεχονται· ἐπειτα δὲ, ὅταν αὐθροπὸν τινα ἀρσεραφῇ, ἢ καὶ ἐναντία φέρεται, ὡς βλάψα, οἷαί ἐσι αἱ τῶ ὀργιζομένων. τρίτον ὑβρίζει ἐαυτῷ, ὅταν ἡσᾶται ἡ δονῆς, ἢ πόνος. τέταρτον, ὅταν ὑποκείνηται, καὶ ὑπὸ πλάσως, καὶ ἀναλήθως τί ποιῇ, ἢ λέγει. πέμπτον, ὅταν πρᾶξίῃ τινα ἐαυτῷ καὶ ὀρμῶν, ἐπ' ὁδὸν σκοπὸν ἀφίη, ἀλλὰ εἰκῇ καὶ ἀπρᾶκτολαθῇ τως ὅτιον γνέργῃ. διέον καὶ τὰ μικρὺτά τᾶ, καὶ τῷ ὑπὸ τὸ τέλῳ ἀναφορὰν γίνεσθαι. τέλῳ δὲ λογιζώμιν ζώων τὸ ἐπεσθαι τῷ ἐλ πόλεως καὶ πολιτείας ἐλ πρεσβυτάτης λόγῳ καὶ δεσμῶ.

Τοῦ ἀνθρώπου βίος, ὁ μὲν χρόνῳ, σιγμῇ ἢ δὲ εὐσεία, ῥέεσθαι ἢ δὲ αἰσθησις, ἀμυδρά· ἢ δὲ ὅλου τοῖ σώματῳ σύγκεισις, δύσκηπῳ. ἢ ἡ ψυχὴ, ῥομβός· ἢ δὲ τύχη, δυστέκμαρτον. ἢ δὲ φήμη, ἀκειτον. συνελόντι δὲ εἰπεῖν, πάντα, τὰ μὲν τοῖ σώματῳ, ποταμός· τὰ δὲ ἐλ ψυχῆς, ὄνειρ καὶ τύφῳ. ὁ δὲ βίῳ, πόλεμῳ, καὶ ξένον ὑπὸ δαμῖα, ἢ ὑσεροφημία ἡ, λήθη. τί οὖν τὸ πρᾶπ' ἐμψαε

ψαλ δυνάμει· ἐν καὶ μόνον φιλοσοφία. ὅσοι δέ,
 γνῶντες τὴν ἐν τῷ γένει δαίμονα ἀνύβριστον, καὶ
 ἀσινῆ, ἡδονῶν καὶ πόνων ἐκείστων, μηδὲν ἐκπῆ
 ποιοῦντα, μηδὲ διεψυμένους καὶ μετ' ὑπο-
 κρίσεως· ἀνενδιῆ τῷ ἄλλου ποιεῖσαι τι, ἢ μὴ
 ποιεῖσαι. ἔτι δὲ τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀρνημόνε
 να δεχόμενοι, ὡς ἐκείνῃ ποσὴν ἐρχόμενα, ὅθου αὐ-
 τὸς ἦλθον. ὡς πᾶσι δὲ τῷ θάνατον ἴλεω τῇ γυνά-
 μι πόδιμένοντα. εἰς οὐδ' ἐν ἄλλο ἢ λύσιν τῇ σοι-
 χείῳ, ὃς ὡς ἐκαστοῦ ζῶον συγκρίνεται. εἰ δὲ αὐ-
 τοῖς τοῖς σοιχείοις μηδὲν δεινὸν γνῶντες ἐκαστοῦ
 δίκνεως εἰς ἑτέρον μεταβάλλειν. εἴ τι ὑπὲρ
 δῆταί τις τῶν πάντων μεταβολῶν καὶ
 διάλυσιν· κατὰ φύσιν γὰρ· οὐδ' οὐ
 δι' ἑκαστοῦ κατὰ
 φύσιν.

Τὰ γὰρ Καρ νούμ τῶ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
ρος τῶ εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον γ.

ΥΧΙ ὡς μόνον διελογίζεαι, ὅτε
καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀπαναλίσκε-
ται ὁ βίῳ, καὶ μέρῳ ἑλαττον αὐ-
τῷ κατὰ λείπεται. ἀλλὰ καὶ κείνο
λογισίον, ὅτε εἰ ὑδὶ πλέον βιώη τις, ἐκέναν γε ἄδ' ἡ-
δον, εἰ δ' ἀρεκίσει ὁμοίᾳ αὐτῷ ἢ διανοίᾳ, πρὸς τῶν
συνέσιμ τῶν πραγμάτων, καὶ φιλοθεώριαν τῶν
τῆς φύσεως εἰς τῆς ἐμπειρίας τῶν τεθείων καὶ τῶν ἀν-
θρώπων. εἰ γὰρ πρὸς ἀληθεῖα ἄρξῃ, τὸ μὲν δια-
πνέει, καὶ βρέφει, καὶ φαντάζει, καὶ ὁρμαῖ, καὶ ὅσα
ἄλλα τοιαῦτα, οὐκ ἐνδεήσει. τὸ δ' ἑαυτῷ χρῆται, καὶ
ὡς τῷ καθήκοντος ἀριθμὸς ἀκριβοῦν, καὶ τὰ προ-
φαινόμενα διαβροῦν, καὶ πᾶσι αὐτῷ τῷ εἰς ἡδ' ἡ-
δ' ἀκτίον αὐτὸν ἐφισκάνει, καὶ ὅσα τοιαῦτα λο-
γισμῶν συγγεγυμνασμένων πάντῃ χρῆται, προσ-
ποσβγίννεται. χρῆται ὅν ἐπείγει, οὐ μόνον τῷ ἐγ-
γυτὸρ τῷ θανάτου ἐκάστοτε γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ
ὅσα τὸ τῶν συνέσιμ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν πα-
ρακολούθησιμ, προαπολόγει. χρῆται καὶ τὰ τοιαῦ-
τα πρὸς φυλάσσειμ. ὅτι καὶ τὰ ὑδὶ γινόμενα τοῖς
φύσει γινομένοις, ἔχει πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐπαγωγόν.

αἶον ἀρτοῦ ὁπῶμεν παρὰ ῥήγνυται πινά με-
 ρκ. καὶ ταῦτα οὐρ τὰ διέχοντα ὅτως καὶ ῥόπον
 πινά παρὰ τὸ ἐπάγγελμα τῷ ἀρτοποιίας ἔχον-
 τα, ὡς πρέπει πως καὶ προθυμίαν πρὸς τὴν βο-
 φῶν ἰδίως ἀνακινῇ. πάλιν τε τὰ σῦκα ὁπότε
 ὠραίοτά τε ὅτι κέκηνον. καὶ γὰρ ταῖς δρυπέτεσι ἐ-
 λαίαις, αὐτὰρ τὸ ἐγγὺς τῇ σήψει, ἰδιόμ τι κάλλος
 τῷ καρπῷ προστίθισι. οἱ σάχυνες δὲ καὶ τῶν δὲ
 οὐλῶν, καὶ τὸ τῷ λέοντος ὡς κύνι, καὶ ὁ τῷ συνῶν ἐκ τῷ
 στόματος ῥέων ἀφρός, καὶ πολλὰ ἑτόρα κατ' ἰδίαν
 εἴ τις σποιοῖ, πόρρω ὄντα τῷ θυελλῶς, ὅμως δὲ τὸ
 τοῖς φύσει γινομένοις ἐπακροσθεῖν, σιωπῆσ-
 μεῖ, καὶ ψιχαγωγῇ. ὥστε εἰς πρὸς ἔχει πάθος καὶ
 γνῶσιν βαθυτόραν πρὸς τὰ γὰρ τῷ ὅλῳ γινόμε-
 να, σχεδὸν ὅδε μὴ ἔχῃ δόξει αὐτῷ καὶ τῷ κατ' ἐπα-
 κροσθῆσι συμβαινόντων ἡδέως πως διασωῖ
 σταθαι. ὅπως δὲ καὶ θηρίων ἀληθῆ χάσματα, ὅχ-
 ῃσιν ἡδέως ὁψεται, ἢ ὅσα γραφεῖς, καὶ πλάσαι
 μιμούμενοι δεικνύουσιν. καὶ γὰρ καὶ γέροντες
 ἀκμῶν ἵνα καὶ ὦραν, καὶ τὸ γὰρ παισὶν ἐπαφρό-
 διτον, τοῖς ἑαυτοῖς σώφροσιν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν
 δοκῇσεται. καὶ πολλὰ τοιαῦτα ὅσα πάντι πῖθνα,
 μόνω δὲ τῷ πρὸς τὴν φύσιν, καὶ τὰ ταύτης ὄργα
 γνησίως ὡκειωμένω προπείσεται,

Ἰπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμεναι, νοσή-
 σας ἀπέθανον. οἱ χαλδαῖοι πολλὰν θανάτου

πραγγορεύσαν. ἔτι καὶ αὐτοὺς τὸ πεπρωμένον
κατέλαβον. Αλέξανδρ' ὁ καὶ Πομπηϊ' ὁ καὶ
Γαί' ὁ Καῖσαρ, ὅλας πόλεις ἀρδύων τοσαυτά-
κισ ἀνελόντες, καὶ γν' πρᾶτάξαι πολλὰς μυρια-
δας ἱππέων καὶ πεζῶν κατακόψαντες, καὶ αὐ-
τοί ποτε δὴ ἡλθον τῷ βίῳ. Ἡράκλειτ' ὁ, πῶς ἦ
ἡ κόσμος ἐκ πυρώσεως τοσαῦτα φυσιολογῆσαι,
ὅδατος τὰ γν' τὸς πληρωθεῖς, βολβίτῳ κατακε-
χρισμένος ἀπέθανον. Δημόκριτον δ' ἐοίκατο φθῆναι.

Σωκράτῳ δὲ, ἄλλοι φθῆναι ἀπέκτειναν. τί
ταῦτα γν' βῆς, ἐπιδόσεις, κατήχθης; ἐκ βῆδι. εἰ
μὴν ἐφ' ἐτόπον βίον, οὐδ' ἐν θεῶν κένον ὅδ' ἐκῆ.
εἰ δ' ἐν ἀναιδιησίᾳ, πᾶσι πόνων καὶ ἰδίων
ἀνέχόμεν' ὁ καὶ λατρυῶν τοσούτω χείρονι βίῳ
ἀγγείω, ἢ πόρισι τὸ ὑπερετιμ. τὸ μὲν γν' ὅς καὶ
δαίμων τὸ δὲ γν' καὶ λυθρ'. μὴ κατατρίψης
τὸ ὑπολιπόμην τῷ βίῳ μέρ' ὅ γν' ταῖς πῶς ἐτε-
ρων φαντασίαις, ὅποταν μὴ τῷ ἀναφορᾷ ἐπὶ
ἡ κρινωφελὲς ποίῃ. ἢ τοι γὰρ ἄλλο ὄργον εἶρη, το-
τέσι φανταζόμεν' ὅ τί ὁ δ' ὦτα πράσσει, καὶ τί-
ν' ὄνειρον, καὶ τί λέγει, καὶ τί γν' θυμῷται, καὶ
τί τεχνάζεται, καὶ ὅσα ἴδιαῦτα ποιεῖ ἀκρῆς ἐμβε-
δῆς ἦ τῷ ἰδίῳ ἡγεμονικῷ πρᾶτρησίῳ. γν' μὲν
οὐκ καὶ τὸ εἰκὴ καὶ μάτῳ γν' τῷ εἰρμῷ τῶν φαν-
τασιῶν πῶς ἴσαται πολὺν δὲ μάλιστα τὸ πόρι-
στον, καὶ καὶ ὅθεν. καὶ ἐδιδόκει αὐτὸν, μόνον
φανα-

τὰξιδά πῶς ὦν εἰς ἄφνω ἐπανεῖραιτο, τί νῦν
 δῖανοῦν, μετὰ παρρησίας πρῶτα χῆμα αὐτὸ ἀποκεί-
 ναιο, ὅτε τὸ, καὶ τὸ. ὡς δὲ αὐτῶν θυδὺς δῖηλα εἶναι,
 ὅτε πάντα ἀπλᾶ, καὶ θυμῶν, καὶ ζώου κοινωνι-
 κοῦ, καὶ ἀμελοῦντο ἡδονικῶν, ἢ καὶ ἀπαξ ἄρ-
 λαισι καὶ φαντασμάτων ἢ φιλονεικίας ἑνὸς, ἢ
 βασιλείας καὶ ὑποψίας, ἢ ἄλλου ἑνὸς, ἐφ' ᾧ αὐ-
 τὸν ἐρυθείας δῖη γούμνι, ὅτε γὰρ νῦν αὐτὸ εἶχες.
 ὁ γὰρ τοῖς αὐτοῖς οἰοῦτο, οὐκ εἰς ὑπερβίβνι
 τὸ ὡς γὰρ αἰετοῖς ἡδονῶν, ἐρδύς τις καὶ ὑπεργός
 θεῶν, χαῖνι καὶ τῷ γὰρ οἰοῖτο θυμῶν αὐτοῖς, ὅ
 πρὸς τὸν αὐτὸν ἀνδρῶν ἀρχαῖον ἡδονῶν, ἄρ-
 τον ὑπὸ πάντος πόνου, πάσης ὑβρεως ἀνέπα-
 φον, πάσης ἀναιδῶν πονηρίας. ἀθλητῶν ἄ-
 θλου τοῦ μεγίστου, τοῦ ὑπὸ μηδενὸς πάθους κατα-
 βληθῆναι, δικαιοσύνη βεβαμμένον εἰς βάθος,
 ἀσπαζόμενον μὲν δὲ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ συμβαίνον-
 τα, καὶ ἀπονιμόμενα πάντα. μὴ πολλάκις δὲ,
 μηδὲ χωρὶς μεγάλης καὶ κοινωφελούς ἀνάγκης
 φανταζόμενον, τί ποτε ἄλλο λέγει, ἢ πράσσει,
 ἢ δῖανοῖται. μόνον γὰρ τὰ ἐαυτοῦ πρὸς ἑνέργειαν
 ἔχει. καὶ τὰ ἐαυτῶν ἐκ τῶν ὅλων συγκλωθέντα
 διηλεκτῶς γίνονται. καὶ κῆναι μὲν, καλὰ πρὸς τὸν
 ταῦτα ἡ ἀγαθὰ εἶναι πεπεισται. ἢ γὰρ ἐκαστὸν νεμο-
 μένη μοῖρα συμφέρεται τε καὶ συμφέρει.

μέμνηται δὲ, καὶ οὕτω συγγινῶς πᾶν τὸ λογικόν.
 καὶ οὕτω λέγει δὲ μὴ πάντων ἀνθρώπων, ἢ τῇ
 τῷ ἀνθρώπῳ φύσει ἐσὶν. Δόξης δὲ οὐχὶ τῷ πα-
 ρά πάντων ἀνδεκτικόν· ἀλλὰ τῷ ὁμολογουμέ-
 νως τῇ φύσει βιούντων μόνον· οἱ δὲ μὴ οὕτως βι-
 οῦντες, ὅποιοι ἴναι οἴκοι τε καὶ ἔξω τῇ οἰκίας,
 καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οἷοι μεθ' οἷον φύ-
 ρωνται, μεμνημένῳ διατελεῖ. οὐ τοίνυν οὐδέ
 τὸν παρὰ τῷ βιούντων ἔπαυον γὰρ λόγῳ τίθε-
 ται, οἷον οὐδὲ αὐτοὶ ἐαυτοῖς ἀρεσκονταί. μήτε
 ἀκούσιῳ γνέργει, μήτε ἀκρινώνῃσιν, μήτε ἀνέ-
 ξετας, μήτε ἀνθελκόμην, μήτε κομφείας τῇ
 δικάνοισιν σε καλλωπίζετω. μήτε πολυρρήμων
 μήτε πολυπράγμων ἔσο. ἔτι δὲ ὁ γὰρ σοὶ θεός, ἔ-
 σω προσάτης ζωῆς ἀρρῶν, καὶ πρεσβύτης, καὶ
 πολυζυκοῦ, καὶ ῥωμαίου, καὶ ἀρχοντος, ἀνατίτα
 χότῳ ἐαυτῷ, οἷον αὐτὸς ἐκ τῶν ποσειδώνων τὸ ἀνα-
 κλητικόν ἐκ τοῦ βίᾳ ὕλυτος. μήτε ὀρκου δειό-
 μενος, μήτε ἀνθρώπου ἑνὸς μάρτυρος. Εἰ δὲ τὸ
 φαιδρόν, καὶ τὸ ἀπροσδιέειν ἔξωθεν ὑπὲρ
 σίας, καὶ τὸ ἀπροσδιέειν ἡσυχίας, ὡς ἄλλοι πα-
 ρέχουσιν. ὁρῶν ὅτι εἰν ἡν, ὅχι ὁρῶν ὅτι εἰν. εἰ μὲν ἡν
 ἡν εὐρίσκεται γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ βίᾳ δικαιοσύ-
 νης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀνδρίας, καὶ καδά-
 παξ τῷ ἀρεκίδαι ἐαυτῇ τῷ δικάνοισιν σε γὰρ οἷς
 ἡν τὸν λόγον τὸν ὁρῶν πρῶτοντά σε παρέχει

ται, καὶ γὰρ τῇ ἐμαρμελῇ, γὰρ τοῖς ἀπροαιρέτως ἀρ-
 νημομελῶσι· εἰ τὸ τὸ φημι ἱερῆς οὐκ ὁρᾷς, ἐπ' ἐκεί-
 νο δὲ ὅλης τ' ψυχῆς τραπόμεν, τοῖς αἰεὶ σὺν ἐν-
 σκομῇ ἀπόλαυε. εἰ ἢ μηδὲν ἱερῆς φαινεται
 αὐτῷ τοῖς γνῶσκουσιν γὰρ σοὶ δαίμον, τὰς τε ἱ-
 δίας ὁρμὰς ὑποταχότ' αὐτῷ, καὶ τὰς φαν-
 τασίας δὲ τεύχοντ', καὶ τῶν αἰδηλικῶν πεί-
 σεω, ὡς ὁ Σωκράτης ἐλεῖν, αὐτὸν ἀφελκυνό-
 τ', καὶ τοῖς θεοῖς ὑποταχότ' αὐτὸν, καὶ
 τῶν ἀνθρώπων προκηδομένη. εἰ τὸ τὸ πάντα τὰ
 ἄλλα μικρότερα καὶ οὐτε λείδες οὐδέ σκεις, μη-
 διγὰν χώραν δίδου ἐτόρῳ, πρὸς ὃ ῥέψας ἀπαξ καὶ
 ἀρκλίνας, οὐκ ἐπὶ ἀποδυσίας τὸ ἀγαθὸν ἐκεί-
 νο τ' ἴδιον, καὶ τὸ σὺν προτιμᾷ διωθήσῃ. ἀντικα-
 θῆναι γὰρ τῷ λογικῷ καὶ ποιητικῷ ἀγαθῷ, ὃ θε-
 μισ οὐδὲ ὁτιοῦν ἐτόρογμεις. οἷον τ' παρὰ πολ-
 λῶν ἐπαινον, ἢ ἀρχὰς, ἢ πλοῦτον, ἢ ἀρκλαύσεις
 ἐπιδονῶν. πάντα ταῦτα, καὶ πρὸς ὀλίγον γὰρ-
 μόζειν δίοξιν, κατεκράτησεν ἄφνω καὶ πρῆνε γ-
 κην. σὺ δὲ φημι ἀπλῶς καὶ ἐλδιδερίως ἐλοῦ τὸ
 ἱερῆς, καὶ τούτου ἀντέχου. ἱερῆς δὲ, τὸ συμ-
 φέρον. εἰ μὲν τὸ ὡς λογικῷ, ὡς τῆς. εἰ δὲ τὸ ὡς
 ζῶν, ἀπόφιναι, καὶ ἀτύφως φύλασσε τ' ἱερῆς
 μόνον, ὅπως ἀσφαλῶς τὴν δέξασιν ποιήσῃ, μὴ
 ὑμνήσῃς ποτὲ ὡς συμφέρον σεαυτοῖ, ὃ ἀναγκά-
 σαι σε ποτε τὴν πίσιν ἡδονῇ, τὴν αἰδῶ ἐγ

καταλιπεῖν, μισῆσαι τινά, ὑποπιδύσαι, κατὰ-
 ράξαι, ὑποκρίνασθαι, ὑδὶ θυμῷ σῶσαι τινός, θί-
 χων καὶ πῶτα πετασμάτων διχομνίου. ὁ γὰρ εἶπεν
 ἐκυτὸ νοῦν καὶ δαίμονα, καὶ τὰ ὄργια ἐπὶ τούτῳ
 ἀφ' ἐπὶ προελόμενός, τραγωδίαν ὅποιός, ὅσον ἀ-
 ζει. οὐκ ἐρημίας, οὐ πολυπληθείας δείσεται. Τὸ
 μέγιστον, ζῆσαι, μήτε διώκων, μήτε φεύγων. πό-
 τερὸν δὲ ὑπὲρ πλείονος δῖα σκῆμα χρόνου ἔχει σώματι
 πορευόμενός τῇ ψυχῇ, ἢ ἐπ' ἑλαστον χρόνον, ὅ-
 τι ὅποιός αὐτῷ μέλει. ἵνα γὰρ ἡδὴ ἀπαλλάσσει
 ὅτι δ' ἐκ, ὅπως ἐκλύτως ἀπεισιν, ὡς ἀλλότῳ τῷ
 αἰσθητόνως καὶ κοσμίως ἐνεργεῖσθαι διωαμένων
 ἐνεργήσων. ὅσον μόνον παρ' ὅλον τὸν βίον ἐκλα-
 βόμενός, ὅτι τὴν διάνοιαν ἐν τῇ οἰκίῳ νοε-
 ρῶ πολιτικῷ ζῶσι τροπῇ γυμνάζει. οὐδὲν αὖ ἐν τῇ
 διανοίᾳ τῷ ἐκλασμένῳ, καὶ ἐκκεκαθαρισμένον
 πυνθῶδες, ὅτι ἐκ μὲν μεμολυσμένον, ὅτι ἐκ πυνθῶ-
 δους. ὅτι ἀσυντελῆ τὸν βίον αὐτῷ ἢ πεπρω-
 μένῳ ἢ λαμβάνει, ὡς αὐτὸς εἶποι τὸν τραγωδίου
 πρὸ τῷ τελείῳ καὶ δῖα δραματίζει ἀπαλλάσσει
 ὅτι. ἐπὶ δὲ ὅτι ἐκ δ' οὐλον, ὅτι ἐκ κομψόν, ὅτι ἐκ προσ-
 δεδεδεμένον, ὅτι ἐκ ἀπειρισμένον, οὐδὲ ὑποδύθυνον,
 ὅτι ἐκ ἐμφωλδύον. τὴν ὑποληπτικὴν διώαμιν σε-
 βῶ. ἐν ταύτῃ τῷ πᾶσι, ἵνα ὑποληψιστῶ ἡγεμονι-
 κῶ συνηκίῃ ἐγγήνηται ἀνακόσθῳ τῇ φύσει, καὶ τῇ
 τῷ λογικῷ ζῶσι κατὰ σκοδὴν, αὐτῇ ἡ ἐπαγγελία,

ἀπὸ-

ἀπροπῆυσίαν, καὶ τὴν πρὸς ἀνθρώπους οἰκείω-
 σιν, καὶ τὴν τοῖς θεοῖς ἀκολουθίαν. πάντα οὖν
 εἰς ταῦτα μόνον τὰ ὀλίγα συνέχε, καὶ ἐν συμ-
 μνημόνῳ, ὅτε μόνον ζῆ καὶ σθ' ἢ πρὸν ἴσθ' ἢ
 ἀκαριαῖον. τὰ ἢ ἄλλα, ἢ βεβίωται, ἢ γὰρ ἀδύνατον.
 μικρὸν μὲν οὖν ὁ ζῆ καὶ σθ', μικρὸν δὲ τὸ εἰς γῆς
 γωνίδιον, ὅπου ζῆ' μικρὸν δὲ καὶ ἡ μικρὴ ἐξέρε-
 φημία. καὶ αὐτὴ δὲ καὶ ὁ δῆλοχλὸν ἀνδρῶν πρῶτον
 τάχιστα τεθνησκομένων, καὶ ἐκείνῳ οὐδὲ ἑαυ-
 τοῦ, ὅτε γὰρ τὸν πρόπαλαι τεθνηκότα. τοῖς δὲ ἐ-
 ρημγνοῖς πρῶτον μασιμὸν γὰρ ἐν προσέσω, τὸ ὅρον ἢ
 ὑπογραφὴν αἰ' ποιῶν τὸ ὑποπίπτον' ὅφ' φαν-
 τασθ', ὥστε αὐτὸ ὁποῖόν ὅτι κατ' ἐσίαν γυμνόν,
 ὅλον δὲ ὅλων διερρημγνῶς βλέπειν, καὶ τὸ ἴδιον
 ὄνομα αὐτῶ, καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων δὲ ὡς σιω-
 κρίθῃ, καὶ εἰς ἀναλυθῆσεται, λέγειν παρ' ἑαυ-
 τῶ. ὅτι γὰρ γὰρ ὅπως μεγαλοφροσύνης ποιητῶν,
 ὡς τὸ ἐλέγχειν ὁδῶν καὶ ἀληθείας ἐκαστον τῶν τῶ
 βίῳ ὑποπιπόντων διυλάδα, καὶ τὸ αἰ' ὅπως εἰς
 αὐτὰ ὅρα. ὥστε συνεπιβάλλειν, ὁποῖον ἐν τῶ
 κόσμῳ, ὁποῖον ἐνὰ ἴσθ' χρεῖαν παρρηχόμενον,
 τίνα μὲν ἔχει ἀξίαν ὡς πρὸς τὸ ὅλον, τίνα δὲ
 εἰς πρὸς τὸν ἀνθρώπον, πολίτῳ ὄντα πόλε-
 ως εἰς αὐτοῦ, ἢς αἱ λοιπαὶ πόλεις ὡς αἱ οἰ-
 κίαί εἰσιν.

Τί ἐστι, καὶ ἐκ πίνων συγκέκερται, καὶ πόσον χρόνον πέφυκε παρὰ μὲν ἑῶν, ἢ τὴν φαντασίαν μοι νῦν ποιοῦν. καὶ τίν' ἄρεσι πρὸς αὐτὴν χρεία. οἷον ἡμερότητος, αὐδραρίας, ἀληθείας, πίσεως, ἀφελείας, αὐταρκείας, πῶν λοιπῶν. διὸ δὲ ἐφ' ἐκάστου λέγειν, ἑῶν μὲν παρὰ θεοῦ ἦκει. ἑῶν δὲ καὶ τὴν σύλληψιν, καὶ τὴν συμψηνομένην σύγκλωσιν, καὶ τὴν τοιαύτην συντάξιν καὶ τύχην. ἑῶν δὲ παρὰ τοῖς συμφύλου καὶ συγγενῶς καὶ κοινωνοῦ. ἀγνοῶντες μὲν τοὶ ὅτι τί αὐτοῖς καὶ φύσιν ἐσὶν. ἀλλ' ἐγὼ ἔκ ἀγνοῶ. διὰ ἑῶν χρεώμαι αὐτοῖς καὶ τὴν κοινωνίαν φυσικὸν νόμον, δυνάμει, καὶ δικαίως, ἅμα μὲν τοῖς κατ' ἀξίαν γινώσκουσιν μέσοις συσχεζομαι.

Εάν τ' παρὸν γινέσθῃς, ἐπόμενος τοῖς ὁρθοῦ λόγῳ ἐσπουδιασμένως, ἐβρώμενως, θυμωδῶς, καὶ μεδίῳ παρεμπόρουμα, ἀλλὰ τὸν αὐτοῦ δαίμονα καθαρόν ἐς ὧτα τηρῇς, ὥς εἰ καὶ ἡδὴ ἀκροῦναι θέοι, ἐάν ἑῶν συνάπῃς μεδίῳ πόθι μὲν, μεδίῳ φύσιν, ἀλλὰ τῇ παρούσῃ καὶ φύσιν γινέσθῃς, καὶ τῇ ὥρῃ λέγεις καὶ φθέγγῃ, ἡρώϊκῃ ἀληθείᾳ ἀρκέμεν, δυνάμεις. ἐπεὶ δ' ἐσθλὸς ὁ ἑῶν κωλύσαι δυναμὸς. ὡς περ οἱ ἰατροὶ αἰεὶ τὰ ὄργανα καὶ σιδήρια πρόχειρα ἔχουσιν πρὸς τὰ αἰφνίδια τῶν θεραπείων. ἔτω τὰ λόγματα σὺ τοῖς ἐμοῖς πρὸς τὸ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα εἰδέναι.

και. και παῦν κη τὸ μικρότατον ἔτι ποιῶν, ὡς ἔτι
 ἀμφοτέρω πρὸς ἀλλήλα συνδέσεως μνημι-
 νομ. ἔτι γὰρ ἀνθρώπινόν τε αὐτὸν ἔτι ἔτι
 συναναφορᾶς δὲ πρῶξαι, ἔτι ἐμπαιμ. μηκέτι
 πλανῶ. ἔτι γὰρ τὰ ὑπομνημαῖά σου μέλεις ἀνα-
 γινώσκων, ἔτι τὰς τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων καὶ
 Ελλήνων πράξεις, καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμά-
 των ἱστορίας, ἃς εἰς τὸ γῆρας σου ἔτι ἀπετίθε-
 σο. αὐτὸν δὲ οὐκ ἔτι τέλει, καὶ τὰς λεγὰς ἐλπί-
 δας ἀφ᾽ ἑσ, σου ἔτι βοήθει, εἰς τοὺς μέλεις σου αὐτῶν
 ὡς ἐξεῖμι ἀνκίσσασιν πόθεν σημαίνει τὸ ἐλπί-
 σαι, τὸ ἀνέρεν, τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἡσυχάζειν, τὸ ὁρᾶν τὰ
 πρακτέα, ὅθεν ἐφ᾽ ὀφθαλμοῖς γίνεται, ἀλλ᾽ ἔτι
 ἔτι ὅφει. σῶμα, ψυχὴ, νῦν, σῶμα τῶν αἰδῶν, ἔτι
 ψυχῆς ὁρμαὶ, νοῦ διόγματα. τὸ μὲν τυπῶνται
 φανταστικῶς, καὶ τῶν βοσκημάτων. τὸ δὲ ἐν-
 ροσπασεῖσθαι ὁρμητικῶς, καὶ τῶν θηρίων, καὶ τῶν
 ἀνδρῶν γένων, καὶ φαλαγγεῖσθαι, καὶ Νέρων. τὸ
 δὲ τὸν νοῦν ἡγεμόνα ἔχειν ὡς τὰ φαινόμενα καὶ
 θύκοντα, καὶ τῶν θεῶν μὴ νομιζόντων, καὶ τῶν
 τῶν πατρίδ᾽ αἰγυπιακῶν, καὶ τῶν ποιόν-
 των ἐπειδὴ αὐτὸν αἰσώσασιν ἴσας θύρας. * εἰ οὐκ ἔτι
 παλαιὸν ἔτι πρὸς τὰ εἰρημνία, λοιπὸν τὸ ἰδίον
 ἔτι τῶν ἀγαθῶν, φιλεῖν μὲν καὶ ἀσπάζεσθαι τὰ σωμα-
 βαίνοντα καὶ συγκλωθόμενα αὐτῶν. τὸν δὲ γῆ-
 ρον γὰρ ἔτι σῶναι ἰδρυμένον διαίμονα, μὴ φύρειν,

μηδὲ θορυβῆιν ὄχλῳ φαντασιῶν, ἀλλὰ ἱλιωφ
 δ'αἰκρεῖν, κοσμίως ἐπὶ μύθῳ ὡς θεῷ. μήτε φθειγ
 γόμην ἢ παρὰ τὰ ἀληθῆ, μήτε γνέργουντα
 παρὰ τὰ δίκαια. εἰ δὲ ἀπιστοῖσιν αὐτῷ πάντες
 ἄνθρωποι, ὅτι ἀπλῶς ἐαυδηνόμως καὶ θυθύμως
 βιοῖ, ὅτε χαλεπαίνῃ ἐνὶ τούτοις, ὅτε παρατρέπι
 ται ἐλπίς ὅτι ἀγέσης ὑπὲρ τὸ τέλος ἢ βίον, ἐφ' ὃ
 δεῖ εἰλεῖν καθαρόν, ἡσύχιον, θυλύτον, ἀβιάσως τῇ
 ἐαυτοῦ μοίρᾳ σωτηρ μωσμήνιον.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
 ρος τῷ εἰς αὐτὸν Βιβλίῳ Δ.

ο γὰρ λαυριδίον, ὅταν ἤγ' φύ
 σιν ἔχη, ὅπως ἔσηκε πρὸς τὰ συμ
 βαίνοντα, ὥστε αἰεὶ πρὸς τὸ δυνά
 τειν καὶ διδιδόμενῳ μετατίθεσθαι
 δυνάμει. ὡς γὰρ ἀρετεταγμένῳ ἐδιδόμην φιλεῖ
 ἀλλὰ οὐ μὴ πρὸς τὰ ἡγέμενα μὲν ὑπεξαίρου
 σιως. τὸ δὲ αὐτῆς σαγόμενον, ὡς αὐτῷ ποιῶ.
 ὡς περὶ τὸ πῦρ ὅταν ὑδὶ κρατῇ τῇ ἐπεμπιπτόντων
 ὑφ' αὐτῶν μικρὸς ὡς λύχνῳ ὅτι βέδῃ. τὸ δὲ λαμ
 πρόν πῦρ, τῶ χιιστῷ δὲ κείωσιν αὐτῶν τὰ ὑδὶ φο
 ρήμενα καὶ κατ' ἐνάλωσιν. καὶ δὲ αὐτῶν ἐκείνων ὑπὲρ
 μέζον ἤβη. μηδὲν γνέργημα εἰκῇ, μηδὲ ἑλλως ἢ
 κατὰ θέωρημα συμπληρωτικὸν ἐπὶ τέχνης γνέργει
 σιν. Ἀναχωρήσεις αὐτοῖς ἐν τῇ σιμῇ ἀγροικίας,
 καὶ

αἰγιαλὸς, ὁ ὅς ἐστιν, εἰς ὃν δὲ καὶ σὺ τὰ βιβλία τα
 μάλιστα ποθεῖς. ὅλον ἢ ὅσον ἰδιωτικῶτα ἄριστον.
 ὅσον ἢς αὐτὸς ὥρας ἐβελήσῃς εἰς ἑαυτὸν ἀναχωρεῖν.
 ὁ δὲ αὐτὸς γὰρ οὔτε ἡσυχιώτερον, οὔτε ἀπὸ τῶν μόνων
 σερον ἀνδρῶν πᾶσι ἀναχωρεῖ, ἢ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυ
 χὴν. μάλιστα δ' ὅσους ἔχει γινώσκον βιβλία, εἰς ἃ ἐγκύ
 ψας, ὅν ποσὴν θυμὰς εἰς θυτὸς γίνεται, τὴν δὲ
 θυμὰς εἰς ὅσον ἄλλο λέγω, ἢ θυμὸς μίαν. συνε
 χῶς οὐκ ἴσθι σεαυτῷ ταύτῃ τὴν ἀναχώρησιν,
 καὶ ἀναπνεῖ σεαυτὸν. βραχέα δ' ἐστὶν πρὸς σοφίαν
 δὲ, ἃ θυτὸς ἀπαντήσας ἴσθι, ἀρκέσεις τὸ πᾶσαν
 αὐτὴν ἀποκλύσαι, καὶ ἀποπνεῖσαι μὴ διανο
 χεραίνοντα ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἐπὶ ἀνέστη. τί νυν διανο
 χεραίνεις; τῇ τῇ ἀνθρώπων κακίᾳ; ἀναλογισά
 μην. τὸ κρίμα, ὅτι τὰ λογικὰ ζῶα ἀλλήλων ὄν
 κεν γέγονεν. καὶ ὅτι τὸ ἀνέχεσθαι μὲν. τὸ δὲ δικαιο
 σιωπῆς. καὶ ὅτι ἀκοντὸν ἀμαρτάνουσι, καὶ πόσοι ἢ δὲ
 διελθροδύσαντες, ὑποπιδύσαντες, μισήσαντες;
 διαδοράντες δὲ τὸν, ἐκτεταμένους, τετέφρωντες, πάν
 ποτε. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ τῇ ὁλῶν ἀπονέμοις
 διανοχύνεις ἀνανεώσας μὲν. τὸ διελθρογμέ
 τον, ἢ τοὶ πρόνοια, ἢ ἄλμοι, ἢ ὅσων ἀπεδέχθη,
 ὅτι ὁ κόσμος ὡσανεὶ πόλις. ἀλλὰ τὰ σοφὰ καὶ
 σου ἀψευτα; ἐν γινώσκῃς ὅτι ἐκ αὐτῶν γίνονται λεί
 ως ἢ τραχέως κινεμένη. πνεύματα ἢ διανοια,
 ἐπειδὴν ἀπαξ ἑαυτὴν ἀκράβη, καὶ γνωρίσῃ τῇ
 ἰδίᾳ ὅσον σίαν. καὶ τοῖς ὅσον πρὸς πόνου καὶ

ἡδονῆς ἀκήκοας, καὶ συγκατέδου. ἀλλὰ τὸ δοῦν
 εἰς σε πῶς παύσει, ἀπιδῶν εἰς τὸ τάλχῃ εἶ
 πάντων λήθης, καὶ τὸ χαλῶν ἑφ' ἐκείνορα ἀπέ-
 ρου αἰῶν. καὶ τὸ λένον εἶ ἀπηχῆσεως, καὶ τὸ δι-
 μετάβολον καὶ ἀκριβὲς τῶν ἐφ' ἡμῖν δοκούντων.
 καὶ τὸ σφόνδιον τόπος ἐν ᾧ πᾶσι γράφεται. ὅλητε
 γὰρ ἡ γῆ σιγῇ, καὶ ταύτης πᾶσι γωνίδιον ἡ καθεύ-
 κησις αὐτῆς; καὶ γνῶταί τε πόσοι, καὶ οἰοί τινες οἱ
 ἐπαινεσόμενοι; λοιπὸν οὐκ ἐμνήσομαι ὑποχω-
 ρήσεως εἰς τὸ ἄρθεῖν εἰς αὐτὸν, καὶ πρὸ
 πάντων μὴ παῶ, μηδὲ κατηγνέιναι, ἀλλὰ ἐλθόν-
 τῃ ἐσο, καὶ ὅρα τὰ πράγματα ὡς αὐτῆς, ὡς αὐ-
 θρωπῇ, ὡς πολίτῃς, ὡς θνητὸν ζῶν. γὰρ διὰ τοῖς
 προχειροτάτοις εἰς ἃ ἐγκύψεις ταῦτα ἐσωτὰ
 δινοῖ. ἐμὲ γὰρ ὅτι τὰ πράγματα οὐκ ἀπῆται εἰς
 ψυχῆς, ἀλλ' ἐξω ἐσθλὰν ἀτρεμοῦντα. αἱ δὲ ὀχ-
 λήσεις, ἐκ μόνου εἰς γένος ὑπολήψεως. ἐτόρπον
 δὲ ὅτι πάντα ταῦτα ὅρα ὁρᾷς, ὅσον οὐδέπω
 μεταβάλλει, καὶ οὐκ ἐτί ἔσαι. καὶ ὅσω μὴ δὲ
 μεταβολαῖς αὐτὸς παρατετύχηκας, σιωπῶν
 δ' αὖτοῦ. ὁ κόσμος, ἀλλοίωσις. ὁ βίος, ὑπόλη-
 ψις. εἰτόνορον ἡμῖν κοινόν, καὶ ὁ λόγος καθ' ὅν
 λογικοὶ ἄνθρωποι κοινός. εἰ γὰρ καὶ ὁ προστακτι-
 κὸς τῶν ποιητέων, ἢ μὴ λόγος κοινός. εἰ γὰρ,
 καὶ ὁ νόμος κοινός. εἰ γὰρ, πολιταὶ ἄνθρωποι· εἰ
 τοῦτο, πολιδύματός τινος μετέχομεν· εἰ τοῦτο,
 ὁ κόσμος

ὁ κόσμος ὥσπερ πόλις ἐστὶν. τίνος γὰρ ἄλλου φή-
 σει τις τὸ τῶν ἀνθρώπων πᾶν γένος κινεῖσθαι πολε-
 τεύματός μετέχον; ἐκείθιν ἢ ἐκ τῆς κινήσεως ταύτης
 πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερόν ἐστι λογικόν καὶ νομι-
 κόν ἡμῖν, ἢ πόθιν; Ὡσπερ γὰρ τὸ γεῶδες μοι ἀπὸ
 τίνος γῆς ἀρμεμείσται, καὶ τὸ ὑγρόν ἀφ' ἐτέρου
 ποταμοῦ, καὶ τὸ πνυματικόν, ἀπὸ πηγῆς τίνος,
 καὶ τὸ θερμόν καὶ πυρῶδες, ἐκ πῦρός ἰδίως τοῦ
 γῆς, οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ μηδ' ἑνὸς ἔρχεται, ὥσπερ μήδ' ἴ-
 εῖς τὸ ἔκ ὧν ἀπέρχεται, ὅτι αὐτὸ καὶ τὸ νοερόν ἢ καὶ
 ποθὲν, ὁ δ' αὖτε τοῦ τοῦτο, οἷον γένεσις, φύσεως
 μυστήριον, σύγκρισις ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων, εἰς ταῦ-
 τὰ ὅλως δι' ἑκ' ὧν αὖτις ἀρχαῖται. ὃ γὰρ πρὸς
 τὸ ἐξ ἑκ' ὧν νοερῶ ζῶν, οὐδὲ πρὸς τὸν λόγον ὅτι πε-
 ρασκόμην ταῦτα ὅτως ὑπὸ τῶν τοιούτων πέφυ-
 κε γίνεσθαι ὅς ἀνάγκη. ὁ δὲ ἴστο μὴ θέλω, θέλω
 τὴν συκλῆν ὅπως μὴ ἔχει. ὅλως δ' ἐκείνο μέμνη-
 σθαι, ὅτι ἐν τῷ ὀλιγίστῳ χρόνῳ, καὶ σὺν ἐν ὅσῳ τιθέν-
 ξιδεῖ μετὰ βραχὺ δε, οὐδὲ ὄνομα ὑμῶν ὑπολα-
 φθήσεται. ἄρα τὸ ὑπόληψιν, ἢ τὸ τὸ βέβλαμ-
 μαί. ἄρα τὸ βέβλαμμα, ἢ τὸ βλάβη. ὁ χείρω
 αὐτὸς αὐτὸν ἀνθρώπου ὅποιός, ἴστο οὐδὲ τὸ βίον αὐ-
 τοῦ χείρω ποιεῖ, οὐδὲ βλάπτει, ὅτε ἐξωθῶν, ὅτε ἐν-
 διοθῶν. ἢ ἀνάγκησται ἢ ἴστο συμφέροντος φύσις ἴστο
 ποιεῖν. ὅτι πᾶν τὸ συμβαῖνον, δίκαιως συμβαί-
 νει. ὅτι καὶ ἀκριβῶς πρὸς ἀφυλάστους, ἐν γένεσι. ὃ λέ-

γω μόνον κατὰ τὸ ἐξῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον,
 καὶ ὡς αὐτὸς ὑποπνέει ἀκνέμοντος τὸ κατ' ἀξίαν.
 πρὸς αὐτὸν ἔστω ὡς ἡρξω, ὅτι πᾶσι ποίησιν, σὺν
 τούτῳ ποίησιν τὸ ἀγαθὸς εἶναι, καὶ ὁ νεώτερος
 εἰδώς ὁ ἀγαθός, τούτῳ ὡς πᾶσης συνεργίας σῶ-
 ζει. μή ποτε αὐτὰς ὑπολάβαναι, οἷα οὐ βέλζωμ καί
 ναι, ἢ οἷα σε κρίνειν βύλεται. ἀλλὰ ἴδτε αὐτὰ, ὅ-
 τι ποῖα κατ' ἀλήθειαν ὄντι, δύο ταύτας ἐτοιμότη-
 τας ἔχειν αἰεὶ δεῖ. τῷ μὲν, πρὸς τὸ πρᾶξαι μόνον,
 ὅπερ αὐτὸς ὁ βασιλικὸς ἐν νομοθετικῇ λόγῳ
 ὑποβάλλει, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀνθρώπων. τῷ δ' ἄλλῳ, πρὸς
 τὸ μεταθέσθαι ἐὰν ἄρα τις πρὸς διορθῶν καὶ μετὰ
 γωρ ἀπὸ τινος οἰήσεως. τῷ μὲντοι μεταγωγῷ,
 αἰεὶ ἀπὸ τινος πιθανότητος ὡς δίκαιον, ἢ κοινῶ
 φιλοῦς γίνεσθαι, ὅτι τὰ πρὸς πλῆσι αὐτὰ μόνον
 εἶναι δεῖ, ὅτι ἡδὺ ἢ γνῶσιν ἐφάνη. λόγον ὅ-
 χεις; ἔχω. τί ἐν ὅχρᾳ; τούτου γὰρ τὸ ἐαυτῷ ποι-
 οῦντος, τί ἄλλο θέλεις; γνῶσεως ὡς μέγιστον γνῶ-
 φάνιδόν σου τῷ γημνύσαντι. μάλλον δὲ ἀναλη-
 φθήσῃς τὸν λόγον αὐτῷ τὸ ἀπερματικὸν κατὰ
 μεταβολῇ. πολλὰ λιβανώθῃ βωλάρια ὑπὸ τῷ
 αὐτῷ βωμοῦ. τὸ μὲν, πρὸς κατέπεσιν, τὸ δ' ὑπε-
 ρον. διαφέρει δ' ἐν δυνάμει. γνῶντος δὲ καὶ ἡμερῶν, θεὸς
 αὐτοῖς δόξας, οἷς νῦν θεοῖον καὶ πίθηκος, ἐὰν ἀ-
 νακᾶμψης ὑπὸ τὰ δόγματα, καὶ τὸν σεβασμὸν
 τῷ λόγῳ, καὶ ὡς μύρια μέλλων ἔτη ζῶν. τὸ πρᾶξαι
 ἐπ' ἡμῶν

ἐπαρτεται, ἕως ἥς, ἕως ἑξέσιν, ἀγαθὸς ᾤοντο. δ-
 ον ἀχολίαν κερδαίνει ὁ μὴ βλέπων, τί ὁ πλη-
 σίον εἶπεν, ἢ ἐπρεξεν, ἢ διενόησεν· ἀλλὰ μόνον τί
 αὐτὸς ποιεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῦτο δίκαιον ἢ καὶ ὀσιον,
 ἢ κατὰ τὸν ἀγαθὸν μὴ μέλαν ᾗ· οὐκ ἔστιν ὁδοῦ βλέπε
 αὖ, ἀλλ' ὡς τὴν γραμμὴν τρέχειν, ὀρθὸν, μὴ διεξ-
 ριμνύον. ὁ πόδι τὴν ὑπεροφημίαν ἐπὶ σφαιρῶν
 ἐφαπτάσεται, ὅτι ἐκαστὸν τῶν μεμνημένων αὐ-
 τῶν, τῆς καὶ αὐτὸς ἀρδανέσται. εἴτα πάλιν καὶ
 αὐτὸς ὁ ἐκείνου διαδέξασθαι, μέχρι καὶ παλαιῶν
 ἢ μνήμης ἀποσβῆναι ἐπὶ σφαιρῶν καὶ σβεννυμέ-
 νων προέσβη. ὁ πόθεν δὲ ὅτι καὶ ἀθάνατοι μὲν οἱ
 μεμνησόμενοι, ἀθάνατος δὲ ἡ μνήμη, τί ἐν τῷ
 πρὸς σέ, ὅθεν λέγω ὅτι πρὸς τὸν τεθνηκότα,
 οὐκ ἔστι πρὸς τὸν ζῶντα. τί ὁ ἔπαυεν. πάλιν ἄρα
 δὲ οἰκονομίαν πινά, πάρες γὰρ νῦν ἀκαίρως τὴν
 φυσικὴν δόσιν, ἀλλὰ τινὸς ἐχόμενον λόγου λοι-
 πόν. πάν τὸ καὶ ὁπωσοῦν καλὸν εἴδαντο καλὸν
 εἶδεν, ὅφ' ἐαυτῶν καὶ ἀλάτῃ, ὅκ' ἔχον μέρος ἐαυτῶν
 τὸ ἔπαυον· ὅτι τοῦ καλὸν καὶ κρείττον γίνετο τὸ
 ἐπαινόμενον. τὸ φημι καὶ ὡς τῶν κοινότερον
 καλὸν λεγόμενον· οἷον ὡς τῶν ὑλικῶν, καὶ ἐπὶ
 τῶν τεχνικῶν καὶ κατασκευασμάτων. τὸ δὲ δὴ ὄν-
 τως καλόν, τινὸς κρίαν ἔχει· οὐ μᾶλλον ἢ νόμος,
 οὐ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια· οὐ μᾶλλον ἢ δύνοια,
 ἢ αἰδώς, τί τούτων διὰ τὸ ἐπαινεῖσθαι καλόν

ὅδῳ; ἢ ψυχόμενον φθείρεται. σμαράγδιον γὰρ ἐν
 αὐτῇ χεῖρι γίνεται εἰὰν μὴ ἐπωαιῆται; τί ἢ χρυ-
 σός, ἐλεφάνς, πορφύρα, μαχαίριον, ἀνδύλλιον,
 δυνδρυφίον; Εἰς δὲ αὐτὸν σὺν αἰ ψυχαὶ, πῶς αὐ-
 τὰς δὲ αἰδῶ χωρεῖ ὁ αἰὼν; πῶς ἢ ἡ γῆ χωρεῖ τὰ τῇ
 ἐκ τοσούτου αἰῶνος θαπτομένην σώματα; ὡς περ
 γὰρ γινώσκεις, ἢ τότε πῶς ἢ ἢ πῶς ἐπιστάμο-
 νῶν μεταβολὰς καὶ διάλυσιν χώραν ἄλλοις νε-
 κροῖς ποιεῖ; ὅπως αἰ εἰς τὴν αἰῶνα μεθιστάμεθα ψυ-
 χαὶ, ἐπὶ πόσῳ συμμείνασαι, μεταβάλλουσι, καὶ
 χέονται, καὶ θάπτονται, εἰς τὴν ὅλων ἀπερμα-
 τιστὴν λόγον ἀναλαμβάνοντάς. καὶ τὸν τὸ πρόσωπον
 χώραν ταῖς πρὸς σωκοιζομένης παρέχουσι. ἢ
 ὅδῳ αὖτε ἀρκεῖν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν εἰς τὴν αἰῶνα
 καὶ δὲ αὐτὴν ψυχήν. καὶ ἢ μὴ μόνον γινώσκεις τὸ πᾶν
 ὅδῳ τὴν θαπτομένην ὅπως σωματῶν, ἀλλὰ καὶ
 τὸ τὴν ἐκάστης ἡμέρας ἐδισκομένην ζώων, ἐφ' ἡμῶν
 τε καὶ τῶν ἄλλων ζώων. ὅσους γὰρ ἀριθμὸς καταπαι-
 λίσκεται, καὶ ὅπως τὰς θαπτεται γινώσκεις τοῖς τῶν
 τριφομένων σώμασι, καὶ ὅπως δέχεται ἡ χώρα αὐ-
 τῇ δὲ αὐτὰς δὲ αἵματώσεις, δὲ αὐτὰς εἰς τὸ ἀεὶ ὄναι,
 ἢ πρὸς ἄλλοις αἰσθητοῖς. τίς ὑπὸ τούτου ἢ ἰσοῦσα
 τὴν ἀληθείας; διαίρεσις εἰς τὸ ὕλην, καὶ αἰσθη-
 τῶν δὲ μὴ ἀπορρέειν βεβαίως, ἀλλ' ὑπὸ πάσης ὁρμῆς
 τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι; καὶ ὑπὸ πάσης φαντα-
 σίας σώζειν τὸ κατὰ τὴν πᾶν. πᾶν μοι σὺν αἰ
 μόνα,

μάζδ, ὅσῳ δὲ δύαρεμόσῳ δέσῳ κῶσμε δὲ δὲ μοι πρόω-
 ρον, δὲ δὲ ὄψιμον, τόσῳ δὲ δὲ κῶσμε. πᾶν μοι καρ-
 πός, ὅ φέρουσιν αἰ (αἰ ὥρα). ὡ φύσις, ἐκ σοῦ πᾶν-
 τα, γν' σοὶ πᾶντα, εἰς σέ πᾶντα, ἐκένθ' μὲν φη-
 σι, πόλι φίλη κέκροπθ', σὺ ἢ ἐκ ἐρεῖς ὡ πόλι
 φίλη δ' ἰός; ὀλίγα πρῆστέ φησιν εἰ μέλλεις δὲ δὲ
 μήσειρ' μηδὲρ ἀμεινον ἢ ἀναγκαῖα πράσσειν, ὅ-
 ὅρα ὅ ἢ φύσις πολιτικῶ (ὡς λόγος αἰρεῖ, ὅ ὡς αἰ-
 ρεῖ. ἢ ὅλῳ δὲ μόνον ἢ ἄρ' ἢ καλῶς πράσσειν δὲ δὲ
 μίαν φέρει, ἀλλὰ ὅ ἢ ἄρ' ἢ ὀλίγα πράσσειν. τὰ
 πλείετ' γὰρ ὡν λέγομεν πρᾶσομεν, ὅκ ἀναγ-
 καῖα ὄντα, εἰάν τις πόδιέλῃ, δὲ δὲ χολώτερο καὶ ἀ-
 ταρακτότερο ἔσται. ὅθῳ δ' εἰ, καὶ παρ' ἐκαστῇ ἐ-
 αυτ' ὑπομινύσκειν, μῆτι ἢ ὅ ἢ ἀναγκαῖον.
 Δεῖ ἢ μὴ μόνον πρᾶξαι τὰς μὴ ἀναγκαῖας πόδι-
 αρεῖν, ἀλλὰ καὶ φαντασίας: ὅτως γὰρ δὲ πρᾶ-
 ξεις παρέλθουσαι ἐπακολουθήσουσι. Γέραςον
 πῶς σοι χωρεῖ καὶ ὅ ἢ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου βίος.
 ἢ ἀρεσκουμένη μὲν τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονειμομέ-
 νοις. ἀρεσκουμένη ἢ τῇ ἰδίᾳ πρᾶξει δ' ἰκαίᾳ καὶ δὲ
 θέσει δὲ δὲ. εἰώρακας ἐκείνα, ἰδ' εἰ καὶ ταῦτα. Σε-
 αυτὸν μὴ τᾶρασε. ἀπλωσὸν σεαυτὸν. ἀμαρτᾶ
 νει τις; εἰ αὐτὸ ἀμαρτανή. Συμβέβηκε σοι τί κα-
 λῶς, ἐκ τῶν ὅλων ἀπ' ἀρχῆς σοι συγκαθέμαρ-
 το, καὶ συνεκλώθετο πᾶν τὸ συμβαῖνον. Τὸ δ' ὅλον
 βραχὺς ὁ βίος. κερδαντικὸν τὸ παρὸν σὺν βυλῶ

γισία ἢ δίκη, νῦν ἀνέμνος. ἢ τοι κόσμος ἴσται-
 τα γινώσκῃ, ἢ κυκλώσῃ, συμπεφορημένος μὲν, ἀλ-
 λὰ κόσμος. ἢ γὰρ σοὶ μὲν τις κόσμος ἐφίσταται δυνά-
 τει, γὰρ ἡ τοῦ παντὸς ἀκοσμία, ἐν ταῦτα, ὅπως πάν-
 των ἴσται κεκρυμμένων ἐν ἴσται κεκρυμμένων ἢ συμπα-
 θῶν. μέλαν ἦθος, θῆλυ ἦθος, πόδι σκελὲς ἦθος, θη-
 ρειώδεις, βοσκηματοῦδεις, παιδαριώδεις, βλακί-
 κος, κίβδηλος, βωμολόχος, καπηλικός, τυραν-
 νικός. Εἰ ξένος κόσμος ὁ μὴ γνωρίζωμαι τὰ ἐν αὐτῷ ὄν-
 τα, ὅτι ἢ πῶς ξένος, ἐν ὁ μὴ γνωρίζωμαι τὰ γινόμε-
 μενα. φυγὰς ὁ φόβος τῆς πολιτικῆς λόγος. τυ-
 φλὸς ὁ κατὰ μὲν τῷ νοεῶν ὁμματι. πῶχος ὁ γὰρ
 δεῖς ἐτέρου, ἐν μὴ πάντα ἔχωμαι πρὸς αὐτὸ τὰ εἰς τὴν
 βίον χρήσιμα. ἀπόσημα κόσμος ὁ ἀφιστάμενος ἐν
 χωρίζωμαι αὐτὸν τῆς κοινῆς φύσεως λόγος, ἴσται τοῦ
 δύσχευτος τοῖς συμβαίνουσιν. ἐκείνη γὰρ φέρει τὸ
 τοῦ, ἢ ἢ σὲ ἢ νενγκν. ἀπείχισμα πύλεως ὁ ἴσται
 αὐτὸν ψυχῇ τῆς λογικῆς ἀποσχίζωμαι, μίαν ἐσθῆς. ὁ
 μὲν χωρὶς χιτῶντος φιλοσοφεῖ, ὁ ἄλλος χωρὶς βιβλίου,
 ἄλλος ὅπως ἡμίγυμνος. ἄρτος ὅτι ἔχω φησὶ, ἢ
 ἐμμένω τῷ λόγῳ. ἐγὼ ἡ τροφὰς τὰς ἐκ μαθημάτων
 τῶν ὅτι ἔχω, ἢ ἐμμένω. Τὸ τεχνίον ὁ ἐμαθὲς φίλος,
 τοῦτο πρὸς ἀναπαύειν, τὸ ἡ ἀπόλοιπον τῆς βίης δι-
 ἐξελθεῖ, ὡς θεοῖς μὲν ὑπὸ τῆς φοβῆς τὰ σκαυτὸ πάντα
 ὅτι ὅτι τῆς ψυχῆς. Ἀνθρώπων ἡ μηδιστὸς μήτε τυ-
 ραννον, μήτε δολον ἐκ τῆς καθιστάς. ὑπὸ νόστον λό-

γὰρ χαίρειν τοῖς ὑπὸ οὐρανῶσι καὶ ἐν τοῖς
 ταῖς πάντα· γαμουῦντας, παιδοφθορῶντας, νοσούν-
 τας, ἀποθνήσκοντας, πολεμῶντας, ἐορτάζοντας,
 ἐμπορευομένους, γεωργοῦντας, κηλακιδύοντας, καὶ
 θαλιζομένους, ὑπὸ πτόνους, ὑπὸ βελόνους, ἀ-
 ποθανεῖν τινὰς ἀνθρώπους, γογγύζοντας ὑπὸ τοῖς
 παροῦσιν, ἐρωδώντας, θηλαρίζοντας, ὑπατείας,
 βασιλείας ὑπὸ θυμῶντας. οὐκ οὐκ ἐκείνῳ μὲν οὖν
 τῶν βίος, οὐκ ἐπὶ τῷ αὐτῷ. πάλιν ὑπὸ τοῖς καὶ τοῖς
 τρεῖς ἀνδράσιν· πάλιν τὰ αὐτὰ πάντα. τέ-
 θνηκε καὶ ἐκείνῳ ὁ βίος. ὁμοίως καὶ τὰς ἄλλας ὑπὸ
 γραφὰς χρόνων ἐν ὅλῳ ἐνδὼν ὑπὸ θεῶν καὶ βλέ-
 πει πόσοι κατεργαζόμενοι, μεταμικρὸν ἔπεσον,
 καὶ ἀνελύθησαν εἰς τὰ σπείρια. μάλιστα δὲ ἀναπο-
 λητίον ἐκείνους οὗς αὐτὸς ἐγνώσκει κατὰ ἀπομνήστους,
 ἀφ' ὧν τινες ποιεῖν τὸ κατὰ τὴν ἰδίαν κατὰ σκεδὴν, ἐν
 τοῦτοῦ ἀπρίξ ἔχει, ἐν τῷ ἀρκείῳ. ἀναγκαῖον ὅ-
 τι τοῖς μέμνηται. ὅτι καὶ ἡ ἐπιστοφὴ καὶ ἐκεί-
 νη προῖξιν, ἰδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετρίαν.
 ὅπως γὰρ οὐκ ἀποδυσαντήσεις, εἰ μὴ ὑπὸ πλε-
 ον ἢ πτωχὴ καὶ πόδι τὰ ἐκδοσῶ κατὰ γίνῃ. αἱ
 πόλαι σὺν ἡθελὲς λέξεις, γλωσσήματα νῦν. οὐ-
 τως ἐν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πόλαι πολυῶν
 τῶν, νῦν τὸν οὖν τινὰ γλωσσήματα ὅσην. κάμν-
 λος, καὶ σῶν, οὐ νόστιμος, λεοννάτος· κατ' ἐλπίαν.
 ὅτι ἐν Σαπφίῳ, καὶ Κάρῳ, εἴτα καὶ Αὐγούστῳ, εἴ-

τα καὶ Ἀδριανὸς, ὁ Ἀντωνίνου: ὁ δὲ τίλα γὰρ πάλ-
 τα, καὶ μὴ δόκητα χυ γίνετ. ταχὺ ὅτε πάντε
 αὐτὸς λήθη κατέχωσεν, ὁ ταῦτα λέγων ὡς τὸ θαν-
 μασι πῶς λαμβάνω. οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα δὲ
 ἐκπνέουσιν, αἵ σοι, ἄψυχοι. τί ὅτι καὶ ὅτι ὅλως τὸ αἶ-
 μνησόν; ὅλον κνόν. τί δὲ ὅτι πᾶσι ὁ δὲ αὐτοδιδω-
 εῖς φέρεται; γὰρ τοῖς, διανοία δικαία, ὁ πρῶτος
 κρινωνικός, καὶ λόγος οἷος μήποτε διεψεύσας, καὶ
 διαθεσὶς ἀσπαστομένη πᾶν τὸ συμβαίνον ὡς ἀν-
 αγκαῖον, ὡς γνώριμον, ὡς ἀπὸ ἀρχῆς θιανύτης καὶ
 πηγῆς ῥέον: ἐκὼν σταντὸν τῇ κλωθοῖ σινεπιδί-
 ον, πρὸς ἑαυτὸν σινεπιδίον, οἷς τίσι ποτε πράγμασι
 βούλεται: πᾶν ἐφύμερον, ὁ τὸ μνημονόειον, καὶ τὸ
 μνημονοδόμνον, θιανόρ διλωκῶς. πάντα ἵπτα
 ταβολῶ γινόμενα γίνονται. ὁ ἐθίζον γνόνειν, ὅ-
 τι ὁ δὲ ὅπως φιλεῖ ἢ τῶν ὅλων φύσις, ὡς τὸ, τὰ
 ὄντα μεταβάλλειν, καὶ ποιῆν νέα ὁμοία. ἀπέρμα
 γὰρ τρόπον τινὰ πᾶν τὸ ὅν τοι δὲ αὐτοῖς ἐσομένης.
 σὺ δὲ μόνον ἀπέρματα φαντάζει, τὰ εἰς γλῶσση, ἢ μὴ
 τραν κατὰ βαλόμενα: τοῖς δὲ λίαν ἰδίωτικόν.
 ἢ δὲ καὶ θνήσκει, ὁ ὅπως ὅτι ἀπλῶς, ὅτε ἀπὸ ἀρχῆς,
 ὅτι αὐτὸ ποτὶ τοῖς βλαβλῶσαι ἑξωθεν, ὅντα
 ἵλαως πῶς πάντας: ὅτε τὸ φρονεῖν γνόνειν τῷ
 δικαιοπραγεῖν πηθεύει. τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν
 διαβλῶσι, ὁ αὐτὸ φρονίμως, οἷα μὲν φόβουσι,
 ὅντα δὲ διώκουσι. γὰρ ἡγεμονικὰ καὶ πᾶσι

σὸν δ' ἔχ' ὑφίσταται, ὃ δὲ μὲν γὰρ τινι τροπῇ καὶ ἑτέροι-
 ῳσι τῷ ποδὲχοντος. πῶς δ' ἐν; ὅθεν τὸ ποδὲ κακῶν
 ὑπολαμβάνουσι ὅτι, τῷ το δὲ μὴ ὑπολαμβα-
 νέτω, καὶ πάντα δὲ ἐχ'· καὶ τὸ ἐγγυτάτω αὐτ' τὸ
 σωματικῶν τέμνη, καὶ ἡ, δ' ἀπὸ νίσκη, σήπη, ὅ-
 μως τὰ ὑπολαμβάνου ποδὲ βύτων μόλις, ἡσυχ-
 αζέτω. τοιούτῳ δὲ. κρινέτω μήτε κακὸν τι εἶναι,
 μήτε ἀγαθόν, ὃ ἐπίσης δυνάται κακῶ ἀνδρὶ καὶ
 ἀγαθῷ συμβαίνειν. ὁ γὰρ τοῦ καὶ φύσιν βιοῦν
 ἐπίσης συμβαίνει, ὅτε τὰ καὶ φύσιν δὲ, ὅ-
 τε πρὸς φύσιν. ὡς γὰρ ζῶον ἢ κοσμον, μίαν ἐστίαν,
 καὶ ψυχὴν μίαν ἐπέχον, συνεχῶς ὑπὸ νοῦν. καὶ πῶς
 εἰς αἰὶον μίαν, τὴν τὰ πᾶσι πάντα ἀναδίδου-
 ται. ὡς ὅρμη μίαν πάντα πράττει. καὶ πῶς
 πάντα πάντων τῶν γινομένων συνάτια. καὶ οἷα
 τις ἡ συνήκσις καὶ συμμήκσις. ψυχὰς εἰς βα-
 σίλειον νεκρῶν, ὡς ἐπὶ κταίῃ ἐλεγχμ. ὅθεν ὅτι κα-
 κόν, τοῖς γὰρ μετὰ βολῇ γινομένοις. ὡς ὃ δὲ ἀγαθόν,
 ἐκ μεταβολῆς ὑφίσταμένοις. ποταμός τις ἐκ τῶν
 γινομένων καὶ ῥόονα βίαιον ὁ αἰὼν. ἅμα τε γὰρ
 ὡφθὲν ἐκαστὸν καὶ παρὲν ἡνεκτῇ, καὶ ἄλλο πρὸς ἀφίρε-
 ται, τοῦ ὅ γ' ἐνέχθῃσιν. πᾶσι τὸ συμβαίνειν ὅπως
 συνήκον. ὡς γινώσκον, ὡς τὸ ῥόονον γὰρ τῷ ἐκείνῳ,
 ὅπως γὰρ γὰρ διέρε· τοιούτῳ γὰρ καὶ νόσος, καὶ θά-
 νατος, καὶ βλασφημία ἐπιβλή, ὡς ὅθεν πᾶσι
 πρὸς ἐνφραίνει ἢ λυπεῖ· τὰ ἐξ ἡς αἰετὶς πρὸς γ-

τικῆϊ, ἄλλωρ θανάτου· ὥσι μέγα πρὸς πόντες·
 πόσοι δὲ φιλόσοφοι πρὸς θάνατον ἢ ἀθανασίας
 μερῖα διατρίβαντες· πόσοι ἢ αἰετῆς πολλὰς ἀρ-
 κτείναντες· πόσοι ἢ τύραννοι θζουσία ψυχῶν
 μετὰ δεινοῦ φρυάγματ' ὥς ἀδανάτοι κεχη-
 μένοι· πόσαι δὲ πόλεις, ὅλαι ἢ οὕτως ἔπω,
 τεθνήκασι· Ελίκη, καὶ Πομπήϊοι, καὶ Ἡρακλέ-
 νοι, καὶ ἄλλαι ἀναρίθμητοι. ἐπιθὶ δὲ καὶ ὅσους
 οἶδας, ἄλλοι ἐπ' ἄλλω. ὁ μὲν τῶν κηιδύνας,
 εἴτα θζετάθη. ὁ δὲ, ἐκείνοι. πάντα δὲ γνῶραχῆ.
 τὸ γὰρ ὅλα κατεδίειν αἰετὰ ἀνθρώπινα ὥς ἐφῆ-
 μερα καὶ δύτελῃ. καὶ ἰχθὺς μὲν μυξάριον· αὐ-
 ριον δὲ τάριχος, ἢ τέφρα. τὸ ἀκαριαῖον δὲ τοῦ
 τῶν χρόνου κατὰ φύσιν διελθεῖν, καὶ ἡλιων
 καταλῦσαι. ὥς αὖ ἐῖλαία πέπειρος γῆρομνῃ,
 ἐπιπῆσιν, θυφικμοῦσαι τὴν γνῆγκῶσαν, καὶ χάειν
 εἰδῆσαι ἐφ' φύσαντι δ' γνῶρα. ὁμοιοι εἶναι τῇ
 ἀκρα, ἢ διώκει ὥς τὰ κύματα προσεήσεται.
 ἢ δὲ ἔσθηκε καὶ πρὸς αὐτὴν κημίζεται τὰ
 φλεγμύναντα τῶν ὑδάτ'· ἀτυχὴς ἐγὼ ὅ-
 τι τῶν τοι σιωῖβη. οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' οὐτυχὴς ἐ-
 γὼ, ὅτι τούτου μοι συμβεβηκὸς, ἄλυσθ'·
 διατελῶ, οὐτε ἔπο πζόντ' θραυόμεν'· οὐ-
 τε ἐπὶ ὅρ φοβούμεν'· συμβεῖναι μὲν γὰρ τὸ
 τοιοῦτο παντὶ ἐδωάτο· ἄλυσθ' δὲ ὅπως
 ὑδὶ τῷ αὐτῷ διελίεσθιν. διατρίβειν ἐκείνο μάλλον

ἀτύχημα, ἢ τὸ τοῦ θυτύχημα. λέγεις ὅμως ἀτύχη-
 μα ἀνθρώπου. ὃ ἐκείστιν ἀπότυγμα τῆς φύσεως.
 τὸ ἀνθρώπου. ἀπότυγμα ὃ τὸ φύσεως τὸ ἀνθρώ-
 που εἶναι σοὶ δοκεῖ, ὃ μὴ πρὸς τὸ βέλημα τὸ φύ-
 σεως αὐτὸ ὄντι. τί ὅν το βέλημα μεμάθηκας; μή τι
 ὅν το συμβεβηκὸς τῷ κωλύει σε δίκαιον εἶναι; με-
 γαλόψυχος; σώφρων; ἐμφρων; ἀπρόπῳτος;
 ἀδιδάκτος; αἰδύμονος; ἐλδύθερος; τ' ἄλλα ἀ-
 συμπτῶντων ἢ φύσις ἢ τὸ ἀνθρώπου ἀπέχει τὰ ἰ-
 δία. μέμνησο λοιπὸν ὑπὲρ πάντος τὸ εἰς λυπῶ-
 σε πῶς γινώσκεις, βούτῳ χρῆσθαι τῷ λόγῳ. ὅχι ὅ-
 τι τὸ ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ φέρειν αὐτὸ γρηναίως,
 θυτύχημα. ἰδίῳ τῷ μὲν, ὅμως ὃ ἀνυψίῳ βοήθη-
 μα πῶς θανάτου καταφρόνησις, ἢ ἀναπόλη-
 σις τῇ γλίχρως γνώσῃ τριψάντων τῶν ζῶν. τί ὅν
 αὐτοῖς πλεον, ἢ τοῖς ἀώροις; πάντως πῶς ποτε κεν
 τῆς Καδικιανῆς, Φαβίου, Ιουλιανῆς, Λέπιδου.
 ἢ εἰ τις τοῖς τοῖς, οἱ πολλοὺς δὲ λυγρὰν, εἴτα δὲ λυγ-
 ρῶν. ὅλον μὲν ὄντι τὸ διάστημα, καὶ τὸ δι' ὁ-
 σων, ὅ μιν οἷον δὲ αὐτὸ λυγρὸν, καὶ γν' οἷον σωμα-
 τῶν; μὴ ὅν ὡς πρᾶγμα. ἐλέπε γὰρ ὁπίσω τὸ ἀ-
 χανὲς τὸ αἰῶν, ὅ τὸ πρᾶσιν ἄλλο ἀπειρομ. γν'
 δὲ βούτῳ, τί διαφέρει ὁ τρίμερος τὸ τριμερὴς.
 ὡς τὸν σὺν τομὸν αἰετρεῖ. σὺν τομὸν δὲ ἢ ἢ τῇ
 φύσιν. ὡς κατὰ τὸ ὑγιαίνειν πᾶν λέγειν καὶ
 πρᾶσιν. ἀπαλλοτρεῖ γὰρ ἢ τοιαύτη πρόδοσις,
 κῶπωμα,

κῶπων, καὶ στρατείας, καὶ πάσης οἰκονομίας καὶ
κομψείας.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ε.

Ρηθς ὅταν δυσόκνως ἀξεγείρη, πρὸ
χειρομ' ἔσω, ὅτι ὑδὶ ἀνθρώπου δρ-
γομ' ἐγείρομαι. ἔτι δ' ἐν δυσκολαί-
νω εἰ πορδύομαι ὑλὶ τὸ ποιεῖν, ὡρ
γ' ἐκφυγεῖν, ὡρ χάριμ πρὸ ἡγμαι εἰς τὴν κῶ-
μομ, ἢ ὑλὶ τὸ κατεσκόδυσσαι, ἵνα κατακέμε
ν ὡρ τοῖς σρωματίοις ἱμαυτὸν θάλωω. ἀλλὰ τῷ
τοῦ ἡδίου. πρὸς τὸ ἡδέσθαι δ' ἐν γέγονας; ὅλως δ' ὅ
πρὸς ποιεῖν ἢ πρὸς γνέριαν; ὅ βλέπεις τὰ φυ-
τώεα, τὰ σρωθάεα, αὖ μύρμηκας, αὖ ἀράχνας,
τὰς μελίσσας, τὴν καὶ αὐτὰς συγκοσμάσας κῶ-
μομ, σὺ δ' θέλεις τὰ ἀνθρώπινα ποιεῖν; ὅ τρέχεις
ὑδὶ τὸ κτ' τὴν σὺ φύσιν; ἀλλὰ δ' εἰ καὶ ἀναπά-
νεσθαι. δι' εἰ δ' ὡκε καὶ τὸ τσ μέτρα ἢ φύσις. εἰδω
κε μὲν τοῖ καὶ τοῦ ἰδίου, καὶ πίνειν, καὶ ὅμως σὺ,
ὑπερτὰ μέτρα, ὑπερτὰ ἀρκυῶντα πεχωρεῖς. γν-
ταῖς πράξεις, ὅ ἐκ ἐπι: ἀλλ' γντὸς τῷ δλωατῷ. ὅ
γὰρ φιλεῖς σικαντόν, ἐπέτοι καὶ τὴν φύσιν αὐ-

σου, ὡς τὸ βόλημα ταύτης ἐφίλεις. ἄλλοι τε τὰς
 τέχνας ἐαυτ' φιλοῦντες, συγκατατίθοντες τοῖς
 κατ' αὐτάς ὄργοις, ἄλλοι δὲ ἀσπίδι σὺν τῇ φύσει
 τῇ σαυτ' ἐλασσομητιμᾶς, ἢ ὁτορνύτης τῇ ἑρπύ-
 λει, ἢ ὁ ὀρχηστῆς τῇ ὀρχησικῇ, ἢ ὁ φιλάργυρος
 τὸ ἀργύριον, ἢ ὁ κηνόδοξος τὸ δοξάσιον. ὅσοι
 ὅταν προπατῶσιν, ὅτε φαγεῖν, ὅτε κοιμηθῆ-
 ναι θέλωσι μάλλον, ἢ ταῦτα σωαύξαι πῶς
 ἀφίρονται. σοὶ ἡ αἰκονωμικὴ πρᾶξις διτελέ-
 σει φαίνον, καὶ ἡ ἡσέως ἀποδοὺς ἀξία, ὡς δὴ κο-
 λον ἀπώλαδι, ὡς ἀπαλεῖψαι πᾶσαν φαντασίαν
 τῶν ὀχληρῶν, ἢ ἀνσίπειον, ὡς διθυρὰν ἐν πάσῃ γαλή-
 νῃ εἶναι. Αἴσιον ἐαυτ' κρίνει πάντος λόγου καὶ ὄργου, ἢ
 καὶ φύσει, ὡς μὴ σὲ πρὸς πᾶσι καὶ ἐπακροβόληται
 νῶν μέμψις, ἢ λόγος, ἀλλὰ εἰ καλὸν περὶ πρᾶξθαι,
 ἢ εἰς ἡδὴ, μὴ σεαυτ' ἀπαξίου. ἐκείνοι μὲν γὰρ ἰδίῳ
 ἡγεμονικὸν ἔχουσι. ὡς ἰδίᾳ ὀρμῇ χρῶν, ὡς σὺ μὴ
 πρὸς βλέπῃς, ἀλλ' ἐνθεῖαν περὶ λαίνας. ἀπολουθὼν
 τῇ φύσει τῇ ἰδίᾳ ὡς τῇ κοινῇ. Μία ἡ ἀμφοτέρων
 τῶν ἡδονῶν ἡ ὁδὸς. πορεύομαι δὲ καὶ τῇ φύσει, μέχρι
 περὶ ἀνὰ πᾶσι, ὡς ἀποπνύσας μὲν τῇ
 ὡς ὅτι καὶ ἡμέραν ἀναπνέω. περὶ ἡ καὶ τῇ, ὡς
 ὡς ὡς τὸ ἀπερματίζον ὁ πατὴρ μὲν σωέλξει, καὶ τὸ
 αἱμάτιον ἢ μήτηρ, ὡς τὸ γαλάκτιον ἢ φρόσις. ὡς
 ὡς καὶ ἡμέραν ὡς τοῖς ἐτεσι βόσκομαι, καὶ ἀρ-
 διεύομαι. ὡς φέρε με παύωτα, ὡς ἐς τὰ αὐτὰ ἀ-
 πορροῦ

πορχώμενον ἐαυτοῦ. Δεινὴ τῆς αὐτοῦ ἐκ ἐχθροῦ θαν-
 μάσαι· ἐστὼ ἀλλὰ ἄτώρα πολλά, ἐφ' ὧν ἔκχεας ἐ-
 ποῦμαι, ὃ γὰρ πέφυκα. ἵκεῖνα δὲν πρὶν ἔχον, ἀπὸρ ἔλα-
 ῖς ἐν σοὶ τὸ ἀκίβδηλον, τὸ σεμνόν, τὸ φερέπονον,
 τὸ ἀφιλόδοτον, τὸ ἀμειψήμορον, τὸ ἀλιγοδίαις,
 τὸ θυμνές, τὸ ἐλδύθερον, τὸ ἀπέριστον, τὸ ἀφλύ-
 αρον, τὸ μεγαλείον. ἐκ αἰδιῶν, πόσα ἤδη πρὶν
 χεῖρ δυνάμεθα, ἐφ' ὧν ὁδεμία ἀφύϊας καὶ ἀνε-
 πίησι δειότητος πρόφασις, ὅμως ἐτι κατὰ μέγας
 ἐκώμῃ καὶ γογγύειν, καὶ γλιχρύνεσθαι, ἢ κολα-
 κεύειν, ἢ τὸ σωματικόν κατατιγᾶν, καὶ ἀρίσκει-
 αῖ, καὶ πόρ πορεύεσθαι, ἢ ἴσαυτα ἐπιπλάζεσθαι
 τῇ ψυχῇ, ἢ τὸ ἀφύως κατασκευάσθαι ἀναγκά-
 ζῃ· ὃ, μά ὅς θεός, ἀλλὰ ὅστωρ μὲν πάλαι ἀπὸ κη-
 λαχθαι ἐδυνάσασθαι μόνον δὲ εἰ ἀρᾷ ὡς βραδύτε-
 ρον, καὶ δύνασθαι κατασκευάσθαι κατὰ γινώ-
 σκειν. καὶ ἔτι ὃ ἀσκητέον μὴ παρρηθιμουμί-
 να, μηδὲ ἐμφιληδυνῶν τῇ νοθείᾳ. ὁ μὲν τις ὅστις,
 ὅταν τι διεξιὼν περὶ τίνα πράξῃ, πρόχειρον καὶ
 λογίζαται, αὐτοῦ τὴν χάριν. ὃ ὃ πρὶν ἔτι μὲν ὃ πρὸ
 χερσὶν, ἄλλως μὲν ὅτι πρὶν ἐαυτοῦ, ὡς πόρ χρεώσθαι
 διανοεῖται, καὶ οἶδεν ὃ πεποίηκέν. ὁ δὲ τις
 τρόπον τινὰ ὅτι οἶδεν ὃ πεποίηκέν· ἀλλὰ ὅμοι-
 ὅς ὅστις ἀμπέλῃ βότρω γνέγονται, καὶ μηδὲρ
 ἄλλο πρὸς ἐπιζῆσθαι, μετὰ τὸ ἀπαξ τὸν ἐ-
 δίον παρπὸν γνέγονται. ἵππον δὲ αὐτῶν, κύων

ἰχθυόσας, μέλισσα μέλι ποιήσασα. αὐθροπὸς δὲ
 οὐ ποιήσας ὅκ' ἐπιβοᾷται· ἀλλὰ μεταβαίνει ἐφ'
 ἕτερον ὡς ἀμπελὸς ὡτὶ τὸ πάλιν γινῆται ὥρα τ'
 βότρυον γνέγκειν. γιν' ὅτοις δὲν δίδειν, τοῖς τρώ-
 που ἵνα ἀπὸ φθορᾶς αὐτὸ ποιῶσι· ναὶ. ἀλλ'
 αὐτὸ τὸτο, δ' εἰ φθαρθὲν. ἴδιον γὰρ φησι
 τῷ κρινωνικῷ, τὸ αἰδιανέει ὅτι κρινωνικῶς γνέ-
 ργει. καὶ νῦν δὲ βούλεσθαι, καὶ τὸ κρινωνὸν αἰδι-
 ανέει. ἀλλ' ἔτι μὲν ἐστὶ ὁ λέγων· τὸ δὲ νῦν λεγόμενον
 παρεκοιμήθη. εἰς τὸ ἐστὶ ἐκείνων, ὡς πρότε-
 ρον ἔπεμνῃ διώ. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι, λογικῇ τινι πι-
 θανότητι πείθονται. εἰ δὲ θελήσῃς σωεῖναι
 τί ποτέ ἐστι τὸ λεγόμενον, μὴ φοβῶ, μὴ πρὸ τῶ-
 νο πρᾶξις τίς ὄργον κρινωνικόν. οὐκ ἂν ἀβυσσῶ-
 ν, ὅσον, ὅσον ὡς φίλε (δὲ καὶ τὸ ἀρσενος τὸ ἀθη-
 ναίων καὶ τῶν πεδίων. ἥτοι δὲ δίδει οὐχέτις, ἢ ὅπως
 ἀπλῶς καὶ ἐλδύθεις. Ὅποιόν ἐστι τὸ λεγόμενον,
 ὅτι σωεταξὺν ὁ ἀσκληπιδὸς τὸτ' ἰππασίαν·
 ἢ ψυχρολουσίαν, ἢ ἀνυποδυσίαν. τοῦτόν ἐστι καὶ
 τὸ σωεταξὺν τὸτ' ἢ τῶν ὁλῶν φύσις, νόσον, ἢ
 πῆρωσιν, ἢ ἀρβολῶν, ἢ ἀλλό τι τῶν τοιούτων. καὶ
 γὰρ ἐκεῖ τὸ σωεταξὺν τοῦτόν τισημαίνει. ἔτα-
 ξε τοῦ πῶς τοῦ, ὡς κατάλληλον εἰς ὑγίειαν.
 καὶ γινώσκῃ τὸ συμβαῖνον ἐκάσῳ τέτακται
 πῶς πῶς αὐτὸ κατάλληλον εἰς τὴν ἐμαρμύ-
 νην. ὅπως γὰρ καὶ συμβαίνει αὐτὰ ἡμῖν λέγο-
 μενα

μέλ. ὡς καὶ τοῦ τετραγώνου λίθος ἐν τοῖς τέξε-
 σι, ἢ ταῖς πυραμίσι συμβαίνειν οἱ τεχνῖται λέ-
 γουσι, σιωπευόμενους ἀλλήλοις τῇ ποιεῖσθαι θέ-
 σει. ὁλως γὰρ ἁρμονία ἐστὶ μία. καὶ ὡς πόρ' ἐκ πάν-
 των τῶν σωμάτων ὁ κόσμος τοιοῦτον σῶμα συμ-
 πληρῶται, ὅτως ἐκ πάντων τῶν αἰτιῶν ἡ ἱμαρ-
 μωνή τοιαύτῃ αἰτίᾳ συμπληρῶται. νοῦσι δὲ ὁ λῶ-
 γος, καὶ οἱ τέλειοι ἰδιώται. φασὶ γὰρ τοῦτο εἰφέρειν
 αὐτῷ. οὐκ οὖν τὸ τοῦτο εἰφέρειν. καὶ τοῦτο τοῦ-
 τῷ σιωπεύειν. δεχόμεθα οὖν αὐτὰ, ὡς ἐκεῖνα
 ὁ ἀσκληπιὸς σιωπεύει. πολλὰ γοῦν καὶ ἐν ἐκεί-
 νοις ὅσι τραχέα. ἀλλὰ ὁσπάζομεθα τῇ ἐλπίδι τῆς
 ὑγείας. τοιοῦτον ἡ σοὶ δοκέτω, αὐνοῖς καὶ σιωπῇ
 λεία τῇ τῇ κοινῇ φύσει δοκούντων, οἷον ἡ σὴ ὑ-
 γίεια. καὶ ὅτως ἀσπάζομαι πᾶν τὸ γινόμενον, ἵνα ἂν
 νῆσορ δοκῇ, εἴα τὸ ἐκεῖ ἄγειν, ὡς τὴν τὸν κόσ-
 μον ὑγίαν, καὶ τὴν τὸν διὸς δυοδίας καὶ δυπρα-
 γίαν. ὃ γὰρ αὐτὸ τὸ πᾶν εἰφέρειν, εἰ μὴ τῷ ὅλῳ σιωπῇ
 φέρειν. ὃ δὲ γὰρ ἡ τυχερὰ φύσις φέρει, ὃ μὴ τοῦ
 διοικημένου ὑπὸ αὐτῇ κατ' ἀλλήλορ ὅσι. ὅτι καὶ κα-
 τὰ δύο λόγους εἰργεῖν χρὴ τὸ συμβαίνειν σοι.
 καὶ ὅτι ἡ μὲν, ὅτι σοὶ ἐγίνοιτο, καὶ σοὶ σιωπεύειν
 τοῦ, καὶ πῶς σὲ πῶς εἶχεν αὐωδὴν ἐκ τῆς πρεσβυ-
 τᾶτος αἰτίῳ συγκλωθόμενον. καὶ ὅτι τὸν, ὅτι
 τῷ τὸ ὅλον διοικῶντι τοῦ δυοδίας καὶ τῆς σιωπῆς
 αἰτίας, καὶ νῆσ' εἴα τοῦ συμμοῦντος αὐτῇ αἰτίῳ ὅσι. πῶς

ττα γὰρ τὸ ὁλόκληρον, ἐὰν καὶ οὐκ ἔμῃ διακόψῃς τὴν
 σιωπείας καὶ σιωχείας ὥσπερ τῶν μορίων, ἔ-
 τω δὲ καὶ τῶν αἰτίων. Διακόψεις δὲ ὅσων ὑπὸ σοί,
 ὅταν διυκρεσῇς, καὶ τρόπον τινα ἀναεῖς· μὴ
 σιγχάινειν, μὴ δὲ ἀπαυδᾷν, μὴ δὲ ἀκρδυναστέειν,
 εἰ μὴ κατὰ πυκνοῦταί σοι τὸ ἀκρδουμάτων ὀρ-
 θῶν ἕκαστα πράσσειν, ἀλλὰ ἐκκρδωθῆναι, πάλιν
 ἐπανιέναι, καὶ ἀσμυλίζειν εἰς τὰ πλείω ἀνθρώπων
 κώτορα, καὶ φιλεῖν ἑαυτὸν, ἐφ' ὃ ἐπανέρχῃ. καὶ μὴ
 ὡς πρὸς παιδιαγωγὸν τινὶ φιλοσοφίαν ἐπανιέ-
 ναι. ἀλλ' ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ πρὸς τὸ ἀπογγάειον
 καὶ τὸ ὥρον ὡς ἄλλος πρὸς κατὰ πλάσμα, ὡς πρὸς
 καταιόνησιν. ὅτως γὰρ ἔδῃ ὑπὸ δίδει τὸ πειθαρχεῖν
 τῷ λόγῳ, ἀλλὰ προαναπαύσῃ αὐτῷ. μέμνη-
 σο ὅτι φιλοσοφία μὴ θέλει ἀλλὰ φύσις σε θέλει.
 σὺ ὅ ἄλλο ἠθέλουν οὐκ ἔστι φύσις. τί γὰρ τῶν προ-
 σωπείων; ἢ γὰρ ἠδονὴν ἔχει εἰς ἑαυτὸν σφάλλει; ἀλλὰ
 δέσσει, εἰ προσωπείων μεγαλοψυχία, ἐλευθε-
 ρία, ἀπλότης, ἀγνωμοσύνη, ὁσιότης. αὐτὸ γὰρ φρο-
 νήσεως τί προσωπείων; ὅταν τοῦ ἀπαιεῖν καὶ ὀ-
 ρεῖν ἐν πᾶσι τῷ πρῶτον λαθνηκῇ καὶ ὥσπερ μονικῶς
 διωάμειος ἐνθυμηθῇ. τὰ μὲν πράγματα ἐν τῷ αὐ-
 τῷ τρόπῳ ἐν ἀγαλῶν ἔδῃ, ὡς φιλοσόφοις ἐκ
 ὀλίγοις ὅ ὅτις ἵσχυοι ἐδόξε ἢ παντῶν πασι ἀνα-
 τάλῃ πᾶσι ἐν, πλὴν αὐτοῖς γε τοῖς Στωϊκοῖς διωπα-
 τάλῃ πᾶσι διοκῇ, καὶ πᾶσι ἢ ἡμετέροις συγκατάθε-
 σις,

σις, μετὰ πῶτῃ, ποῦ γὰρ ὁ ἀμετὰ πῶτῳ. μέλει δὲ
 τοίνυν ἐπ' αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα, ὡς ὀλιγόχρονα,
 καὶ ὀυτελῆ, καὶ δυνάμει φημι λιγυροῦς, καὶ
 πόρνης, καὶ ληστῆς εἶναι. μετὰ τοῦτο ἐπιθίψω δὲ τὰ τῶν συμ-
 βιόντων ἡθῶν, ὥς μάλιστα ὅτι καὶ τοῖς χαλεπότερον ἀνα-
 σχέει, ἵνα μὴ λέγω ὅτι καὶ ἐαυτὸν ἴσχυις ὑπο-
 μένει. Εἰς πρώτην ἐν ζώῳ, καὶ ἐν πῶτι καὶ ἐν αὐτῇ ῥῇ
 σι τῆς περὶ σίας, καὶ τῶ χρόνῳ, καὶ τῶ λινῶσεω, καὶ τῶ
 λινῶσιν, τί ποτ' ὅτι ἐκ λινῶσιν, καὶ ὅτι ὅλως
 παρὰ δ' αὖθις δυνάμει, ὅτι ὑπὸ τοῦτον ἀντίον
 γὰρ δὲ πρὸς ἀμυνθῆναι ἐαυτὸν ποδὲς μένει τῆς φύσι-
 κῶς λινῶσιν, καὶ μὴ ἀχάλλειν τῇ δ' αὖθις, ἀλλὰ τῶ
 τοῖς μόνοις προσαναπαύει. ὅτι μὴ ὅτι οὐδὲν
 συμβῆσθαι μοι, ὅτι καὶ τῶ τῶ ὅλως φύσιν
 εἶναι. ἐπὶ δὲ, ὅτι ἐξ εἰς μοι μὴ δὲν πρὸς αὖθις
 ὅτι ἐμὸν θεὸν καὶ διαίμονα. ὅτι δὲ ὅτι ὁ ἀναγκά-
 στωρ τοῦτον πρὸς βῆναι. πρὸς τί ποτε ἀρὰ νῦν καὶ
 μαί τῇ ἐμῶν τῇ ψυχῇ; πρὸς ἐκαστὸν τοῦτον ἐπανέρω
 τῶν ἐαυτὸν, καὶ ὅτι τῶν, τί μοι ὅτι νῦν ἐν τοῦ
 τῶ ὅτι μοι, ὅτι δὲ ἡ γέμονιόν καλῶσι; καὶ τί-
 νῳ ἀρὰ νῦν ἐχω ψυχῇ, μή τι παιδί; μή τι μέρα
 κίς, μή τι γυναικαί, μή τι τυραννίδος; μή τι κτλ
 νους; μή τι θείων; ὑποῖα τίνα ὅτι τὰ τοῖς πολ-
 λοις δοκοῦντα ἀγαθὰ, καὶ ἐν τεῦθ' ἀλβόις.
 εἰ γὰρ τις ὑπὸ νόστον ὑπολαμβάνει τίνα ὡς ἀ-
 ληθῶς ἀγαθὰ, οἷον φρόνησιν, σωφροσύνην,

δικαιοσύνην, ἀνδρίαν, ὅκ αὐτὰ ταῦτα προεπινοή-
σας, ἐπ' αὐτοῦσαι διωθήσῃσι. ὑπὸ τῷ ἀγαθῷ
γὰρ ἐφαρμόσει. τὰ δ' ἐγὼ τοῖς πολλοῖς φαινόμενα
ἀγαθὰ προεπινοήσας τίς ὀζακονύσεται, καὶ ῥα-
δίως διέξεται, ὡς οὐκείως ὑπὸ λεγόμενῃ τὸ ὑπὸ τοῦ
λωμικοῦ εἰρημνόν. ὅτως καὶ οἱ πολλοὶ φαντάζον-
ται τὴν διαφοράν. ὃ γὰρ αὐτῶν μὲν ὃ προσέκο-
πισιν καὶ ἀπ' ἐξουσίας. τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ πλάτου καὶ τῶν
πρὸς τρυφλῶν ἢ δόξαν δυσκλήρημάτων πρὸς διέχο-
μεθα, ὡς ἱκνουμνῶς καὶ ἀσείως εἰρημνόν. πρό-
βι οὐρ καὶ ἐρώτα, εἰ τιμντέον καὶ ἀγαθὰ ὑπολη-
πτόντα ἱδιαῦτα, ὡς προεπινοηθέντων οὐκείως
αὐτῶν φέροιτο, τὸ τὸν λεκλήμνόν αὐτὰ ὑπὸ τοῦ ῥα
πορείας, ὅκ ἐχειν ὅποι χέση.

Ἐξ ἀπώδης καὶ ὑλικῆς σωῆς κῆρα. ὃ δ' ἐτόρον
δὲ τῶτων εἰς τὸ μὴ ὄρ φθαρῆσεται. ὡς αἱ εἰς ὃ δὲ ἐκ
τοῦ μὴ ὄντος ὑπὲς. οὐκοῦν κατὰ ταχθῆσεται πᾶν
μέρῳ ἑμὸν, καὶ μεταβολὴν εἰς μέρῳ πὶ τοῦ κόσ-
μου. καὶ πάλιν ἐκτὶν εἰς ἐτόρον μέρῳ τοῦ κόσμου
μεταβαλεῖ. καὶ ἡδὴ εἰς ἀπειρον καὶ ἱδιαῦτῳ δὲ
μεταβολῇ καὶ γὰρ ὑπὲς. καὶ οἱ ἐμὲ γρηνήσαν-
τες, καὶ ἐπανιόντι εἰς ἄλλο ἀπειρον. ὃ δὲ γὰρ καὶ
λύει ὅτως φάναι, καὶ ἂν καὶ πᾶσι πᾶσι πεπορασμέ-
νας ὁ κόσμος διοικῆται.

Ο λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη διωκόμεναι εἰς ἑαυ-
ταῖς ἀρκόμεναι, καὶ τοῖς κατ' ἑαυτὰς ὄργοις.
ὁρμῶνται μὲν οὐρ ἀπὸ τοῦ οὐκείας ἀρχῆς. ὁ δὲ δύσσει

ἢ εἰς τὸ προκείμενόν τέλος. καθὼς καὶ ὁ ῥηθὴς αἰεὶ
 αὐταὶ πρᾶξεις ὀνομάζονται, τῇ ὁρθότητι φιλοδιδῶ-
 σιμαίνεσθαι. ὁ δὲ τὸ τῶν ῥηθέντων ἀνθρώπων, ἀν-
 θρώπων καθὼς ἀνθρώπος ὅστις, ἐκ ὑπὸ βάλλει. ἐκ ἑσιν
 ἀπαιτήματα ἀνθρώπων, οὐδὲ ἐπαγγέλλεται αὐ-
 τὰ ἢ τῷ ἀνθρώπῳ φύσις. ὁ δὲ τελειότητες εἰσι
 φιλοδιδῶν ἀνθρώπων φύσεως. ὁ δὲ τὸ τέλος
 γὰρ αὐτοῖς ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ κείμενόν. ὁ δὲ τὸ συμ-
 πληρῶν τῶν τέλους τὸ ἀγαθόν. ἐπὶ ἐπὶ τῶν
 ἡμῶν βάλλει ἀνθρώπων, ἐκ αὐτῶν τὸ ὑπερφρο-
 νεῖν αὐτῶν, καὶ κατεξανίστασθαι, ὑπὸ βάλλει ἡμῶν. ὁ-
 δὲ ἐπαινετὸς ἡμῶν ὁ προσδιδῶν τῶν αὐτῶν πα-
 ρεχόμενον. οὐδὲ αὐτὸ ἐλαττωμένους αὐτοῖς γὰρ πνε-
 τῶν ἀγαθὸς ἡμῶν, εἰ πορταῦτα ἀγαθὰ ἡμῶν. νῦν
 δὲ ὁσωπορ πλείω τις ἀφαιρῶν αὐτοῖς τούτων,
 ἢ ὁσωπορ ἐτόρῶν, ἢ καὶ ἀφαιρῶν ἅτι τῶν
 ἀνέχεται, ὁ δὲ μᾶλλον ἀγαθὸς ὅστις. οἷα αὐτὸ πολ-
 λάκις φαντασθῆς, ὁ αὐτῶν σοι εἶσαι ἢ διάνοια.
 βάπτεται γὰρ ὑπὸ τῶν φαντασιῶν ἢ ψυχῇ. βά-
 πτε οὖν αὐτῶν, τῇ συνεχείᾳ τῶν ὁσωπορ φαντα-
 σιῶν. οἷον, ὅτι ὅπως ζῶν ὅστις, ἐκεῖ καὶ οὐ ζῶν. γὰρ αὐ-
 λῇ δὲ ζῶν ὅστις, ἐσιν ἀρὰ καὶ οὐ ζῶν γὰρ αὐλῇ. καὶ
 πάλιν, ὅτι οὐ πορ γὰρ ἐκ γὰρ ἐκαστον κατεσκόψασαι.
 πρὸς ὁ δὲ κατεσκόψασαι, πρὸς ὁ δὲ φέρεται. πρὸς
 ὁ φέρεται δὲ, γὰρ τῶν τὸ τέλος αὐτοῦ. ὅπως δὲ
 τὸ τέλος, ἐκεῖ καὶ τὸ συμφέρον, ἢ τὰ ἀγαθὸν ἐ-

χάσατο τὸ ἀγαθὸν τοῦ λογικῷ ζῶαν, κῶινωνία.
 ὅτι γὰρ πρὸς κῶινωνίαν γέγονα μὲν, πάλαι διέδ-
 κται. ἢ οὐκ ἔγωγε, ὅτι τὰ χεῖρω τῶν κρείττο-
 νων ᾔνεκον. τὰ δὲ κρείττω ἀλλήλων, κρείττω ἢ τῶ
 μὲν ἀψύχων, τὰ ἐμψυχῶν δὲ ἐμψύχων, τὰ
 λογικῶν. τὸ τὰ ἀδύατα διαώκειν, μανικόν. ἀδύ-
 νατον δὲ τὸ αὖτε φαῦλος μὴ τοιαῦτα τινα ποιῆν.
 οὐδὲν ὁδὸν συμβαίνει, ὅ ουχὶ ἐκείνο πέφυκεν
 φέρειν αὐτῷ. ἄλλω τὰ αὐτὰ συμβαίνει. καὶ ἡτοι-
 ἀγνωσθὲν οὐ συμβέβηκεν, ἢ ὑπὸ δεικνύμεν. με-
 γαλοφροσύνῳ δὲ συμβαίνει, καὶ ἀπάκωτ. μάλιστα δὲ
 νόμ. οὐκ ἄγνοια καὶ ἀρεσκείαν ἰχυροτόρας εἶν
 φρονήσεως, τὰ πράγματα αὐτὰ ὅτι ὅπως ἔσονται
 ψυχῆς ἀπῆται. ὅδε ἔχει εἶσοδον πρὸς ψυχῶν. ὅ-
 δε τρέφει, ὅδε κινῆσαι ψυχῶν δυνάται. τρέφει
 δὲ καὶ λινεῖ αὐτὴν ἐαυτῷ μόνῃ. καὶ οὐκ αὐτὴν κερμα-
 τισμὸν καὶ ταξιδίον ἐαυτῷ, τοιαῦτα ἐαυτῇ ποιῆ-
 τὰ προσυφεσῶτα, καθ' ἑτόρον μὲν λόγον ἡμῶν
 ὅσον οἰκιστότητα ἀνθρώπων, καθ' ὅσον δὲ ποιη-
 τέον αὐτῶν καὶ ἀντικτεον. καθ' ὅσον δὲ γνῶσανταί
 ἄνθρωποι εἰς τὰ οἰκῆα ὄργανα, ὅν ἔτι τῶν ἀδελφῶν μου
 γίνεται ὁ ἀνθρώπων. οὐχ ἥσασον ἢ ἡλιθ, ἢ ἀν-
 μῶν, ἢ θειῶν. ὑπὸ τούτων δὲ γνῶσκει μὲν ἡ
 ἐμποδισθῆναι αὐτῶν. οὐ μὲν δὲ καὶ δυνάσεως, ὅ γίνε-
 ται ἐμπόδια δυνάτεων ὑπεξαίρεσις, καὶ τῇ πόλει
 πλὴν, πόλις τρέπει γὰρ καὶ μεδίσησι πᾶν τὸ ἐν-
 εχέας

νδργείας κώλυμα ἢ διάνοια εἰς τὸ προσηγυμῶν. καὶ
 πρὸ ὀργῆς γίνεται τὸ τῷ ὀργῆς τούτου ἐφεκτικόν·
 καὶ πρὸ ὀδῆς, τὸ ἐλὶ ὀδῆς ταύτης ἐνστατικόν. τῶν γὰρ
 τῶν κόσμων τὸ κράτιστον τίμα. ἐσὶ δὲ ὅσων, τὸ πᾶσι
 χρώμεθ, καὶ πάντα διέπορ. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν γὰρ
 σοί τὸ κράτιστον τίμα. ἐσὶ δὲ ὅσων, τὸ ἐκείνων ἐμο-
 γημεῖς. καὶ γὰρ ὑπὶ σὺ τὸ πῶς ἄλλοις χρώμεθ, τὸ τὸ
 ὅτι. καὶ ὁ σὸς βίβ, ὑπὸ τούτοις διοικεῖται.

ὁ τῇ πόλει ἔκ ἐς βλαβερόν, ὅδε ἔρμ πολίτῳ
βλάπτει. ὑπὸ πάσης ᾗ τὸ βεβλάφθαι φαντα-
σίας, ὅς ἔρμ ἐπαγεῖ ἔρμ κανόνα. εἰ ἡ πόλις ὑπὸ τῆς
τῷ μὴ βλάπτεται, ὅδε ἐγὼ βέβλαμμαι. εἰ δὲ ἡ
πόλις βλάπτεται, ἔκ ὀργισέον τῷ βλάπτοντι
τῷ πόλιν. τί ᾗ πῶς ὀργισέον τῷ βλάπτοντι
τάχῃ ᾗ πῶς ὀργισέον καὶ ὑπεξαγωγῆς τῷ ὄν-
των τε καὶ γινομένων. ἢ τε γὰρ ὅσα ὄντων ποτα-
μός γὰρ διηγεκὶ ῥύσῃ. καὶ αἱ γνέργειαι γὰρ συνεχίσει
μεταβολαῖς. καὶ τὰ αἵματι γὰρ μυρίαίς τροπαῖς,
καὶ χιλιῶν ὅδε γὰρ ἑσῶς, καὶ ᾗ πῶς ἑσῶς. ᾗ δὲ ἄ-
πειρον τὸ τε πῶς ἑσῶς καὶ μέλλοντῃ ἄχα-
νός, ᾗ πάντα γὰρ φανίζεται. πῶς ἔρμ οὐ μωρός, ὅ
γὰρ τῶν φυσώμεντῃ, ἢ ἀπώμεντῃ, ἢ χετλια-
ζων, ὡς γὰρ ἔρμ χρόνῳ καὶ ὑπὸ μικρὸν γὰρ χλῆσαντι.
μὲν γὰρ ὅτι συμπασης ὅσας, ἢς ὀλίγιστῃ μετέ-
χῃς, καὶ τὸ σύμπαντος αἰῶνος, ὅ βραχὺ καὶ ἀκαρε-
αῖον σοὶ διάστημα ἀφώρεισαι, καὶ ᾗ εἰμαρμένης,

ἥς πόσον εἰ μὲν θ'. ἀλλ' ἁμαρτανεί τίς εἰς ἐμέ,
 ὅψεται. ἰδίαν ἔχει διασθεσίμ, ἰδίαν γνέρυειαν, ἐ-
 γὼ νῦν ἔχω ὁ με θέλει νῦν ἔχειν ἢ κοινὴ φύσις. κὴ
 πράσσω ὁ με νῦν πράσσειν θέλει ἢ ἐμὴ φύσις.
 τὸ ἡγεμονικὸν κὴ κυριότατον τῆ ψυχῆς σου μέρος,
 ἄτρεπτον ἔσω, ὑπὸ τῆ γν' τῆ σαρκί λείας ἢ τρα-
 χείας κινήσεως, καὶ μὴ συγκεινένω, ἀλλὰ πόδα
 γραφέτω αὐτὸ, καὶ πόδεσσιζέτω τὰς πείσεις ἐ-
 κείνας γν' τοῖς μορίοις, ὅταν διεσπασθῶνται κα-
 τὰ τὴν ἐτόραν συμπάθειαν εἰς τὴν διάνοιαν, ὡς
 γν' σώματι ἡνωμένω, τότε πρὸς μὲν τὴν αἰσθη-
 σιν, φυσικὴν οὐραν, ὃ πειρατέον ἀνελβαίνειν. τῇ
 ἢ ὑπόληψιν, τῇ ὡς πόδεσσιζαδοῦ ἢ κακῶ μὴ προσ-
 ἔβητω τὸ ἡγεμονικὸν δὲ αὐτοῦ συζῶν θεοῖς. συζῶ
 ἢ θεοῖς ὁ συνεχὲς δεικνύς αὐτοῖς τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
 χὴν ἀρεσκονομήν μὲν τοῖς ἀρεσκομογίοις· ποιῶ-
 σαν ἢ ὅσα βύλεται ὁ δαίμων, ὃν ἐκᾶσω προσέ-
 τλιν καὶ ἡγεμόνα ὁ ζόυς ἐδωκεν, ἀπόπασμα ἐ-
 αὐτῷ, ὅτ' ὁ δ' ἐξερ, ὁ ἐκᾶσσοῦς καὶ λόγος. τῇ
 γράσσωνι μὴ ὁργίση; μὴ τῷ ὁζοσώμῳ ὁργίση; τί
 σοι ποιήσῃ, τοιῶτον νόμα ἔχει, τοιαύτας μάλας
 ἔχει, ἀνάγκη τοιαύτῳ ἀρφορὰν ἀπὸ τοιούτου
 γίνεσθαι. ἀλλ' ὁ ἀνδρωπὸς λόγον ἔχει φησὶ, καὶ
 δυνάται σωνοεῖν ἐφισάνων τί πλημμελεῖ, δι-
 σαι γήμοιτο. τοιγαρῶν καὶ σὺ λόγον ἔχεις, λίνη-
 σον λογικῇ δεισθεσίμ, λογικῇ διασθεσίμ· δεισθόν,

ὑπό-

ὑπόμνησιν εἰ. γὰρ ἐπαίψ, θόρα πδύσεις, κὴ ὁ χρεῖας
 ὁρχῆς. οὐτε τραγωδός, οὐτε πόρνη. ὡς δὲ ἐλθὼν
 ζῶν θανόν, ὅτως γνῶνθα ζῶν ἔξισιν. Εἰάν δὲ μὴ
 ὡν τρέπωσι, τότε καὶ τὸ ζῶν ἔξιθι, ὅτως μὲν τοι,
 ὡς μὴ δὲ γὰρ κακὸν πάχων. κὴ καπνός ἐσι, ἀπέρχο
 μαι, τί αὐτὸ πρᾶγμα διοκῆς. μέχρι δὲ με τοι ὅτον
 ὁδὸν ὁζάγει, μὲν ὡς ἐλδύθεις, καὶ ὁδὸς με ἴω
 λύσει ποιῆν ἃ θέλω. θέλω δὲ καὶ φύσιν τοῦ λογί
 κῆ καὶ κοινωνικῆ ζωῆς.

Ο τοῦ ὁλου νῆς, κοινωνικός, πεποίηκε γὰρ τὰ
 χεῖρω τῶν ἐρετῶν ὧν ἐκέν. καὶ τὰ ἐρετῶν ἀλλή
 τοις συνημέμοσε. ὁρᾷς πῶς ὑπὲρ ταξί, στανέτα
 ξι, καὶ ὁ κατ' ἀξίαν ἀπὸ γνέμεν ἐκείσοις. καὶ τὰ
 ἐρετῶν δύνονταίς ὁμόνοιαν ἀλλήλων συνηγάγε.
 πῶς προσγένηται μέχρι κῦν θεοῖς, γονδύσιν, ἀ
 θελοῖς, γυναικί, τέκνοις, διδασκάλοις, τροφύ
 σι, φίλοις, οἰκείοις, οἰκέταις, εἰ πῶς πάντας σοι
 μέχρι νῦν ἐσι ὁ μὲν τε πάντα ῥέξαι ἐξαίσιον, μὲν τε
 εἰπεῖν; ἀναμιμνήσκου, καὶ δὲ οἶον διελθύνθας,
 καὶ οἷα ἤρεκτας ὑπομένειν. καὶ ὅτι πλήρης ἡδονῆς
 σοι ἰστέλα τοῦ βίου, καὶ τελεία ἡ λειτουργία. καὶ
 πῶς ὡπῆαι καλὰ, καὶ πόσων μὲν ἡδονῶν κὴ πό
 νων ὑπερεῖδον; πῶς δὲ γνῶνθα πρῶτον, εἰς ὅ
 σος δὲ ἀγνώμονας ὁ γνῶμων ἐγρήσ; διὰ τί συγ
 χέουσιν ἀτεχνοὶ καὶ ἀμαθεῖς ψυχὰς γνῶνθον καὶ
 ἐπιστήμονα; τίς οὖν ψυχὴ γνῶνθον κὴ ὡς ἡμῶν;

ἢ εἰδὼς ἀρχὴν καὶ τέλος· καὶ τὸν διὰ τοῦ οὐρανοῦ
 διήκοντα λόγον, καὶ δεῖα παντὸς τοῦ αἰῶνος κα-
 τὰ πόδας τε καὶ γυμνάς οἰκονομῶντα τὸ παῦν,
 ὅσον οὐδέπω παροῦς, ἢ σκέλετο, καὶ ἦτοι ὄνο-
 μα, ἢ οὐδέ ὄνομα. τὸ δ' ὄνομα, ψόφοι καὶ ἀπὸ
 χημα. τὰ δὲ ἐν τῷ βίῳ πολυτίμητα, κενὰ, καὶ
 λαμπρὰ, καὶ μικρὰ, καὶ κυνίδια διαδιακνούμενα,
 καὶ παιδία φιλονεικά, γελῶντα, εἴτα θυβὺς ἑλαί-
 οντα. πίσις δὲ καὶ αἰδώς, καὶ δίκη, καὶ ἀλήθεια,
 πρὸς Ὀλυμπον, ἀρχέθονος θυροδείης. τί οὐρ ἐν
 τῷ γὰρ κατέχοι, εἴγε τὰ μὲν αἰδοῦντα, εὐμε-
 τὰ βλάπτα, καὶ οὐχ ἐσώτα. τὰ δὲ αἰδοῦντά τ' αἰ-
 μνδρὰ καὶ εὐπράγνυτα. αὐτὸ δὲ τὸ ψυχαι-
 ον, ἀναδυμῆσις ἀφ' αἵματός. τὸ δὲ εὐδοκί-
 μων πρὸς τοῖς, κρῶν. τί οὐρ πόδι μὲν; ἴσως
 εἴτε σβέσι, εἴτε μετὰ σπιν. ἔως δ' ἐκείνης
 ὁ καιρὸς ἐφίσταται, τί ἀρκῆ; τί δ' ἄλλο ἢ θεοὺς
 μὴ σέβειν καὶ θυφνέειν ἀνθρώπους δὲ οὐ ποι-
 εῖν, καὶ ἀνέχεσθαι αὐτῶν καὶ ἀπέχεσθαι. ὅσα δὲ
 ἐκ τῶν ὄρων τοῦ ἑραδίου, καὶ τοῦ πνεύματιον,
 ταῦτα μεμνῆσθαι μήτε σὰ ἅντα, μήτε αὐτὸν σοὶ.
 διώσασαι αἰεὶ εὐροεῖν, εἴγε καὶ ὀδύειν, εἴγε καὶ
 ὀδῶν λαμβάνειν, καὶ πρῶτον δύο ταῦτα
 κοινὰ, τῇ τε τοῦ θεοῦ, καὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ
 παντὸς λογικοῦ ζώου ψυχῇ, τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι
 ἑκαστοῦ. καὶ τὸ ἐν τῇ δικαίᾳ δεῖσθαι καὶ
 πρῶτον

πρῶξι ἔχειν τὸ ἀγαθόν. καὶ γνῶσθαι πλὴν ἄρε-
 ξιν ἀρελήγειν. εἰ μὴτε κακία ὄσι δὲ ἐμὴ, μὴτε
 γνῶσις καὶ κακία ἐμὴ. μὴτε τὸ κοινὸν βλα-
 πηται, τί ὑπὲρ αὐτοῦ φέρωμαι; τίς δὲ βλα-
 βη τοῦ κοινού; μὴ ὁλοκληρῶς τῇ φαντασίᾳ συναρ-
 πάζεσθαι. ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν καὶ δυνάμει καὶ κατ'
 ἀξίαν, καὶ εἰς τὰ μέτρα ἐλαττωθῆναι. μὴ μὲντοι
 βλάβῃ αὐτὸ φαντάζεσθαι. κακὸν γὰρ ἔθ. ἀλλ'
 ὡς ὁ γέρον ἀπελθὼν τὸν τοῦ θεοῦ πρὸς ῥόμβον
 ἀπύκει μνηστὴρ ὅτι ῥόμβος οὕτως οὐ καὶ
 ὡς. ἐπεὶ οὖν γίνῃ καλὸν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. αὐ-
 θρωπεῖ ἐπελῶδον τί ταῦτα ἦν; ναὶ, ἀλλὰ τού-
 τοις πῶς ἀποδιδάσκει. διὰ τὸ τὸ οὐ καὶ σὺ μοῖρας
 γὰρ; ἐγὼ μὲν ποτὶ ὅπου δὴ ποτὶ καταλα-
 φθεῖς δύμοιρος ἀνδρῶν. τὸ δὲ δύμοιρος ἀγα-
 θὸν μοῖραν σεαυτῷ ἀπονείμας. ἀγαθὰ
 ἢ μοῖραι, ἀγαθὰ τροπαὶ ψυχῆς.
 ἀγαθὰ ὁρμαὶ, ἀγαθὰ
 πράξεις.

τοκράτορος τῷ εἰς αὐτὸν

Βιβλίον σ.

ΤΩΝ ὅλων ὁσία, δι' ὑπερφανείας, καὶ δι' ὑπερηφάνειας· ὁ δὲ ταύτῃ διοικῶν λόγος ὁ δὲ μίαν γνῶσιν αὐτῶν αἰτίαν ἔχει τὸ κακοποιεῖν. κακίαν γὰρ ὁκ' ἔχει, ὁ δὲ τι κακῶς ποιεῖ· ὁ δὲ βλάπτει τοῦ π' ὡς ἐκεῖνος. πάντα δὲ κατ' ἐκείνον γίνεται, καὶ πορεύεται, μὴ διαφέρει πώποτε ριγῶν, ἢ θαλάσσης· ὅς περ ποιεῖς. καὶ πώποτε νυσαζῶν, ἢ κακῶς ὑπνοῦντων. καὶ πώποτε κακῶς ἀκούων, ἢ δι' ὀσμῶν· καὶ πώποτε ἀκροβόλων, ἢ πρᾶττων τί ἀλλοῖον. μία γὰρ τῇ βιωτικῇ πράξει καὶ αὐτῇ οὖν, καὶ τῇ ἀκροβόλῃ· ἀρκεῖ οὖν καὶ αὐτῇ ταύτης τῇ πρὸς αὐτὴν δέσσει. ἐσω βλέπει, μηδ' ἄλλος πράγματ' ἢ μήτε ἢ ἰδίᾳ ποιότητος, μήτε ἢ ἀξίας πρὸς αὐτὴν σε. πάντα τὰ ὑποκείμενα τάχιστα μεταβάλλει, καὶ ἢ τοι ἐκθυμιάσεται, εἴ πορ ἢ νωται ἢ ὁσία, ἢ σκεδασθήσεται. ὁ διοικῶν λόγος οἶδ' ἐπὶ ὡς διακρίνεται, καὶ τί ποιεῖ, καὶ αὐτῇ τινος ὕλης. ἀριστὸς τὸ πρὸς τὸ ἀμύνεσθαι, τὸ μὴ ἐξομοιοῦσθαι. ἐν τὸ πρὸς, καὶ προσαναπαύου, τῷ κατὰ πράξεως κοινωνικῆς μεταβαίνειν αὐτῇ πρᾶ-

ξιν κοινωνικῶς σὺν μνήμῃ δεῖ. Τὸ ἡγεμονικόν
 ἐστὶ, τὸ ἑαυτὸ ἐγείρον καὶ τρέπον, καὶ ποιοῦν μὴ
 ἑαυτὸ οἶον αὐτὸ καὶ δέλη· ποιεῖν δὲ ἑαυτὸ φαίνε-
 σθαι πάντῃ συμβαῖνον οἶον αὐτὸ δέλει. καὶ τὴν
 τῶν ὁλῶν φύσιν ἑκάστη ποδᾶίνεται. ὅ γὰρ καὶ ἅλ-
 λων γέφυρα φύσιν, ἢ τοι ἐξωθεν ποδᾶίνουσιν, ἢ ἐμ-
 περιεχομένῳ γῆδον, ἢ ἐξω ἀπὸ κτηνῶν, ἢ τοι
 λυκῶν, καὶ ἀντεμπλοκῇ, καὶ σκεδισμῶς ἢ γῆ-
 σις καὶ τάξις, καὶ πρόνοια. εἰ μὴ οὐν τὰ πρότε-
 ρα, τί καὶ ὑπὸ θυμῷ εἰκαίῃ συγκεῖμαι, καὶ φρε-
 μῷ τοῖς τῶν γῆδων τρέβειν, τί δὲ μοι καὶ μέλει ἅλ-
 λου λυγρῶς, ἢ τοι ὁπώσποτε αἰῶν γίνεσθαι; τί δὲ καὶ
 ταράσσομαι; ἢ ξὺ γὰρ ἐπ' ἐμὲ ὁ σκεδισμῶς, ὅτε
 αὐτὸ ποιεῖ, εἰ δὲ θάτορά ἐστι, σέβω καὶ δὺσαθῶ, καὶ
 θαρρῶ τοῦ διοικῆναι. ὅταν ἀναγκασθῇς ὑπὸ τῶν
 ποδᾶις τῶν ὁλῶν, οἷον εἰ διαταραχθῆναι, ταχέως ἐ-
 πάνιθι εἰς ἑαυτὸν, καὶ μὴ ὑπὲρ τὰ ἀναγκαῖα ὀξεί-
 σαι τοὺς ῥυθμοὺς. ἐστὶ γὰρ ἐγκρατέστερος ὁ Πλάτων
 νίας τοῦ σωεχῶς εἰς αὐτὸν ἐπανερχεσθαι. εἰ μὴ
 τρυφάν τε ἅμα ἔχεις καὶ μητόρα, ἐκείνῳ τ' αὐτὸ ἐθε-
 ράπδου, καὶ ὁμῶς ἢ ἐπ' ἀνόδιός σοι πῶς τὴν μη-
 τῶρα σωεχῆς ἐγίνετο. τὸ πόσοι νῦν ἐσὶν ἡμεῖς,
 καὶ φιλοσοφία· ὡς πολλὰ καὶ ἐπ' ἀνίθι, καὶ προ-
 βλεπόμενον ταύτην, δι' ἡμᾶς καὶ τὰ ἑκά σοι ἀνεκτὰ
 φαίνεται, καὶ σὺ γὰρ αὐτῶς ἀνεκτός. οἶον δ' ἢ τὸ φαν-
 τασίαν λαμβάνειν ὑπὸ τῶν ὁλῶν, καὶ τῶν ποιού-

τωρ ἐδωδίμων· ὅτε νεκρὸς ἔτ' ἰχθύς, ἔτ' ὅτε
 δὲ, νεκρὸς ὄρνιθ' ἢ χοῖρον. καὶ πάλιν ὅτε ὀφα-
 λήρην, χυλαλείον ἐς σαφυλίσ· καὶ ἡ πόδι πόν-
 ρυς, τριχία προβατίου αἵματιώ λογχῆς δι-
 δούμενα καὶ ὑπὸ τῶν ἡγ' ἑξωσσίαν, γν' τὸρί-
 π' αἰτριψις, καὶ μεταλ' ἔνθ' ἀσασμοῦ μυξαρί-
 ἐκκρισις. οἷαν δὲ αὐταὶ εἰσιρ αἰ φαντασίαι κα-
 θικνύμενα αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ δεξιῶ
 σαι δι' αὐτῶν, ὥστε ὁρᾶν ἅτινὰ ποτ' ἐσίμ. ἔτως
 οἷε πρὸ ὅλου τοῦ βίου ποιεῖν καὶ ὅπου λίαν ἀξιο-
 πιστότατα πράγματα φαντάζεται ἀργυμνῶν
 αὐτὰ, καὶ τὴν εὐτέλειαν αὐτῶν καθορᾶν, καὶ τὴν
 ἰσορίαν ὑφ' ἧ σεμνύνεται πόδιαρ ἐμ. δεινὸς γὰρ
 ὁ τυφ' πρὸ αλογισῆς, καὶ ὅτε δοκῆς μάλιστα
 πόδι τὰ ἀποδιδᾶν καταγίνεσθαι, τότε μάλιστα
 καταγοητεύει. ὅρα γοῦν ὁ κράτης, τί πόδι αὐτοῦ
 τοῦ Ξηνοκράτης λέγει· τὰ πλείστα ὧν ἡ πληθὺς
 θαυμάζει, εἰς γήρην καὶ τὰ ἀνάγειται, τὰ ὑπὸ ἑ-
 ξεως ἢ φύσεως σιωεχόμενα· λίθους, ξύλα, σκυᾶς,
 ἀμπέλους, ἐλαίας· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ὀλίγων μετριο-
 τέρων, εἰς τὰ ὑπὸ ψυχῆς· οἶον, ποιμένας, ἀγέλας·
 τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἐπὶ χερσὶν ὄρων, εἰς τὰ ὑπὸ λογι-
 κῆς ψυχῆς, ὅ μὲν τοὶ καθολικῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ τεχ-
 νικῆς, ἢ ἄλλως πως γν' τρεχῆς, ἢ ἡγ' φιλόμ, τὸ πλὴν
 δ' αὐτὸ ἀπόδοιμ λεκτῆσθαι. ὁ δὲ ψυχρὸν λογι-
 κῶν καθολικῶν καὶ πολιτικῶν τιμῶν, οὐδὲν
 ὠδ-

ἐπὶ τῶν ἄλλων ὑδιστρέφεται. πρὸ πάντων δὲ τῶν
 ἐκ τούτου ψυχρῶς λογικῶς καὶ κινητικῶς ἔχουσαν,
 καὶ κινητικῶς διασώζει. καὶ τῷ ὁμογενεῖ εἰς ὅσον
 σωτηρίᾳ. τὰ μὲν ἀπὸ δυνάμει γίνεσθαι, τὰ δὲ ἀπὸ
 δυνάμει γινόμενα. καὶ τοῦ γινόμενου δὲ ἥδη τὴν
 ἀπίσθη. ῥύσεις καὶ ἀλλοιώσεις, ἀνακτοῦ σε
 τὸν ἀπειρομαχοντὸν κόσμον διηλεκτικῶς, ὡς περ
 καὶ τοῦ χρόνου ἀδιάλειπτον· φερόμενον αἰεὶ παρ-
 χεται. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ ποταμῷ, τί αὖ τις τού-
 τῶν παραθιόντων τῶν ἐκλεμύσεων, ἐφ' οὗ σῆμα
 ἐκείνης. ὡς περ εἰ τις τι τῶν παραπετομένων
 στροβίλων φιλεῖ ἀρχοῖτο, τὸ δὲ ἥδη δὲ ὁφθαλμῶν
 ἀπὸ ἐκείνου. τοιοῦτον δὲ καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ ἐκεί-
 νου, οἷον ἢ ἀφ' αἵματός ἀναθυμιάσεις, καὶ ἢ ἐκ
 τοῦ αἵματος ἀναπνέουσιν, ὅποῖον γὰρ ὅτι τὸ ἀ-
 παξελκῦσαι τὸν αἵμα καὶ ἀρδιδύναμι, ὅπως πα-
 ρέχεται ποιεῖται, τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ πᾶν πᾶσαν
 ἀναπνέουσιν δυνάμει, ὡς χθες καὶ πρῶτον
 ἀπὸ τεχνείας ἐκτέθω, ἀρδιδύναμι ἐκείνη, ὅθεν τὸ πρῶ-
 τόν ἐκείνης. ὡς τὰ φυτὰ τίμιον οὐτε τὸ δια-
 πνεῖσθαι, ὅτε τὸ ἀναπνεῖν ὡς τὰ βοσκήματα καὶ
 τὰ θηρία· ὅτε τὸ τυπῶσθαι καὶ φαυτασίαν. ὅτε
 τὸν ὀδύροσιν ἀπὸ δυνάμει ὁρμῶν, ὅτε τὸ συναγελά-
 ζεσθαι, ὅτε τὸ φέρεσθαι· ὡς γὰρ ὁμοίον τῷ ἀρκείνῳ
 τὰ ποδωπλάσματα τῶν βοφῶν τί οὐ τίμιον, τό κρο-
 τῶσθαι, ἀντὶ οὐκ οὐκ οὐδὲ τὸ ἐπὶ γλωσσῶν

λιροτέειδ' αἰ γὰρ πρὸ τῶν πολλῶν δυσφημίαι, κρὶ
 τῷ γλωσσῷ. ἀφῆκας οὖν καὶ τὸ δοξάσιον, τί
 καταλείπεται τίμιον; δοκῶ μὲν τὸ κατὰ τὴν ἰδίαν
 κατασκιδνύω κινεῖσθαι, καὶ ἰσχεῖσθαι. ἐφ' ὃ καὶ αἱ ὑπὸ
 μέλειαι ἄγουσι καὶ αἱ τέχναι. ἢ τε γὰρ τέχνη πᾶ
 ῥα τῶν σοχάζεται. ἵνα τὸ κατασκιδναδὲν ὑδῆτε
 δειῶς ἔχη πρὸς τὸ δρῶν πρὸς ὃ κατεσκιδνά-
 σαι, ὅτε φυτουργὸς ὁ ὑπὸ μέλειαι τῷ ἀμπίλῳ,
 καὶ ὁ πωλοδίαμνος, καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ὑπὸ μέλειαι
 τῶν ζῴων, αἱ δὲ παιδαγωγίαι, αἱ διδασκα-
 λίαι ὑπὸ τὴν αὐτοδουλίαν. ὥστε οὖν τὸ τίμιον. καὶ
 τῶν μὲν αὐτῶν ἔχῃ, ὅσον τῶν ἄλλων πόδι ποιήσῃ
 σεαυτοῦ. ὃ πάσι καὶ ἄλλα πολλὰ ἡμῶν; οὐτ'
 οὖν ἐλδύβερεσθ' ἔσῃ, ὅτε αὐτάρκης, ὅτε ἀπαθής.
 ἀνὼ γὰρ φθονεῖν, ζήλον τυπνεῖν, ὑφορεῖσθαι τῶν
 ἀφελείας ἐκείνων διαμαρτύρους. ὑποβουλεύειν τοῖς
 ἔχουσιν τὸ ἡμῶν ὑπὸ σῶ. ὅπως πεφύρβαι ἀνάγ-
 κη τὸν ἐκείνων κυνὸς ἐνδεῖν. προσέτι δὲ πολλὰ καὶ
 τοῖς θεοῖς μέμφεσθαι. ἢ δὲ τῇ ἰδίᾳ δεινότητι αἰ-
 δῶς καὶ ἡμῶν, σεαυτοῦ τε ἀρετὴν σε ποιήσῃ, καὶ
 τοῖς κοινωτικοῖς δυνάμεσιν. καὶ τοῖς θεοῖς σύμ-
 φωνον, τουτέστιν, ἐπαινοῦντα ὅρα ἐκεῖνοι δεινέ-
 μους καὶ δεινότητάςιν, ἀνὼ, κἄτω, κύκλω φο-
 ραὶ τῶν σοχείων. ἢ δὲ τῇ ἀρετῇ κινήσεις ἐν ὅδε-
 μιᾷ τούτων, ἀλλὰ δεινότορόν τι, καὶ ὁδὸν διυσεπι-
 νοῦτω προῖτα ἁδύαδ' εἰ. οἷον εἰς ὃ ποιῶσιν. ὅδε μὲν
 ὁδὸν

ὡς τ' αὐτ' χρόνος, ὅτι μετ' ἑαυτ' ζῶντας ἀνθρώπους συ-
 φημεῖν ὁ θεὸς οὐκ ἐθέλει. αὐτοὶ ὅμως ὑπὸ τ' μετὰ γρηκετέρων συ-
 φημηνθῶσι, οὓς ὅτε εἶδόν ποτε, ὅτε ὄψον, ποδὶ
 πολλὰ ποιουμένων. τὸ δὲ ἐγγύς ἐστι τῷ λυπηθῆναι
 αὐτοὺς, ὅτι οὐκ ἐπὶ οἱ περὶ γρηκετέροις πόρισε λόγους συφῆ-
 μος ἐποιοῦντο. μὴ εἴτι αὐτοὶ σοὶ δυσκαίᾳ πόνητον
 τὸ ἀνθρώπων ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν, ἀλλ' εἰ πᾶσι
 ἀνθρώπων διώκται ὁ οἰκῆτορ, τὸ σὲ αὐτῷ ἐφικτὸν
 νόμιζε. οὐ γὰρ τοῖς γυμνασίοις ὁ δυνεῖ κατέδρου φέτις,
 καὶ τῇ κεφαλῇ ἐρράγεις, πλεονάζει ποίησεν. ἀλλ' ὅ-
 τε ὡς οὐκ οἰκονομεῖται, ὅτι περὶ σὸν πῶλον, ὅτι ὑφ' ὁ-
 ρώμεθα ὕστερον ὡς ἐπίβουλον, καὶ τοὶ φυλάττομε-
 θα, ὁ μὲν τοὶ ὡς ἐχθρὸν ὁ δὲ μετ' ὑποψίας, ἀλλ' ἐκ-
 κλίσεως θυμῶν. τοῖς τὸν τοὶ γῆνέδω, ὅτι οὐ τοῖς λοι-
 ποῖς μέρεσι τ' βίῃ. πολλὰ περὶ γυμνάζομεθα τῷ οὐδὲν
 περὶ γυμναζομένων. ἐξεσι γὰρ ὡς ἐφ' ὧς ἐκκλίνειν,
 καὶ μηδὲ ὑποπύδην, μηδὲ ἀπέχθειν. εἰ τις μετέλε-
 ξαι ὅτι περὶ αὐτῶν μοι, ὅτι ὅτι ὁρῶς ὑπολαμβάνω,
 ἢ πράσσω, διώκται, χαίρω μετὰ δόξωμαι. ζῆτῶ γὰρ
 τὴν ἀλήθειαν, ὑφ' ἧς ὁ εἰς πᾶσι δὲ ἐβλάβη. ἐλάττω
 τῶν ὅτι ὁ ὡς μὲν ὡς τ' ἑαυτ' ἀπάτης καὶ ἀγνοίας.
 ἐγὼ ὅτι ἐμαυτὸν καθήκον ποιῶ. τὰ ἄλλα μετ' ὁδοῦ
 αὐτῶν, ἢ τοὶ γὰρ ἀψυχα, ἢ ἀλογα, ἢ πεπλανημένα, καὶ
 τῶν ὁδῶν ἀγνοῶντα. τοῖς μὲν ἀλόγοις ζώοις, καὶ καθό-
 λω πράγμασι καὶ ὑποκείμενοις, ὡς λόγον ἔχω, λό-
 γον μὴ ἔχοντι ἡμεῖς μεγαλοφρόνως ὅτι ἐλευθερώμεθα. τοῖς

ἢ ἀνθρώποις, ὥς λόγον ἔχουσι καὶ κρινονικῶς. ἐφ'
 ἅπασιν ἢ θεὸς ὡς καλεῖται, καὶ μὴ διαφέρειν πρὸς τὸ
 πρὸς ὃ χρόνῳ ταῦτα πράξει. ἀρκούσι γὰρ ἃ τρεῖς
 ὄρασι τοιαῦτα. Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν, ἃ ὁ ὄρεω
 νόμος αὐτὸ ἀρδανόντῳ εἰς τ' αὐτὸ κατέστησαν. ἢ
 τοι γὰρ ἐλήφθησαν εἰς αὐτὸ αὐτὸ τὸ νόσμος ἀπερμα-
 πικὸς λόγους. ἢ δὲ σκεδὰ ὁδησαν ὁμοίως εἰς τὰς
 ἀτόμους. Ενθυμήθητι πόσα καὶ τὸ αὐτὸ ἀκέραιον
 χρόνον ἐν ἑκάστῳ ἡμῶν ἅμα γίνεται. σωματικὰ ὁ-
 μῶς καὶ ψυχικὰ, καὶ ὅπως ὁ θαυμαστός ἐπὶ πολὺ πλείω,
 μάλλον ἢ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῷ γένει ἃ σύμ-
 παντι, ὃ δὲ νόσμον ὀνομάζομεν, ἅμα ἐνυφίσταται.
 εἰάν τις σοὶ πρὸ βάλῃ πῶς γράφεται τὸ Ἀντωνίνου
 ὄνομα; μή τι κατεντεινόμενος πρὸ οἱ σὴ ἑκαστον τῶν
 στοιχείων; τί δὲ ἐὰν ὀργίζωνται, μή τι ἀνθρῶπιν; μή τι
 ἐκ δὲ ἀειθμῆς, πρῶτος, πρῶτον ἑκαστον τῶν γραμ-
 μάτων; ὅπως δὲ ἢ ἐνθάδε μέμνησο, ὅτι πᾶν κα-
 θήκον δὲ ἀειθμῶν τινῶν συμπληρεῖται. τότε δὲ
 τηρούμενα, ἃ μὴ θεωρεῖσθαι, μὴ δὲ τοῖς διυχεραί-
 νοσι ἀντιδιυχεραίνοντα, πόραιν δὲ ὁδῶν τὸ πρῶ-
 κείμην. πῶς ὁ μόνος δὲ μὴ ὡς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις
 ὁρμαῖν ὡς τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκεία ἃ συμφέρον
 τα. καὶ τοι ὅπως τινὰ ἐσθ' ὅπως αὐτοῖς τὸ ποι-
 εῖν, ὅταν ἀγανακτῇς ὅτι ἀμαρτάνουσι. φέρονται γὰρ
 πάντως ὡς ὡς οἰκεία καὶ συμφέροντα αὐτοῖς. ἀλλ'
 ἐκ ἐξ ὅπως. ὁρμαῖν δὲ διδασκεῖ, ἃ δὲ ἐκνευ, μὴ ἀγα-
 νάκτῃ.

κατ' ἑαυτὸν ἀνὰ πάλιν αἰδοῦν καὶ ἀντιτο-
 πίας, ἐν ὁρμητικῇ νόστοι καὶ ἐν ὁρμητικῇ
 διεξόδῳ, καὶ τὸ πρὸς τὴν σάκεα λειτουργίας. αἰχρὸν
 ἐστὶν ὅτι βίῳ τὸ σῶμα σοι μὴ ἀπαυδῇ, γὰρ τὸ τῷ
 ψυχῇ πρὸς παυδῇ. Ὁρα μὴ ἀρκακισθῇς, μὴ
 βαρύνῃς. γίνε' ἡ γὰρ τήρησον ἐν σεαυτῇ ἀπλοῦν, ἀγα-
 θόν, ἀκέραιον, σεμνόν, ἀνομιον, τὴν δικαίαν φίλον,
 θεοσεβῆ, θυμολῆ, φιλόστοργον, ἐρρωμένον πρὸς τὰ
 πρέποντα ἔργα ἀγωνίζεαι, ἵνα τοιοῦτος συμμεί-
 νῃς, οἷόν σε ἡδέλφησε ποιῆσαι φιλοσοφία. αἰδοῦ
 θεούς, σώζεαι ἀνθρώπους, βραχὺς ὁ βίος, εἰς καρ-
 πὸς τῆς ὑψηλοῦ ζωῆς διαθήσεως ὅσῃα, καὶ πρῶ-
 ταις κοινωνικαί. πάντα ὡς Ἀντωνίνος μαθητής.
 τὸ ἴππερ τῷ κατὰ λόγον πρασομένῳ δὲ πονορ
 ἐκείνου, καὶ τὸ ὁμαλὲς πανταχοῦ, καὶ τὸ ὁσιον,
 καὶ τὸ θυόδιον τῷ πρὸς ὧν, ἐν τὸ μελίχιον, ἐν
 τὸ ἀκρὸς ὁλοξορ καὶ τὸ πᾶσι τῶν κατὰ λατρίαν τῷ
 πραγμάτων φιλότιμον. καὶ ὡς ἐκείνῳ ὅτι αὐτὸ
 ὅλως παρῆκον, μὴ πρότερον δὲ μάλα καλὸν δῶν,
 καὶ λαφῶς νοήσας, καὶ ὡς ἐφίρῃ ἐκείνῳ τὸν ἀ-
 δίκως αὐτὸν μεμφομένους μὴ ἀντιμεμφομένῳ.
 καὶ ὡς ἐπ' οὐδὲν ἐπαυδῇ, καὶ ὡς διαβο-
 λὰς οὐκ ἐδέχετο. καὶ ὡς ἀκριβὲς ἡ ὁρετα-
 σὶς ἡδὲ καὶ πράξεω καὶ οὐκ ὁνειδιστῆς, ὅτι
 φροδῆς, οὐκ ὑπόπτης, ὁ σοφιστῆς. καὶ ὡς ὀλίγοις
 ἀρκουμένῳ. οἷόν, οἰκίσαι, σρωμνῇ, ἐδῆν, τροφῇ,

ὑπερβοία. καὶ ὡς φιλόπονθ, ἢ μακρόθυμθ, ἢ
 οἶθ, μὲν γὰρ τῷ μέχρι ἐσπέρας δὴ τῇ λιτῇ διαίτῃ,
 μηδὲ τῷ ἀρκούντῃ τὰ ποδὶ πώματῃ πρὸ τῇ σωθῆν
 ὥραν χρόνῳ, καὶ τὸ βέβαλον ἢ ὁμοιον γὰρ ταῖς φιλι-
 ας αὐτῷ· καὶ τὸ ἀνέχεσθαι ἀντιβαινόντων παρρησια-
 σικῶς ταῖς γνώμας αὐτῷ. ἢ χείρην, εἴτις δὲ κνύοι
 κρείττον· ἢ ὡς θεοσεβὴς χωρεῖς δὲ σιδαμονίας, ἢ
 ἔτιως οὐ συμειδῆτω σοι ὡς ἡ τέλει δυνάμει ὡρα
 ὡς ἐκείνῳ. ἀνάνηφι καὶ ἀνακταλῶ σενῶν, καὶ ὄζυνων
 οἷς πάλιν ἢ γνῶσας ὅτι ὄνοιροί σοι ἡνώχλου,
 πάλιν ἐρηγορῶς βλέπει ταῦτα ὡς ἐκείνα ἐβλε-
 πες ἐκ σώματι, εἴμην καὶ ψυχῆς. ἢ μὲν δὲν σαμά-
 τῳ, πάντα ἀδιάφορα. ὅδε γὰρ δυνάμει δὴ φέρεται,
 τῇ δὲ διανοίᾳ ἀδιάφορα, ὅρα μὴ ὅδε αὐτῆς γνέργη-
 ματα. ὅρα δὲ γὰρ αὐτῷ ὅδε γνέργηματα, ταῦτα
 πάντα ἐπὶ αὐτῇ εἰσι. καὶ τούτων μὲν τοῖς ἀποδὲ μό-
 νοι τὸ πρὸν πραγματεύετῃ. τὰ γὰρ μέλλοντα ἢ
 πρὸ χηρότα γνέργηματα αὐτῷ, καὶ αὐτὰ ἡδὴ ἀδι-
 ἀφορα. ὅκα εἰσι ὁ πόνθ τῇ χείρῃ, ὅδε ἢ ποδὶ πρὸ
 φύσιν, μέχρις αὐτοῖς ὁ πόνθ τῷ ποδὶ. ἢ ἡ χείρ
 τὰ τῷ χείρῳ ὅδε ὅδε ἀνθρώπῳ ὡς ἀνθρώπῳ πα-
 ρὰ φύσιν ὅδε ὁ πόνθ, μέχρις αὐτοῖς τὰ τοῦ ἀν-
 θρώπου. εἴ γὰρ πρὸ φύσιν αὐτῷ ὅδε εἰσι, ὅδε ἡ κακὴ ἐκ-
 εἰσι αὐτῷ. ἢ ἡλικίας ἢ δυνάμει ἢ δυνάμει λησῶν, κυῶν
 οἱ, παρὰ τοῖς ἰσχυροῖς; ὅδε ὅδε πῶς οἱ βάναντοι
 τεχνίτῃ ἀρμόζον) μὲν ἀχρίτινός πῶς τὰς ἰδιώτας,
 ὅδε ἢ ἡσυχῶν μὲν ἀντίχον) τῷ λόγῳ τῷ τέχνῃ, καὶ

τὸν ἀρσένωαι ὅχ' ὑπομνήσιν; ὁ δὲ δὲν ὁρᾷ ὁ ἀρχιτε
 κίωρ, κὴ ὁ ἰατρὸς μᾶλλον αἰδέσθον) τ' τ' ἰδίᾳς τέχνης
 λόγον, ἢ ὁ ἄνθρωπος τ' εἰαυτ', ὅς αὐτῷ κοινός ἐστι
 πρὸς αὐτὸ θεὸς, ἢ ἀσία, ἢ οὐράνη, γυνίαι τ' κόσμος,
 πᾶν πέλαγος, σᾶν γῶν τ' κόσμος, ἅθως βωλάειον τ'
 κόσμος. πᾶν τὸ γνέσως τ' χρόνος, σιγμὴ τ' αἰὼν Θ'.
 πάντα μικρὰ. εὐρεπῆς, γνᾶφανιζόμενα, πάντα
 ἐκείθην ὀρχεῖ), ἀπ' ἐκείνῃ τ' κοινῷ ἡγεμονικῷ ὁρμῇ
 πάντα, ἢ κατ' ἐπακολούθησιν. καὶ τὸ χάσμα ἐν τ'
 λείονος, καὶ τὸ δηλητηρίου, καὶ πᾶσα κακουργία,
 ὡς ἀκανθα, ὡς βόρβαρος, ἐκείνων ἐπιγνήματα. τ'
 σεμνῶν κὴ καλῶν. μὴ ἐν αὐτὰ ἀλλότρια τὰ τοῦ σέ-
 βης φαυλίσσ. ἀλλὰ τ' πάντων πηγὴν ἐπιλογίζεσθαι
 τὰ νῦν ἰδῶν, πάντα ἐώρακην, ὅρα τε δὲ αἰδίσιν ἐγὼ
 κίω, κὴ ὅρα εἰς τὸ ἀπείρομ' ἔσαι. πάντα γὰρ ὁμογενῆ
 κὴ ὁμοειδῆ. πολλὰ κίς γινόμενὰ τῶν ὑποσυνδύεσιν
 πάντων τ' γινόμενῃ κόσμῳ, ὅτι κίς πρὸς ἄλληλα.
 τρόπον γὰρ εἶναι πάντα ἀλλήλοισι ἐπιπέπληκ),
 κὴ πάντα ἐπὶ τῷ φίλῳ ἀλλήλοισι ἐστὶ. ὅτι γὰρ ἄλλω ἐξ
 ἧς δὲ ἄλλω, ὅτι τ' τοῦ πικρῷ κόνησιν ὅτι σύμπνοιαν,
 ὅτι τ' γίνωσιν τ' ὁσίαις, οἷς συγκεκλήρωσαι πρᾶγ-
 μασι, τὸ τοῖς σωμασμοζέσιν αὐτ'. ὅτι σωμασμοζέσιν
 ἀνθρώποις, τὸ τοῖς φίλοις, ἀλλ' ἀληθινῶς. ὅργανον,
 ἐργαλείον, σκιδνός, πᾶν, εἰ πρὸς ὁ κατεσκαδύσας
 ποιεῖ, ἐν ἐκείνῳ καὶ τοῖς ἐκείνῳ κατεσκαδύσας ἐκ πο-
 δῶν. ὑπὲρ ἧς ἡ ὑπὸ φύσεως συνεχομένη, γινόμεν

ὅτι, ὅτι πρῶτον μὲν ἡ κατασκευάζουσα δυνάμις. καὶ ὁ
 ὁ μᾶλλον αἰσθεῖσθαι αὐτῶν δὲ καὶ νομίζειν, ἐὰν ἡ
 ἡ βούλημα τούτης ἔχῃ καὶ διεξαγάγῃς ἐχθροὶ πάν
 τα ἡ νοῦ. ἔχει δὲ ὅπως καὶ ὅτι παντὶ ἡ νοῦ
 τὰ ἑαυτοῦ. ὅτι αὐτῶν ἀποβαίρειται ἡ ἡσυχία αὐ
 τοῦ ἀγαθῶν, ἡ κακῶν, ἀνάγκη ἡ τῶν πορίσῃσι
 τῶν τοῦ κακοῦ ἢ τῶν ἀποτενεῖν τῶν τοῦ ἀγαθῶν,
 μέμψαται σε θεοῖς, καὶ ἀνθρώποις δὲ μισῶσι καὶ
 αἰτίους ὄντας, ἢ ἡ ὑποπλομενὴς ἐσεῖς τὸ ἀκρίβ
 εως, ἢ τὸ πῶς πῶς. καὶ ἀδικῶμεν ἢ πολλὰ, ὅτι
 τῶν πῶς τοῦτα διαφορᾷ. ἐὰν ἢ μόνον τὰ ἐφ' ἡμῶν
 ἀγαθὰ ὅτι κακὰ κινῶμεν, ὅτι αἰτία καταλεί
 πει, ὅτι θεῶν ἐγκαλίσκει, ὅτι πῶς ἀνθρώπων εἰ
 ναι σάσι πελεμῶ. Πάντες εἰς ἡ ἀκρίβεια σω
 εργῶμεν. οἱ μὲν εἰσότης καὶ πρῶτον βλαπτικῶς, οἱ
 δὲ αὐτοῦ πιστάως. ὡς περὶ καὶ ὅτι καὶ δὴ ὄντας οἶμαι
 ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας εἶναι λέγει, καὶ σωεργούς τῶν
 ἐν ὅτι κόσμῳ γινομένων. ἀλλ' ὅτι κατ' ἄλλο σω
 εργῶν, ἐκ πῶς σίας δὲ καὶ ὁ μεμφόμενος, ὅτι δὲ ἀν
 ταβαίνειν πρῶτον, καὶ ἀναίρειν τὰ γινόμενα.
 καὶ γὰρ τῶν τοῦτον ἔχουσιν ὁ κόσμος. λοιπὸν ἐν σύ
 νῳ εἰς πῶς ἑαυτὸν κατατάσσῃς. ἐκείνους μὲν γὰρ
 πάντως σοι καλῶς χρεῖται ὁ τὰ ὅλα διοικῶν.
 καὶ πρῶτον δέξεται σε εἰς μέρος πῶς σωεργῶν καὶ
 σωεργητικῶν. ἀλλὰ σὺ μὴ τοῦτο μέρος γῆρας. οἷος
 ὁ οὐτελὴς καὶ γελοῖος σίχῃς ἐν τῷ δράματι, οὗ

Χρῆσις

Χρυσίππῳ μένεται. μήτι ὁ ἥλιος τὰ τ' ἐν τοῖς
 ἀξιοῖ ποιεῖν; μήτι ὁ Ἀσκληπιὸς τὰ τ' ἡκαρποφό-
 ρα; τί δὲ τῶν ἄστρον ἡκαστον. οὐχὶ διάφορα μὲν, σὺν-
 εργὰ δὲ πῶς ταυτόν. εἰ μὲν ἔν ἐβουλόσαντο πόδι εἰ
 μὲν καὶ τῶν ἐμοὶ συμβιῶναι ὀφειλόντων οἱ θεοί, κα-
 λῶς ἐβουλόσαντο. ἄβουλον γὰρ θεόν, ὅδε ὠδινούσαι
 ῥάδιον. κακοποιῆσαι δ' ἐμὲ οἷα τίνα αἰτίαν ἐμελ-
 λον ὀρμαῖν. Τί γάρ αὐτοῖς ἢ τοῦ κοινῶ ὁ μάλιστα πῶς
 νοοῦνται, ἐκ τούτου πόδι ἐγγύς; εἰ δὲ μὴ ἐβου-
 λόσαντο κατ' ἰδίαν πόδι ἐμοῦ, πόρι γε τῶν κοι-
 νῶν πάντως ἐβουλόσαντο, οἷς κατ' ἐπακολού-
 θησιν καὶ ταῦτα συμβαίνοντα, ἀπαράξει καὶ σίε-
 ρειν ὀφείλω. εἰ δ' ἄρα πόδι μηδενὸς βουλευόντα,
 πιστεύει μὲν οὐχ ὅσιον. ἢ μηδὲ θύωμεν, μηδὲ θυχά-
 μεθα, μηδὲ ὑμνῶμεν, μηδὲ τὰ ἄλλα πράσσω-
 μεν, ἀπὸρ ἡκαστὸς ὡς πῶς παρόντας καὶ συμβιῶν-
 τας αὐτοὺς θεοὺς πράσσομεν. εἰ δὲ ἄρα πόδι μηδε-
 νὸς τῶν κατ' ἡμῶν βουλευόντα. ἐμοὶ μὲν ἔξεισι πε-
 ρὲς ἐμαυτὸν βουλευέει. ἐμοὶ δ' ἐὼς σκέψις πόδι τοῦ
 συμφέροντος. συμφέρον δ' ἡ ἐκάστω, ὅ κατὰ τῆς αὐ-
 τοῦ κατὰ σκόδωλόν ἐ φύσιν. ἢ δὲ ἐμὴ φύσις λογικὴ
 ἐ πολιτικὴ. πόλις καὶ πατρίς, ὡς μὲν Ἀντωνίνω
 μοι ἡ Ῥώμη. ὡς ἡ ἀνθρώπων, ὁ κόσμος. τὰ ταῖς πό-
 λεισιν ἐν ταύταις ὠφέλιμα μόνον ἐστὶ μοι ἀγαθὰ.
 Οὐκ ἐκάστω συμβαίνει, ταῦτα τοῦ ὅλων συμφέροντος.
 ἢ γὰρ οὐδ' ἄλλ' ἐτι ἐκείνο ὡς ἐπίπαν ὅψι παρὰ

φύλαξας, ὅσα ἀνθρώπων ἢ ἐτόροις ἀνθρώποις, καὶ
 γότορον ἢ νῦν τὸ συμφέρον ὑπὲρ τῆς μεσῶν λαμβανέ-
 ῃ, ὡς αὖτε πλοίσαι σοι τὰ ἀμφὶ τοῦ θεᾶτος, ὅ-
 τῃς τοιαύταις χερσίν, ὡς αὖτε τὰ αὐτὰ ἐρώμενα, καὶ τὸ
 ὁμοῖον πλοισκορῆσαι θεῶν ποιῆσαι. τὸ καὶ ὑπὲρ ὅλα τῶν
 βίον πάχην, πάντα γὰρ αὐτὰ καὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ἐκ
 τῶν αὐτῶν, μέχρι τίνος εἶναι; γινώσκει σιωπῶς παντοίας ἀν-
 θρώπων, καὶ παντοίων μὲν ὑπὲρ δυνάμεων, παντο-
 φασίων ἢ ἐθνῶν τεθνεώσας. ὡς καὶ γινώσκει τὸ μέχρι
 φιλοσώματος ὅτι φοίβη, ὅτι οὐρανίου. μέγιστον νῦν
 ὑπὲρ τὰ ἄλλα φύλα. ἐκεῖ δὲ μετὰ βαλεῖν ἡμᾶς δὲ αἰ-
 ῶνα τοσούτοι μὲν διδόντες ῥήτορες, τοσούτοι ἢ σεμνοὶ φι-
 λόσοφοι, Ἡράκλειτος, Πυθαγόρας, Σωκράτης, το-
 σούτοι ἢ ἡρώες πρότερον, τοσούτοι ἢ ὑπερομὴ στρατηγῶν,
 τύραννοι. ὑπὲρ τοῖς ἢ Εὐδοξος, Ἰππαρχος, Αρχι-
 μέδης, ἄλλαι φύσεις ὀφείλει, μεγαλόφρονες, φιλό-
 πονοι, παντοῦργοι, ἀνθρακίδες, αὐτὸ τὸ ὑπὲρ κήρυκα καὶ ἐ-
 φημῆρας τῶν ἀνθρώπων ζωῆς χλοῦσας, οἷον μέ-
 νιππος, καὶ ὅσοι τοιαῦτοι, πᾶσι πάντων τούτων γιν-
 νώσκει ὅτι πάλαι κείντοι. τί εἶναι τοῦτο δεινὸν αὐτοῖς;
 τί δαὲ τοῖς μὴ δὲ ὀνομαζομένοις ὅλως, γὰρ ὡς
 πολλὰ ἄξιον, τὸ μετὰ ἀληθείας καὶ δικαιοσύ-
 νης θύμωσιν τοῖς ψόδους ὅτι ἀδίκους διαβιοῦν. ὅταν
 θυφραῖναι σεαυτὸ θελῇς γινώσκῃς τὰ πλεονήματα
 τῶν συμβιόντων. οἷον τὸ μὲν, τὸ δραστέριον. τὸ ἢ τὸ
 αἰδῆμον. τὸ ἢ τὸ θυμὸν ἀποδοῦναι, ἄλλο ἢ ἄλλο τι. ὅ-
 τε γὰρ ὅπως θυφραῖναι, ὡς τὰ ὁμοιωμάτα τῶν ἀρετῶν

ἑμφαινόμενα τοῖς ἡθίοις τῶν συζώντων, ὡς ἀδράα ὡς
 οἰόμετε συμπίπτοντα. διὸ ὡς πρόχειρα αὐτὰ ἐκτέ-
 ον, μή μὲν δυσχεραίνεις ὅτι τοσῶν δέ τινων λίθων εἰ,
 ὡς ἱακοσίωρ; ὅτω δὲ ὡς ὅτι μέχρι τοσῶνδε ἐστὶν βί-
 ωτός σου, ὡς ὅτι μέχρι πλείονος. ἡσυχίαν γὰρ τὸ οὐσί-
 ης, ὅσοι ἀφώρισται σοι εἰργοίς, ὅτως ὡς ἐπὶ τῷ χρό-
 νῳ περὶ αὐτὸν πειθόμενος αὐτός. Περὶ δὲ ὡς ὡς ἀκόν-
 των, ὅταν τὸ δικαιοσύνης ὁ λόγος ὅτως ἀγν. εἰ αὖ-
 κλητοὶ εἰς τις προαχρώμενος γίνεσθαι, μεταβάλλει
 ἐπὶ τὸ θύλακτον ὡς ἄλυτον, ὡς συγχρῶν εἰς ἄλλω
 ἀρετῶν τῶν κωλύσας. ὡς μέμνησαι ὅτι μὲν ὑπεξαίρε-
 σις ὁρμῆς, ὅτι ὡς τῶν ἀδυνάτων ἀκ ὁρῶν. τίνος
 ὅν; τὸ τοῖσδε ἐστὶν ὁρμῆς. τὰς δὲ τυγχάνεις,
 ἐφ' οἷς προαχθῆμεν, ταῦτα γίνεσθαι. ὁ μὲν φιλόδο-
 ξος ἀλλοτρίαν γνέσθαι ἰδίαν ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει
 νδ. ὁ δὲ φιλήδονος ἰδίαν πείσιν. ὁ δὲ νοῦν ἔχων ἰδίαν
 πρᾶξιν. ἔξει πορὶ τὰς μετὰ ὑπολαμβάνειν, ὡς
 μὴ ὁ γλῶσσι τῇ ψυχῇ αὐτὰ γνῶντα πράγματα ἀκ
 χει φύσιν ποιητικῶν τῶν μετὰ κρίσεων. ἔστι-
 σον σεαυτὸν πρὸς τὰ ὑφ' ἐτόρσ λεγομένη γίνεσθαι
 ἀπαρενδυμένης, ὡς ὡς οἰόμετε ἐν τῇ ψυχῇ τοῖς λί-
 γον ὡς γίνου. τὸ ὅτι σμῆναι μὴ συμφέρον, ὅδε τῇ
 μελίσσιν συμφέρει. εἰ κυβερνῶντες οἱ αὐτοί, ἢ ἱατρῆ-
 νοντες οἱ κάμνοντες κακῶς ἔλεγον, ἄλλω τίνι αὖ-
 πρὸς εἶχον, ἢ πρὸς αὐτὸς γνέσθαι, τῶν τοῖς ἐμπλεῖσαι
 σωτήρι, ἢ τῶν τοῖς διεραπνομένων ὑγιανόν; πόσα

μεθ' ὧν εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον ἡδὴ ἀπεληλύθα-
 σιν· ἰκτεριῶσι, τὸ μέλι πιπρὸν φαίνεται, ἃ λυσο-
 δήκτις τὸ ὕδωρ φοβερόν· καὶ παιδίοις τὸ σφαι-
 εῖον κελόν. τί ὧν ὀργίζομαι, ἢ ὁλοκαῖ σοι ἔλαστον
 ἰχθυεῖν τὸ διεψιδυσμένον, ἢ τὸ χολίον τῷ ἰκτεριῶν
 τι, καὶ ὁ ἴος τῷ λυσοδῆκτι, καὶ τὸν λόγον ἐπὶ σῆ-
 φύσεως, βιοῦν σε εὐδαιμονώσιν. πρὸς τὸν λόγον
 ἐπὶ κοινῆς φύσεως εὐδαιμόνησιν συμβήσεται. οἷοί ἐ-
 σιν οἷς θέλουσιν ἀρεσκῆναι, καὶ δι' οἷα ποδὶ γινόμε-
 να; καὶ δι' οἷα γινόμενα; ὡς ταχέως ὁ αἰὼν
 πάντα καλύψει, καὶ ὅσα ἐκά-
 λυψεν ἡδὴ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
 τοκράτορος τῷ εἰς αὐτὸν
 Βιβλίον ζ.

Ἰθάκα κίς; τὸν τ' ἐστὶν ὁ πολάκτις εἰ-
 δέν, καὶ ὅτι πάντες ἃ συμβαίνον
 τὸς πρόσδεον ἔχει, ὅτι τὸ ἐστὶν ὁ πολ-
 λάκτις εἰδέν. ὅλως αὖν κατὰ τὰ αὐ-
 τὰ ἐν γῇ καὶ ὡς μετὰ αἰετοῖς αἰετοῖς παλαιαῖς, αἰετοῖς
 καὶ ὑπόγειοι, ὡς νῦν μετὰ αἰετοῖς πόλεις, καὶ οἰκίαι,
 εὐδὲν καινόν· πάντα καὶ συνήθη ὀλιγοχρόνια. τὰ δ' αἰ-
 γμαῖα πᾶσι ἄλλως δυνάμει νεκρωθῆναι, εἰ μὴ αἰ-
 κατὰ μετὰ αἰετοῖς φαντασίαις σβηθῶσιν, ὡς δὴ καὶ
 καὶ

πῶς ἀναζωπυρεῖν, ὑπὸ σοί ἐστι. δυνάμει πορὶ τὸν
 ὃ δὲ ἔπολαμβαίνῃ· εἰ δυνάμει, τί τὰ ῥάσομαι;
 τὰ ἔξω τ' ἐμῆς δεινότητος οὐδὲν ὅλως πρὸς τὴν ἐμὴν
 διάνοισιν. ὅσοι πάθε, καὶ ὁρθὸς εἰ. ἀναβιδῶναί σοι ἔξε-
 σιν. ἴδε πάλιν τὰ πράγματα ὡς ἑώρας· ἐν ἴστω γὰρ
 τὸ ἀναβιδῶναι. πομπῆς κρηνοσπονδία, ὑπὸ σκηνῆς
 δρόματ' αἰμαίνοντα, ἀγέλαι, δαδολοαλισμοὶ, κυ-
 λίστοις ὁσάριον ἐρρίμνοντα, ψωμίον εἰς ἱὰς τ' ἰχθύων
 διεξαμνάς· μυρμήκων ἱαλαπώλαι, καὶ ἀχθοφορεῖ-
 αι. μυῖδων ἐπισημνίων δαδολοαί. σιγίλλαρια
 νδυροσπαστάμενα. χρεὶν ἐν ἐν ἴστωις θυμῶν μὲν καὶ
 μὴ φρυαπτόμεν ἐσάναι. πρὸς ἀπολαύσειν μὲν τοῖς, ὅτι
 σάβου ἄξιός ἐστις, ὅσοι ἄξιά ἐστι ταῦτα ποδὶ
 αἰσῶν δ' ἀκρῶν. δὲ καὶ ἡ λείπει πρὸς ἀπολαύσειν τοῖς λεγο-
 μένοις, ὅτι καὶ ἐκαστὴν ὁρμὴν τοῖς γινόμενοις. ὅτι
 ἐπὶ μὲν τ' ἐπὶ τοῖς, οὐδὲν ὁρμὴν ὑπὸ τῆς σκοπῆς ἢ ἀνα-
 φορᾶ. ὑπὸ τ' ἐπὶ τῶν πρὸς ἀφυλάσσειν τί τὸ σημαίνον
 μὲν. πότον ὁρμὴν ἢ διάνοιά μου πρὸς ὅσοι, ἢ ὅτι.
 εἰ μὲν ὁρμὴν, χρῶμαι αὐτῇ πρὸς τὸ ἔργον ὡς ὁρμὴ
 νῶν πρὸς τ' ὅλων φύσιν διοδύνει. εἰ ὅτι μὴ ὁρμὴν
 καὶ, ἢ τοῖς πρὸς ἀφωρᾶ τ' ἔργον τοῖς δυνάμει κρηνοσπον-
 διᾶς ἐλπίσαι, ἐὰν ἄλλως ὅσοι μὴ καθήκει ἢ πρὸς ὅσοι
 ὡς δυνάμει πρὸς πρὸς ἀφωρᾶ τ' ὡς ἀφωρᾶ καὶ πρὸ
 χρῶσι τὸ ἐμὸν ἢ κρηνοσπονδία ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν
 κρηνοσπονδία καὶ κρηνοσπονδία καὶ χρῶσιμον. ὅτι γὰρ αὐτὸ
 ἐμὸν, ἢ σὺν ἄλλῳ ποιῶ, ὡς μόνον χρῶσιμον
 εἰς τὸ κρηνοσπονδία καὶ χρῶσιμον καὶ χρῶσιμον. ὅσοι μὲν πο-

αὐτοὶ μνηστοὶ γινόμενοι, ἢ δὲ λήθῃ παραδεδόντα.
 ὅσαι δὲ ταύτους νυμφόσαντες, πάλαι ἐκ ποδῶν. Μὴ
 αἰσχύνῃς βοηθούμενος. πρὸς ἡμῶν σοὶ γνέσκειν τὸ
 ὑποβάλλον, ὡς στραπὼν ἐν τοιχομαχίᾳ. Τι εἴναι
 σὺ μὲν χαλαίνων ὑπὸ τῷ ἑσπερίῳ ἀναβλῦσαι μό-
 ρος μὴ δύνῃ, σὺν ἄλλῳ ἢ δυνάμει ἢ τοῦτο. τὰ μέ-
 λοντα μὴ παρασέτω. ἡξίς γὰρ ἐπὶ αὐτὰ ἐὰν δε-
 ῖσθαι, φέρων τὸ αὐτὸ λόγον, ὡς νῦν πρὸς τὰ πρὸντα
 ἡξί. Πάντα ἀλλήλοις ἐπιπλέκεται, καὶ ἡ σὺνδῶσις
 εἰς, καὶ σχεδὸν πᾶσι ἀλλότριον ἄλλο ἄλλῳ. συγ-
 κατὰ τῆς κατὰ τὴν συγκαθῆκεν τὸ αὐτὸ κόσμον. κόσ-
 μος τε γὰρ εἰς δὴ ἀπάντων, καὶ θεὸς εἰς δὴ πάν-
 των, καὶ οὐσία μία ἐστὶ νόμος εἰς. λόγος κοινὸς πάν-
 των τῶν ζώων ζώων, καὶ ἀλήθεια μία. εἴη ἐστὶν ἐλθέ-
 τος μία τῶν ὁμογενῶν, καὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου μετεχόν-
 των ζώων. πάντες γένετον, ἐν ἀφανίζετῃ ἰσχυρᾷ τῇ
 ὅλων οὐσία. ἐστὶν πᾶν αἶμα, εἰς τὸ ὅλων λόγον τάχι-
 σα ἀναλαμβάνετῃ. ἐστὶν πάντες μνήμη τάχιστα ἐγ-
 καταχώννυται τῷ αἰῶνι. τῷ λογικῷ ζῳῷ ἢ αὐτῇ
 πρᾶξις ἢ τῇ φύσει ὅτι, καὶ ἢ τῷ λόγῳ ὀρθός, ἢ ὁρθό-
 μενος ὅτι οἱ ἐσὶν ἐν ἡνωμένοις τὰ μέλη τοῦ σώμα-
 τος, τοῦτο ἔχει τὸν λόγον ἐν διεσῶσι τὰ λογικά,
 πρὸς μίαν τινὰ συνεργίαν κατεσκευασμένα.
 μάλλον δὲ σοὶ ἢ τοῦ νόμου πρὸς αἰσῶσι, ἐὰν πρὸς
 ἐαυτὸ πολλὰς λέγῃς, ὅτι μέλος εἰμὶ τοῦ ἐκ τῷ λο-
 γικῷ συστήματος. ἐὰν δὲ δὴ τῷ ῥῶστικῷ μέ-

ρος εἶν' ἐαυτ' λέγης, ὅτω ἀπὸ καρδίας φιλεῖς αὐτὸν
 θρώπυος· ὅπως καταληπτικῶς διφραίνει τὸ διερ-
 γεῖν. ἐπὶ ὡς πρέπουσιν αὐτὸν φιλήσιν ποιεῖς· ὅπως
 αὐτὸν οὖν ποιεῖς. ὁ δὲ λέγει· ἔξωθεν προσεπλήρωτο τοῖς
 παθεῖν ἐκ τῆς πτωχότητος ταύτης διωκόμενοις.
 ἐκεῖνα γὰρ ἐὰν θελήσῃ μίμνῃ τὰ παθόντα. ἐγὼ
 ἦ καὶ μὴ ὑπολάβω ὅτι καθὼς τὸ συμβεβηκός, ὅ-
 πως βέβλαμμαι. ἔξεσι δέ μοι μὴ ὑπολαβεῖν. ὅτι
 αὐτὸς ποιεῖ ἢ λέγει, ἐμὲ δὲ ἀγαθὸν εἶναι. ὡς αὐτὸς
 χρυσὸς ἢ ὁ σμάραγδος, ἢ ἡ πορφύρα αὐτὸν αἰετὸν
 γῆρ, ὅτις αὐτὸν ποιεῖ, ἢ λέγει, ἐμὲ δὲ σμάραγδον εἶναι,
 καὶ τὸ ἐμαυτὸν χρῶμα ἔχει. τὸ ἡγεμονικόν, αὐτὸ ἐαυ-
 τὸν ὅχι γινώσκει. οἷον λέγω, ὅτι φοβεῖται αὐτὸν εἰς ὑπὸ
 μίαν. εἰ δὲ τίς ἀλλοῦ αὐτὸ φοβῆσαι ἢ λυπῆσαι
 διώκῃ, ποιεῖται. αὐτὸ γὰρ ἐαυτὸν ὑποληπτικῶς οὐ
 τρέφει εἰς τοιαύτας τροπὰς. τὸ σωματικόν μὴ πᾶ-
 ρει, αὐτὸ μεριμνάτω εἰ διώκεται, καὶ λέγει· εἰ τι
 πάσχει. τὸ ἢ ψυχάειον, τὸ φοβεῖσθαι, τὸ λυπού-
 μενον, τὸ πᾶσι τῶν ὁλῶς ὑπολαμβάνον, ὅδε
 μὴ πάσχει. ὅτι γὰρ ἐξὶς αὐτὸ εἰς κείσιν τοιαύτῃ. ἀ-
 πωσδὲς ὅτις ὅσον ἐφ' ἐαυτὸν, τὸ ἡγεμονικόν, ἐ-
 ἀν μὴ ἐαυτὸν γινώσκων ποιεῖ. κατὰ ταυτὰ ἢ καὶ ἀτα-
 ραχόν, καὶ ἀνέμποδισον, ἐὰν μὴ ἐαυτὸν ταρασσῇ καὶ
 ἐμποδίσῃ. θυλαμονία δὲ, δαίμων ἀγαθός, ἢ ἀ-
 γαθός. τίς δὲ ὡς ποιεῖς ὡς φαντασία. ἀπέρχεται
 θεὸς σοι, ὡς ἡλθεις, ὅτι γὰρ χεῖρ σου ἐν ἡλυστάς ἢ καὶ

τὸ ἀρχαῖον ἔθος. ἐκ ὀργίζομαι σοι. μόνον ἄπειμι. φο-
βείται τις μεταβολῶν. τί γὰρ δυνάτης χωρὶς μετα-
βολῆς γῆνός; τί δὲ φιλότορον ἢ οἰκινότορον τῇ
τ' ὅλων φύσει; Σὺ γὰρ τὸ λῶσθαι δυνάσαι, εἰ μὴ
τὰ ξύλα μεταβάλλῃ; τραφῆναι γ' δυνάσαι, εἰ μὴ
τὰ ἰδιώδιμα μεταβάλλῃ; ἄλλο δὲ ἢ τ' ἡγεσίμων δύ-
νατης σωτελεδιῶναι χωρὶς μεταβολῆς; οὐ γὰρ οὐκ ἔν-
δὲ καὶ αὐτὸ τ' σε μεταβαλεῖν ὁμοίον ἐστίν, ὡς ὁμοίως
ἀναγκαῖον τῇ τ' ὅλων φύσει· ὅτι τ' ὅλων εὐσίας,
ὡς ὅτι χημάρου διεκπορεύετ' πάντα τὰ σώμα-
τα, τῷ ὅλῳ συμφυῇ καὶ σωεργῇ, ὡς τὰ ἡμέτερά
μέρη ἀλλήλοις. πόσους ἤδη ὁ αἰὼν Χρυσίππου, πό-
σους Σωκράτους, πόσους Ἐπικτήτους καταπέπω-
κεν; τὸ δ' αὐτὸ ὡς ἡμεῖς ἐπινοοῦμεν σοι ἀνδρῶν
ποταμὸν καὶ πράγματ' ὡς πρὸς πᾶσι πῆναι. ἐμὲ γὰρ μό-
νον ποταμῶν, μή τι αὐτὸς ποιεῖσθαι, ὃ καὶ κατασχεῖν
τ' ἀνδρῶν εὐθείαι, ἢ ὡς εὐθείαι, ἢ ὅτι εὐθείαι.
ἐγγὺς μὲν ἢ σὴν ποταμῶν λήθη. ἐγγὺς δὲ
ἢ πάντων ποταμῶν λήθη. Ἰδίον ἀνθρώπου
φιλεῖν καὶ τοῦ πᾶσι πῆναι. τοῦτο δὲ γίνεται,
εἰ μὴ συμπεπῶσι πᾶσι σοι, ὅτι καὶ συγγενῆς, καὶ δι' ἁ-
γνοίαν, καὶ ἀκοντὸν ἀμαρτανῶσι, ὡς μετ' ὀλίγον
ἀμφοτέρω περὶ ἡγήξετε. καὶ πᾶσι πάντων, ὅτι ἐκ
βλαψέ σε. εὐ γὰρ τ' ἡγεμονικὸν σου χεῖρον ἐποίη-
σεν, ἢ πρόωγον ἡ. ἢ τῶν ὅλων φύσις, ἐκ τ' ὅλης εὐ-
σίας, ὡς κηρὸς, νύ μὲν ἰππᾶριον ἐπλάσσει, συγχέει

δὲ ἴδωρ, εἰς δ' ὕδρου φύσιν σωμαχρήσατο τῇ ὕλῃ
 αὐτῷ· εἴτα εἰς ἀνθρωπάριον· εἴτα εἰς ἄλλο τι· ἐ-
 κασον δὲ τούτων πρὸς ὀλίγισον ὑπόσθη. δεινὸν
 δὲ οὐδὲν τὸ διαλυθῆναι τῷ κιβωτίῳ· ὡσαύ-
 τ' δὲ τὸ συμπαγλῦναι· τὸ ἐπίκοτόν τ' αὖ προσώ-
 που λίαν πρὸς φύσιν, ὅταν πολλάκις γνάποδνῇ
 σκῆψι ἢ πρόσημα. ἢ τὸ τελευτάκιον ἀπισθείη, ὥς
 ὅλως δ' ἀφθίῃαι μὴ διώαδι. αὐτῷ γὰρ τότε πρὸς
 κολουθεῖν περὶ, ὅτι πρὸς τὸν λόγον. εἰ γὰρ καὶ
 αἱ σωμαϊδῆσις τῷ ἀμαρτανύειν οἰχέσεται, τίς
 ἐστὶ τῷ ζῶν αἰτία; πάντα ὅσα ὀρεῖς, ὅσοι οὐτως
 μεταβαλεῖ ἢ τὰ ὅλα διοικοῦσα φύσις, καὶ ἄλλα
 ἐκ τῶν οὐσίας αὐτῶν ποιήσῃ. καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ
 τῶν ἐκείνων οὐσίας, ἵνα αἰνεύεαι ὁ κόσμος.
 Ὅταν τις ἀμαρτανῇ εἰς σέ, θυδὺς γυνδυοῦ τὴν
 ἀγαθὸν ἢ κακὸν ὑπολαβὼν ἡμαρτε. ὅσα γὰρ
 ἰδὼν, ἐλεήσεις αὐτόν, καὶ οὐτε θαυμάσεις, οὐτέ
 ὀργισθήσῃ. ἥτοι γὰρ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ ἐκείνῳ ἀ-
 γαθὸν ἐστὶ ὑπολαμβάνεις, εἰ ἄλλο ὁμοειδὲς. δὲ
 οὐκ συγγινώσκῃ. εἰ δὲ μήκετι ὑπολαμβάνεις
 τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ καὶ κακὰ ῥᾶον διμλῆς ἔσθ
 ὅσα παρορῶντι. μὴ τὰ ἀπόντα γνῶναι ὥς ἡδὴ ὄν-
 τα· ἀλλὰ τῶν πρὸντων τὰ διεξιότατα ἐκλογίζε-
 σθαι, ὅτι τότε χάρις ὑπομιμνήσκειαι, πῶς αὐτὸς
 ζητεῖ, εἰ μὴ πρὸν· ἀμα μὲν τοι φυλάσσει, μὴ δὲ τὸ
 ἔστω ἀσμενίζῃ αὐτοῖς, ἐδίσης ἐκλεμῶν αὐτὰ, ὥς
 ἵαν ποτε μὴ πρὸς παραχθήσῃ. εἰς αὐτὸ σωθήσῃ.

ἐκαλύφθη. Πλατωνικόν ὡς οὐκ ὑπάρχει διάνοια
 μεγαλοπρεπὴς, καὶ θεωρεῖα παντὸς μὲν χρόνου,
 πάσης δὲ οὐσίας, ἄρα οἷε τὸ τῶ μέγα λῖ διοκῆρ
 εἶναι τὸν ἀνθρώπινον βίον; ἀδυνάτορ, ἢ δ' ὅς. οὐ-
 κούμ καὶ θανάτορ οὐδὲν δεινόν τι ἡγήσεται ὁ ποι-
 οῦντος; ἢ κισάγε. Ἀντιδενικόν. Βασιλικόν μὲν δὲ
 πράττειν, κακῶς δὲ ἀκούειν. ἀεχρόν δ' ἐστὶ τὸ μὴ
 πρόσωπορ ὑποκῶν εἶναι καὶ χηματίζειν, καὶ
 κατακωσμεῖσθαι ὡς λελόνει ἢ διάνοια, αὐτὸν δ'
 ὑφ' ἑαυτοῦ μὴ χηματίζειν καὶ κατακωσμεῖσθαι,
 τοῖς πράγμασι γὰρ, οὐχὶ θυμούσθαι χρεῖον. μέλει
 γὰρ αὐτοῖς οὐδὲν. ἀθανάτους τε θεοῖς, καὶ ἡμῖν
 χάσματα δόιντες. βίον δορίζειν ὥς σε λέει πιμορ
 σαχυρ. καὶ τὸ μὲν εἶναι, τὸ δὲ μὴ εἶναι ἡμελῆδω ἐκ
 θεῶν καὶ πατρὶν ἐμῶν, ἐχθρὸς λόγος καὶ ἴδιος. τὸ γὰρ δὲ
 μετ' ἐμῶ καὶ τὸ δίκαιον. μὴ συωεπιθελῶμεν μὴ
 σφύζειν.

Πλατωνικά.

Εἰ γὰρ ὁ ἴδιος δίκαιος αὐτὸν λόγον ἀντίποιμι ὅτι
 οὐκ ἡγαῶς λέγεις ὡς ἀνθρώπε, εἰ οἷε δεινὸν
 λίνδιον ὑπολογίζεισθαι τοῖς λῶν, ἢ τεθνάναι αὐ-
 δρα, ὅτου τι καὶ σμικρόν ὄφελος. ἀλλ' οὐκ ἐκείνο
 μόνον σκοπεῖν ὅταν πράττει, πόττορον δίκαια ἢ
 ἀδίκαια πράττει. καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ. οὐ
 τῶ γὰρ ἔχει ὡς ἀνδρὲς Ἀθηναῖοι τῇ ἀληθείᾳ, οὐ αὖ

τις αὐτὸν τάξει ἡγησάμενον βέλτιστον εἶν, ἢ ὑ-
 πάρχοντα ταχθεῖν, γνῶταί τε ὡς ἐμοὶ δοκεῖν μέ-
 νοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον, μήτε
 θάνατον, μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰχροῦ. ἀλλ'
 ὦ μακάριε, ὅρα μὴ ἄλλο τι τὸ γηναῖον, καὶ τὸ ἀ-
 γαθόν, ἢ τὸ σῶζειν τε καὶ σώζεσθαι. μὴ γὰρ ἴσθω
 μὲν τὸ ζῶν ὅποσον διὰ χρόνον τὸ γε ὡς ἀληθῶς αὐ-
 δραϊατέον δέξιν, καὶ οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλ' ἔτι
 ψαντα πρὸς τούτων τῷ θεῷ, καὶ πιδύσαντα
 ταῖς γυναιξίν, ὅτι τὴν εἰμαρμένῳ ἀνδρὶς αὐτὸν ἐκ-
 φύγοι. τὸ ὑπὲρ τούτων σκεπτόμενος, τίνα αὐτὸν τρόπον
 ἴσθωρ μὲν μέλλει χρόνον βιδῶναι ὡς ἀεὶ σκεβιδῶν. πρὸς
 σκοπεῖν ἄστρον δρόμους, ὥσπερ συμπροβιόντα
 καὶ τὰς τῶν σοιχείων εἰς ἀλληλα μεταβολὰς σι-
 χῶς γνῶσιν. ἀρχαβαίρουσι γὰρ αἱ τούτων φαντα-
 σίαι τὸν ῥύπον τοῦ χαμαὶ βίου. καλὸν τὸ τοῦ πλά-
 τωντο καὶ δὴ πρὸς ἀνθρώπων αὐτὸν λόγους ποιῶν
 μὲν, ὑποσχεπόμεν δ' εἶ καὶ τὰ ἐπίγεια, ὥσπερ πε-
 θον ἀνθρώπων καὶ ἀγέλας, στρατόμαχα, γεώργια,
 γάμος, διαλύσεις γῆρας, θανάτους, δικαστηρίων
 θόρυβον, ἐρήμους χώρας, βαρβάρων ἔθνη ποικίλα,
 ἑορταί, θρήνη, ἀγοραί, τὸ παμμιγὲς καὶ τὸ ἐκ τῶν
 γνῶντων συγκοσμήσειν τὰ προγεγονότα ἀναθε-
 ωρεῖν τὰς ὁσαύτας τὴν γεμονιῶν μεταβολὰς. ἐ-
 ξεσι καὶ τὰ ἐσόμενα προειφορᾶν, ὅμοιδ' ἢ γὰρ πάν-
 τως εἶσαι, καὶ οὐδὲν τε ἐκβῆναι τὸν ῥυθμὸν τῶν νῦν

γίνο-

γινομένων. ὅθεν καὶ ἴσον, ὃ πρὸς αὐτὰ κινῶντα ἐτε-
 σιν ἰσορῆσαι τὸν ἀνθρώπινον βίον, τῷ ὕδρι ἐτε-
 μένα. τί γὰρ πλεον ὄψει· καὶ τὰ ἐκ γῆς μὲν φιν-
 τα, εἰς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου βλαστύοντα γῆν,
 εἰς αἰθέριον πάλιν ἦλθε πόλον. ἢ ὅσον δικάλυσις
 τῷ γινόμενῳ ἀτόμοις ἀντεμπλοκῶν, καὶ τοιοῦτός
 τις σφοδρῆσις τῷ ἀπαθῶν σοικείων, καὶ σίποισι
 καὶ πότοις, καὶ μαγανδύμασι πρὸς κέρποντες
 ὅθεν, ὥστε μὴ θανεῖν· θεόθεν δὲ πνεύοντ' οὕρου
 ἀνάγκη τλῆναι καμάρτοις ἀνδύρεσι. οὐκ ἐσιμ-
 ἀρχῇ ὅσον, ἀλλ' ὅτε ἀνωτέρω τ' πρὸ τ' πλατύνων
 σωμαφῆς. καὶ βασιλιάδης, ἀλλ' οὐχὶ κοινωνικότε-
 ρος, ὅδε αἰδομένης, ὅδε δ' ὀψιμακτότερος ὑπὸ τοῖς
 συμβαίνουσιν, ὅδε δ' ὀψιμακτότερος πρὸς τὰ τ' πλη-
 σίον πρὸς ἄμαρτα, ὅπου ὄργον ὑπὸ τελεῖσθαι δυνά-
 ται καὶ τὸν κοινὸν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον
 ἐκεῖ ὅδε δ' ὀψιμακτότερος, ὅπου γὰρ ὀψιμακτίας τυχεῖν ἔξει,
 εἴα τ' ὀψιμακτίας, καὶ καὶ τὴν κατασκευῶν προ-
 ἰούσης γνέργειας ἐκεῖ οὐδὲμίαν βλάβην ὀφρα-
 τέον. πανταχοῦ καὶ διηνεκῶς ὑπὸ σοί ὅδε καὶ τῇ
 πρὸς τὴν συμβάσει θεοσεβῶς ὀψιμακτίας, καὶ τοῖς
 πρὸς τὴν ἀνθρώποις καὶ δικαιοσύνῃ προσφῆ-
 ρεσθαι καὶ τῇ οὐσίᾳ φαντασίᾳ ἐμφιλοτεχνεῖν, ἵνα
 μή τι ἀκατάληκτον πρὸς τὴν. μὴ πῶς βλέπου
 ἀλλότρια ἢ γεμονικά· ἀλλ' ἐκεῖ βλέπε κατ' ὀψι-
 μακτίας, ὅδε τῆς ἡ φύσις ὀψιμακτίας. ἢ τε τοῖς ὅλοις εἴα τῇ

συμβαινόντων σοι, καὶ ἢ σὴ δ' αὖ τῶν πρακτικῶν
 ὑπὸ σοῦ πρακτέον δὲ ἐκάστω ἔξῃς τῇ κατε-
 σκδύῃ. κατεσκόδῃσαι δὲ τὰ μὲν λοιπὰ, τῶν λο-
 γικῶν γένεσιν, ὡς περ καὶ ὑπὸ παντὸς ἄλλου τὰ χεί-
 ρω τῶν κρείττωνων γένεσιν. τὰ δὲ λογικὰ ἀλλήλων
 γένεσιν. ἥ μὲν οὖν προηγούμενη γν' τῇ τοῦ ἀνθρώ-
 που κατεσκόδῃ ἢ κοινωνικῇ ὅτι. δ' οὐτότοιον δὲ
 ἢ ἀνγνῶστον πρὸς τὰς σωματικὰς πείσεις. λο-
 γικῆς γὰρ καὶ νοεῖας λινύσεως ἴδιον πόδιον εἶναι
 ἑαυτῷ, καὶ μήποτε ἢ ἡτῶσθαι μήτε αἰσθητικῆς
 μήτε ὁρμηλικῆς λινύσεως. ζωώδους γὰρ ἐκείνοιο.
 ἢ δὲ νοεῖα ἐθέλει πρωτιστεύειν, καὶ μὴ κατεκρα-
 τεῖσθαι ὑπὸ ἐκείνων δικαίως γε. πέφυκε γὰρ χρῆ-
 στικὴ πᾶσιρ ἐκείνοις. τρίτον γν' τῇ λογικῇ κατε-
 σκόδῃ ἢ ἀπρόπῳτον καὶ ἀνεξάπτητον. τού-
 των οὖν ἐχόμενη ἢ ἡγεμονικὴ δύδιεα πόραινέ-
 τω, καὶ ἔχει τὰ ἑαυτοῦ, ὡς ἀρεθνηκότε διεί καὶ
 μέχρι νῦν βεβιωκότε, ἢ λοιπὸν ἐκ τοῦ πόδιον [Θ]
 [ἢ] σῶσαι [ἢ] τ' ἡ φύσιν. μόνος φιλεῖν τῷ ἑαυτῷ συμβαῖ-
 νον [Θ] συγκλωδόμενη; τί γὰρ ἀρμοδιώτορον ἐφ' ἐκά-
 στο συμβάμα[Θ] ἐκείνους πρὸ ὁμμάτων ἔχειν, οἷς
 τὰ αὐτὰ σωεῖσθαι γινῆσθαι. ἐπειτα ἢ χθοντο, ἐξ γνίζοντο.
 ἐμέμφοντο. νῦν ἢ ἐκείνοι ποῦ, οὐ διαμοῦ. τί ἢ κῆ-
 σὺ δέλεις ὁμοίως, οὐχὶ δὲ τὰς μὲν ἄλλοτρίας τρε-
 πὰς κατελιπεῖν τοῖς τρεῖς ποῦσι καὶ τρεῖς πεμύοις,
 αὐτὸς δὲ πόδι ἢ πῶς χρῆσθαι αὐτοῖς ὅλ[Θ] γίνεσθαι.

χηθήσῃ γὰρ καλῶς, καὶ ὕλη σου ἔσαι, μόνον πρόσ-
 χε καὶ θέλε σε αὐτῷ καλός εἶναι, ὡς πάντες οὗ πρόσ-
 σεις. καὶ μέμνησθ' ἀμφοτέρων, ὅτι καὶ διαφορὰ
 ἐφ' οὗ ἡ πρᾶξις ἐν δόλῳ βλέπει. ἐν δόλῳ ἡ πηγὴ τοῦ
 ἀγαθοῦ, καὶ αἰεὶ ἀναβλύει διωαμμένη· ἐὰν αἰ-
 σκᾷ πῆξ· διᾷ καὶ τὸ σῶμα πεπηγνῆαι, καὶ μὴ
 διεξέρχεται, μήτε ἐν λινῇσιν, μήτε ἐν ῥέσιν. οἷον
 γὰρ τι ὡς τὸ προσώπου πρὸς χεῖρ ἡ διανοία, σιωπῇ
 τὸ μὲν αὐτὸ καὶ δύσχημον σωτηροῦσα, τοιοῦτο καὶ
 ὡς ὅλου τοῦ σώματος ἀπαυτπτερόν. πάντα δὲ
 ταῦτα σὺν τοῖς ἀνεπιτηδούτοις φυλακτέα· ἡ
 βιωτικὴ τῇ παλαισικῇ ὁμοιοτρόφα ἡ πόρ. τῇ ὀρχη-
 σικῇ. καὶ τὸ πῶς τὰ ἐμπίπτοντα καὶ οὐ προεγ-
 νωσμένα, ἐτοιμὰ καὶ ἀπὸς ἑστάναι· σιωχῶς
 ἐφιστάναί, τίνες εἰσὶν οἱ ἐφ' ὧν μαρτυρεῖται θεί-
 λεις. καὶ τίνα ἡγεμονικὰ ἔχουσιν. οὐτε γὰρ μέ-
 ψη τοῖς ἀκουσίως πᾶσιουσιν, οὐτε ὡς μαρτυρή-
 σεις διέσκη, εἰ βλέπωμεν εἰς τὰς πηγὰς τοῦ ὑπολῆ
 ψως καὶ ὁρμῆς αὐτῶν. πᾶσα ψυχὴ ἀκουσά φη-
 σιν, εἰρεται ἀληθείας. οὕτως οὖν καὶ δικαιοσύ-
 νης καὶ σωφροσύνης, καὶ ὑμνείας, καὶ πάντες
 τοῦ τοιοῦτου. ἀναγκαιότατον δὲ τὸ διπνεκὸς του-
 του μεμνηθῆ· ἔσθ' ἡ γὰρ πῶς πάντας προότρυνε.
 ὡς μὲν πάντες πόνον, πρόχειρον ἔσθ' ὅτι οὐκ αἰ-
 χρὸν. οὐδὲ τὴν δ' ἰάνοιαν τῇ λυβερνῶσιν χεῖρ
 ποιεῖ, οὐτε γὰρ καὶ δὲ ὑλικὴ ὅστις, οὐτε καθ' ὅποιον

νική διαφθείρει αὐτῷ. ὡδὶ μὲν τοι τῶν πλείων πό-
 νων, καὶ τὸ τοι ἐπιχοῦρσσι βοηθέτω. ὅτι οὐτε
 ἀφόρητον, οὐτε αἰώνιον. ἰαὺν δ' ὅρων μνημονόνης,
 καὶ μὴ προσδοξάζης. ἡ ἀκείνου δὲ μέμνησο, ὅτε
 πολλὰ πόνῳ τὰ αὐτὰ ὄντα, λαυθάνει δισχερα-
 νόμῳ. οἶον τὸ νυσάζειν. καὶ τὸ λαυματίζεσθαι· καὶ
 τὸ ἀνορεκτεῖν. ὅτε αὖ οὐκ ἔστιν τούτων δισχερεῖς,
 λέγει αὐτῷ. ὅτε πόνῳ γινώσκωσ' ὅρα μήποτε τοιοῦ-
 τον πάθης πρὸς αὐτὸ ἀπανθρώπους, εἶον οἱ αὐθρο-
 ποι πρὸς αὐτὸ ἀνθρώπους. πόθον ἴσμεν εἰς τηλαύ-
 γης Σωκράτης, καὶ διάθεσιν ἡρώων ἡμῶν. οὐ γὰρ
 ἀρκεῖ εἰς Σωκράτους γινώσκοντος ἀπέθανον, καὶ γὰρ
 τρεῖς ἑσπερον τοῖς σοφισταῖς διελέγετο, καὶ καρτερε-
 κώτορον γὰρ τῷ πάγῳ διενυκτέροεν. καὶ τὸν Σα-
 λαμίνιον κελδὺν δαίς ἄγειν, γηρυνώτορον ἐδο-
 ξον αὐτὸ βῆναι. καὶ γὰρ τοῖς ὁδοῖς ἐβρεγνύετο. ποδὶ δ'
 καὶ μάστιγ' αὐτὸς ὥς ἤσειεν εἰς πόρ' ἀληθεῖς ἦν. ἀλλ'
 ἐκείνο δ' εἰ σκοπεῖν, ποίαν ἔτι ψυχὴν εἶχε Σω-
 κράτης. καὶ εἰ ἐδιδάχατο ἀρκεῖν τῷ δίκαιῳ. ἔτι τὰ
 πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ὅσιν τὰ πρὸς θεοὺς. μήτε εἰ-
 κὴ πρὸς τὴν κακίαν ἀγανακτῶν, μηδὲ μὲν δα-
 λούων ἑαυτὸς ἀγνοῖα. μήτε τῶν ἀρνησιμολόγων ἐκ-
 τοῦ ὅλου ὡς ξυγγένη διχομύθεον. ἢ ὡς ἀφόρητον ὑπο-
 μῖνον. μήτε τοῖς τοῖς ἱερικίδιον πάθεισιν ἐμπόρι-
 χον συμπάθει τὸν νοῦν, ἢ φύσιν οὐχ ὅπως σιω-
 κήσας τοῖς συγκρίματι, ὡς μὴ ἐφείδαι ποταμί-
 ζειν

ζειν ἑαυτόν, καὶ τὰ ἑαυτοῦ ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖν.
 λίαν γὰρ γινώσκεται θεῖον ἄνδρα γινώσκειν, καὶ
 ὑπομνηδ' ἑνὸς γνωριθῆναι. τοῦτο μνησοῦν αἰ, καὶ
 ἐλὲ ἐκείνου, ὅτι γν' ὀλιγίστοις κείναι τὸ δοῦν αἰμόνως
 βιδῶσαι. καὶ μὴ ὅτι ἀπὸ πλάσας διαλεκτικὸς καὶ
 φυσικὸς ἐσέσθαι, διακρίνει ἀργυρῶς καὶ ἐλδύθερος,
 καὶ αἰδύμων, καὶ κρινωνικὸς, καὶ θυπεθὴς θεῶν.
 ἀβιάσως διακρίνει γν' πλείστη θυμηδία, καὶ παν
 τὸν κατὰ βοῶσιν ἄλινά βύλονται. καὶ τὰ θερία
 διακρίνει τὰ μελὺδρια τοῦ ποδὶ τεθραμμένον τὸ τὸ
 φυράματι. τί γν' κωλύει γν' πᾶσι τοῖς τοῖς διακρί-
 νοιαν σῶζειν ἑαυτὸν γν' γαλήνη, καὶ κρείσσει τῇ ποδὶ
 τῶν ποδὶ ἐσσηνότητων ἀληθεῖ, καὶ χηρῶσι τῶν ὑπο-
 βεβλημένων ἐτοιμῇ. ὥς τε τὴν μὲν κείσιν λέγειν
 τῷ προσίπτοντι, ὅσον ὑπάρχεις κατ' ὅσιαν, καὶ
 ἐπὶ δ' ὅσον ἀλλοῖον φανῇ. τὴν ἡ χηρῶσι λέγειν τοῖς
 ὑποπίπτοντι, σὲ ἐξήττον. αἰ γὰρ μοι τὸ πῶς, ὅ-
 λη ἀρετὴ λογικῆς καὶ πολιτικῆς. καὶ τὸ σωφροσύνη
 χηρῶσι ἀνθρώπων ἢ θεῶν. πάν γν' τὸ συμβαῖνον, θεῶν ἢ
 ἀνθρώπων ὁδοὶ κειοῦται, καὶ οὐτε καινόν, οὐτε
 διανομεταχείρισον, ἀλλὰ γνώριμον καὶ θυερ-
 γίς. ὅσον ἔχει ἡ τελειότης τοῦ ἡδους, τὸ πᾶ-
 ραν ἡμῶν ὡς τελούταιαν διεκάλειν, καὶ μή-
 τε σφύζειν, μήτε νερκαῖν, μήτε ὑποκρίνε-
 σθαι. οἱ θεοὶ ἀθάνατοι ὄντες, οὐ διανομετα-
 νοῦσι, ὅτι γν' τοσούτων αἰῶνι διέσσει αὐτοὺς πᾶσι

ἴως ἀεὶ τοιούτων ὄντων καὶ τοσούτων φαύλων ἀνέ-
 χεισθαι. προσέτι δὲ, καὶ κινδυνεύονται αὐτῶν πανθίως.
 σὺ δὲ ὅσοι οὐδ' ἐπὶ ῥημάτων μέλλων ἀπαυδαῖς, καὶ
 ταῦτα εἰς ὧν τῶν φαύλων γελοῖον ὄναι τὴν μὲν ἰ-
 δίαν κακίαν μὴ φθύνει, ὃ καὶ διωατόν ὄναι τὴν δὲ
 τῶν ἄλλων φθύνει, ὃ πρὸς ἀδυσίατον. ὃ αὖτε λογικῶς
 καὶ πολιτικῶς διωαμὶς εὐείσκη, μήτε νοερόν, μή-
 τε κοινωνικόν, δυνάτως καὶ δεξιότητι ἐαυτοῦ κερ-
 νει· ὅταν σὺ δὲ πεποικκῶς ᾖς, καὶ ἄλλοι δὲ πε-
 πονθῶς, τί ἐν ζητείς τρεῖς πρὸς ταῦτα ὡσπερ οἱ
 μωροὶ ἢ καὶ δόξαι δὲ πεποικκῆναι, ἢ ἢ ἀμοιβῆς
 τυχεῖν. ὃ δὲ εἰς καμνεὶ ὠφελόμενον, ὠφέλεια δὲ πρὸς
 εἰς καὶ φύσιν. μὴ ἔρκαμνε ὠφελόμενον, ὅτι ὡς ὠ-
 φελεῖς. ἢ τὸ ὅλου φύσις αὐτῇ τὴν κοσμοποιίαν ὡρ-
 μισεν. νῦν δὲ ἥτοι πᾶν ἢ γινόμενον κατ' ἐπακολα-
 θήσιν γίνεται, ἢ ἀλόγιστα καὶ τὰ λυσιώτατά ἐ-
 σιν, ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν τὸ τοῦ κόσμου ἢ
 γεμονικόν. εἰς πολλὰ σε γαλιωτότερον
 ποιήσῃ, ὅσον μνημο-
 νόμοι.

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον η.

ΑΙ ὅσοι πρὸς τὸ ἀκρόνολογον φέρει,
 ὅτι ἐκ ἐπιδιδάσκει τὸν βίον ὅλον,
 ἢ τὸν γε ἀπὸ νεότητος φιλόσοφον
 βεβιωκέναι· ἀλλὰ πολλοῖς τε ἄλ-
 λους, καὶ αὐτὸς σεαυτῷ δειλῶ γέγονας, πόρρω
 φιλοσοφίας ὦν. πεφυρσαι οὖν, ὥς τι μὴ δό-
 ξαν τὴν τοῦ φιλοσόφου κτήσασθαι, οὐκ ἐλθοις ῥα-
 διον. ἀνταγωνίζεται δὲ καὶ ἡ ὑπόδεισις. εἴ πορ
 οὖν ἀληθῶς ἐώρακας ποῦ ἔκειται τὸ πρᾶγμα, τὸ
 μὴ τί δόξεις, ἀφες· ἀρκέσθητι δέ, εἰ ἔαυρ τὸ λοι-
 πόν τοι βίου ὅσον δ' ἡ ποτε ἢ σὴ φύσις θέλει βιώ-
 σαι, κατανόησον οὖν τί θέλει, καὶ ἄλλο μηδὲν
 ποδὶσπᾶτω. πεπείρασαι γὰρ ποδὶ πόσα πλανη-
 θείς, οὐδ' αὖ μοῦ ἐνέβη τὸ δὴ ζῶν. οὐκ γν' συλλογια-
 μοῖς, οὐκ γν' πλύντω, οὐκ γν' δόξῃ, οὐκ γν' ἀκλάν-
 σαι, οὐδ' αὖ μοῦ ποῦ οὖν ὅτι; γν' τῷ ποιεῖν, ἀ ὑπὸ τῇ
 τῇ ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. πῶς ἔμ ταῦτα ποιή-
 σαι; ἐπ' αὖ λόγματα; ἔχει ἀφ' ὧν αἱ ὑεμαὶ καὶ αἱ
 πράξεις. τίνα λόγματα; τὰ ποδὶ ἀγαθῶν καὶ κα-
 κῶν. ὥς οὐδ' ἴσθις μὴ ἀγαθοῦ ὄντος ἀνθρώπου,
 ὅ οὐχὶ ποιεῖ δίκαιον, σώφρονα, ἀνδρῆιον, ἐλπί-

θερον, ὁδὸν δὲ ἡ κακοῦ ὃ οὐχὶ ποιεῖ τὰναντία τοῖς
 εἰρημλύνουσιν· καὶ ἐκείνῳ πρᾶξιμ' ἐρώτα σεαυτὸν,
 πῶς μοι αὕτη ἔχει. μὴ μετανοήσω ἐπ' αὐτῇ, μι-
 κρόν καὶ τέλυνθα, καὶ πάντ' ἐκ μέσου. τί πλεόν
 ὑπὸ ζήλῳ, εἰ τὸ πρῶτον ὄργον ζώου νοεροῦ καὶ λαινοῦ
 νικοῦ καὶ ἰσονόμου θεῷ. Αλέξανδρος δὲ καὶ Γα-
 ῖος, καὶ Πομπήιος τί πρὸς Διογένη, καὶ Ἡράκλει-
 τον, καὶ Σωκράτην. οἱ μὲν γὰρ εἶδον τὰ πράγμα-
 τα, καὶ τὰς αἰτίας, καὶ τὰς ὕλας, καὶ τὰ ἡγεμο-
 νικά ἢ αὐτῶν ταῦτά. ἐκεῖ δὲ ὅσων πρόνοια, καὶ
 διαλεία πόσων, ὅτι οὐδὲν ἤτην τὰ αὐτὰ ποιή-
 σσιν, ἡμῶν δὲ διαφράγῃς. τὸ πρῶτον μὴ ταράσσει.
 πάντα γὰρ ἡτὶ τὴν τοῦ ὅλου φύσιν, καὶ ὀλίγου
 χρόνου, ὁδὸς ὁδισμοῦ ἐστίν. ὡς περὶ ὁδὸν Ἀδριανός,
 ὁδὸν Ἀνύστου. ἔπειτα ἀτηνίσας εἰς τὸ πρᾶγμα,
 εἶδε αὐτὸν, καὶ συμνημονούσας, ὅτι ἀγαθόν σε αὐ-
 θρωπον εἶναι δεῖ, καὶ τί τῷ ἀνθρώπῳ ἢ φύσις ἀπαι-
 τεῖ, πρᾶξον ἑὸν ἀμετατρέπῃ, καὶ εἰπὲ ὡς δι-
 καιότατον φαίνεται σοι, μόνον θυμένως, καὶ αἰ-
 δημόνως, καὶ ἀνυποκρίτως, ἢ τῶν ὅλων φύσις
 ἑὸν ὄργον ἔχει. τὰ ὡςδε ὄντα ἐκεῖ μεταλθῆναι,
 μεταβάλλειν, αἶρειν γνῶν καὶ ἐκεῖ φέρειν. πάν-
 τα τροπαί. οὐχ ὥς φοβηθῆναι, μῆτι καίνον. πάν-
 τα σωθῆναι. ἀλλὰ καὶ ἴσαι αἰ ἀρνημήσεις. ἀρεκῆς
 πᾶσα φύσις ἐαυτῇ θυοδ' ὅση. φύσις ἡ λογικὴ θυο-
 δ' ἔσθ', γνῶν φαντασίας, μῦτε ψυδ' οὐδ' ἐμῆς καὶ δόξας

λω συγκαταβιβημένη. τὰς οἰκίας δὲ ὑπὸ τὰ κρηνα
 νικὰ ὄργα μόνον ἀποθύνουσα, τὰς ὀρέξεις δὲ καὶ
 τὰς ἐκκλίσεις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνον πεποινημένη.
 τὸ δὲ ὑπὸ τῇ κρηνῆς φύσεως ἀκρηνεμάδιον, πᾶν ἀ-
 παρομένη. μέρεθ γὰρ αὐτῇ ὅτιν. ὡς ἡ τοῦ φύλλου
 φύσις τῇ τοῦ φυτοῦ φύσεως. πλὴν ὅτι ἐκὼς μὲν ἡ
 τοῦ φύλλου φύσις, μέρεθ ὅτι φύσεως καὶ ἀναιδιᾶς
 του, καὶ ἀλόγου, καὶ ἐμποδίζεσθαι διωκαμένης.
 ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου φύσις, μέρεθ ἐστὶ ἀνεμποδί-
 σον φύσεως καὶ νοεῖας καὶ δικαίας. εἰ γὰρ ἴσους καὶ
 κατ' ἀξίαν τοῦ μερισμοῦ χρόνων, ὅσας, αἰτίου,
 ὀνείργειας, συμβάσεως, ἐκαστοῖς ποιεῖται. σκόπη-
 δὲ, μὴ εἰ τὸ πρὸς τὸ ὅν ἴσον εὐρήσεις ἐπὶ παντός.
 ἀλλὰ εἰ συλλήβδην τὰ πάντα. τοῦ δὲ πρὸς ἀ-
 θροῦ τὰ τοῦ ἐτοῦ ἀναγινώσκου ὅτι ἐξέσιμ' ἀλλὰ
 ὕβρις ἀνείργει ἐξέσιμ', ἀλλὰ ἡ δολονῶν καὶ πόνων
 καθυπερτορεῖ ἐξέσιμ' ἀλλὰ τοῦ δοξαρίου ὑπε-
 ράνω εἶν' ἐξέσιμ' ἀλλὰ ἀναιδιότητος καὶ ἀχαρίστους
 μὴ θυμῶν, προσέλι κήδεσθαι αὐτῶν ἐξέσιμ'. μὴ
 κέτισον μηδεὶς ἀκούσῃ καταμεμφομένη τὴν γὰρ
 αὐτῇ βίον. μηδὲ σὺ σεαυτοῦ. ἡ μετανόια ὅτιν ἐ-
 πίληψις ἐαυτοῦ, ὡς χρησιμὸν ἡ πρῆξις. τὸ
 δὲ ἀγαθὸν χρησιμὸν ἡ δὲ εἶν', καὶ ὑπὸ μελετήτορ
 αὐτοῦ ἔσθ' ἀγαθὸν καὶ καλὸν ἀνδρῶν. οὐδέ τις δὲ αὐ-
 καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ μετανόησεν, ὑπὸ τῷ ἡ-
 δονῶν ἵνα πρῆξις, ὅτε ἀρὰ χρησιμὸν, ὅτε ἀ-
 γαθὸν ἡδονῶν. ὅτε τί ὅτιν αὐτὸ καὶ ἐαυτῷ τῇ ἰδίᾳ

παρασκολῶ. τί μὲν τὸ οὐσιώδες αὐτοῦ καὶ ὑλικόν·
τί δὲ τὸ αἰσιώδες. τί δὲ ποιεῖ ἐν τῷ κόσμῳ· πό-
σον δὲ χρόνον ὑφίσταται. ὅταν δὲ ὑπνου δισχε-
ρῶς ἐγείρῃ, ἀναμνησκού, ὅτι καὶ τὴν κατα-
σκολῶ σου ὅτι, καὶ καὶ τὴν ἀνδρωπικὴν φύσιν,
τὸ πρᾶξις κοινωνικὰς ἀρδιδιόναι. τὸ δὲ καθό-
δισιν, κοινὸν καὶ τῷ ἀλόγῳ ζῶντι. ὁ δὲ καὶ φύσιν
ἐκείνην, ὡς οἰκείον τὸν καὶ προσφύεσθαι, καὶ
δὲ καὶ προσφύεσθαι· διηγεῖται καὶ πᾶσι πάσης
ἐοικὸς τε φαντασίας. φυσιολογῶν, παθολογῶν,
διαλεκτικῶν, ὡς αὐτὴν γινώσκων διδόντων σαυτῷ
πρόλεγε. ὅτος, τίνα λόγματα ἔχει πᾶσι γὰρ
καὶ κακῶν. ἢ γὰρ πᾶσι ἡδονῆς ἢ πόνου καὶ τῷ ποιητι-
κῶν ἐκαστὸν, καὶ πᾶσι δόξης, ἀδοξίας, θανάτου, ζω-
ῆς. Ἰδιὰ δὲ τίνα λόγματα ἔχει πᾶσι δαυμάσθαι ἢ
ἐν μοι δόξει, ἐάν τινι ἵνα ποιεῖ. καὶ μεμνησόμεαι,
ὅτι ἀναγκάζει· ὅπως πονεῖν. μεμνησόμεαι, ὅτι ἀ-
ναγκάζει· ὅπως ποιεῖν. μεμνησοῦν ὅτι ὡς αἰχ-
ρὸν ξενίζεαι, εἰ ἡσυχὴν σὺ καφεῖς, ὅπως εἰ ὁ κόσ-
μος τὰ δὲ ἵνα φέρει, ὡς ἐσι φορός. καὶ ἵα τῷ ἢ καὶ
κυβερνήτην, αἰχρὸν ξενίζεαι εἰ πεπύρεχον ὅτος
ἢ εἰ ἀντίπνοια γέγονεν. μεμνησοῦν καὶ τὸ μετὰ
θεῷ καὶ ἐπιθεῖν ὅτι διορθοῦν, ὁμοίως ἐλδύ-
θεῖν ἐσι. σὺ γὰρ ἐνέργεια καὶ τὴν σὺν ὁρμῇ καὶ
ἡρίσιν, καὶ δὲ καὶ καὶ νοῦν τὸν σὺν πᾶσι νομῇ
εἰ μὲν ὡς σοί, τί αὐτὸ ποιεῖς, εἰ δὲ ἐπ' ἄλλῳ, τί-
νι μεμνη; ταῦς ἀτόμοις, ἢ τοῖς θεοῖς, ἀμφοτέρω

μανιώδην οὐδ' ὀνὶ μεμπέειον. εἰ μὲν γὰρ διώσασαι,
 διόρθωσον τόδε πρᾶγμα αὐτό. εἰ δὲ ὅσον μὴ
 διώσασαι, πῶς τί ἐν σοὶ φέρει τὸ μέμφασθαι; εἰ καὶ
 γὰρ οὐδὲν ποιητέον. ἔξω τοῦ κόσμου τὸ ἀρθρὸν
 οὐ πίπτει. εἰ ὅδε μὲν καὶ μεταβάλλει, ὅδε καὶ
 ἐξελύεται εἰς τὰ ἴδια. ἃ σοιχεῖά ὄντι τοῦ κόσμου,
 καὶ σὰ. καὶ αὐτὰ δὲ μεταβάλλει, καὶ οὐ γογγύζει.
 ἔκασον πρὸς ἡ γέγονεν, ἵππος, ἄμπελος, τί θαν
 μάξεις; καὶ ὁ ἥλιος ἔρει πῶς τί ὄργον γεγونا, καὶ
 οἱ λοιποὶ θεοί. σὺ οὖν πῶς τί; τὸ ἥδε δὲ; ἴδου εἰ αὖτε
 χεῖται ἡ γνῶσις. ἡ φύσις ἐσέχασαι ἐπάσθαι. οὐδὲν
 ἡ ἐλαστον φησὶ ἀρλήξεως, ἢ φησὶ ἀρχῆς τε καὶ δι-
 ξαγωγῆς. ὥς ὁ ἀναβάλλων τὴν σφαῖραν. τί οὖν
 ἀγαθὸν ἔσθ' σφαιρίῳ ἀναφερομένη, ἢ κακὸν κα-
 ταφερομένη, ἢ καὶ πεπρωμένῳ; τί δὲ ἀγαθὸν τῇ
 πομφόλυγι συνωσώσῃ, ἢ κακὸν ἐξελυθείσῃ. τὰ
 ὅμοια ἢ καὶ ὡς λύνει. ἐκρεῖνον, καὶ δέασαι οἰοῦν-
 σι, γηράσαν ἢ οἰογίνετ', νοσήσαν ἢ, πορνεύσαν,
 βραχύβιον δὲ, καὶ ὁ ἐπαινεῖν, καὶ ὁ ἐπαινούμενος,
 καὶ ὁ μνημονεύων, καὶ ὁ μνημονυόμενος. προ-
 σέλι δὲ καὶ γν' ὡνίκα τούτου τοῦ κλίματος, καὶ
 οὐδ' ἐν ταῦτα πάντες συμφωνοῦσι, ἀλλ' οὐδὲ
 αὐτὸς ἕως αὐτοῦ. ἀλλ' ὅλη δὲ ἡ γῆ σιγμῇ. πρόσ-
 χε τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ λόγμῳ, ἢ τῇ ἐνέργειᾳ,
 ἢ ἔσθ' σημασιολογία. δικαίως ταῦτα πάχους. μᾶλ-
 λον δὲ θέλεις ἀγαθὸς αἰεὶ γινώσκειν, ἢ σῆμι-

ρον εἶν' πράσσω τί; πράσσω ἐπ' ἀνθρώπων δὺπλοῦ
 ἴαν ἀναφέρων, συμβαίνει τί μοι, διεχομαι, ὕδ' ἑὸς
 θεοὺς ἀναφέρειν, καὶ τὴν πάντων πενήτιν, ἀφ'
 ἧς πάντα τὰ γινόμενα συμμικρύνεται. Ὅποιον
 σοι φαίνεται τὸ λείπειν, ἔλαιον, ἰδρῶς, ῥύπον,
 ὕδωρ, γλοιῶδες, πάντα σικχαντὰ. τοῖς τοῦ πατρὸς
 μέρεσσι τὸ βίον, καὶ πᾶν ὑποκείμενον. Ἀσκιλλὰ δὲ
 ρον, ἔτα λῶσκιλλα σεκόνδια, Μάξιμον. ἔτα σεκόν
 δια, ὕδ'ι τὴν γχανθ' Διόλιμον, ἔτα ὕδ'ι τὴν γχανθ'
 φανσίαν, Ἀντωνίνος. ἔτα Ἀντωνίνου τοιαῦτα
 πάντα. κέλερ, Ἀδριανόν. ἔτα κέλερ. οἱ ἃ δριμεῖς
 ἔκείνοι, ἢ προγνωστικοί, ἢ τετυφώμενοι, πῶ. οἱ δὲ
 δριμεῖς μὲν, χάραξ καὶ Δημήτριος ὁ Πλατωνι-
 κός, καὶ Εὐδαιμόμων, καὶ εἰς τοῖς τοῦ πατρὸς. πάντα ἐ-
 φήμερα, τεθνηκότα πάσαι. γῆνοι μὲν ὅδε ἐπ' ὀλί-
 γον μνημονοῦντες τούτους. οἱ δὲ εἰς μύθους μετὰ βαλόν-
 τας. οἱ δὲ ἡδονὴ καὶ ἐκ μύθων δζίτηλοι. τὸ τῶν οὐρ
 μεμνηθεὶς ὅτι δεήσει ἡτοὶ σκεδαιδῆναι τὸ συγ-
 κειμάλιον σου, ἢ σβεδῆναι τὸ πονδύμαλιον, ἢ με-
 τασῆναι, καὶ ἀλλαχῇ καταταχθῆναι. θυφροσιώη
 ἀνθρώπων, ποιεῖν τὰ ἴδια ἀνθρώπων. ἰδίῃ ἃ ἀνθρώ-
 πων δύνουσι πρὸς τὸ ὁμόφυλον. ὑπόδρασις τῶν
 αἰδωλῶν κινήσεων. διακρίσις τῶν πιθανῶν
 φαντασιῶν, ὑπὸ θεωρήσεως τῶν ὅλων φύσεως,
 καὶ τῇ κατ' αὐτὴν γινομένην. ἦ δὲ πρὸς τὴν θέαν αἰτίαν,
 τὸ αἴτιον τὸ πόδεκείμενον. ἢ ἃ πρὸς τὴν θέαν αἰτίαν,
 ἀφ' ἧς συμβαίνει πᾶσι πάντα. ἢ ἃ πρὸς ἑὸς συμ

διόντας· ὁ πόντος ἡτοιμασέν σοι σῶματι κακόν, ἔκον
 ἀρφαρὸν ἡτοίμησεν τῇ ψυχῇ. ἀλλ' ἐξίστασθαι τῇ ἰδίᾳ
 αἰθείᾳ τῇ γαλήνῃ διαφυλάσσειν, καὶ μὴ ὑπο-
 λαμβάνειν ὅτι κακόν. πᾶσα γὰρ κρίσις, καὶ ὄρμηξ,
 καὶ ὄρεξις, καὶ ἐκκλησις, γένεσις, καὶ ὁδὸς κακόν ὡ-
 δε ἀναβαίνει. ὁ δὲ ἀλείφει τὰς φαντασίας, συνεχῶς
 σε κυτῶ λέγων. νῦν ἐπ' ἐμοὶ ὄσιν, ἵνα γνῶταί τι τῇ
 ψυχῇ μηδεμίαν πονηρίαν ἢ, μηδ' ἐνδιθυμία, μηδ' ἐ-
 ὅλως ταραχὴν τις· ἀλλὰ βλέπωρ πάντα ὅποιά ἐ-
 σιν, χροῶμαι ἐκείνῃ κατ' ἀξίαν. μέμνησο ταύτης
 τοῦ ὁδοῦ, καὶ τῇ φύσει λαλεῖν, καὶ γνῶσιν συγλήπῃ,
 καὶ πρὸς πάντ' ὀντινῶν κοσμίως. μὴ ποδιστράνως
 ὑγιᾷ λόγῳ χροῶμαι. αὐτὴν ἀνυῶσθαι, γυνή, θυγάτηρ,
 ἔγγονοι, πρόγονοι ἀδελφὴ, ἀγρίππας, συγγενεῖς,
 οἰκεῖοι, φίλοι, ἀφ' ὧν, μακρήνας, ἰατροὶ, θυτῆρ, ὅλης
 αὐτῆς θάνατος. ἔτα ἐπιθετὰς ἀλλας, μὴ καθ' ἑνὸς
 ἀνθρώπου θάνατον· οἷον Γομωκίῳ, κακῆνοι ὅτι
 ἐνδιθυράφοι μὲν τοῖς μνήμασι, ἔχοντες τὸ ἰδίον
 γένος ὑπὸ λογίζεσθαι. πόσα ἔσονται ὁδοῦ οἱ πρὸς αὐ-
 τὴν ἵνα διὰ δόχον τινα καταλίπωσιν. ἔτα, ἀνάγ-
 κη ἔχοντες τινα γένεσθαι. πάλιν ὡς ὅλου γένους
 θάνατον συντιθέναι δεῖ τὸν βίον, καὶ μίαν πρᾶ-
 ξιν. καὶ εἰ ἐκείνη τὸ ἑαυτῇ πρᾶξει ὡς οἷον τι ἀρκῆ-
 σαι. ἵνα δὲ τὸ ἑαυτῇ ἀπέχῃ, ὅδε εἰς σε κωλύσαι
 δυνάται. ἀλλὰ σήσεται τι ἐξωθεν; ὅδε γὰρ, εἰς γε τὸ
 δικαίως καὶ σωφρόνως καὶ ὀυλογίως. ἄλλο δὲ

ἡ ἴσως ἐνέργησιν ἡλυνθήσεται; ἀλλὰ τῇ πρὸς
 αὐτὸ τὸ κώλυμα ὀυαρεσθήσῃ, καὶ τῇ ὑπὲρ τὸ διδόν
 μὲν ὀυγνώμονι μεταβάσῃ ὀυδὺς ἄλλη πρᾶξις
 αὐτοκαθίσταται. γὰρ μὲν οὖν (αἰς τῇ) σὺνθεσιν πρὸς
 ἑὸς ὁ λόγος. ἀτύφωσ μὲν λαβεῖν, ὀυλύτως ἄφῃ
 ναί. εἰ ποτε εἶδες χεῖρα ἀρκενομυθῶν, ἢ πόδια ἢ
 κεφαλὰ ἀρτίμυθῶν χωρὶς τοῦ ποτε ἀρτῶ
 λοιποῦ σώματος κημῶν, τοιοῦτον αὐτὸν ποιεῖ,
 ὅσον ἐφ' αὐτοῦ ὁ μὴ θέλων τὸ συμβαῖνον, καὶ
 ἀρσχίζων αὐτόν. ἢ ὁ ἀκρινώοντόν ἡ πρᾶσσω.
 ἀπὲρ ῥῖψαι ποτε ἀρτῶν φύσιν ἐνώσεως. ἐ-
 πεφύκει γὰρ μέρος, νῦν σεαυτὸν ἀπὲρ ῥῖψας. ἀλλ'
 ποτε κημῶν ἐκείνο, ὅτι ἐξεί σοι πάλιν ἐνώσει
 σεαυτὸν, ὅσο ἄλλω μέρει ὀυδὺν θεὸς ἐπέρῃσιν, χω-
 ριζήσῃ, καὶ διακρίνῃ, πάλιν συνηλθεῖν. ἀλλὰ
 σκέψαι τῇ χρηστότητι, ἢ τετίμηκε τὸν αὐθροπ.
 καὶ γὰρ ἵνα τῇ ἀρχῇ μὴ ἀρρῖρα γὰρ ἀρτῶν, ἐπ'
 αὐτοῦ ἐποίησε καὶ ἀρρῖρα γὰρ πάλιν ἐπανελθεῖν
 καὶ συμφῦναι, καὶ τὴν τοῦ μέρους τάξιν ἀπολα-
 βῇ ἐποίησιν. ὡσαυτὰς ἄλλας διωάμεις ἐκα-
 σθ' τῇ λογικῇ χειρὶ ὅσον ἢ τῇ λογικῇ φύ-
 σις. οὕτως καὶ ταύτῃ πρὸς αὐτὴν εἰλήφαιμα.
 ὁμ τρόπον γὰρ ἐκείνη πᾶν τὸ ἐνστάμεν καὶ ἀντι-
 βαῖνον, ὡς πᾶσι τρέπει, καὶ κατατάσσει εἰς τὴν
 ἐμαρμυθῶν, καὶ μέρθ' αὐτῇ ποιεῖ, οὕτως καὶ
 τὸ λογικὸν ζῶον, διώεται πᾶν κώλυμα, ὅλιν
 αὐτῷ

ἑαυτ' ποιῆμ. κ' ἡ γὰρ αὐτῷ ἐφ' οἷον αὐτὴν ὥρμησε.
 μή σε συγχέτω ἢ τὸ ὅλον βίου φαντασία. μὴ
 συμπυκνῶς ἐπιποναοῖα κ' ὅσα πιθάνον ὑπὸ γέ-
 γενῆσαι. ἀλλὰ καὶ ἐκαστον τῶν πρῶτοντων, ἐπιδρά-
 τασεαυτὸν, τί τῷ ὄντι τὸ ἀφόρητον καὶ ἀνύ-
 ποιστον. ἀγχυθῆσαι γὰρ ὁμολογῆσαι. Ἐπειτα ἀνα-
 μύνησκει σεαυτὸν, ὅτι οὐτε τὸ μέλλον, οὐτε τὸ
 πρῶτον καὶ βαρεῖ σε; ἀλλὰ αἰετὸν πρῶτον. ὅσον δὲ κα-
 τὰ μικρύνεται, ἵνα αὐτὸ μόνον πειρομένης, καὶ
 ἀπελέγχης τὴν διάνοιαν, εἰ πῶς ὅσον φιλοῦν αὐ-
 τέχει μὴ δυνάσται. μή τι νῦν πρᾶκτάθηται τῇ τῷ
 κυρίου σοφῷ, πανθείᾳ, ἢ πέργαμῳ, τί δ' ἐπὶ Ἀ-
 δριανοῦ, χαυρίας καὶ Διότμῳ; γελοῖον. τί δ' εἰ
 πρᾶκτάθηται, ἐμελλον αἰδιανέσθαι; τί δ' εἰ ἡδω-
 νόν το, ἐμελλον ἡδίσσεσθαι; τί δ' εἰ ἡδονή, ἐ-
 μελλον οὐτοι ἀθάναι τοῖς εἶναι; οὐ καὶ τούτους πρῶ-
 τον μὴ γράϊας καὶ γέροντας γράϊεσθαι οὕτως εἰ-
 μαρτο, εἴτα ἀρθάνειν, τί οὖν ὕστερον ἐμελλον ἐκεί-
 νοι ποιῆναι τούτων ἀρθάνόντων. γράϊον παῦτα
 τῷ, καὶ λυθρον γ' ἐν δολάκῳ. εἰ δυνάσται οὐδὲν βλέ-
 πειν, βλέπειν ἐν φησὶ σοφώτατοις δικαιο-
 σωμῆς καὶ ἐξαναστατικῶν ἀρετῶν οὐχ ὅσον γ' ἐπὶ τῷ
 λογικοῦ ζώου κατασκόβῃ. ἡδονῆς γ' ὅσον, τὴν ἐγ-
 κράτειαν. ἵνα ἀφέλῃς τὴν σὺν ὑπόληψιν πρῶ-
 τῷ λυπεῖν σε διοκύνει, αὐτὸς γ' ἐπὶ ἀσφαλε-
 δέ τῳ ἐσκησας. τίς αὐτός, ὁ λόγῳ. ἀλλ' οὐκ εἰμὶ

90 Μαρκος Αποστόλων
λόγῳ· ἔσω. ὁ νοῦς ὁ μὲν λόγος αὐτός· ἐαυτὸν μὴ
λυπέτω. εἰ δὲ τι ἄλλο σοι κακῶς ἔχει, ἐπολα-
βέτω αὐτὸ πόδι αὐτοῦ. ἐμποδισμὸς αἰσχύσεως,
κακὸν ζώικῃς φύσεως. ἐμποδισμὸς ὁρμῆς ὁμοί-
ως κακὸν ζώικῃς φύσεως. ἐσι δὲ ἔτι ἄλλο ὁμοίως
ἐμποδισμὸν καὶ κακὸν τῆ φυλικῆς κατασκευῆς. ὅ-
πως ὁ ἰνὼν ἐμποδισμὸς νῦν, κακὸν νοεράς φύσεως.
πάντα δὲ ταῦτα, ἵδι σε αὐτὸ μετέφερε. πόνος,
ἡδονὴ ἀπῆται σπ. ὅφειτ; ἢ αἰσχύσεως ὁρμήσαντι
γῆσημα ἐγμένη; εἰ μὲν ἀνυπεξαίρετως ὥρμας ἡδονῆς
ὡς λογικῆ κακὸν. εἰ δὲ τὸ κοινὸν λαμβάνεις ἔπει-
βέβλαψαι, ὅδε ἐμπεπόδισται. τὰ μὲν τοῖσι νοῦ
ἴδω ὅδε εἰς ἄλλῳ εἰσὼθην ἐμποδίζειν. τότε γάρ, ὅ
πῦρ, ὅ σίδηρος, ὅ τύραννος, ὅ βλασφημία, ὅχ
ὁ ἰνὼν ἀπῆται· ὅταν γῆνητ; σφαῖρα, λυκαστόρας
μύνη. ὅκ εἰ μὴ ἄξιῳ ἐμαυτὸν λυπεῖν, ὅδε γάρ ἄλ-
λων πῶπότε ἐκώμ ἐλύπησα. ὅφραίνει ἄλλον, ἄλ-
λο· ἐμὲ δὲ ἐάν ὕγιες ἔχω τὸ ἡγεμονικόν, μὴ ἀρξῆται
φύμνη, μήτε ἀνθρώπου ἴνα, μήτε τῶ ἀνθρώποις
συμβαίνοντων· ἄλλα πᾶν ὅφρα ἴσιν ὁφθαλμοῖς
ὁρῶντα, καὶ δεχόμεν, καὶ χρώμεν· ἐκείνῳ κατ' ἀ-
ξίαν. ὅσον ἴδ' ὅσον χεόνον σε αὐτῷ χάρισαι. Οἱ τῇ
ὑπεροφίαν μᾶλλον δ' ἰώκοντα, ὅ λογίζονται,
ὅτι ἄλλοι τοῖς τοῖς μέλλουσιν ἐκείνοι εἶναι, οἱ οἱ εἰσὶν
τοῖς σβαρῶνται. καὶ ἐκείνοι δὲ θνητοί. τί δὲ ὅπως
πρὸς σ' ἐάν ἐκείνοι φωναῖς τοιαύτας ἀπηχῶσιν,
ἢ ὑπὸ

ἢ ὑπόληψιν τοιαύτην ποδὶς ἔχωσιν. ἄρα μὲν καὶ
 βάλλει ὅπου θέλεις. ἐκὲν γὰρ ἔξω τῶν ἐμῶν δαίμονα
 ἔλεω, τὸ τ' ἐσὶν ἀρκούντων εἰ ἔχοι καὶ γνέροισι καὶ
 τοῖς ἑῷς τῇ ἰδίᾳ κατασκύβῃ. ἄρα ὅσον ἄξιον, ἵνα
 δι' αὐτὸ κακῶς με ἔχη ἢ ψυχὴν καὶ χεῖρας ἐαυτοῦ
 καὶ ταπηνουμένην, ὀρεγομένην, στωδουμένην, πύρομα
 νη; καὶ πένεσις τῶν ἀξίων; ἀνθρώπων δ' ἐνὶ συμ-
 βαίνειν τι δυνάτῃ, ὃ ἔστιν ἀνθρωπικὸν σύμπλω-
 μα. ὃ δὲ βοί, ὃ ἔστι βοεικόν· ὃ δὲ ἀμπέλω, ὃ ἔστι
 ἀμπελικόν· ὃ δὲ λίθω, ὃ ἔστι λίθω ἰδίῳ. εἰ
 ἔμ' ἐκείνῳ συμβαίνει, ὃ καὶ εἰσθῆναι καὶ πέφυκναι,
 τί αὖ διυσχεραίνεις; ὃ γὰρ ἀφόρητόν σοι ἔφεργν ἢ
 κοινὴ φύσις. εἰ μὲν διὰ τὴν ἐκτὸς λυπῇ, ὃ καὶ ἐκὲν
 νόσοι γνόχῃ, ἀλλὰ τὸ σὸν ποδὶ αὐτὸ κέρμα. ὅσον
 δ' ἐπὶ δὴ δαλεῖσθαι ἐπὶ σοὶ ὄδῳ. εἰ δὲ λυπεῖ σέ τι
 τῶν ἐν τῇ σῇ δαθείσει, τίς ὁ κωλύων διορθῶσαι τὸ
 δόγμα. ὁμῶς δὲ καὶ εἰ λυπῇ, ὅτι ὅχι τὸ δὲ τι γνέ-
 ρεις ὑγιὲς σοι φαινόμενον, τι οὐχὶ μᾶλλον γνέ-
 ρεις ἢ λυπῇ, ἀλλὰ ἰσχυρότερόν τι γίνεσθαι. μὴ
 οὖν λυποῦ. οὐ γὰρ πρὸς σὲ ἡ αἰτία τὸ μὴ γνέ-
 ρεσθαι. ἀλλὰ οὐκ ἄξιον ζῶν μὴ γνέρομενόν
 τούτου. ἀπιδι οὖν ἐκ τῶν ζῶν δυνάμεως, ἢ καὶ ὁ
 γνέροισι ἀφθνήσκει ἅμα ἔλεως τοῖς γνέσασκε-
 νοις. μέμνησο ὅτι ἀναταμάχνητον γίνεται τὸ
 ἡγεμονικόν, ὅταν εἰς ἐαυτὸ συσφραγῇ ἀρκούν
 ἐαυτῷ, μὴ ποιοῦν τι ὃ μὴ θέλει ἢ ἀλόγως

πρᾶτάξῃται. τί οὖν ὅταν καὶ μετὰ λόγου πόδι
 σκεμνύως κρίνῃ πόριζεν. ὅλῃ ὅσο ἀκρόπολις
 ὅστις ἢ ἐλδύθερα παθῶν διάνοια. οὐδὲν γὰρ ὀχυρῶ
 πόρον ἔχει ἀνδρωπῶ, ἐφ' ὃ καταφυγὼν ἀνάλω
 τῶ λοιπὸν αὐτοῦ εἴη. ὁ μὲν οὖν μὴ ἐωρακώς ὅσο, ἀ-
 μαθὴς· ὁ δὲ ἐωρακώς καὶ μὴ καταφύγων, ἀτυ-
 χής. μηδὲν πλεον σαυτοῦ λέγει, ὡς αἱ προηγόμε-
 ναι φαντασίαι ἀναγγέλλουσιν. ἡγγελλται ὅτι ὁ δὲ
 να σε κακῶς λέγει. ἡγγελλται ὅσο. τὸ δὲ ὅτι βέ-
 βλαψαι, οὐκ ἡγγελλται. βλέπω ὅτι νόσῃ τὸ πα-
 θίον. βλέπω. ὅτι δὲ κινδυνεύει, οὐ βλέπω. οὐ-
 τως οὖν μὲν αἰεὶ ὑπὸ τῷ πρώτῳ φαντασιῶν,
 καὶ μηδὲν αὐτὸς γινώσκον ἐπίλεγε. καὶ οὐδὲν σοι
 γίνετο. μᾶλλον δὲ ἐπίλεγε ὡς γνωρίζωμ' ἐκαστα
 τῶν γὰρ τῷ κόσμῳ συμβαινόντων. σίκυθ' πικρὸς,
 ἄφες. βάτοι γὰρ τῷ ὁ δὲ, ἐκκλινον. ἀρκεί. μὴ πθ-
 σεπέπης. τί δ' αὖ καὶ ἐγίνετο ταῦτα γὰρ τῷ κόσ-
 μῳ. ἐπεὶ καταγελαδῆσεν ὑπὸ ἀνθρώπου φυσιο-
 λόγου, ὡς αὐτὸ καὶ ὑπὸ τέκτονος καὶ σκυτέως γε-
 λαδείης, καταγινώσκων ὅτι γὰρ ὅλῃ ἐργαστηρί-
 ξίσματα καὶ πολεμῆματα τῶν κατασκουαζο-
 μένων ὁρᾷ. καὶ τοὶ ἐκείνοι γε ἔχουσι ποῦ αὐτὰ
 εἰρῶσι. ἡ δὲ τῶ ὁλῶν φύσις, ἐξ οὐδὲν ἔχει, ἀλ-
 λά τὸ θαυμαστὸν ὅτι τέχνης ταύτης ὅστις, ὅτι πόδι
 εἰσαίει αὐτῶν, πᾶν τὸ γινώσκον διαφθείρεται καὶ
 γηράσκει καὶ ἀρῆσιν τῶν διοκῶν, εἰς αὐτῶν με-
 ταβάλλει.

ταβάλλει. καὶ ὅτι πάλιν ἄλλα νεαρὰ ἐκ τούτων
αὐτῶν ποιεῖ· ἵνα μήτε οὐσίας ἐξωθῇ χεῖρ, μήτε
ὅπου ἐκβάλλῃ τὰ ἀπρότορα προσδίδηται. ἀρ-
πίζεται οὐμ καὶ χώρα τῇ ἑαυτῇ, καὶ ὕλη τῇ ἑαυτῇ,
καὶ τέχνη τῇ ἰδίᾳ· μήτε γὰρ ταῖς πράξεσιν ὧσιν
ρεῖν, μήτε γὰρ ταῖς ὁμιλίαις φύρειν· μήτε γὰρ ταῖς
φαντασίαις ἀλλοδαπῇ· μήτε τῇ ψυχῇ κατὰ παρ-
σιωέλκεσθαι, ἢ ἐκδόρνυσθαι, μήτε γὰρ βίῳ ἀ-
χολεῖσθαι· κτείνουσι, κρεανομῶσι, κατάραις ἐλαύ-
νουσι. τί οὐμ ταῦτα πρὸς τὸ τῷ δianoian μέλειν
κατὰρᾶν, φρενῆρη, σῶφρονα, δικαίαν; οἷον εἰ τις
πρᾶσας πηγῇ δαυγῇ, καὶ γλυκείᾳ, βλασφη-
μοίᾳ αὐτῇ, ἢ δὲ ὅ παύεται πότημον ἀναβλύσσει.
καὶ πηλὸν ἐμβάλλῃ καὶ κροπρίαν, τάχιστα δαυσκε
θάσσει αὐτὰ καὶ ἐκκλύσει, καὶ ὁδωμῶς βαφθήσεται.
πῶς ἔμπηγλῶ ἀγνῶτα ἐξείς, καὶ μὴ φρεῖας; φύσσε
αὐτὴν πάσης ὥρας εἰς ἐλδοθερίαν, μετὰ τοῦ θυμέ-
νως, καὶ ἀπλῶς, καὶ αἰδοιμόνως. ὁ μὲν μὴ εἰδὼς
ὅτι εἰς ἐκδομῶν, οὐκ οἶδεν ὅπου εἰσὶν. ὁ δὲ μὴ εἰ-
δὼς πρὸς ὅτι πείφυκην, οὐκ οἶδεν ὅσις εἰσὶν. ἐν-
δέλει δὲ ἐκδομῶν. ὁ δὲ γὰρ τούτων ἀρλιπῶν, ὅδε
πρὸς ὅ, καὶ αὐτὸς πείφυκην εἰποι. τίς οὐμ φαίνεται
σοι ὁ τῶν κροτόντων ἐπαινον φεύγων ἢ δίδων,
ἢ οἱ οὐδὲ ὅπου εἰσὶν, οὐτε οἱ ἴνεις εἰσι γινώσκου-
σιν. ἐπαινεῖσθαι θέλεις ὑπὸ ἀνθρώπου, τρίς τῇ
ὥρας ἑαυτοῦ καταρωμένον. ἀρεσκῆν θέλεις ἀν-

θρώπων, ὅς ἐκ ἀρέσκει ἐαυτοῦ; ἀρέσκει ἐαυτῷ ὁ μα-
 τανόδμ' ἐφ' ἀπασί γε δὲ οἷς πρῶτος. μικρὸν μόνον
 συμπνῆνθ' ἐπιδέχοντι αἶε, ἀλλὰ ἡδὴ καὶ συμ-
 φρονῆντ' ἐπιδέχοντι πάντα νοεῶν. ὃ γὰρ ἡ τῆς
 τῶ νοεῖ ἀδυνάμεις πάντῃ κέχυται καὶ διαπικροίτηκε
 αὐτάται δυνάμει, ἡ τῆς ἡ ἀερώδης τῷ ἀναπνύ-
 σαι δυνάμει· γενικῶς μὲν ἡ κακία ἐδὲν βλα-
 πται τὸν κόσμον· ἡ δὲ καὶ μέρθ' ἐδὲν βλάπτει τὸ
 ἔτορον. μόνον δὲ βλαβερά ἐστὶ τὸ τῶ, ὃ ὑπὸ τῆς
 πῆαι καὶ ἀπὸ πηλὸν χθαμνῶν, ὁ πόταν πρῶτον ὁ-
 τως θελήσῃ. τῷ ἡμῶν προαιρετικῶν τὸ πλεονέ-
 κειν προαιρετικῶν ἐπίσης ἀδιάφορον ἐστίν, ὡς καὶ τὸ
 πνέματιον αὐτῶν, καὶ τὸ σαρκίδιον. καὶ γὰρ εἰ οὐ
 μάστιγα ἀλλήλων ἐνεκὸν γεγονάμεν· ὁμῶς τὰ ἡ-
 γεμονικὰ ἡμῶν, ἕκαστον τῆς ἰδίαν κυρίαν ἔχει. ἐ-
 πί τῳ ἐμελλόν ἡ τῆς πλεονέκειν κακία ἡμῶν καὶ ἐν-
 ὁπότε ἐκ ἐδοξε τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τῷ ἡμῶν
 ἀτυχεῖν. ὁ ἡλίου κατακεχύνθ' ὁ καὶ, καὶ πάντῃ
 γε κέχυται, ἐμὴν ἐκκέχυται. ἡ γὰρ χύσις αὐτὶ τὰ
 σὺς ἐστίν. ἀκτῖνες γὰρ αἱ αὐγαὶ αὐτῶν, ἀπὸ τῶν ἐκ-
 τείνεται λέγονται. ὁποῖον δὲ τι ἐστὶν ἀκτῖς, ἴσοις
 αὐτὸν ἐκ διατίνος σφῆς ἐκ δυνάμεως οἶον τὸ ἀφ'
 ἡλίου φῶς ἐκ δυνάμεως θεῶν. γίνεται γὰρ κατ'
 οὐδὲν. καὶ ὡς περ διαίρεται διὰ πῶς τὸ σφῆς
 νιον. ὅτι αὐτὸ ἀπαντήσῃ διείργον τὸν ἐπέκεινα αἰ-
 ῖρα. σφῆταυθα δὲ ἐστὶν, καὶ ὁ κατὰ λῆδρον, ἐδὲ ἐπὶ

σε. Διαύτλω οὖν τὴν λύσιν καὶ διάχυσιν τῆς δια-
 νοίας εἰς ἡμᾶς, μηδὲν ἔκχυσιν· ἀλλὰ τάς, καὶ
 πρὸς τὰ ἀπαντῶντα κωλύματα, μὴ βίαιον, μη-
 δ' ἐξαγδ' αἰαντῶν ἐπ' ἐρεσις ποιεῖται· μηδὲ μὴ
 κατὰ πῖπιν, ἀλλὰ ἰσαδί, καὶ ὑπ' ἀμπερ τὸ δε-
 χόμεν. αὐτὸ γὰρ αὐτὸ σερήσει τ' αὐγῆς τὸ μὴ πε-
 ραπέμωρον αὐτῶν. ὁ τὸν θάνατον φοβόμενος,
 ἥτοι ἀναιδῆσίαν φοβεῖται, ἢ αἰδῆσιν ἐπὶ το-
 ρίαν. ἀλλ' εἴτε οὐκέτι αἰδῆσιν, οὐδὲ κακοῦ τι-
 νος αἰδέσθῃ, εἴτε ἀλλοιοτέραν αἰδῆσιν κτή-
 σθαι, ἀλλοίους ζῶντας, καὶ τὴν οὐ παύσῃ.
 οἱ ἄνθρωποι γεγόνασιν ἀλλήλων ὄντων. δι-
 διασκεδῶν, ἢ φέρεται. ἄλλως βέλθῃ, ἄλλως νῦν φέ-
 ρεται. ὁ μὲν τοι νῦν καὶ ὅταν ὑλαβῆται, καὶ ὅ-
 ταν πῶς τὴν σκέψιν σρέφεται, φέρεται κατ'
 εὐθὺς οὐδὲν ἢ ἦτον καὶ ὑπὸ τὸ προκείμενόν εἰσεῖναι
 εἰς τὸ ἡγεμονικὸν ἐκείνου. πρὸς δὲ καὶ ἐπὶ
 ὅτι πάντ' εἰσιεῖναι εἰς τὸ αὐτὸ
 ἡγεμονικόν.

θρώπῳ, ὃς ὑπάρξει καὶ ἐαυτῷ; ἄρεσιν δ' ἐαυτῷ μα-
 τανώδην ἐφ' ἅπασι σχεδὸν οἷς πράσσει. μηκέτι μόνον
 συμπνέειν, ἀλλὰ ποδίζοντι αἶετι, ἀλλὰ ἥδη καὶ συμ-
 φρονεῖν τῷ ποδίζοντι πάντα νοεῖν. ὃ γὰρ ἡ τῆς
 τῷ νοεῖν ἀδυνάμεις πάντῃ πέχυται καὶ διαπροφοίτῃ
 πάσῃ διναμῶν, ἡ τῆς ἡ ἀερώδους τῷ ἀναπνέου-
 σαι διναμῶν· γενικῶς μὲν ἡ κακία ἐδὲν βλά-
 πται τὸν κόσμον, ἡ δὲ καὶ μέρθ' ἐδὲν βλάπτει τὸ
 ἔτερον. μόνον δὲ βλαβερά ἐστὶ τὸ τῷ, ὃ ὑπὸ τῆς
 πᾶσι καὶ ἀπηλαλχθαι αὐτῇ, ὅπου ταν πρῶτον ὁ-
 τως θελήσῃ. τῷ ἡμῶν προαιρετικῶν τὸ πᾶσι
 προαιρετικῶν ἐπίσης ἀδιάφορον ὅτιν, ὡς καὶ τὸ
 πνέοντάτιον αὐτῷ, καὶ τὸ σαρκίδιον. καὶ γὰρ εἴ οἱ
 μάστιγα ἀλλήλων ἔνεκον γεγονάμεν, ὁμοῦς τὰ ἡ-
 γεμονικὰ ἡμῶν, ἕκαστον τῇ ἰδίᾳ κυεῖαν ἔχει. ἐ-
 πί τοι ἐμελλον ἡ τῇ πλησίον κακία ἡμῶν κακῶν εἶναι,
 ὅπου ἐκ ἐδοξε τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τῷ ἐμῇ
 ἀτυχεῖν. ὁ ἡλίου κατακεχύδι δοκεῖ, καὶ πάντα
 γὰρ πέχυται, ἐμὴν ἐκπέχυται. ἡ γὰρ χύσις αὐτῇ τὰ
 σὺς ὅτιν. ἀκτῖνες γὰρ αἱ αὐγαὶ αὐτῷ, ἀπὸ τοῦ ἐκ-
 τείναι λέγονται. ὅποιοι δὲ τι ὅτιν ἀκτῖς, ἰσοῖς
 αὐτῷ ἐπὶ διὰ τινὸς σὺν ὃ ἐδουκασμένον οἶκον τὸ ἀφ'
 ἡλίου φῶς ἐσθλὸν μὲν θεάσασθαι. γίνεται γὰρ κατ'
 ὅτιν. καὶ ὡς αἱ διαίρειται διὰ πᾶσι τὸ σὺν ἐμ-
 νιον. ὅτι αὐτῇ ἀπαντήσῃ διείργον τὸν ἐπὶ κενα ἀ-
 ἔρα. γὰρ αὐτὰ δὲ ἐστὶν, καὶ ὁ κατὰ λῶδον, ἐδὲ ἐπε-

σε. Ὡσαύτως οὖν τὴν λύσιν καὶ διάχυσιν τῆς δια-
 νοίας εἰναι καὶ, μηδὲν ἄλλως ἐκχύσιν· ἀλλὰ τὰς, καὶ
 πρὸς τὰ ἀπαντῶντα κωλύματα, μὴ βίαιον, μη-
 δ' ἐξ ἀγῶν ἀντιτὴν ἐπ' ἐρεῖσιν ποιῆσθαι· μηδὲ μὴ
 κατὰ πίπτειν, ἀλλὰ ἰσαδί, καὶ ὑπὸ λάμπερ τὸ δε-
 χόμεν. αὐτὸ γὰρ αὐτὸ σερήσει τὸ αὐγῆς τὸ μὴ πα-
 ρεπέμωσιν αὐτῶν. ὁ τὸν θάνατον φοβόμενος,
 ἥτοι ἀναμνηστικὴν φοβεῖται, ἢ αἰδομένην ἐπορο-
 ίαν. ἀλλ' εἴτε οὐκ ἐτι αἰδομένην, οὐδὲ κακοῦ τι-
 νος αἰδομένην, εἴτε ἀλμοιότεραν αἰδομένην ἐτή-
 σιν, ἀλλοιοὶ ζωοῦσιν, καὶ τοῖς ὡς οὐ παύσιν.
 οἱ ἄνθρωποι γεγόνασιν ἀλλήλων ὄντων. δι-
 διασκεῖν, ἢ φέρε. ἄλλως βέλθω, ἄλλως νῦν φέ-
 ρεται. ὁ μόντοι νῦν καὶ ὅταν ὀυλαβῆται, καὶ ὅ-
 ταν ποδὶ τῶν σκέψιν σρέφεται, φέρεται κατ'
 οὐθὺν οὐδὲν ἢ πῶς καὶ ὑπὸ τὸ προκείμενόν εἰσιέναι
 εἰς τὸ ἡγεμονικόν ἐκαστοῦ. πᾶσι δὲ καὶ ἐπὶ
 πάντων εἰσιέναι εἰς τὸ αὐτὸ
 ἡγεμονικόν.

ἀδικῶν, ἀσεβῆ. τὸ γὰρ τῷ ὅλῳ φύ-
 σεως κατὰ φύσιν ἀκρίβειαν τὰ λογικὰ
 ζῶα ἔνεκρον ἀλλήλων, ὥς τε ὠφελῆν
 μὲν ἀλλήλα κατ' ἀξίαν, βλάπτειν
 δὲ μηδ' ἀμῶς, ὅτ' ἐβούλημα ταύτης πρὸς βαίνων,
 ἀσεβῆ διηλονόη εἰς τὴν περισβύλατ' ἑαυτῷ θεῷ,
 ἢ γὰρ τῶν ὅλων φύσις, ὄντων ὅτι φύσις, τὰ δὲ γὰρ
 ὄντα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα πάντα οὐκ ἔχει.
 ἔτι δὲ καὶ ἀλήθεια αὐτῇ ὀνομάζεται, καὶ τῶν ἀ-
 ληθῶν ἀπάντων πρώτη αἰτία ἐστίν. ὁ μὲν οὖν ἐ-
 κὼν ψυδιδόμει ἀσεβῆ, καθόσον δὲ ἀπατῶν
 ἀδικεῖ· ὁ δὲ ἄκων, καθόσον διαφωνεῖ τῇ τῶν ὅλων
 φύσει, καὶ καθόσον ἀκρομῆ, μαχόμενός τῇ τοῦ
 κόσμου φύσει. μάχεται γὰρ ὁ ὢν τὰναντία τοῖς
 ἀληθεῖσι φερόμενός παρ' ἑαυτοῦ. ἀφορμὰς γὰρ πρὸς
 εὐλήφει πρὸς τὴν φύσιν. ὥν ἀμελήσας οὐχ οἷός τε
 δεῖν οὐκ ἀκρίβειαν τὰ ψυδιδῆ ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. ὅ-
 μω ὁ τὰς ἡδονὰς ὡς ἀγαθὰς δῶκων, τοῦ δὲ πό-
 νους ὡς κακὰ φύγων, ἀσεβῆ. ἀνάγκη γὰρ τῷ τοῦ
 οὐτοῦ, μέμφεσθαι πολλὰς τῆ κοινῆ φύσει, ὡς
 παρ' ἀξίαν ἢ ἀκνεμόνῃ τοῖς φάλοις καὶ τοῖς

απουδαίοις. εἰς τὸ πολλὰ κίς αὐτῶν φράσεις ἐν
 ἡδοναῖς εἶναι, καὶ τὰ ποικητικὰ τούτων ἐκ τῶν
 αὐτῶν δε απουδαίους, πόνων, καὶ τοῖς ποικηλοῖς τὰ
 τὸν πόδι πίπτειν. ἐπὶ δὲ ὁ φοβόνμενος αὐτὸν πόνους
 φοβηθήσεται ποτε τῶν ἐσμελῶν τὴν ἐξ ἑκείνου
 μω. αὐτὸς δὲ ἡδὴ ἀσεβείας. ὅτε δὲ ἰσχυρὰ τὰς ἡδοναῖς,
 οὐκ ἀφίξειται τὸ ἀδίκειν. αὐτὸς δὲ γὰρ γὰρ ἀσ-
 βείας, καὶ δὲ πρὸς αὐτὴν κοινὴ φύσις ἐπίσης ἔχει, ὅ γὰρ
 ἀμφοτέρω ἐποίει, εἰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρω ἐπίσης
 ἔχει, πρὸς ταῦτα καὶ αὐτὸς τῇ φύσει βουλομένων
 ἐπεῖτα, ὁμογνώμονας ὄντας ἐπίσης διακρίναι.
 αἱ δὲ οὐκ πρὸς πόνους καὶ ἡδοναῖς, ἢ θάνατον καὶ
 ζωὴν, ἢ δόξαν καὶ ἀδοξίαν οἷς ἐπίσης ἢ τῶν ὅλων
 φύσις καὶ ταῦτα, αὐτὸς οὐκ ἐπίσης ἔχει, διὸ καὶ ὡς
 ἀσεβείας, λέγω δὲ τὸ καὶ ταῦτα ἐπίσης τῇ καὶ
 ἐν τῇ φύσει. ἀντί τούτου καὶ συμβαίνει ἐπίσης καὶ
 πρὸς τὸ εἶναι γινόμενοι καὶ ὑπὸ γινόμενοι ὁρμήναι
 νι ἀρχαῖα καὶ προνοίας, καὶ ἡ ἀπό τῶν ἀρχαῖς
 ὁρμήσιν ὑπὸ τῶν δὲ τῶν διακρίσεων, συλλαβῶν
 αἰνὰς λόγους τῶν ἐσμελῶν, καὶ διωλῆς γονί-
 μους ἀφορίσας, ὑποστάσεις τε, καὶ μεταβολὰς
 καὶ διαδοχὰς τῶν αὐτῶν. καὶ ἐξ ἑκείνου μὲν ἡ ἀν-
 τὶ τὸν ἀγῶνα τὸν διδασκαλίας, καὶ πάσης ὑπο-
 κείσεως καὶ τρυφῆς καὶ τύφου καὶ γυμνασίου, ὅς ἀν-
 θρώπων ἀπελθεῖν. τὸ δὲ οὐκ ἔστιν ἀδύνατον τὸ
 τῶν ἀπὸ πνέουσαι, διὸ τὸν πλοῦς ἢ πτωχὸν καὶ

πρὸς τὴν ἀδυναμίαν τῆς κακίας· καὶ ὅπως οὐδέ ἡ πα-
 ραπίπτει φύσιν ἐκ τοῦ λοιμοῦ· λοιμὸς γὰρ διαβο-
 ρὰς ἀνοίας πολλῶν γὰρ μᾶλλον, ἢ πόρ ἢ τὸ πόδι κα-
 χυμῆνός τ' ὅν. πυνδύματ' ὅτι αἰδ' ἐπὶ τις διουκρα-
 σία καὶ τροπὴ αὐτῇ· μὴ γὰρ ζῶνι λοιμὸς καὶ δὴ
 ζῶα, ὅτι μὴ ἐκείνη ἢ ἄνω καὶ ἀνδρωποί εἰσι. μὴ
 παταφρόνῃ θανάτῳ, ἀλλὰ θναρὲς εἶναι αὐτῷ, ὡς καὶ τὸ
 τὸ ἐνὸς ἄνθρωπος, ὅτι ἡ φύσις ἐβέλῃ. οἷον γὰρ ὅτι τὸ νεί-
 σθαι, καὶ τὸ γηράσκειν, καὶ τὸ αὐξήσθαι, καὶ τὸ ἀκμα-
 σθαι, καὶ ὁδόντας, καὶ γήρειν, καὶ πολιὰς γίνεσθαι,
 καὶ παῖσαι, καὶ λυσοφρονῆσαι, καὶ ἀρχυῆσαι, καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ φυσικὰ γινεσθῆναι, ὅρα αἰ τὸ σοῦ
 βίον ὥραι φέρεσθαι, ταῦτα καὶ τὸ διαλυθῆναι. ὅσον
 μὲν ὅτι καὶ ἄνθρωπος, ὅτι λελογισμένον, μὴ ὁλο-
 χρεῶς, μὴ δὲ ὡς ἰκῶς, μὴ δὲ ὑπερηφάνως πᾶς τὸν
 θάνατον ἔχειν. ἀλλὰ πόδεσσι μὲν ὡς μίαν τὴν φυσι-
 κῶν γινεσθῆναι. ὡς γὰρ πόδεσσι μὲν, πότε ἐμβρυον
 ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς γυναικὸς σὺ δὲ λήθῃ, ὅπως ἐκ δὲ
 χεῖρας τῶν ὥρων γὰρ ἢ τὸ ψυχάειός σου τὸ ἐλύνειν
 τὸν τόνον ἐκπύσῃται. ὅτι καὶ ἰδιωτικὸν πρῶτον γυ-
 μα ἀψικάρδιον θέλεις, μάστιγ' αὖτε δύνειν πῶς
 τὸν θάνατον ποιήσῃ, ἢ ἐπίστασις ἢ ὑπὸ τὰ ὑπε-
 κέμενα, ὅτι μέλεις ἀφίστασθαι. καὶ μετ' οἷον ἢ ὅτι
 ἐκείνη εἶσαι ἢ ἐμπεφυρμένη. προσκόπεται μὲν
 γὰρ αὐτοῖς ἡκιστα δὲ, ἀλλὰ καὶ κήδεσθαι, καὶ
 πρῶτος φέρεται. μεμνηῖσθαι μὲν τοῦ ὅτι οὐκ ἀπ' ἀν-
 θρώπων

θρώπων ὁμοδολοματόντων σοὶ ἡ ἀπαλαγὴ ἔ-
σαι. ὅντιν γὰρ μόνον εἰπὼν ἄρα ἀνθέλκην αὐτὴν καὶ
κατέλκην ἐν τῷ βίῳ, εἰς οὐ βίῳ ἐφῆτο τοῖς τὰ τοιαῦ-
τα λόγια τὰ πόδι πεποιημένοις. νῦν δὲ ὁρᾷς ὅ-
τι ὁ κόπῳ ἐν τῇ διαφωνίᾳ τῇ σύμβιωσιν,
ὥς εἰπὼν, θάπτομαι ἐλθὼς ὡς θάνατον, μέντοι καὶ αὐ-
τὸς ὡς λάθωμαι ἐμάντω.

Ο ἁμαρτανῶν ἐαυτοῦ ἁμαρτανῆς. ὁ ἀδικῶν
ἐαυτὸν κακῶς, κακὸν ἐαυτὸν ποίῳν. ἀδικεῖ πολλὰ
λάκεις ὁ μὴ ποιῶν τι, οὐ μόνον ὁ ποιῶν τι. ἀρκῆ
ἡ προῦσα ὑπόληψις καταληπτικὴ, καὶ ἡ προῦσα
στὰς πρᾶξις κοινωνικὴ καὶ ἡ προῦσα διὰ διείσεις θύα-
ριστικὰ πᾶσι πᾶσι τὸ ἐκ τῆς αἰτίας συμβαῖ-
νον, διαλέγειται φαντασίαν, εἶσαι ὁρμῶν, σβί-
σαι ὁρμῶν, ἐφ' ἐαυτῷ ἔχειν τὴν γνημονικόν. εἰς μὲν
τὰ ἄλογα ζῶα, μία ψυχὴ διήρηται. εἰς δὲ τὰ λο-
γικὰ μία νοερά ψυχὴ μεμέρισαι. ὥστε καὶ
μία γὰρ ὅτιν ἁπάντων τῶν γινώσκων, καὶ ἐνὶ
φωτὶ ὁρῶμεν. καὶ ὅτιν ἅπαντα ἀναπνεύμεν, ὅ-
σα ὁρατικὰ καὶ ἐμφυχα πάντα, ὅσα κοινοῦ
τινὸς μετέχει, πᾶσι τὸ ὁμογενὲς ἀποδίδει.
ἵνα τὸ γινώσκον πᾶσι ῥέπει ὑπὸ γλῶσσαν, ὅτι ὑπὸ πᾶσι,
σφύρου, τὸ ἀετῶδες, ὁμοίως. ὥστε χρῆζει
τῷ διειργόντων καὶ βίας. τὸ πῦρ ἀνωφί-
ρως μὲν, ὅτι τὸ στοιχεῖον δὲ πῦρ. παντὶ δὲ

παρὲν γνῶταῦθα πρὸς τὸ σωματικῶς πρὶν εἶναι.
 οὕτως ἔστι καὶ παρὰ τὸν ὑλικὸν τὸ ὀλίγων φέρτε-
 ρον, θυμικῶς πρὶν εἶναι, διὰ τὸ ἐλαττον ἐγκεισθῆναι
 αὐτῷ, τὸ πολυτικὸν πρὸς ἑκάστην καὶ οἶνον παρὰ
 τὸ κοινῆς νοετικῆς φύσεως μέτρον, πρὸς τὸ συγ-
 γρησὶς ὁμοίως παρὰ τὸν αἶμα καὶ μᾶλλον ὅσω γὰρ ὅτι
 ἐκείνου πρὸς τὰ ἄλλα, ὥσπερ καὶ πρὸς τὸ συγ-
 κρινεῖσθαι τῷ οἰκίῳ καὶ συγχέεισθαι ἐν ἑαυτῷ.
 οὕτως γὰρ ὡς ἡ μὲν τῶν ἀλόγων εὐρέθης σμῆνη,
 καὶ ἀγέλας, καὶ νεόστοι τρώες, καὶ οἷον ὄρωται
 ψαλμοὶ γὰρ ἡδὴ ἡδὴ γνῶταῦθα. καὶ τὸ σωματικῶ-
 νος γὰρ τῷ ἐκείνου ὡς ἐν ἑαυτῷ ἐνείσκει. οἷον
 οὕτως ὡς φυτῶν ὡς, οὕτως ὡς λίθων, ἢ ξύλων. ὡς
 οἱ δὲ τῶν λογικῶν ζώων, πολιτείας, καὶ φιλίας, καὶ
 αἰσθησέως, καὶ ἀνθρώπων. καὶ οὐκ ἀλλοτρίως σωματικῶς
 καὶ ἀνοχῆς ὡς οἱ δὲ τῶν ἐπὶ ἐκείνων, καὶ ἐκδιε-
 σκρότων τρόπων πρὸς ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οἷα ὡς
 τῶν ἀστρον. οὕτως ἡ ὡς τὸ κρεῖττον ἐκ παντὸς βα-
 σις συμπάσης καὶ γνῶσεως ἐργασθῆναι ἐ-
 δωκῆναι. ὅρα οὖν τὸ νῦν γινόμενον, μόνον γὰρ τὰ νοε-
 ρὰ νῦν ὡς λείψαι τὸ πρὸς ἄλλα ἀποουδῆς καὶ
 σιωνδύσεως. καὶ τὸ σῦνδρον ὡς μόνον οὐ βλέ-
 πεται. ἀλλ' ὅμως καὶ τὸ φθονογεντὸς πόδεκα τα-
 λαμβάνονται. ἐκείνου γὰρ ἡ φύσις. ὅτι διὰ τὸ λεί-
 γω παρὰ φυλάσσειν. διὰ τὸν γοῦν ἐνέροις αὐ-
 γαῖας ἡ μεθιστόντος γαῖας πρὸς ἐκείνου, ἢ πρὸς
 αὐτῷ

αὐθροπὸν ἀνθρώπου ἀπειχισμῶν). φέρει καρπὸν
 καὶ αὐθροπὸς καὶ θεός, ὁ κόσμος, γὰρ ταῖς ὁ-
 κείαις ὥραις ἕκαστα φέρει. εἰ ἢ ἡ σιμωνίαια κυρίως
 τριφυγὴν ἐπὶ ἀμπέλου ὁ τῶν ὁμοίων οὐδὲν τῶ
 ὅ. ὁ λόγος δὲ καὶ κοινὸν καὶ ἰδίον καρπὸν ἔχει.
 καὶ γίνεται δὲ αὐτῷ τοιαῦθ' ἐτόρα, ὅποιόν τι αὐ-
 τὸς ὅστις ὁ λόγος. εἰ μὲν δυνάσασαι, μεταδίδοσκει·
 εἰ δὲ μὴ, μέμνησθαι πρὸς τοῦτον ἢ θυμὸν εἰς τοὺς
 δόξαι. καὶ οἱ θεοὶ δὲ θυμολογεῖς τοῖς τοιούτοις εἰσὶν.
 εἰς γῆν δὲ καὶ σιμωνεργοῦσιν, εἰς ὑγίαιαν, εἰς πλη-
 ῖον, εἰς δόξαν. οὕτως εἰσὶ χρεοὶ. ἔστι δὲ καὶ σοὶ
 εἰ εἰπέ, τίς ὁ κωλύων; πόνει μὴ ὡς ἄβλιος, μηδὲ
 ὡς ἐλεεινὸς ἢ θαυμάζει δὲ θέλων. ἀλλὰ μόνον ἐμ-
 θέλει, κινεῖ δὲ καὶ ἰσχεῖται, ὡς ὁ πολιτικὸς λόγος
 ἀξιοῖ. σήμερον δὲ ἔμεινον πάσης πόλεως, μᾶλ-
 λον δὲ δὲ βαλὼν πᾶσαν πόλιν αἰσιν. ἔγω γὰρ οὐκ
 εἰμὶ, ἀλλὰ ἐνδοξὸν γὰρ ταῖς ὑπολήψεσι. πάντα
 ταῦτα σιμωνίαια μὲν τῇ πείρᾳ, ἐφ' ἡμέραν ἢ τῷ χρό-
 νῳ ῥυπαρὰ δὲ τῇ ὑλῇ πάντα νῦν οἷα ἐπ' ἐκεί-
 νων, οὓς κατεδάψαμεν. τὰ πράγματα ἔγω θυ-
 ρῶν ἔσκηον, αὐτὰ ἐφ' αὐτῶν μηδὲν μήτε εἰδότε
 ποῦ αὐτῶν, μήτε ἀρφαίνεμεν. τί οὖν ἀρφαίνα-
 ται ποῦ αὐτῶν; τοῦ ἡγεμονικὸν ἐκ γὰρ πείσει, ἀλλ'
 γνέρεται τὸ τοῦ λογικοῦ πολιτικοῦ ζῶον κακὸν
 καὶ ἀγαθόν. ὡς περ οὐδὲ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία αὐ-
 τῷ γὰρ πείσει, ἀλλὰ γνέρεται. τῷ ἀναρξίῳ γὰρ ἡ

Θω εδ' γν' κακόν τ' κατενεχθῆναι· εδ' ἀγαθόν τὸ ἀνεκχεῖσθαι.

Διέλθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν, καὶ ὅψαι
 τίνες λιριτὰς φοβῆ, οἷους κ' ποδαὐτῶν ὄντας λει-
 τὰς· πάντα γν' μεταβολῆ. καὶ αὐτὸς σὺν διη-
 νεκῇ ἀλλοιώσει, καὶ κτ' ἰ φθορᾷ. καὶ ὁ κόσμος
 δὲ ὅλος, τὸ ἄλλου ἀμάρτημα. ἐκεῖ δὲ καταλι-
 πειν. γν' ἐργείας ἀπόληξιν, ὁρμῆς, ὑπολήψεως
 παῦλα, κ' οἷον θάνατος, εδ' γν' κακόν. μέτιθι νῦν
 ὑπὸ ἡλικίαν, οἷον τὴν παιδικὴν, τὴν τομειρα-
 κίον, τὴν νεότητα, τὸ γῆρας. καὶ γν' τότῳ πα-
 ρα μεταβολῇ θάνατος, μήτι λεινόν; μέτιθι νῦν
 ὑπὸ βίον τὸν ὑπὸ τοῦ πάπῳ, εἴτα τὸν ὑπὸ τῇ
 μητρὶ, εἴτα τὸν ὑπὸ τῷ πατρὶ. καὶ ἄλλας δὲ
 πολλὰς διαφορὰς κ' μεταβολὰς κ' ἀκλήξεις εὐ-
 εῖσκωρ, ἐπὶ πρώτα σεαυτὸν μὴ λεινόν, ὅπως εἶ-
 νω εδ' ἢ τὸ ὅλου σε βίου λῆξις, καὶ παῦλα, ὅ-
 μεταβολῇ. τρέχε ὑπὸ τὸ σεαυτοῦ ἡγεμονικόν, καὶ
 τὸ τὸ ὅλου, κ' τὸ τότου. τὸ μὲν σεαυτοῦ. ἵνα νῦν
 δικαίον αὐτὸ ποιήσῃς. τὸ δὲ τὸ ὅλου, ἵνα συμ-
 μνημονώσῃς τίν' ἔσθ' εἶ. τὸ δὲ τούτου, ἵνα
 ὑδίσῃς πότον ἀγνοία, ἢ γνώμη. καὶ ἅμα λο-
 γίσῃ ὅτι συγγενὸν· ὥστε αὐτὸς σὺ πολυλικοῦ
 συσῆματός συμπληρωτικὸς εἶ, οὕτως κ' πᾶσα
 πρᾶξις σου συμπληρωτικὴ ἐσωζωῆς πολυλίκης.
 ἥλις ἐὰν νῦν πρᾶξις σου μὴ ἔχῃ τὴν ἀναφορὰν,
 εἴτε

ἔτι προσεχῶς, ἔτι πόρρωθεν ὑπὲρ τὸ κοινωτηκὸν
τέλος, αὐτὴ διασπᾷ τὸν βίον, ὅσπερ ἔα ἡν^{ον} εἶν.
καὶ πασιώδους ὄξιν, ὥσπερ γὰρ δῆμος ὁ τὸ κατ' αὐ-
τὸν μέρ^{ος} δι' ἰσάμελ^{ος}. ἀλλ' ὅτι ταύτης συμφω-
νίας παιδίον ὀργαί, καὶ παίγνια, καὶ πονδύμα-
ζα, νεκροὺς βασάζοντα. ὥστε γνέρι γίγνεται προσ-
πισῆμ τὸ φιλικύας. ἴθι ὑπὲρ τὴν ποιότητα τοῦ
τίου. καὶ ἀλλ' τοῦ ὑλικοῦ αὐτὸ πόδι γράψας θεία-
σαι, ἔτα καὶ τὸν χρόνον πόδιόρισον ὅσον πλε-
ον ὑφίσταται πείθουκε ὅσον τὸ ἰδίως ποιοῖ. ἀνέ-
τλης μυρία, δὲ τὸ μὴ ἀρκέειν τῷ σῶ ἡγμο-
νικῶ, ποιοῦντι ταῦτα οἷα κατεσκύβασαι. ἀλ-
λὰ ἄλλως.

Οταν ἄλλος ψέγῃ σε, ἢ μισῇ, ἢ τοιαῦτά τινα
ἐκφωνῶσιν, ὄρχου ὑπὲρ τὰ ψυχάρια αὐτῶν. δίελθε
ἔσω, καὶ ἴδε ποῖοι ἡνδ^{ον} εἰσὶν. ὄψαι, ὅτε οὐ δῖε σε
σπᾷσαι, ἵνα τούτοις τί ποτε πόδι σου δοκῇ. οὐ-
νοῖν μὲν τοῖς αὐτοῖς δῖε φύσει γὰρ φίλοι. καὶ οἱ θεοὶ
ἢ παντοίως αὐτοῖς βοηθοῦσι, δι' ὁνείρων, δὲ μαν-
τειῶν, πῶς ταῦτα μελέτοι πῶς ἂν κείνοι διαφίρον-
ται, ταῦτα ὅτι τὰ τοῦ κόσμου ἐγκύκλια, ἀνωκῆ-
τω, ὅς αἰῶν^{ος} εἰς αἰῶνα. καὶ ἡτοι^{ον} ἐφ' ἑκαστον ὀρ-
μᾷ ἢ τοῦ ὅλο^{ου} διάνοια ὅπου εἰς εἰς, ἀλλ' ἔχει τὸ ἐ-
κείνης ὀρμητὸν, ἢ ἀπαξ ὀρμησι. τὰ δ' ἑλοιπα^ς,
κατ' ἐπακρολυνθῆσιν. καὶ τί γὰρ τί. τρόπον
γὰρ τινὰ ἄτομοι, ἢ ἀμειν^{ον}, τὸ δὲ ὅλον, ἢ τις

θεὸς οὐκ ἔχει πάντα. εἴτε τὸ εἰκὴ, μὴ καὶ σὺ εἰκὴ.
 ἥδη πάντας ἡμᾶς γῆ καλύψει. ἔπειτα καὶ αὐτὴ
 τὴ μεταβαλῆ. καὶ κείνα εἰς ἀπειρομ μεταβαλῆ.
 καὶ πάλιν ἐκείνα εἰς ἀπειρομ. τὰς γὰρ ὑδῖκυμα-
 τώσεις τῶ μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων σὺν θυμῷ
 ἡρώδης τις, καὶ τὸ παλῶ, παντὸς θνητοῦ κατα-
 φρονήσει. χειμᾶρρους ἢ τῶ ὅλων αἰτία, πάντα
 φέρει. ὥς οὐτε λῦθαι καὶ τὰ πολιτικὰ ταῦτα, καὶ
 ὥς οἶεται φιλοσόφως πρακτικὰ ἀνθρώπειαν
 ἔξω μεσῆ. ἀνθρώπε, τί ποτε ποίησόν, ὃ νῦν ἢ φύ-
 σις ἀπαιτεῖ. ὁρμησόν ἐὰν διδῶται. καὶ μὴ ποδὶ
 βλέπου εἶς εἴσεται. μηδὲ τὴν Πλάτωνος πο-
 λιτείαν ἐλπίζει, ἀλλὰ ἀρκεῖ, εἰ τὸ βραχύτατον
 πρόεισι. καὶ τῶτον αὐτῷ τὴν ἐκ βασιρ, ὥς οὐ μι-
 κρόν τι ἐς ἴσθμοσιν. δόγμα γὰρ αὐτῶν τίς μετα-
 βάλλει; χωρὶς δὲ δόγματων μεταβολῆς, τί ἄλ-
 λο, ἢ δουλεία σενόντων, καὶ πείθεσθαι προσποι-
 ουνμένων. Ὑπαγε νῦν καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Φί-
 λιππον, καὶ Δημήτριον τὸν Φαληρέα μοι λέγε.
 ὄφοντα εἰ εἶδον τί ἢ κοινὴ φύσις ἤθελε, καὶ ἐαυ-
 τοὺς ἐπαυδία γῶνται. εἰ ἢ ἐτραγῶδηται, ὅστις
 με κατακάκει μεμῆσθ. ἀπλοῦρ δὲ καὶ αἰδῆμι
 τὸ φιλοσοφίας ὄργον. μή με ἀπαγεῖν ὁδοῖ σεμνο-
 τυφίαν ἀνθρώπων ὡς θεωρεῖν ἀγέλας μυρίας, καὶ
 τελετάς μυρίας, καὶ πλοῦν παντοῖον, σὺν χειμῶσι
 ὧ γαλίταις, καὶ σφοδράς γινομνῶν, συγγινο-
 μνῶν.

μυλων, ἀργινομλων. ὑδινύδ δὲ καὶ τὸν ἑὸν ἄλ-
λων πάλαι βεβιωμλόν βίον, τὸν μετὰ σε βιωθῆ
σόμεθ', καὶ τὸν νῦν ἐν τοῖς βαρβάροις ἐβνεσι βιῶ-
μεθ'. καὶ ὅσοι μὲν ἐσθ' ἐνομαί σου γινώσκουσιν, ὅ-
σοι δὲ τάχιστα ὑπλήσονται. ὅσοι δὲ ἐπαυνοῦν τὴν
ἴσως νῦν σε τάχιστα ψέξουσιν. καὶ ὡς οὔτε ἡ μνή-
μη ἀξιόλογόν γε, οὔτε ἡ δόξα, ὅτε ἄλλοι τὸ σῦν-
παν. ἀταραξία μὲν πόδι τὰ ἀπ' ἐκτὸς αἰτίας
συμβαίνοντα. δικαιοσύνη δὲ ἐν τοῖς πρὸς τὴν ἐκ
σοῦ αἰτίαν γνέροντο. τουτέστιν ὁρμὴ καὶ πρᾶ-
ξις, καταλήγουσα ἐπ' αὐτὸ τὸ κοινωνικῶς πρᾶ-
ξαι, ὡς τοιόσοι καὶ φύσιν ὄν. πολλὰ πόδιος ἀπε-
ριελεῖν τῶν ἐνόχλων τῶν σοὶ διώσασιν, ὅλα ἐπὶ τῇ
ὑπολήψει σου λείμνα· καὶ πολλὰ δὲ θυρωρεῖαν
πόδι ποιήσεις. ἡ δ' ἡ σε αὐτὴ τὸν ὅλον κόσμον πόδι
εληφέναι τῇ γνώμῃ, καὶ τὸν ἴδιον αἰῶνα πόδινο-
εῖν, καὶ τὴν τῶν κατὰ μέγεθος ἐκάστου πραγμάτων
ταχέαν μεταβολὴν ὑπνοεῖν. ὡς βραχὺ μὲν τὸ
ἀπ' ἐκτὸς γνέσεως μέχρι διαλύσεως, ἀχανὲς δὲ τὸ πρὸς
ἐκτὸς γνέσεως, ὡς καὶ τὸ μετὰ τὴν διάλυσιν ὁμοί-
ως ἀπειρον.

Πάντα ὅσα ὁρᾷς τάχιστα φθαρῆσεται, καὶ οἱ
φθαρόμενα αὐτὰ ὑπιδιόντων τάχιστα καὶ αὐτὰ
φθαρήσονται. καὶ ὁ ἐκαστὸς γνηρὸς ἀφ' ὧν εἰς
ἴσον κατασῆσεται τῷ προῦντι. τίνα τὰ ἡγεμονι-
κὰ τούτων, καὶ πόδι οἷα ἐκπονοῦσιν, καὶ δι-

οἷα φιλοῦσι καὶ τιμῶσι. γυμνά νόμιζε τὰ ψυχὰ-
 ρια αὐτῶν. ὅτε δοκῶσι βλάβῃεν ψέγοντος, ἢ ὠ-
 φιλεῖν δ' ἐκμυνοῦντες, ὅση οἰκίσις. ἢ ἀρεβόλῃ οὐδ' ἐν
 ἀλλόθῃ, ἢ μεταβολῇ, τὸ τῶδ' ἐχάρις ἢ τῶν ὅλων
 φύσις, καθ' ὧν πάντα καλῶς γίνεται. δ' αἰδῶν
 ὁμοειδιῶς ἐγίνετο, καὶ εἰς ἀπειρομ' ἵκν' ἐτόρα-
 σαι. τί ἔμ' λέγεις ὅτι ἐγίνετο τε πάντα καὶ πάντα
 αἰετῶς ἐσαι, καὶ ὁδεμία ἀρεβόλῃς ἐν τοσού-
 τοις θεοῖς δ' ἐκδύρεθ' ποτὲ ἢ διορθώσασθαι ταῦτα, ἀλ-
 λά κατὰ κέκλειτο ὁ κόσμος ἐν ἀδελφείῃ τοις κακοῖς
 σωῆχεσθαι. τὸ ἑπεὶ ἔλκεσσι ὑποκειμένης ὑ-
 λης, ὕδατος, κόνις, ὁσάοις, γράσθ' ἢ πάλιν, πῶ-
 ροι γῆς, τὰ μάρμαρα, καὶ ὑποστάθμια, ὁ χρυσός, ὁ
 ἀργυρῶν, καὶ τριχία ἢ ἐδής. καὶ αἷμα ἢ πορφύ-
 ρα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἵκν' ἑαυτά. καὶ τὸ πνέ-
 ματιον δὲ, ἄλλο τι οὐτόν. καὶ ἐκ τούτων εἰς
 ταῦτα μετὰ βάλλον. ἄλλος τὸ ἀθλίου βίου, καὶ
 γογγυσμοῦ, καὶ πιθηκισμοῦ. τί παρὰ σῆ, τί
 τούτων καινόν; τί σε δ' ἐξίσησι; ἢ αἰτιον; ἴδε αὖ-
 τ' ἄλλ' ἢ ὕλη; ἴδε αὖ τὴν ἐξωδελύτῳ οὐδ' ἐν ἑ-
 σιν. ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἢ δὴ ποτὲ ἀπλόν-
 τεσθ' καὶ χρυσότορ' ἵκν' ἑαυτά. ἴσον ἢ ἐκὰς ἢ ἐκ-
 σι, καὶ ἢ τρισὶ ταῦτα ἴσοι ἦσαι. εἰ μὲν ἡμαρτεν,
 ἐκείν' ἡμαρτεν. τάχα δ' οὐχ ἡμαρτεν. ἢ τοιαῦτα
 μίαν πηγὴν νοεῖς πάντα ὡς ἐνὶ σώματι ὕδω-
 ρι συμβαίνει, καὶ ὁ δὲ τὸ μέρ' ἑκείν' ὑπὲρ τοῦ ὅλου γι-
 νομενός

νομῶσις μίμνεσθαι, ἢ ἄλλοι, καὶ ὁ δὲ ἄλλο, ἢ κυ-
 κῶν καὶ σκεδασμός. τί οὖν παρὰ στή; τῷ ἡγεμο-
 νικῶ λέγεις, τέθνηκας; ἐφθάρσας; ὑποκέρην, συ-
 ναγλάζεις, βόσκη; ἢ τοὶ ὁ δὲ δυνάμει θεοὶ ἢ θεοὶ
 ὡσαι, δύνανται. εἰ ἢ ἢ μὴ δύνανται, τί δύχης; εἰ δὲ
 δύνανται, ἢ τί ἐχὶ μάλλον δύχης, διδόναι αὐτοῖς,
 τὸ μήτε φοβεῖσθαι π τούτων, μήτε ἀνθιμῶν ἢ
 τὸς τούτων; μήτε λυπεῖσθαι ἐπὶ ἡν τούτων
 μάλλον ἢ μὴ πρῆναι ἢ τούτων, ἢ ἢ πρῆναι.
 πάντως γὰρ εἰ δύνανται συνεργεῖν ἀνθρώποις,
 καὶ εἰς ταῦτα δύνανται συνεργεῖν ἀλλὰ ἴσως ἐρεῖς,
 ὅτι ἐπ' ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποίησαν ἔργα, ὅτι ἐρεῖς-
 σου χρῆσθαι τοῖς ὑπὸ σοὶ μετ' ἐλδοθελίας, ἢ ἢ ἀφ' ἐ-
 ρεῖσθαι πρὸς τὰ μὴ ὑπὸ σοὶ μετὰ δουλείας καὶ τα-
 πεινότητος; τίς δὲ σοὶ ἐπ' ἡν, ὅτι οὐχὶ καὶ εἰς τὰ
 ἐφ' ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν. ἀρξαι γοῦν
 πρὸς τούτων δύχεσθαι, καὶ ὅφει. οὐτ' ὅφει δύχεσθαι
 πρὸς ἡμῖν μετ' ἐκείνης. σὺ πρὸς μὴ ἀνθιμῶν
 σὺ τὸ ἡμῖν μετ' ἐκείνης. ἀλλ' ὅφει, πρὸς σε-
 ρηθῶ ἐκείνου; σὺ πρὸς μὴ χρῆζω τὸ σερηθῆναι.
 ἀλλ' ὅφει πρὸς ἀνθιμῶν τὸ τεκνίον; σὺ, πρὸς μὴ
 φοβηθῶ ἐκείνης; ὅλως ὅφει ἐπὶ τρεῖς τὰς δὲ
 χὰς, καὶ θεοὶ; εἰ τί γίνεται. ὁ ἐπὶ τούτων λέγει,
 ὅτι ἐπ' ἡν ἡν οὐκ ἢ ἡν μοι αἰ ὁμῆσαι πρὸς τῷ
 τὸ σωματίου παθῶν. οὐδὲ πρὸς αὐτὸ εἰσιόντας
 ἢ αὐτὰ ἢ ἀφ' ἡν ἐλάλῃ. ἀλλὰ ἢ πρὸς ἡν

φυσιολογῶν διετέλου. καὶ πρὸς αὐτῷ τότε ὦν,
 πῶς ἡ δίκαια συμμεταλαμβάνουσα τῶν ἐν ἑσ-
 θερικῇ τοιούτων ἐκλήσεω ἀταρακτῇ, τὸ ἰ-
 διον ἀγαθὸν τηροῦσα, οὐδὲ τοῖς ἰατροῖς ἐμπεί-
 ρον φησὶ καταφράττειν, ὥς τι ποιούσιν. ἀλλὰ
 ὁ βίῃ ἤρετο δὴ καὶ χαλῶς. ταῦτα οὐρ ἐκείνῳ γν-
 νόσω ἐὰν νοσήσ, καὶ γν' ἄλλῃ τινὶ πόσις αἴσει. τὸ γὰρ
 μὴ ἀφίσταται φιλοσοφίας ἐν οἷς διήποτε τῆς
 προσπίπτουσι, μηδὲ ἑλ' ἰδίῳ τε καὶ φυσιολόγῳ
 συμφλυαρεῖν, πάσης αἰρέσεως κοινόν. πρὸς μό-
 νῳ ἑλ' νῦν πρᾶσσομεν εἶν, καὶ ἑλ' ὀργάνῳ δι-
 οῦ πρᾶσσομεν. ὅταν πνοαὶ ἀναιχύντῃ προσκόπῃς,
 θυβὺς πυνθάνου σεαυτῷ. δυνάμει οὐρ γν' ἑλ'
 κόσμῳ ἀναιχύντοι μὴ εἶν; οὐ δυνάμει. μὴ οὐρ
 ἀπαιτεῖ τὸ ἀδυνάτομ. εἰς γὰρ καὶ οὗτο ἐσίμ ἐ-
 κείνων τῶν ἀναιχύντων, οὓς ἀνάγκη γν' ἑλ' κόσ-
 μῳ εἶν. τὸ δ' αὖτ' καὶ ὑδῖτι πανούργου, καὶ ὑπὸ
 τῷ ἀπίσου, καὶ παντὸς τῷ ὁποῦν ἀμαρτανόν-
 τῳ, ἔσω σοι πρόχειρον, ἅμα γὰρ τῷ ὑπομνηδῇ
 ναὶ ὅτι τὸ γν' τῶν ποιούτων ἀδυνάτομ ὅτι μὴ
 ὑπάρχειν, θυβὺς ἐσερῷ ἔση πρὸς αὐτὴ καθεστῆ. δὴ
 χρῆστον δὲ ἐκείνο θυβὺς γν' οἶμ, τίνα ἔδωκεν ἡ
 φύσις ἑλ' ἀνθρώπῳ ἀρετῇ πρὸς αὐτὸ τὸ ἀμά-
 ρημα. ἔδωκε γὰρ, ὥς ἀντιφάρμακον, πρὸς μὴ
 τὸ ἀγνώμονα τὴν πρᾶότητα. πρὸς δὲ ἄλλον,
 ἀλλῶν τινὰ δυνάμει, ὅλως δὲ ἐξείσοι μεταδι-
 δασκειν

δ' αὖτε κερτὸν πεπλανημένον. πᾶς δὲ ὁ ἀμαρταν
 νων, ἀφ' αμαρταν αἶ το προκείμενον, καὶ πεπλαν
 νηται. τί δὲ καὶ βέβλαψαι; εὐρήσεις γὰρ μηδ' ἑνός
 τούτων πρὸς οὖς πρὸξιώνῃ, πεποιηκότα τι τοιοῦ
 τον, ὅζ' οὐκ ἡ διάνοιά σου χείρων ἐμελλεγμῆσεσθαι.
 τὸ δὲ κακὸν σου καὶ τὸ βλαβερόν, γὰρ ταῦτα πᾶ
 ραμ τὴν ὑπόστασιν ἔχει. τί δὲ καὶ κακὸν ἢ ξυγόν γέ
 γονεν, εἰ ὁ ἀπαίδιδυτος τὰ τ' ἀπαίδιδυτ' πράσσει.
 ὅρα μὴ σαυτὴ μᾶλλον ἐγκαλῇς ὀφείλεις, ὅτι ὁ προ
 σεδίοκησας ἑαυτὸν, ἑαυτὸν ἀμαρτήσεσθαι. σὺ μὲν γὰρ καὶ
 ἀφορμὰς ἐκ τ' λόγου εἶχες πρὸς τὸ ἐνθυμηθῆναι ὅ
 τι εἰκόσ' ἐστὶ ἑαυτὸν ἀμαρτήσεσθαι. καὶ ὁ μὲν οὖν ἡ
 θέμις ἐστὶ θαυμάζεις εἰ ἡμάρτηκε. μάλιστα δὲ ὅταν
 αὖς ἀπίσῃ, ἢ ἀχαρίζῃ μίμῃ, εἰς ἑαυτὸν ὑδιστρέ
 φον. προδήλως γὰρ σὸν τὸ ἡμάρτημα, εἴτε πόθεν
 τοι τοιαῦτα τὴν διάθεσιν ἔχοντα ἐπίσδύσας
 ὅτι τὴν πίσιν φυλάξεις, εἴτε τὴν χάριν διδούς,
 μὴ καταληκτικῶς ἑδῶκας, μηδὲ ὥς ἐξ αὐτῶν ἑ
 σθῆς πράξεως ὁλοῦς ἀπειληφέναι πάντα τὰ κατ'
 πόρ. τί γὰρ πλεον θέλεις δὲ ποιήσας ἀνδρωπύμ;
 οὐκ ἀρκεῖ σοι; καὶ φύσιν τὴν σὴν τί ἐπραξας,
 τούτου μισθὸν ζητεῖς. ὥς εἰ ὁ ὀφθαλμὸς ἀμειβλῶν
 ἀπ' ἑαυτοῦ, ὅτι βλέπει ἢ οἱ πόδες, ὅτι βαδίζουσιν.
 ὡσαύτως γὰρ ταῦτα πρὸς τὸ δέ τι γέγονεν, ἀπόρ
 καὶ τὴν ἰδίαν κατασκδύλῃ γινεσθῶντα ἀπ' ἑαυ
 τοῦ ἰδίου, οὕτως καὶ ὁ ἀνδρωπύμ ὁ βυρραγικὸς

πεφυκώς, ὅπόταν τι ὑπεργετικόν, ἢ ἄλλως εἰς τὰ
μέλα, σιμωεργηλικόν πράξῃ, πεποίηκε πρὸς ὁκα-
τισκοῦναι, καὶ ἔχει τὸ ἑαυτοῦ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν
Βιβλίον ι.

ΣΗ ποτὲ ἄρ' ὦ ψυχὴ, ἀγαθὴ, καὶ
ἀπλὴ, καὶ μία, καὶ γυμνὴ, φανερω-
τῶρα τὸ πόδι κειμένου σοι σώμα-
τος: γόση ποτὲ ἄρα τὴ φιληλι-
κῆς καὶ σεσηττικῆς διαθέσεως; ἔση ποτὲ ἄρα πλῆ-
ρης καὶ ἀνεδέης, καὶ οὐδ' ἐν ὠδὶ ποδοῦντα οὐδὲ
ὠδὶ θυμοῦσα οὐδ' ἐνός, οὐτε ἐμφύχο οὐτε ἀ-
ψύχου πρὸς ἡδονῶν ἀχλαύσεις; οὐδὲ χρόνου ἐν
ᾧ ὠτὶ μακρότερον ἀχλαύσεις; οὐδὲ τόπου, ἢ χώ-
ρας, ἢ αἰρωρ ὀυκαίρας· οὐδὲ ἀνδράπων ὀυαρμο-
σίας. ἀλλὰ ἀρεκιδήσῃ τῇ πρῶτῃ κατὰ σάσει, καὶ
ἡδύσῃ τοῖς πρῶτοι πασι, καὶ συμπείσεις σεαυ-
τῷ, ὅτι πάντα σοι πάρεσι· πάντα σοι οὐ ἔχει.
καὶ πρὸ τῷ θεῷ πάρεσι. καὶ οὐ ἔξει ὅρα φίλον
αὐτοῖς, καὶ ὅσα μέλλουσι δῶσιν ὠδὶ σωτηρίας τῷ
τελείου ζώου. τὸ ἀγαθὸν, καὶ δεκαίου, καὶ καλὸν,
καὶ γηινόν τ' πάντα καὶ σωέχιν τ', καὶ πε-
ρίχον τ', καὶ πόδι λαμβανόν τ', διαλυόμενα εἰς
γῆν.

γνέσμετόρων ὁμοίωμ, ἔση ποτὲ ἄρα θιαύτη,
 οἷα θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις οὐτῶ συμπολιτὸν
 εἶναι, ὥς μήτε μέμφεσθαι αὐτοῖς, μήτε κατὰ γι-
 νώσκειν ὑπὸ αὐτῶν; πρῶτῃς τί σου ἢ φύσις ὑπὸ
 ζητεῖ, ὥς ὑπὸ φύσεως μόνον διοικουμένου. εἴτα
 ποῖς αὐτὸ καὶ προσέειπε, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει εἶ-
 τίθαι αὐτοῖς σου ἢ ὡς ζώον φύσις. ἐξῆς δὲ πρῶτῃς
 τῆς, τί ὑπὸ ζητεῖς σου ἢ ὡς ζῶον φύσις. καὶ πᾶν ὅσον
 πρῶτῃς πῆλον, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει εἶναι αὐτοῖς, ἢ ὡς ζῶον
 λογικὸν φύσις. ἐπεὶ δὲ τὸ λογικὸν οὐδὲν καὶ πο-
 λιτικόν. οὐτοῖς δὲ κανόνισι χρῶμεθα μικρὴν πο-
 τεράζου, πᾶν τὸ συμβαῖνον, ἥτοι ὅπως συμβαί-
 νει, ὥς πέφυκας αὐτὸ φέρειν, ἢ ὡς οὐ πέφυκας
 αὐτὸ φέρειν. εἰ μὲν οὐκ συμβαίνει σοι ὡς πέφυκας
 φέρειν, μὴ διυχέραινε· ἀλλ' ὡς πέφυκας φέρε. εἰ
 ὅς μὴ πέφυκας φέρειν, μὴ διυχέραινε, φθαρθή-
 σεται γὰρ σε ἀπαναλῶσα. μέμνησο μὲν τοῦ ὅτι
 πέφυκας φέρειν πᾶν, ποῦ δὲ οὐ κατὰ τὴν ὑπολήψαι
 ὅτι τῇ σῇ φορητῇ καὶ ἀνεκτῇ αὐτὸ ποιεῖσαι, καὶ
 φαντασίαν τοῦ συμφέρειν ἢ καθήκειν σεαυτῷ
 ὅσον ποιεῖν. εἰ μὲν σφαλλῆται διδιδάσκον ἐν-
 μενῶς, καὶ τὸ πρῶτον μὲν δεικνύναι. εἰ δὲ ἀδι-
 νατῆς σεαυτὸν αἰτιάσθαι, ἢ μηδὲ σεαυτὸν ὅτι
 αὐτοῖς συμβαίνει, τὸτό σοι ὅτι αἰῶνι πῶς κα-
 τὰ φύσιν ἐστίν. καὶ ἡ ὑπὸ πλοκῇ τῇ αἰτίῳ σω-
 κλῶσι, τὴν τε σὺν ὑποστάσει ὅτι αἰδίου, καὶ τὴν

τούτου σύμβασις· εἴτε ἄθμοι, εἴτε φύσεις, πρὸς
 τοὺς κείδω ὅτι μέρθ' εἰμὶ τοῦ ὅλου ὑπὸ φύσεως
 διοικουμένου. εἴπειτα, ὅτι ἔχω πῶς οἰκείως πρὸς
 τὰ ὁμογενῆ μέρη. τούτων γὰρ μεμνημένη, καθ' ὅλην
 μὲν μέρθ' εἰμὶ, οὐδ' ἐν δύναμις ἔσσω τῶν ἐκ τοῦ ὅ-
 λου ἀρνησιμότητων. οὐδ' ἐν γὰρ βλαβερόν τῷ μέ-
 ρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρει. ἐν γὰρ ἔχει τι τὸ ὅλον, ὃ
 μὴ συμφέρει ἑαυτῷ. πασῶν μὲν φύσεων κοινὸν
 ἔχουσιν ἴσος· φη δὲ τοῦ κόσμου πρᾶσιληφύιας,
 τὸ μὴ δὲ ὑπότινθ' ἐξωθεν αἰτίας ἀναγκάζεσθαι
 βλαβερόν τι ἑαυτῇ γηναῖν. καὶ μὲν δὴ τὸ μεμνη-
 ῶντα ὅλη μέρθ' εἰμὶ ὅλου τοῦ τοιούτου, δύναμις ἔσσω
 πάντι τῷ ἀρβάνοντι. καθόσον δὲ ἔχω πῶς οἰ-
 κείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, οὐδ' ἐν πράξῳ ἀκοι-
 νώνητον. μάλλον δὲ σιχαίσομαι τῶν ὁμογενῶν, καὶ
 πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον πᾶσαν ὁρμὴν ἐμαυτῷ
 ἄξω, καὶ ἀπὸ τούτων ἀπάξω. τούτων δὲ οὕτως
 πρᾶξι μὲν, ἀνάγκη τὸν βίον εὐραεῖν. ὡς αὖ
 καὶ πολίτου βίον εὐραεῖν ὑπὸ νόσεως πρᾶξι μὲν
 εἴα πρᾶξι μὲν τοῖς πολίταις λυσιτελεῖν, καὶ ὁ πόρ
 αὖ ἢ πόλις ἀρνεῖται, ἴσος ἀσπασίμους. τοῖς μέρε-
 σι τοῦ ὅλου, ὅσα φημι ποδεύεται ὑπὸ τοῦ κόσμου,
 ἀνάγκη φθείρεσθαι. λεγέτω δὲ ἴσος σημαντικῶς
 τὸ ἀλλοιοῦντα. εἰ δὲ φημι κακόν τε, καὶ ἀναγ-
 κασίον ὅτι ἴσος αὐτοῖς, οὐκ αὖ τοῦ ὅλου καλῶς διέξά-
 γειν, τῶν μερῶν εἰς ἀλλοτρίωσιν ὄντων. καὶ πρὸς
 τὸ

τὸ φθίειν ἰδοὺ δὲ ἀφόρως κατεσκόδασιν ὁμῶν. πό-
 τερον γὰρ ἐπεχίρουν ἢ φύσις αὐτὴ τὰ ἐαυτῇ μέ-
 ρη κακῶν, καὶ πόδεσσιν ὡς κακῶ, καὶ ὅζον ἀ-
 γκῆς ἐμπῶτα εἰς τὸ κακὸν ποιεῖν, ἢ ἐλάβεν αὐ-
 τῷ θιάδ' ἐλνα γηρόμνησιν· ἀμφοτέρω γὰρ ἀπίθα-
 να. εἰ δὲ ἴς καὶ ἀφέμενός τ' ἐφύσεως, καὶ τὸ πε-
 φυκέναι ταῦτα ὅζον γοῖόν, καὶ ὡς γελοῖον. ἅμα
 μὲν φᾶναι πεφυκέναι τὰ μέρη τ' ὅλου μεταβάλλ-
 λειν. ἅμα δὲ ὡς ἐπί τινι τῷ πρὸς φύσιν συμβαί-
 νοντι θαυμασίον, ἢ δυναστεύειν. ἄλλως τε καὶ τ' ἐ-
 λυσιτελείας εἰς ταῦτα γινομένης, ὅζον ἕκαστον
 σωίσταται. καὶ γὰρ σκεδασμὸς σιχείων, ὅζον
 σωεκρίβη, ἢ τροπικῶς, τὸ μὲν σερέμνιον εἰς τὸ γε-
 δες· τὸ δὲ πονδυμάλιον, εἰς τὸ ἀερῶδες. ὥστε
 ταῦτα ἀναλφθῆναι εἰς τὸν τὸ ὅλου λόγον. εἴτε
 καὶ πόριον ἐκ πυρομύλου, εἴτε αἰδίους ἀμοι-
 βαῖς ἀννεομύλου, καὶ τὸ σερέμνιον δὲ, καὶ τὸ
 πονδυμάλιον μὴ φαντάζον τὸ ἀπὸ τ' ἡνέσεως.
 πάντων γὰρ ὅσον ἔχθες, καὶ τρίτῳ ἡμέραν, ἐκ τῶν σι-
 τίων καὶ ἐλομύλου ἀεὶ τὸ ἐπὶ τῶν ἐλα-
 βν. ὅσον οὖν ὅ ἐλαβε, μεταβάλλει, ὅνυχ' ὁ ἡμέτης
 ἔτεκεν· ὑπόθου δὲ ὅτι ἐκ τῶν σελίαν προσπλέ-
 κει τῷ ἰδίῳ ποιῶ. οὐδὲν ἐν τῷ οἶμαι πρὸς τὸ νῦν
 λεγόμενον. ὀνόματα θέμεν τῶν σαυτῶν ταῦτα, ἀγα-
 θός, ἀδύμωρ, ἀλκῆς, ἐμφρῶρ, σύμφρῶρ, ὑπερ-
 φρῶρ, πρόσχε μύποτε μετονομάζον, καὶ ἀρλῶ

εἰς ταῦτά τὰ ὀνόματα. καὶ ταχέως ἐπάνη ἐπ' αὐ-
 τὰ. μένησο δὲ, ὅτι τὸ μὲν ἔμφρομ, ἐβούλετό σοι
 σημαίνει τὴν ἐφ' ἡκαστῇ ἀληθῆ κινήσει, καὶ
 καὶ τὸ ἀπὸ γεννύμενον. τὸ δὲ σύμφρομ, τὴν ἐκού-
 σιον ἀπὸ δεξιῶν τῇ ὑπὸ τῇ κρινῆς φύσεως ἀρνε-
 μομένων. τὸ δὲ ὑπὲρ φρομ, τὴν ὑπὲρ τασμὶν τῶν
 φρονούντων μορῶν ὑπὲρ λείαν ἢ τραχείαν κίνησιν
 τῇ σαρκὶ, καὶ τὸ διοξάειον, καὶ τὸ θάνατον καὶ ὅσα
 τοιαῦτα. εἰάν ὅτι δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ
 ὀνόμασι, μὴ γλιχόμεθα τὴν ὑπὸ ἄλλων καὶ ταῦτα
 ὀνομάζει, ἐσθ' ἐτόρθε. καὶ εἰς βίον εἰσελεύσῃ ἐτι-
 ρον. τὸ γὰρ ἐπιτοῖστον εἶν' οἱ μὲν νῦν γέγονας,
 καὶ ἐν βίῳ τοιούτῳ παρὰ σεαυτοῦ καὶ μολύνει, λίαν
 ὅτι ἀναιδὴ καὶ φιλοψύχῃ, καὶ ὁμοῖς τοῖς ἡμιβρώ-
 τοις θεομαχοῖς. οἱ ἡνδρῶν μεσοὶ φανμάτων καὶ λυ-
 θροῦ, πρὸς ἀγαλλοῖς ὅπως εἰς τὴν αὐτοῦ φυλαχθῆ-
 ναι, πρὸς ἀβληθὲς ὁμοῖοι τοιοῦτοι, τοῖς αὐτοῖς ὄντι
 καὶ δὴ γμασι. ἐμβίβασον ὅτι σάντ' ἐν, εἰς τὰ ὀλί-
 γα ταῦτα ὀνόματα. καὶ μὲν ἐπ' αὐτὴν μὲν ἐν δὴ
 ἐν μὲν ὡσπερ εἰς μακάρων ἡνδρῶν νησος μετὰ κισ-
 μὸν. εἰάν ὅτι αἰδοῖ ὅτι ἐκ πίπῃς, καὶ ὅτι ποδικραῖς,
 ἀπὸ θι βαρύνει εἰς γωνίαν ἡνδρῶν, ὅπου κρατῆσθαι. καὶ
 παντὰ πασιμ' ἐξίθι τὴν βίον. μὴ ὑργίζομενος, ἀλλὰ
 ἀπλῶς καὶ ἐλδὸς θέως, καὶ αἰδοῖ ἡμῶν. ὅτι γὰρ ὅσοι μό-
 νοι πρᾶξας ἐν τῷ βίῳ, τὸ ὅπως ἀξελθεῖν πρὸς μὲν
 τοῖς τὸ μέν ὡς τὴν ὀνομάτων, μεγάλως συλλήψαι
 ταῖ

ταῖ σοι, τὸ μεμνηῖσθαι θεῶν καὶ οὗ ποτ' ὁ κολακδὲν
 εἶναι εἴθι θέλοισιν. ἀλλὰ ὁμοιοῦσθ' ἑαυτοῖς τὰ λο-
 γικὰ πάντα. καὶ εἶν, τὴν μὲν συγκλῶ τὰ συγκῆς
 ποιεῖσθαι· τὸν δὲ κύνα, τὰ κυνός. τὴν δὲ μέλισσαν,
 τὰ μελίσσης. τὸ δὲ ἄνθρωπον, τὰ ἀνθρώπου μῆκος
 πῶς ἐμῶ, πῶς ἰα, νάρκα, δ' οὐλῆα, καὶ ἡμέραν ἀπὸ
 λείψεται· σὺ τὰ ἱερὰ ἐκείνα δόγματ' αἶ, ὁ ποτ' ὁ φυ-
 σιολογῆς φαντάζει καὶ πρᾶξις ἐμπεῖς. δ' εἰς τὴν πᾶν
 εἶπω βλέπειν καὶ πράσσειν, ὥς καὶ τὸ ποδιστῆκόν
 ἔμασσε τελεῖσθαι, καὶ ἅμα τὸ θεωρητικὸν ἐργεῖσθαι.
 καὶ τὸ ἐκ τ' ποδὲ ἐκείνῳ ὑποσημῆς αὐτὰ διδύσῃ
 ζεῖσθαι. λαμβάνον, ὅχι κρυπτόμεν. ποτ' ἐγὼ ἀπλότῃ
 τὸ ἀκρῶς εἶς. ποτ' ἐπὶ σεμνότητι. ποτ' ἐγὼ
 ἐφ' ἐκείνῳ γινώσκουσιν, τί τίς ἐστι κατ' ἐσῆν καὶ τί
 να χώρῳ ἐχει γν' τῷ κόσμῳ, καὶ ὡς πόσον πᾶν φυ-
 κῆν ὑφίστασθαι καὶ ἐκ τίνων συγκέκεται, καὶ τίσι δυνά-
 ται ὑπάρχειν. καὶ τίνος δυνάμει αὐτὸ διδόναι τε
 καὶ ἀφαιρῆσθαι. ἀρχὴν ἰορ μὴ ἀνθρώπου, μεγαφρο-
 νεί. ἀλλ' ὅς ἐστι λαγίδι, ἀλλ' ὅς ἐστι ποτ' ἀφύλῳ. ἀλλ'
 ὅς ἐστι σὺν δία· ἀλλ' ὅς ἐστι ἀρκῆς· ἄλλος Σαρμάτας.
 εἴτοι γν' ὁ λησάει· εἰς τὰ δόγματ' ἀδ' ἐτάζει, πᾶς
 εἰς ἄλληλα πάντα μεταβάλλει, θεωρητικὴν μέ-
 θοδον κτῆσαι. καὶ διικνεκῶς πρόσεχε, καὶ συγ-
 γυμνά διηλεπὸς ἅπαρ τὸ μέγ' . οὐδὲ γν' οὐ-
 πως μεγαλοφροσύνης ποιητικόν. ὅς ἐστι δ' ὅσα το-
 τ' σῶμα. καὶ γινώσκας, ὅτι ὅσον οὐδέπω πάν-
 τα ταῦτα καὶ ἀλιπεῖν ἁπλόντα ὅς ἀνθρώπων.

δεῖσθαι, ἀνῆκναι ὁλομέλει, δικαιοσύνη μᾶλλον ἢ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐνεργούμενα. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις συμβαίνουσι, πῇ τῶν ὅλων φύσει. τί δ' ἐρεῖς ἢ ὑπολήφεται πόδι αὐτοῦ, ἢ πράξει κατ' αὐτοῦ, οὐδ' εἰς τοῦν βάλλεται διὰ τοῦτο ἀρκούντως αὐτός, δικαιοπραγεῖν τὸν οὖν πραεσόμην, καὶ φιλεῖν τὸ οὖν ἀρεμούνον ἑαυτῷ. ἀχολίας δ' ἐπάσας καὶ ἀποουδᾶς ἀφῆκναι. καὶ οὐδ' ἐν ἄλλοις βουλευται, ἢ θυδεῖαν ποτὶ αἰνέειν διὰ τοῦ νόμου. καὶ θυδεῖαν περαινόντι ἐπεδαιτῶ θεῷ. τίς ὑπονοίας χρεία, παρὸν σκοπεῖν τί δέῃ πράχθῃναι. ἵα μὲν σιωρᾶς θυμῶν, ἀμετασρεπῆ ταύτην χωρεῖν. ἐὰν ἢ μὴ σιωρᾶς, ἐπέχειν, καὶ συμβουλοῖς τοῖς ἀείσοις χρῆσθαι. ἐὰν δὲ ἐτόρα ἵνα πρὸς ταῦτα ἀντιβαῖναι, προΐεναι καὶ τὰς πρῶτας ἀφορμὰς λελογισμένως, ἐχόμενόν τοῦ φαινομένου δικαίου. ἀριστὸν γὰρ κατατυγχάνειν τούτου. ἐπεὶ τοι ἢ γε ἀπόπῳσις ἀπὸ τούτου. ἐσω, σχολαῖόν τι καὶ ἀμαδουκὶντόν δέ, καὶ φαιδρόν τι, καὶ σιωρᾶς ὁ τῷ λόγῳ κατὰ πᾶν ἐπόμενον. πυνθάνεσθαι αὐτοῦ, θυβὺς δὲ ὑπνοῦ γινόμενον μή τι. διοίσεις σοι, ἐὰν ὑπὸ ἄλλου γένηται τὰ δίκαια καὶ καλῶς ἔχοντα; οὐ διοίσεις. μή τι ὑπὸ λήλασαι, ὅτι οὗτοι οἱ ἐν τοῖς πόδι ἄλλων ἐπαύνοισι καὶ φόβοις φρεναῖς μῆνοι. τοιοῦτοι μὲν ὡς κλίνης εἰσι, τοιοῦτοι δὲ ὡς ἐν τραπεζῇ, οἷα δὲ ποιεῖσιν, οἷα ἢ φθιγγ-

σιμ,

σιμ, οἷα δὲ διώκουσιν, οἷα δὲ κλέπτουσιν, οἷα
 δὲ ἀρπάζουσιν, οὐ χερσὶ καὶ ποσὶ, ἀλλὰ τῷ ἔ-
 μω τὰ τῷ αὐτῷ μέρῳ, ὡ γίνετ' ὅταν θέλῃ, πῖσις,
 αἰδώς, ἀλήθεια, νόμος, ἀγαθὸς διαίμων. τῇ πάντῃ
 δι. δούσῃ καὶ ἀρχαμβανούσῃ φύσει, ὁ πεπα-
 ῖδ' αὐτῇ καὶ αἰδότημ' λέγει. διὸς ὁ θέλεις. ἀπὸ
 λαβῆς ὁ θέλεις. λέγει δὲ ὅτι οὐ καταδρασιώμε-
 νῇ, ἀλλὰ πεπαρχῶν μόνον καὶ ἐννοῶν αὐτῇ. ὁ
 λέγον ὅτι τὸ ὑπολειπόμην ὅτι. ἵσους ὡς γινώσκει.
 οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἐκείνῃ ὡς ἐκείνῃ πάντα τοῦ
 ὡς γὰρ πόλει τῷ κόσμῳ. ἰδέτωσαν, ἰσορησάτω-
 ῶν οἱ ἄνθρωποι, ἄνθρωπον ἀληθινόν, καὶ φύσιν
 ζῶντα. εἰ μὴ φέρουσιν, ἀρκτείναντα ῶν. κρεῖττον
 γὰρ ἢ οὕτως ζῶν. μηκέτ' ὅλως πόδι τῷ οἷον ἵνα εἴ-
 ταν ἀγαθὸν αὐτῶν διαλέγεσθαι. ἀλλὰ εἰν τοιοῦ-
 τον τοῦ ὅλου αἰῶνῃ, καὶ ἐν ὅλῃς οὐσίαις συνε-
 χῶς φαντασία. καὶ ὅτι πάντα τὰ καὶ μέρῃ, ὡς
 μὲν πρὸς οὐσίαν κεχρημῖς· ὡς δὲ πρὸς χρόνον,
 τρυπανίου πόδιστροφῆ· εἰς ἑκάστον τῶν ὑποκειμέ-
 νων ἐφισαύτα. ὑδῖνοῖν αὐτὸ ἢ διὰ διαλυόμην. ὅ-
 γν' μεταβολῇ καὶ οἷον σήψαι ἢ σκεδᾶσαι γινώ-
 ρησι. ἢ καθόλου ἑκάστον πέντε φωνῶν ὡς περὶ βνήσκειν·
 οἷοι εἰσιν, ἐδιδόντων, καθιδύδοντων, ὀχδύνοντων,
 ἀρπατύνοντων, τὰ ἄλλα. εἴτα οἷοι ἀνδρονόμοι-
 νοι, καὶ γαυρόμωνοι, ἢ χαλεπαίνοντες, καὶ ὅ-
 ὑπόροχῃς ὑδῖν πλῆθοντες. πρὸς λίγῃ ἢ ἐδ' ὅλῃν

πόσοις, καὶ δι' οἷα. καὶ μετ' ὀλίγον, γὰρ τοιαῦτοις
 ἔσονται. συμφέρει ἐκάσῳ, ὁφείρει ἐκάσῳ ἢ τῷ ὅ-
 λῳ φύσις. καὶ τότε συμφέρει, ὅτε ἐκείνη φέρει,
 ἔρᾳ μὲν ὁμβρο γαῖα. ἔρᾳ δ' ἐο σεμνός αἰθήρ. ἔρᾳ
 δ' ἐὺ κόσμος ποιεῖσαι ὅ αὖ μέλλει γίνεσθαι. λέγω
 οὖν τῷ κόσμῳ ὅτι σοι σωεῖσθαι. μή τι δ' οὐτως καὶ
 κἄν γίνεται καὶ λέγεται, ὅτι φιλεῖ ὅσον γίνεσθαι
 ἥτοι γνῶταυθάτης, καὶ ἥδη εἰθικας, ἢ ἔξω ὑπα-
 γεις, καὶ ὅσον ἠδελφῶν. ἢ ἀποθνήσκεις, καὶ ἀπειλῇ
 τέρηθας. παρὰ δ' ἐταῦτα ὁδὸν. ἑκὼν θυθύμεν.
 γνῶντες ἔσω αἰεὶ, τὸ ὅτι τοιοῦτο ἐκείνο ὁ ἀχρὸς ἐ-
 σι. καὶ πῶς πάντα ὅτι τὰ αὐτὰ γνῶντες τοῖς γνῶ-
 ῖς κρῶ ὅρ' ὅρει, ἢ ὑπὸ τῷ αἰγιαλῷ, ἢ ὅπου θέλεις.
 αὐτὸς γὰρ εὐρήσεις τὰ τῶν Πλάτωνος, σηκὸν γνῶ-
 ῖς φήσι πῶς βαλλόμενος. καὶ βάλλειν βλή-
 ματα. τί ἐσί μοι τὸ ἡγεμονικόν μου. καὶ ποῖόν τι
 ἐγὼ αὐτὸ ποιῶν νῦν καὶ πρὸς τίποτε αὐτῷ νῦν
 χεῖμαι. μή τι κενὸν νῦν δεῖ; μή τι ἀπόλυτον καὶ ἀ-
 πεσπασμόνομον κοινωνίας; μή τι προστετηκὸς καὶ ἀ-
 νακεκραμγόνος ὅρ' ἄρκειδίω, ὥς ἐταῦτα σωτῆρι
 δὲ, ὁ τὸν κέντρον φεύγων, δραπέτης. κύριος δ' ἐ-
 ὀνόμας. καὶ ὁ παρανομῶν, δραπέτης. ἅμα καὶ ἐ-
 λυπόμενος ἢ ὀργιζόμενος ἢ φοβούμενος ὁ βάλλει-
 ται ἴτι γινόναι, ἢ γίνεσθαι, ἢ γνέσθαι, τῷ ὑπὸ τῷ
 τὰ πάντα διοικῆντος τεταγμένον, ὅς ἐστι νόμος.
 νέμων, ὁ αἰεὶ ἐκάσῳ ὑπὸ βάλλει. ὁ ἄρα φοβούμενος,
 ἢ λυπόμενος, ἢ ὀργιζόμενος, δραπέτης.

Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφείς ἀπεχώρησέ, καὶ λοι-
 πὸν ἄλλαι αἰτία πρᾶλαβῶσα, ἐργάζεται, καὶ ἀπὸ
 τῆς βρῖφθ. ὁ δὲ οἶον, οἶον. πάλιν βροφῶν δὲ φᾶ
 ρυγγθ ἀφ᾽ ἑκεί, καὶ λοιπὸν ἄλλαι αἰτία πρᾶλαβῶ-
 σα αἰδοισι, καὶ ὁρμῶν, καὶ τὸ ὅλον ζῶν καὶ ρώ-
 μιν, καὶ ἄλλα ὅσα καὶ οἷα ποιεῖ. ταῦτα οὖν τὰ γν-
 τοιαῦτα ἐγκαλῶνται γὰρ ὁρμῶν θεωρεῖν. καὶ τὴν
 δυνάμιν ὅπως ὁρᾷ, ὡς καὶ τὴν βρείθουσα, καὶ τῇ
 ἀνωφερῇ ὁρμῶν, ὅνχι τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' οὐχ
 ἢ τὸν γνᾶργος. συσχεῖς ὑδινόειν, πῶς πάντα τοῖς
 αὐτὰ ὅποια νῦν γίνεταί, καὶ πρόδιν ἐγίνετο,
 καὶ ὑδινόειν γενησόμενα, καὶ ὅλα δράματα καὶ
 σκηναὶ ὁμοειδέεις, ὅσα ἐκ πάσης τῆς σῆς, ἢ τῆς
 πρισβυτόρας ἐστὶ εἰας ἐγνως, πρὸ ὁμμάτων τί-
 θεσθαι, οἶον αὐλῶν ὅλῳ Ἀδριανῷ, καὶ αὐλῶν ὅλῳ
 Ἀντωνίνῳ, καὶ αὐλῶν ὅλῳ Φιλίππῳ, Ἀλεξάνδρῳ.
 Κροίσου, πάντα γὰρ ἐκείνα τοιαῦτα ἦν. μόνον
 δὲ ἐτόρῳ φαντάζεσθαι πάντα τὰ ἐφ' ὧσιν ἔσθαι
 πύμῳ, ἢ διυλαρεσθῆναι, ὁμοιομτῶ θυομλῶν χοι-
 ρίῳ, καὶ ἀρλακτίζοντι καὶ κεκραγόντι. ὁμοιορ καὶ ὁ
 ὑμῶν ἐπὶ τῷ κλινιδίῳ μόνῳ σιωπῇ τὴν ἐνδε-
 σιν ἡμῶν, καὶ ὅτι μόνῳ ἔσθαι λογικῶς ζῶν διέδοτῃ,
 τὸ ἐκείνως ἐπεὶ τοῖς γινομένοις. τὸ δὲ ἐπεὶ τῷ
 λόγῳ πᾶσι ἀναγκαῖον. ἢ τὴν μέρῳ ἐφ' ἐκείνῳ
 πειθεῖς ἐφισκῶν, ἐρώτα σεαυτὸν, εἰ ὁ θάνατ' ὅστις
 νὸν εἶα τὸ τῶσδε ἐρεῖς. ὅταν προστόπῃς ἐπὶ ζῶντος
 ἡμαρτῆς θυθῆς

μετὰ βᾶς ὑπὸ λογίζον, τί πρόμοιον ἁμαρτανίεις.
 οἷον ἀργύριον ἀγαθὸν εἶναι λείνων, τὴν ἡδονὴν, ἢ
 τὸ δοξάσιον. καὶ κατ' εἶδον. τότε γὰρ ὑπὸ βάλ-
 λων ταχέως ὑπὸ λήσῃ ἢ ὀργῇ. συμπίπτοντες
 τὸ ὅτι βιάζεται. τί γὰρ ποιήσεις; ἢ εἰ δυνάσαιο, ἀ-
 φιλεαὐτὸν ἢ βιαζόμενον. Κατ' ὕψωμα ἰδὼν, Σωκρά-
 τεϊον φαντάζου ἢ δυστυχίῳ, ἢ ὑμῶν. καὶ δὲ φρα-
 τὴν ἰδὼν, εὐτυχίῳ, ἢ σιλουίνον φαντάζου, καὶ
 ἀλκίφρον, τροπαιοφόρον φαντάζου. καὶ ἐξοφῶν
 τα ἰδὼν, Κρίτωνα ἢ Σόκρην φαντάζου. καὶ εἰς
 ἑαυτὸν ἀπιδὼν ἢ καλοῦσιν ἑνὰ φαντάζου. καὶ
 ἐφ' ἑκάστου τὸ ἀνάλογον. εἴτα συμπροσπιπείτω
 σοι, ποῦ οὐκ ἐκεῖνοι. οὐδ' αὖ μοῦ, ἢ ὅπου δ' ἢ. οὕτως
 γὰρ σιωπῶς θεᾶσθαι τὰ ἀνθρώπινα, καπνὸν, καὶ
 τὸ μηδ' ἐν. μάλιστα εἰὰν συμνημονόσης, ὅτι τὸ
 ἀπαξ μετὰ βάλον οὐκέτι ἔσαι γὰρ τῷ ἀπείρῳ χρό-
 νῳ. σὺ οὐκ ἐν τινι; τί δ' οὐκ ἀρκεῖ σοι τὸ βραχὺ
 εἶδον, κοσμίως διαπερᾶσαι; οἷαν ὑλλῶ καὶ ὑπὸ
 θεῶν φύγεις; τί γὰρ εἴςτι πάντα ταῦτα ἄλλο,
 πλὴν γυμνάσματα λόγου ἐωρακότος ἀκριβῶς
 καὶ φυσιολόγως τὰ γὰρ τῷ βίῳ μετ' οὐκ, μέχρι ἐ-
 ξοικειώσης σαυτῷ καὶ ταῦτα, ὡς ὁ ἐρρωμένος εἰς
 μαχθῇ πάντα ἐξοικεῖ. ὡς τὸ λαμπρὸν πῦρ, ὅτε
 αὐτὸ βάλλης, φλόγα ἐξ αὐτοῦ καὶ αὐγλὴν ποιεῖ. με-
 τὰ γὰρ ἐξέσω ἐπὶ αὐτὸν ἀληθδύοντι πόδι σου, ὅτι οὐχ
 ἀπλοῦς, ἢ ὅτι οὐκ ἀγαθός. ἀλλὰ ψυδιδέω, ὅσις

τότε

τούτων ἡ πρὸς σὲ ὑπολήψεται. πάντες ὅσοι
 σοί. τίς γὰρ ὁ κωλύων ἀγαθὸν εἰνὴ ἀπλοῦς; σὺ
 μόνον κρινὸν μηκέτι ζῶν, εἰ μὴ τοιοῦτος ἔσῃ. εἰ
 γὰρ αἰρεῖ λόγος μὴ τοιοῦτον ὄντα. τί δὲ τὸ ὑδὶ
 ταύτης τὸ ὕλης διωκόμενον ἢ τὸ ὑγιεινὸν πρᾶξ
 θῆναι, ἢ ῥηθῆναι; ὅτι γὰρ αὐτὸς ἢ, ἔξισι μὲν τὸ πρᾶξ
 ξαι ἢ εἰπεῖν. καὶ μὴ πεφασίς, ὡς κωλυόμενος. ὁ
 πρότερον πάσης ἐνὸν, πρὶν ἢ ὅσοι πάσης. ὅτι
 οἷός τις ἴσῃς ἡδὺ παθεῖσιν ἢ τρυφῇ, τοιόσοι τὸ ἐ-
 πιτὶ ὑποβαλλομένης καὶ ὑποπιπνύουσας ὕλης
 ποιεῖν τὰ οἰκῆα τῇ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ σκεδὴν.
 ἀπόλαυσιν γὰρ δεῖ ὑπολαμβάνειν, πάντες ὅσοι
 ἢ τὴν ἰδίαν φύσιν γνέργειν. πανταχοῦ δὲ ἔξε-
 σι. ἔσθ' ἂν οὐκ ἐκλύνηται, οὐ πανταχοῦ δίδιοται
 φέρεται τὴν ἰδίαν κίνησιν. οὐδὲ τῷ ὕδατι, οὐδὲ
 πυρὶ, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ὅσα ὑπὸ φύσεως ἢ ψυχῆς
 ἀλόγου διοικεῖται. τὰ γὰρ διεργοντα καὶ γνίσ-
 μενα πολλά. νοῦς δὲ καὶ λόγος εἰς πάντας τοὺς
 αὐτοὺς πῆνται, οὕτως πορεύεται διώαται, ὡς
 πέφυκε, καὶ ὡς θέλει. ταύτην τὴν ῥασώνην πρὸς
 ὁμμάτων ἡθεμελιώθη καὶ ἡ γνέχθησεν τοῦ λόγου
 εἰς πάντων. ὡς πῦρ αὐτῷ, ὡς λίθος κάτω, ὡς κύ-
 λινδρος ἢ πρᾶνους, μηκέτι μηδὲν ὑδὶ ζῇ. τὰ
 γὰρ λοιπὰ ἐγκόμματα, ἢ τοῖς σωματικῶν δὲ τῶν
 νεκρῶν, ἢ χωρὶς ὑπολήψεως, καὶ ἐπὶ αὐτῷ τοῦ λό-
 γου γνέσθαι, οὐ θάναται, οὐδὲ ποιεῖ κακόν, οὐδὲ

Λοῦν· ἐπεὶ οἱ καὶ ὁ πάχων αὐτῶν, κακὸς αὖ θυλὺς
 ἐγγύς. ὡς γοῦν τῶν ἄλλων κατασκοδυσμάτων
 πάντων, ὅτι αὐτὸς κακὸς τινι αὐτῶν συμβῇ, πρὶν ἢ
 το χεῖρον γίνεταί αὐτῶν τὸ πάχος· ἐνταῦθα δὲ εἰ
 δεῖ εἰπεῖν, καὶ κρείττω γίνεταί ὁ ἀνδρῶπις, καὶ
 ἐπαινετάτορος, ὅς θ' ὡς χρώμενος τις πλοσπύ-
 πησιν. ὅλως ἡ μέμνησο, ὅτι τὸν φύσει πολίτῳ,
 εἰς τὴν βλάπῃ, ὁ πόλις εἰς βλάπῃ. οὐδέ γε πόλις
 βλάπῃ, ὁ νόμος εἰς βλάπῃ· τούτων δὲ τῶν καλῶν
 μύων ἀκλῆρημάτων οὐδεὶς βλάπῃ νόμος. ὅτι
 νυν νόμος οὐ βλάπῃ, ὅτε πόλις, οὐτε πολίτῳ.
 ὅτι δὲ δικηγυγὶς ὑπὸ τῶν ἀληθοῦς διλογμάτων, ἀρ-
 κεί καὶ τὸ βραχύτατον, καὶ ἐν μέσῳ κείμῳ εἰς ὑπὸ
 μνησιν ἀλυπίας καὶ ἀφοβίας. οἷον, φύλλα τὰ
 μὲν τ' αὐτῶν χαμάλις χεῖ. ὡς αὐτῶν γῆρας.
 φυλλάριον δὲ καὶ τὰ τεκνία σου. φυλλάρια δὲ καὶ
 ταῦτα τὰ ὑπὸ βοῶντα ἀξιοπίσως, καὶ ὑπὸ φημῶν
 τα· ἢ ἐκ τῶν ἐκείνων κατὰ ῥώματα, ἢ ὑποχῆψέ-
 ζοντα, καὶ χλευάζοντα. φυλλάρια δὲ ὁμοίως, καὶ
 τὰ εἰς δεξιόμενα τῶν ὑπεροφημάτων. πάντα γὰρ ταῦ-
 τα ἐὰρ ὡς γίνεταί ὡς. εἴτα αὐτῶν κατὰ βί-
 βληκῶν ἐπειδὴ ἢ ὑλὴ ἐτόρα αὐτὶ τούτων φύει· τὸ
 ἡ ὀλιγοχρόνιον κοινὸν πᾶσι· ἀλλὰ σὺ πάντα ὡς
 αἰώνια ἐσόμενα φύγεις, καὶ διώκεις, μικρὸν καὶ
 καταμύσεις. τὸν δὲ ὀλιγοχρόνιον σε ἡδίστη, ἀλλὰ
 θρηνησέ. τὸ ὑγιαίνοντα ὀφθαλμῶν, πάντα ὅρα
 δεῖ

Δεῖται ὅρατά, καὶ μὴ λέγειν τὰ χλωρὰ θέλω. ὅσοι
 γὰρ ὀφθαλμοὶν τὸς ὅτι καὶ τὴν ὑγιαίνουσαν ἀνο-
 λω, καὶ ὁσφρησιν, εἰς πάντα δεῖ τὰ ἀκουσὰ καὶ
 ὁσφραντὰ, ἐπιμέλει εἶν. καὶ τὴν ὑγιαίνοντα σόμα
 χορ πῶς πάντα τροφίμα ὁμοίως ἔχειν. ὡς μύ-
 λω πῶς πάντα ὅσα ἀλίσσουσα κατεσκοδύασται.
 καὶ πόινυρ τὴν ὑγιαίνουσαν διάνοιαν, πῶς πάν-
 τα δεῖ τὰ συμβαίνοντα ἐπιμέλει εἶν. ἢ δὲ λέγε-
 τα τὰ τεκνία σωζέτω καὶ πάντες οἱ, τί αὖ πρὸς
 ξω ἐπαινέτωσαν, ὀφθαλμοὶς ὅτι τὰ χλωρὰ ζητῶ.
 ἢ ὁρίοντες τὰ ἀπαλὰ. οὐδεὶς ὅτι οὕτως δύποσ
 μεθ' ὃ ἀκρηνήσκοντι οὐ πρὸς ἕξοντοῦ λινδὸν ἀσπασ
 ζόμενοι τὸ συμβαίνον κακόν. ἀσπασίμεθ' καὶ σφ-
 φὸς λῶ, μὴ τὸ πανύστατον εἶσαι τις ὁ καὶ αὐτὸν λῶ
 γωρ, ἀναπνύσω μὲν ποτε ἀπὸ τοῦ τοῦ πα-
 διαγωγῶ. χαλεπὸς μὲν οὐδὲν ἢ ἡμῶν λῶ. ἀλλὰ
 ἢ ἀνανόμω ὅτι ἡσυχῇ καὶ αἰνῶσκει ἡμῶν. ταῦτα
 ἢ ἐν ὑδὶ τ' ἀσπασίμεθ'. ἐφ' ἡμῶν ἢ πόσα ἀλλὰ
 δι' ἃ πολλὸς ὁ ἀπαλακτιῶν ἡμῶν. τ' τοῦ ἐν γένου-
 σεις ἀκρηνήσκωρ, καὶ δύκολώτερον ὅτι ἐλδύση, λο-
 γιζόμεμεθ', ἐκ τοῦ τοῦ βίου ἀπέρχομαι, γν' ὃ αὐ-
 τοὶ οἱ κοινῶν, ὑπὲρ ὧν τὰ ποσὰ ταῖς ἡγωνισά-
 μεν, ἢ ὑξάμεν, ἐφρόντιζα, αὐτοὶ ἐκείνοι ἐθέλοσιν
 ὑπὸ γὰρ, ἀλλὰ λινὰ τυχόν ἐκ τῶν τράσαντων ἐλπί-
 ζοντες. τί αὖ ἐν τῇ ἀντέχοι τοῦ γν' ταῦτα μακροτέ-
 ρας εἰσάγει βῆς, μὴ μέντοι εἰς ἃ ὅσοι ἐλατῇ θυμῶν

αὐτοῖς ἀπιθί. ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἐδόθη διασώζωμ, φί-
 λῳ, καὶ δύνῃς, καὶ ἰλεως, καὶ μὴ πάλιν ὡς ἀκρω-
 μῳ. ἀλλ' ὥσπερ ὑπὸ τοῦ θυθανατόντων, θυ-
 λως τὸ ψυχάειον ἀπὸ τοῦ σώματός θ' ἐλῆται, τοι
 αὐτῷ καὶ τῷ ἀπὸ τῶν ἀποχώρησιν διῆ γενέ-
 σθαι. καὶ γὰρ τοῖς ἡ φύσις συνῆψε, καὶ συν-
 κεινῇ. ἀλλὰ νῦν διαλύει; διαλύομαι, ὡς ἀπὸ οἰ-
 κείων μὲν, ὅ μὲν ἀνθεληκόμην, ἀλλ' ἀβιάσως.
 ὅν γὰρ καὶ ἴδω, τὸν καὶ φύσιν. ἐθισομ ὑπὸ πᾶν-
 ὡς οἷόν τε τοῖς πρασομένους ἐπὶ τῷ, ὑπὸ τῇ
 καὶ σαυτῷ, ὅτι ἴδω, ἐπὶ τίνα φέρει. ἀρχὴ ὅτι
 σαυτῷ, καὶ σεαυτῷ πρώτον θ' ἐτάξει. μέμνησο οὖν
 τὸ νόστον ὡς ὅτι ἐκείνο, τὸ ὅτι ἐκείνο, ἐγκεκρυμ-
 μένον· ἐκείνο ῥητορεία, ἐκείνο ζώη, ἐκείνο, εἰ δ' εἰ-
 πῆρ, ἀνθρώπων. μηδέποτε συμπροφαντάζει
 τὸ πῶς κείνῳ ἀγασθῆναι, καὶ τὰ ὀργανία ταῦ-
 τα τὰ πῶς πεπλασμένα. ὅμοια γὰρ ὅτι σκεπᾶ-
 νῳ. μόνον δὲ διαφέροντα, καὶ ὅτι προσφυῇ ὅτι.
 ἐπεὶ τοι ὅ μὲν ἴδω τῶν ὀφελός ὅτι τῷ μορίων,
 χωρεῖς τὸ κινύσης καὶ ἰχθύσης αὐτὰ αἰτίας, ἢ τὸ
 λεγόμενον τῇ ὑφαντρίᾳ, καὶ τὸ καλὰ μὲν
 τῷ γράφοντι, καὶ τὸ μασιγίῳ
 τῷ ἰνιόχῳ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ια.

Α ἰδὲ φη λογικῆς ψυχῆς ἑαυτῷ
 ὁρᾷ, ἑαυτῷ δακρυῶν, ἑαυτῷ ὅποι
 αὐτὸν βάλῃται ποιεῖ. Τὸν καρπὸν
 οὐ φέρει, αὐτὴν καρποῦντ. αὐτὸν γὰρ
 τῷ φυτῷ καρποῦν, καὶ τὸ ἀνάλογον αὐτῷ ζῶντι
 ἄλλοι καρποῦνται. τῷ ἰδίου τέλους τυγχάνει,
 ὅπερ αὐτὸ τῷ βίου πέρασ ὡς εἶναι. οὐχ ὡς αὐτὸν
 ὁρχήσεως καὶ ὑποκείσεως καὶ τῷ τοιοῦτων ἀ-
 τελῆς γίνεται ἢ ὅλη πρᾶξις ἐάν τι ἐγκόψῃ. ἀλλ'
 ὡς ὅταν τὸν μέρος, καὶ ὅπου αὐτὸν καταληφθῇ,
 πληρῶν καὶ ἀπεσδέξῃ ἑαυτῇ τὸ πλεονεξῇ ποιεῖ.
 ὡς ἐπεὶ, ἐγὼ ἀπέχω τὰ ἐμὰ. ἐν δὲ ποδιέρχεται
 τὸν ὅλον κόσμον, καὶ τὸ ποδὶ αὐτὸν κενόν, καὶ τὸ
 σχῆμα αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν ἀπειρίαν τῷ αἰῶνι ἐκ-
 τείνεται, καὶ τὸν ποδιοδικῶν παλιγγενεσίαν τῷ
 ὅλῳ ἐμπόδιλαμβαίνει, καὶ πόρινοῖ, καὶ θεωρεῖ.
 ὅτι οὐδὲν νῦν τὸν ὄφονται οἱ μετ' ἡμᾶς, οὐδ' ἐ-
 πόριτόττον εἶδον οἱ πρὸ ἡμῶν. ἀλλὰ τρόπον τι
 νὰ ὁ τεσσερακονθῆς, ἐάν νοῦν ὅποσον οὐρ ἔχη,
 πάντα τὰ γεγονότα, καὶ τὰ ἐσόμενα εἰώρακε κα-
 τὰ τὸ ὁμοειδὲς. ἰδίῳ δὲ λογικῆς ψυχῆς, καὶ τὸ

φιλεῖν ὅς πλῆσι, καὶ ἀλόθεια, καὶ αἰδώς, καὶ ἡ μὴ
 διὰ ἑαυτοῦ προέμαυ, ὅτι ἰδοὺ καὶ νόμος ὅπως αὖ
 οὐ διὰ διήνεγκε λόγῳ ὁρδός, καὶ λόγῳ δικαιο
 σωμένης· ὡς οὖν ὑπὸ τῶν ποῦς, καὶ ὑπερήσεως, καὶ παγ
 κρατίου καταφρονήσεις, ἐὰν τὴν μὲν ἐμμελῆ
 φωνῇ καταμερίσῃς εἰς ἑκάστην τῶν φύλων, καὶ
 καθ' ἑνα πῦθι σεαυτοῖς ἐκ τούτου ἡγήσῃ. ὁ δὲ
 πῆσῃ γὰρ ὑπὸ δὲ ὑπερήσεως ἡ ἀνάλογον ποιήσας
 καθ' ἑκάστην κίνησιν ἡ χέσιν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑπὸ
 τῷ παγκρατίου. ὅπως οὖν χωρὶς ἀρετῆς, καὶ τῶν
 ἀπ' ἀρετῆς, μέμνησο ὑπὸ τὰς ἡγῆσιν τρέχειν. καὶ
 τῇ δὲ αἰρίσει αὐτῶν, εἰς καταφρόνησιν ἵεναι. ἡ δὲ
 αὐτὴ καὶ ὑπὸ τῶν βίον ὅλον μετὰ φερε. οἷα δὲ ἡ
 ψυχὴ ἡ ἐβίμῳ ἐὰν ἡδὴ ἀκλυθῆναι δὲ ἡ τῷ σώ
 ματι· καὶ ἡδὲ σβεδῆναι, ἡ σκεδῆναι, ἡ συμ
 μέναι. ἡ δὲ ἐβίμῳ ὅσον, ἵνα ἀπ' ἰδλικῆς κρείσεως
 ὀρχηται. μὴ ἡτῆς φιλικῶς πρὸς ἀταξίως οἱ χρεῖαι, οἱ,
 ἀλλὰ λελογισμένως, καὶ σεμνῶς. καὶ ὡς καὶ ἀλ
 λον πῆσαι ἀτραγῶδως· πεποίηκά τι κρινωνι
 κῶς. ὅσον ὡφείλημα. ὅσον ἵνα αἰετὶ πρόχειρ) ἀπαν
 τῶ καὶ μηδὲ αὐτὸς τίς σου ἡ τέχνη; ἀγαθὸν
 εἶν. ὅσον δὲ πῶς καλῶς γίνετ', ἡ ἐκδεωρημάτων.
 τῶν μὲν, πόδῃ τῇ τῷ ὅλου φύσεως· τῶν δὲ πόδῃ τῇ
 ἰδίας τῷ ἀνθρώπου κατασκευῆς. πρῶτον αἰτῶ
 γωδία πρὸς ἡθῆσαν ὑπομνησικῶς τῶν συμβαι
 νόντων. καὶ ὅτι ταῦτα ὄντως πείθεται γίνεσθαι.

καὶ

καὶ ὅτι οἷς ὑπὲρ τῆς σκηνῆς ψυχαγωγῆσαι, τοῦτο οἷς
 μὴ ἀχθεῖν ὑπὲρ τῆς μέγας σκηνῆς. ὁρᾷτε γὰρ, ὅ
 τι οὕτως δὲ ταῦτα προβαίνονται. καὶ ὅτι φέρου-
 σιν αὐτὰ καὶ οἱ κεκραγότες δὲ μὴ καθαρεύειν. καὶ λέ-
 γεται δὲ πῶς ὑπὸ τῶν τὰ δράματα ποιούντων
 χρησίμως. οἷον δὲ ἐκείνο μάλα. εἰς ἣν ἡμελθῆναι
 ἐκ θεῶν καὶ πατρὶς ἐμῶν, ἔχει λόγον καὶ ἴσως. καὶ
 πάλιν, τοῖς πράγμασι γὰρ οὐχὶ θυμοῦνται καὶ βίον
 δείξιν ὥς κέρπινος σάκυν καὶ ὁρατοῦνται.
 μετὰ δὲ τῶν τραγωδῶν ἡ ἀρχαία κωμῳδία
 πρὸς ἡμᾶς, παιδιαγωγικῶς πρὸς ἡμᾶς ἔχουσα. καὶ
 τῇ ἀτυφίας οὐκ ἀχέως δι' αὐτῆς τῆς θυμῶντος
 σκηνῆς ὑπομνήσκουσα. πρὸς οἷον καὶ διόγῃ
 νης ταυτὶ πρὸς ἡμᾶς. μετὰ ταῦτα τίς ἡ μέ-
 ση κωμῳδία, καὶ λοιπὸν ἡ νέα πρὸς τίποτε πᾶ-
 ρεληπία, ἡ κατ' ὀλίγον ὑπὲρ τῶν ἐκ μιμήσεως
 φιλοτεχνίαν ὑπερβύνη ἐπίσημον ὅτι μὴ γὰρ λέγε-
 ται καὶ ὑπὸ τούτων ἡνὰ χέσιμα, οὐκ ἀγνοῖται.
 ἀλλὰ ἡ ὅλη ὑπὲρ βολῆς τοιαύτης ποιήσεως καὶ
 δραματουργίας, πρὸς τίνα ποτὲ σκοπὸν ἀ-
 πέβλεψε. πρὸς γὰρ αἱ προσπίπτει ὅτι μὴ εἶναι
 ἄλλω βίου ὑπόδειγμα εἰς τὸ φιλοσοφεῖν οὕτως
 ὑπὲρ τῆς δεινῆς, ὥς ταύτῃ γὰρ ἡ νῦν ὡς τυγχά-
 νει. λαλῶν τὸ προσεχὲς λαλῶν ἀποκοπῆς,

οὐ δυνάταί μὴ καὶ τοῦ ὅλου φυτόν ἀρκεῖσθαι.
 οὐτῶ δ' ἢ καὶ ἀνθρώπων, ὅς τις ἀνθρώπος ἀποχι-
 δεῖς ὅλης τῇ κοινωνίας ἀποπέπῃκε. ἀλλ' οὐδὲν
 μὲν οὖν ἄλλ' ἀποκόπῃ, ἀνθρώπων δ' ἐαυτὸς
 ἐαυτὸν τοῦ πλησίον χωρίζει, μισήσας καὶ ἀπο-
 στραφεῖς. ἀγνοεῖ δ' ἐπὶ καὶ τοῦ ὅλου πολιτεύμα-
 τ' ἅμα ἀποτέτμηκεν ἐαυτὸν. πλὴν ἐκείνο γὰρ
 δῶρον τοῦ συσχεσμένου τῷ κοινωνίαν διός. ἐ-
 ξεσι γὰρ πάλιν ἡμῖν συμφῦναι τῷ περὶ σεχῇ, καὶ
 πάλιν τοῦ ὅλου συμπληρωμένης γίνεσθαι. πλεο-
 νάκεις μὲντοι γινόμεν' τὸ καὶ τῷ τοιαύτῳ διαί-
 ρεσιν, διυσγήνωτον καὶ δυσκαποκαθίστατον προ-
 χωροῦν ποιεῖ. ὅλως τε οὐχ ὅμοιοι ὁ κλάδι' ὁ
 ἀπ' ἀρχῆς συμβλασέας, καὶ σύμπνοους συμ-
 μένας ὅτ' μετὰ τῷ ἀποκοπῷ αὐτὸς ἐγκρητρι-
 σθῇ. ὅ, τί ποτε λέγουσι οἱ φυτουργοὶ ὁμοῦταμ-
 νεῖν μὲν, μὴ ὁμοδολογματεῖν δ'. οἱ γὰρ ἀμύλοι πε-
 ῖοντες οἱ καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὡς περὶ ἀπὸ τῆς
 πράξεως ἀποσρέψαι σε οὐ δυνήσονται. οὕτως
 μηδὲ τῇ πρὸς αὐτὸς θυμολείας ἐκκρεπέτωσαν. ἀλ-
 λά φύλασσε ἐαυτὸν ἐπ' ἀμφοτέρων ὁμοίως. μὴ
 μόνον ὡς τῇ δυσταθοῦς κρίσεως καὶ πράξεως, ἀλ-
 λά καὶ ὡς τῇ πρὸς αὐτὸν ἐκλύειν ὡς χειροῦντας. ἢ
 ἄλλως διυχεραίνοντας πρᾶσθαι. καὶ γὰρ τῷ
 τοῦ ἀδιδόντος, τὸ χαλεπαίνειν αὐτοῖς ὡς περὶ τοῦ ἀρ-
 σῆναι τῇ πράξεως, καὶ γὰρ οὐδὲν καταπλαγνύ-
 νται.

τὰ ἀμφοτέρωι γὰρ ἐπίσης λιποτάκτης. ὁ μὲν ὑπο-
 τρέχεις, ὁ δὲ ἀλλοτριωθείς πρὸς τὴν φύσει συγγε-
 νῆ καὶ φίλον. οὐκ ἐστὶ χείρων ὁ δὲ μία φύσις τέχνης.
 καὶ γὰρ αἱ τέχναι τὰς φύσεις μιμοῦνται εἰς τὸν
 τῶν, ἢ πασῶν τῶν ἄλλων τελειωτάτη καὶ πόδιν-
 πικωτάτη φύσις, οὐκ αὖ ἀρλείποι τοῦ τεχνι-
 κῆς θυμηχανίας πᾶσαι δὲ γὰρ τέχναι τῶν κρείττω-
 νων ἕνεκον, τὰ χείρων ποιούσιν· οὐκοῦν καὶ ἡ κοινὴ
 φύσις. καὶ δὲ ἡ ἑνὶ μὲν γένεσις δικαιοσύνης, ἀπὸ
 τῆς ταύτης αἰδοῖται ἀρετὰ ὑφίστανται. ὁ γὰρ τῆς
 βήσετ' ὁ δίκαιον, ἐὰν ἦτοί διαφερώμεθα πρὸς τὰ
 μέτρα, ἢ δι' ἐκπατῆστοι καὶ πρὸ πῶλον καὶ μὲν ταπῶ-
 τικοὶ ὦμιλο. εἰ οὐκ ἔρχετ' ὑπὸ σε τὰ πράγματα
 ὡς αἰδιώξεις ἐφυγὰν βορυβασί σε. ἀλλὰ τὸ ποῦ
 ἵνα αὐτὸς ἐπ' ἐκείνα ὀρχῇ. τὸ γοῦν κείμεν τὸ πόδι
 αὐτῶν, ἡ συχαζέτω. καὶ κείνα μὲν ἀτρεμοῦντα, καὶ
 οὐτε διώκων οὐτε φεύγων ὀφθίσθη. σφαῖρα ψυ-
 χῆς αὐθιδῆς, ὅταν μήτε ἐκτείνηται ἐπὶ ἡ, μήτε
 ἔσω σιωτρήσῃ, μήτε σιωιζάνῃ. ἀλλὰ φωτὶ λάμ-
 πνται, ὡς τὴν ἀλήθειαν ὁρᾷ τὴν πάντων, καὶ τὴν
 ἐν αὐτῇ.

Καταφρονήσει μὲν τις; ὀφείλει. ἐγὼ δὲ ὄψομαι,
 ἵνα μέντοι καταφρονήσεως ἄξιον πράσων ἢ λέγων
 εὐρίσκωμαι. μὴ σῆσθ' ὀφείλει. ἀλλὰ ἐγὼ θυμῶν
 καὶ δύνους παντί. καὶ τούτῳ αὐτῶν ἐπιμῶν τὸ
 πῶς ὁρῶμεν δὲ εἶναι. οὐκ ὁνειδισικῶς, οὐδὲ ὡς κατὰ

παθεῖν ὅτι ἀνέχομαι, ἀλλὰ γνησίως καὶ
 χρηστῶς, οἷον ὁ φωκίων ἐκείνῳ, εἴ γε μὴ προσε-
 ποιῆτο· τὰ ἔσω γὰρ δ' εἴθι αὐτὰ εἶναι. καὶ ὑπὸ τῷ
 θεῷ ἐλέπειται ἀνθρώπου πρὸς μηδὲν ἀγανακ-
 τεῖσθαι δὲ ἀντιδρῶν, μηδὲ διανοπαδοῦντα· τί γὰρ
 σοι κακόν, εἰ αὐτὸς νῦν ποιεῖ τὸ ὑπὲρ τῆ φύσει σου
 οἰκτισμῶν, εἰ δέχῃ τὸν νῦν τῇ τῷ ὅλῳ φύσει δύναι-
 ρον, ἀνθρώπου τεταμένῳ πρὸς τὸ γίνεσθαι δὲ
 ὅτι οὐδὲν τὸ κοινὸν συμφέρον; ἀλλήλων καταφρο-
 νῶντες, ἀλλήλοις ἀρεσκόμενοι, καὶ ἀλλήλων ὑ-
 πόβριον δέχονται, ἀλλήλοις ὑποκατακλίνον-
 ται. ὥς ἡ πρὸς καὶ ἐκείνῳ ὁ λέγων, ἐγὼ προή-
 ρημι ἀπλῶς σοι προσφέρειν. τί ποιεῖς ἄνθρω-
 πε; ἴδου οὐδὲν προλέγειν. αὐτὸ φανήσεται· ὑπὲρ
 τοῦ μετὰ πᾶσι γράφειν ὁφείλει δὲ ὅτι καὶ φωνῇ τοῖς
 οὐτοῖς ἐχέει δὲ ὅτι οἷς ὁμασιν δέχεται. ὥς τῇ ἐ-
 ρασῶν γὰρ τῷ βλέμματι, πάντα δὲ ὅτι γνωρίζει
 ὁ ἐρώμενος. τοῖς ὅλως δέει τὸ ἀπλῶν καὶ ἀγαθὸν
 εἶναι, οἷον γράσωναι. ἵνα ὁ πρῶτος, ἀμα τῷ προσελ-
 θῶν δέει εἰ δέει αἰδοῦν. ὑπὲρ τῆ διδουσις ἢ ἀπλό-
 τος σκάλη ἐσιν εἰ δὲ ἐσιν αἰχίον λυκοφιλίας
 πάντων μάλιστα ὅτι φέρει, ὁ ἀγαθός, καὶ ἀπλός,
 καὶ θυμὸς, γὰρ τοῖς ὁμασιν ἐχσιν ταῦτα. ὅτι ὅταν
 θανῇ, καλίστα ἢ ζῶν, δυνάμεις αὐτῇ τῇ ψυχῇ, ἐ-
 αν πρὸς τὰ ἀδιάφορα ἀδιαφορῇ, ἀδιαφορήσει
 ἢ, καὶ ἐκαστοὶ τῇ θεωρῇ διηρημένως καὶ ὁλικῶς.
 καὶ

καὶ μεμνημένος, ὅτι ὁδὸν αὐτῆς ἠπόληψιμ ποδὶ αὐ-
 τῆς ἡμῖν ἐμποιεῖ. ὃν ὁρᾷς ἐφ' ἡμᾶς. ἀλλὰ τὰ μὲν
 φεμὲν ἡμεῖς ἵδον μὲν, οἷτ' αὖς ποδὶ αὐτῆς κρείσσει γρονθῶν
 τὸν καὶ εἰς γράφοντες αὐτοῖς. ὁδὸν μὲν μὴ γράφειν.
 ὁδὸν δὲ ἑαὶν παλάθην, ὅθεν οὐδὲ ἀλγεῖν. ὅτι ὀλίγη
 χρόνου ἔσται ἡ τοιαύτη προσοχή. καὶ λοιπὸν πε-
 παύσεται ὁ βίβλος. τί μὲν οὖν δύσκολον καλῶς ἐ-
 χειρ ταῦτα, εἰ μὲν γὰρ ἡ φύσις ἐστὶ χαῖρε αὐτοῖς.
 καὶ εἰς αὐτὴν σοὶ εἰς δὲ πρὸς αὐτὴν, ζῆται τί ὅτι
 σοὶ ἡ φύσις τὴν σὺ φύσιν. καὶ ὡς αὐτὴν παύσει καὶ ἂν
 ἀποδοξῇ. πάντες γὰρ συγγνώμη τῆς ἰδίου ἀγαθὸν
 ζητοῦν. πείθον ἐκλυθῆν ἐκαστον, καὶ ἐκ τίνων ἐ-
 καστον ὑποκειμένων, καὶ εἰς τί μεταβάλλει. καὶ
 οἷον ἔσται μεταβαλλόμενος, καὶ ὡς ὁδὸν κακὸν πε-
 σεται. καὶ πρῶτον, τίς ἡ πρὸς αὐτὸν μοιχείσις.
 καὶ ὅτι ἀλλήλων ἔνεκον γεγονάμεν. καὶ καθ' ἑτε-
 ρον λόγον, προσησόμεθα αὐτῶν γέγονα, ὡς
 κρείος ποιήμνης, ἢ ταῦτα ἀγέλης. αὐτὸν δὲ ἐπι-
 δι. ἀπὸ τοῦ εἰ μὴ ἄτομοι, φύσις ἡ τὰ ὅλα διοικου-
 ῖα. εἰς αὐτὴν, τὰ χείρονα τῶν κρείττονων ἐνεκον. ταῦ-
 τα δὲ, ἀλλήλων. δὲ δὴ τὸν δὲ, ὅποιοι ἔντες εἰσιν
 αὐτῶν τραπεζῆς, ἐν τῷ κλιναρίῳ. τὰλλα. μάλιστ'
 δὲ, οἷας ἀνάγκας λογμάτων κειμένων ἔχου-
 σιν. αὐτὰ δὲ ταῦτα. μετ' οἷον τύφους ποιου-
 σι. τρίτον, ὅτι εἰ μὲν ὁρθῶς ταῦτα ποιοῦσιν,
 οὐ δὲ διυχεραίνειν. εἰ δὲ οὐκ ὁρθῶς, διαλο-
 γοῦνται ἀκούοντες καὶ ἀγνοοῦντες. πᾶσα γὰρ ψυχὴ

ἀκούσας ἐρεται, ὥσπερ τοὶ ἀληθοῦς, οὕτως καὶ
τοὶ κατ' ἀξίαν ἐκάσῃ πρὸς φέρεσθαι. ἀχθόντες γὰρ
ἀκούοντες, ἄδικοι, καὶ ἀγνώμονες, καὶ πλεονέκται,
καὶ καθάπαξ ἁμαρτήματα πόδι εἶναι πλησίον. τίταρ
ὅτι καὶ αὐτὸς πολλὰ ἁμαρτανύεις, καὶ ἄλλος τοι
οὕτως εἶ. καὶ εἴπων δὲ ἁμαρτημάτων ἀπέχου,
ἀλλὰ τὴν γὰρ ἐξίμ ποιητικὴν ἔξεις, εἰ καὶ εἴς τινος
λίαν, ἢ δοξοκοπίαν, ἢ τοιοῦτό τι κακόν, ἀπέχησθαι
ὁμοίως ἁμαρτημάτων. πέμπτον, ὅτι εἰς ἁμαρ-
τάνουσι κατείληφας. πολλὰ γὰρ κατ' οἰκονομίαν
γίνεται, καὶ ὅλως πολλὰ δεῖ πρότερον μαθεῖν.
ἵνα τις πόδι ἁλλοτρίας πράξεως καταλήπτικώς
ἐκτρέφεται. ἔκτον, ὅτι ὅταν λίαν ἀγανακτῇς,
ἢ καὶ δυσπαθῇς, ἀκαριαῶς ὁ ἀνθρώπινος βίος,
καὶ μετ' ὀλίγον πάντως δεχτάθηναι. ἑβδόμον,
ὅτι οὐχ αἱ πράξεις αὐτῶν ἐν ὁχλοῦσι καὶ ἡμῖν. ἐκείναι
γὰρ εἰσι καὶ τοῖς ἐκείνων ἡγεμονικαῖς. ἀλλὰ αἱ ἡ-
μετέραι ὑπολήψεις. ἄρον γοῦν καὶ θέλησιν ἀ-
φεῖναι τὴν ὡς πόδι δεινοῦ κρίσιν, καὶ ἀπὸ τῆς ληθῆς
ὀργῆς. πῶς οὐκ ἐρῶ; λογισάμενος ὅτι οὐκ αἰχρὸν.
εἰ γὰρ μὴ μόνον ἢ τὸ αἰχρὸν κακόν, ἀνάγκη καὶ
σε πολλὰ ἁμαρτανύειν. καὶ λησύνει καὶ παντοῖον
ζηρεῖσαι. ὀγδοον, ὅσω χαλεπώτερα ὕψι φέρουσι
αἱ ὀργαὶ καὶ λύπαι αἱ ὑπὸ τοῖς τοιοῦτοις, ἢ πρὸ
αὐτὰς εἶναι ἐφ' οἷς ὀργιζόμεθα καὶ λυπούμεθα. ἑ-
νάτον, ὅτι τὸ δύμινες ἀνίκητον, εἰ γὰρ γνήσιον ἢ καὶ
μη

μὴ σεσηρός, μηδὲ ὑπόκεισιν. τί γάρ σοι ποιήσῃ
 ὁ ὑβρισκός ταυτοῦ, ἐὰν δ' αὖτε λῆς δὺμλῆς αὐτοῦ,
 καὶ εἰ οὐτως ἔτυχε, πρῶτος πῦλαινῆς καὶ μεταδ' ἱ
 δ' ασκῆς, δὺχολῶν πρὸ αὐτοῦ ἐκείνου ἔρμ καιρὸν,
 ὅτε κακὰ ποιεῖν σε ὑπὸ χειρὶ μὴ τέκνον, πρὸς ἄλ-
 λο πεφύκαμεν ἐγὼ μὲν ἔμην βλαβῶ. σὺ δὲ βλά-
 πῃ, τέκνον. καὶ δεικνῦναι δὺαφῶς καὶ ὀλικῶς,
 ὅτι ὅσοι οὐτως ἔχει, ὅτι οὐδὲ μέλισσαι αὐτὸ ποιοῦ-
 σιν, οὐδ' ὅτι σωῖα γελασικὰ πέφυκε δει δὲ, μὴ
 τε εἰρωνικῶς αὐτὸ ποιεῖν, μὴ τε ὀνειδισικῶς, ἀλ-
 λά φιλοσόφως καὶ ἀδύκτως τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ
 ὡς γν' ὁλῆ, μηδὲ ἵνα ἄλλῃ παρὰ σεαυτοῦ θανῇ-
 σθ' ἀλλ' ἥτοι πρὸς μόνον, καὶ ἐὰν ἄλλοι ἴνδον πε-
 ριεσθῇ. τούτων τῶν γινέα κεφαλαίων μέμνη-
 σο, ὡς παρὰ τῶν μουσῶν δ' ὦρα εἰληφῶς. καὶ ἄρ-
 ξά ποτε ἀνδρωπῶν εἶν, ἕως ἥδε φυλακτέον διὰ
 ἐπίσης τῷ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τὸ κολακίδειν αὐ-
 τοὺς. ἀμφοτέρω γὰρ ἀκοινώνητα, καὶ πρὸς βλάβῃ
 βλάφει. πρόχειρον δὲ γν' ταῖς ὀργαῖς, ὅτι οὐχὶ
 τὸ θυμοῦ δαυ ἀνδρικό, ἀλλὰ τὸ πρῶτον καὶ ἡμε-
 ρον, ὡς παρὰ ἀνθρωπικώτορον, οὐτως καὶ ἄρρενι-
 κώτορον, καὶ ἰσχυρὸν καὶ νύκτων καὶ ἀνδρίας τὸ
 τῶ μέτεσι. οὐχὶ ὅτι ἀγανακτοῦν καὶ δύσχε-
 ροῦν. ὅσω γὰρ ἀπαθεία ὅσοι οὐκ αἰσχύνομεν, τοσού-
 τῳ καὶ διωάμεν. ὡς παρὰ τῇ λύπῃ ἀδύκνοῦς, οὐ-
 τως καὶ ἡ ὀργὴ. ἀμφοτέροι γὰρ τέτρωνται, καὶ γν'

δεδωκασιν. εἰ δὲ βούλει, καὶ δέκατον πρὸς τὸ
 μουσικήτου δώδρον λαβε. ὅτι ἢ μὴ ἀξιοῦν ἀ-
 μαρτανεῖν οὐ φαύλους μανιόμ. ἀδωαῖτου γὰρ
 ἐφίεται. ἢ δὲ συγχωρεῖν ἄλλοις μὲν εἶναι ταῦτα,
 ἀξιοῦν δὲ μὴ εἰς σέ ἀμαρτανεῖν, ἄγνωμον κὴ τυ-
 ραννιόμ. τέσσαρας μάλιστα τροπὰς τὸ ἡγεμο-
 νιοῦ πρᾶφυλακτέον διηνεκῶς. κὴ ἐπειδὴν φω-
 ράσης, ἀπαλειπόμεν, ὡς λέγοντα ἐφ' ἐκάστου οὐ-
 τως. ὅτε τὸ φάντασμα οὐκ ἀναγκαῖον. ὅτε, λυ-
 τήναι κοινωνίας. ὅτε, οὐκ ἀπ' αὐτῆς μέλεις λέγειν.
 ἢ γὰρ μὴ ἀπ' αὐτῆς λέγειν γν' τοῖς ἀτοπωτάτοις
 νόμιζε. τέταρτον δὲ ὅτι καθ' ὅσα αὐτῶν ἐνδεδιέσθαι,
 ὅτι ὅτε ἡ πῶμλόν οὐδὲ καὶ ὑποκατακλινομένην
 τὴν γν' σοὶ θειοτόρου μέρους, τῇ ἀτιμωτόρᾳ καὶ
 θνητῇ μοίρᾳ τῇ τῶ σώματι, καὶ ταῖς τούτου
 παχείαις ἡδοναῖς. ἢ μὲν πονδύμῳ σου, καὶ τῷ
 πυρὸς παῦ ὅσον ἐγκεκρατῇ, καὶ τοιφύσθαι ἀνὸ
 φερῇ ὄντα, ὅμως πειθόμενα τῇ τῶν ὅλων διατά-
 ξει, πρᾶκρατεῖται γν' ταῦτα ὑπὸ τῷ συγκρίμα-
 τι. κὴ τὸ γὰρ δὲ δὲ δὲ τὸ γν' σοὶ παῦ, κὴ τὸ ὑγρόν,
 κὴ τοι κατωφερῇ ὄντα, ὅμως ἐγὴ γερῇ ἐστὶ κε-
 ῖν οὐκ αὐτῇ φυσικῆς ἀσιν. ὅπως αὖ καὶ τὰ σοιχεῖα
 ὑπακούει τοῖς ὅλοις, ἐπειδὴν περ κατὰ τὰ χθὲρ σὺν
 βία μλόνοντα, μέχρις αὖ ἐκείθεν πάλιν τὸ γν' ὅσιμ)
 τῷ διαλύσεως σημήνη. ὅ δὲ νόν ὅρ μόνον τὸ νοε-
 ρόν σε μέρος ἀπειθεῖν, κὴ ἀγανακτεῖν τῇ αὐτῇ
 χάριτι,

χώρα, καὶ τοὶ ὁδοὶ γὰρ βίαιον τὸ τῶν ὑπὸ τῶν ἀσέβων.
 ἀλλὰ μόνον, ἢ τὴν φύσιν ὅτι αὐτῶν. οὐ μὲντοι ἀνέχου-
 ται, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν φέρεται. ἢ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀ-
 δικήματα καὶ τὰ ἀκολασήματα, καὶ τὰς λύπας,
 καὶ τοῦ φόβου κινήσεις, οὐδ' ἐν ἄλλοις, ἢ ἀφιστε-
 μένου τὴν φύσιν. καὶ ὅταν δὲ τινι τῶν συμβα-
 λόντων διυχεραίνει τὸ ἡγεμονικόν, καταλείπει
 καὶ τότε τὴν αὐτοῦ χώραν. πρὸς ἰσότητά γὰρ καὶ
 θεοσέβειαν κατεσκευάσται, οὐχ ἢ πρὸς δι-
 καιοσύνῃ. καὶ γὰρ ταῦτα γινώσκει ὅτι τὴν διου-
 νωνησίαν, μᾶλλον δὲ πρὸς βύθονα τῶν δικαιο-
 πραγημάτων. ὥς μὴ εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἐστὶν αἰὲν τῶ
 βίου σκοπὸς, ὅτι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς δι' ὅλου τοῦ
 βίου εἶναι οὐ δυνάταται. οὐκ ἄρκει τὸ εἰρημνικόν, ἐὰν
 μὴ καὶ κενὸ προσδῇ, ὁποῖον εἶναι δὲ τῶτον τὸν
 σκοπὸν, ὥσπερ γὰρ ἐν ἡμῶν πάντων τῶν ὁπω-
 σούμην πλείοσι δ' οὐκ ὄντων ἀγαθῶν ὑπόληψις ὁ-
 μοία ὅτι, ἀλλ' ἢ τῶν τοιῶν δὲ τίνων, τοῦτέστι
 τῶν κρινῶν, οὕτως καὶ τὸν σκοπὸν, δὲ τὸν κρινῶν
 νικῶν καὶ πολιτικὸν ὑποσέσεται. ὁ γὰρ εἰς τοῦτον
 πάσας τὰς ἰδίας ὁρμὰς ἀπεθνήσκων, πᾶσας τὰς
 πράξεις ὁμοίας ἀπεθνήσκων. καὶ ἡτ' ὅτι αἰὲν ὁ αὐτὸς
 ἐστὶν. τὸν μὲν τ' ὁρεῖν, καὶ τ' κατοικίδιον καὶ τ'
 πρῶτον τούτου καὶ διασώβουσι. Σωκράτης, καὶ τὰ
 πολλῶν λόγους. λαμίας ἐκάλει, παιδῶν δ' ἐ-
 μάταια. λακεδαίμονιοι τοῖς μὴ ξυνοῖς γινώσκοντες θεωρίας

ὑπο τῇ σκιᾷ τὰ βῆδρα ἐτίθει(αμ, αὐτοὶ δ' ὁ ὕ-
 πυχον ἐκαθέζοντο. Ἰερ. περδίκκα ὁ Σωκράτης πόδι
 τῷ μὴ ὀρχεῖσθαι παρ' αὐτόν, ἵνα ἐφη μὴ ἴδῃ κακί-
 εω ὀλέθρῳ ἀπόλωμαι. τουτέστι μὴ δὴ παθῶν ὅς
 θιωθῇ ἀντ' οὐ ποιεῖσαι. γὰρ τοῖς ἑφεσίῳν γράμ-
 μασι, παρὰ γέγραμμαι ἐκεῖτο συνεχῶς ὑπομιμνή-
 σκεαι τῶν παλαιῶν ἡνθ' τῶν ἀρετῶν χρηραμνύωμ.
 οἱ πυθαγόρειοι, ἔωθον εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφοραῖν,
 ἐν ὑπομιμνησκάμεθα τῶν αἰ κῆλ τὰ αὐτὰ κῆ ὦ-
 σάυτως τὸ ἐαυτῶν ὄργον διακονούντων. καὶ ἔτι τά-
 ξιως καὶ ἔτι κατὰ δύστην, καὶ ἔτι γυμνότην.
 οὐδὲν γὰρ πικρὰ λυμμά αἵρου. οἱ ὁ Σωκράτης
 τὸ κώδιον ὑπεζωσμένον. ὅτε ἡ Ξανθίππη λα-
 βοῦσα τὸ ἱμῶν ἔξω πικρὰ λυε. καὶ ἂν ἐπὶ γὰρ ὁ Σω-
 κράτης τοῖς ἐταίροις αἰδεῖσθαι καὶ ἀναχωρή(α
 σιν, ὅτε αὐτὸν εἶδον ὅπως ἐσαλμνύον.

Εν ἑφ' γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν οὐ πρότερον
 ἀρξῆς, πρὶν ἀρχῆς. ὅσον πολλῶ μᾶλλον γὰρ τῷ
 βίῳ. διούλῃ πέφυκας, οὐ μέτεσί σοι λόγον. ἐ-
 μόμ δ' ἐγέλασε φίλον κῆρ' μέμψονται δ' ἀρετῇ
 χαλεποῖς βάλλοντες ἐπὶ πεισιν. σὺν ἡμῶν χεῖμων ἔτι
 τέμ, μαινομένων. τοιοῦτον ὁ τὸ παιδίον ἔτι τῶν,
 ὅτε οὐκ ἐτι δίδοται. κατὰ φιλοῦντα τὸ παιδίον
 ἔλεγε ὁ Βπίκτης, γὰρ οὐκ ἔτι φθάνειν. αὐ-
 τοῦ ἴσως ἀρβανῆ. διύσφημα ταῦτα; ὅσον δὲ ὅς
 φημορ ἐφ' φυσικῶν ἡνθ' ὄργου σημαντικόν. ἡ
 καὶ

εἰς τὸ αὐτὸ σάχυναι θειοδύναμι, δύσφημον. ὁμφαξ
 σαφυλή, σαφίς, πάντα μεταβολαί, ἐκ εἰς τὸ μὴ
 ὄν, ἀλλ' εἰς τὸ νῦν μὴ ὄν. λησὴς πτωχεύσεως ὁ γί-
 νεται, τὸ τοῦ ἑπικτήτου. Τέχνῳ δὲ ἐφηπόδι τὸ συγ-
 κατατίθεσθαι εὐρεῖν. καὶ γὰρ τοῦ πόδι τὰς ὁρμαῖς
 πόπω τὸ πῶς ἐκλήκωρ φυλάσσειν, ἵνα μεθ' ὑπεξα-
 ρέσεως, ἵνα κοινωνικαί, ἵνα κατ' ἀξίαν. καὶ ὁρε-
 ξεως μὲν πάντας πασι ἀπέχεσθαι, ἐκκλίσει ἢ πῶς
 μηδὲν τῷ ἐκ ἐφ' ἡμῶν χρῆσθαι. ὁ πόδι τοῦ τυχόν-
 τος ὁρμῆς ὅστις ὁ ἀγὼν, ἀλλὰ πόδι τοῦ μαίνεσθαι, εἰ
 μὴ ὁ Σωκράτης ἔλεγε. τί θέλετε λογικῶν ψυχῶν
 ἐχθρῶν, ἢ ἀλόγων; λογικῶν. τίνων λογικῶν; ὑγιῶν,
 ἢ φάύλων; ὑγιῶν; τί οὖν μάχεσθαι, καὶ
 διαφέρεισθαι;

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ

ρος τῶν εἰς αὐτὸν Βιβλίου ιβ.

ΑΝΤΑ ἐκείνα ἐφ' ἃ εἶπα πόδιό σου
 δύχῃ ἐλθεῖν, ἥδη ἔχειμ διώσασαι,
 εἰὰν μὴ σαυτοῦ φθονῆς. ὅτε ἡ δὲ
 εἰὰν πάν τὸ πρὸ ἐλθὸν καταλίπες,
 καὶ τὸ μέλλον ὑπὸ τρέψῃς τῇ προνοίᾳ. καὶ τὸ πα-
 ρὸν μόνον ἀποδύωῃς πρὸς ὁσιότητα καὶ δικαιο-
 σσύλῳ. ὁσιότητα μὲν, ἵνα φιλήῃς τὸ ἀκνημόμην.
 σοὶ γὰρ αὐτὸ ἡ φύσις ἐφέρει, καὶ σὲ τούτῳ. δικαιο-
 σσύλῳ δὲ, ἵνα ἐλδὸν θέρως καὶ χωρὶς ποδὶ πλοκῆς
 λέγῃς τε τ' ἀληθῆ, καὶ πράσῃς τὰ κατὰ νόμον, ὅ-
 κατ' ἀξίαν. μὴ ἐμποδίσῃ δὲ σε, μήτε κακία ἀλ-
 λοτρία, μήτε ὑπόληψις, μήτε φωνή, μηδὲ μὴ
 αἰδήσις τοῦ ποδὶ τετραμμένου σοὶ (αἰκιδίου). ὅ-
 ψεται γὰρ τὸ πάχος. εἰὰν οὖν ὅτε δὴ ποτε πρὸς
 ὁδόδῳ γῆν, πάντα τὰ ἄλλα καταλιπὼν, μόνον
 τὸ ἡγεμονικὸν σου, καὶ τὸ ἐν σοὶ θεῖον τιμήσῃς. καὶ
 τὸ μὴ παύσεσθαι ποτε ζῶν φοβηθῇς. ἀλλὰ τό γε
 μηδέποτε ἀρξάσθαι κατὰ φύσιν ζῶν, εἴη αὐθρο-
 πῶ ἀξιῶ τοῦ γυμνήσαντο κόσμου, καὶ πάνση
 ξύνῳ ὡν ἐλ πατρίδι, καὶ θαυμαζῶν ὡς ἀ-
 πλοσδόκητα τὰ κατὰ ἡμέραν γινόμενα, καὶ κρε-
 μάμενῳ ἐκ τ' δε καὶ τ' δε. ὁ θεὸς πάντα τὰ ἡγεμο-
 νικά, γυμνὰ τ' ὑλικοῦ ἀγγείων καὶ φλοιῶν καὶ κα-
 θαρμάτων ὁρᾷ. μόνον γὰρ τῷ αὐτῷ νοεῖν ὡς μόνον
 ἀπῆται,

ἀπὲς, τὸ δὲ αὐτὸ εἰς ταῦτα ἐρρύηκότων κὶ ἀπὸ
 χετὺ μύλων. εἰάν δὲ κὶ σὺ τῷ ἐθίσης ποιῆς, τὸ
 λὺν πειρασασμὸν σε αὐτὸ ποδαιρέσεις. ὁ γὰρ μὴ
 τὰ ποδικείμενα κρεῖα δια ὀρώμ, ἢ παγε ἐδῆτα, κὶ
 οἰκίαν, κὶ δόξαν, κὶ τῇ [οἰαντὶ] ποδιβολῶν κὶ σκη
 νῶν θεώμνος, ἀχολίσεις. φιάδην δὲ ὧν σωῆς
 κας, σωμάτιον, πνδύματιον, νῆς, τὰ τῶν τᾶλλα
 μέχρι τοῦ διμελεῖσθαι δὲ σὺ δὲ. τὸ δὲ τρίτον μὲ
 νον κυρίως σὸν, ὃ εἰάν χωρίσης ἀπὸ σε αὐτοῦ, τὸ
 εἰς ἀπὸ τῆς δλανοῖας, ὅρα ἄλλα ποιῶσιν ἢ λέγ
 οῦν, ἢ ὅρα αὐτὸς ἐποιήσας ἢ εἶπας, καὶ ὅρα ὡς μέλ
 λοντα τὰ γὰρ σεις, κὶ ὅρα τὸ ποδικείμενον σοι σα
 ματίς, ἢ τὸ συμφύττον πνδύματις, ἀπὸ αἶρεται
 πρόσσειν, κὶ ὅρα ἢ ἐξωθῶν ποδιρρέσας δίνῃ ἐλίσσας,
 ὡς τῇ συνειμαρμύλων δὲ κρημύλων καθαράν τῇ
 νοεράν διώκαμι ἀπὸ λυθρὸν ἐφ' ἑαυτὴν ζῶν, ποιῶ
 σαν τὰ δίκαια, κὶ θέλῃσαν τὰ συμβαίνοντα, κὶ
 λέγῃσαν τὰ ληθῆ, εἰάν χωρίσης φημί τὸ ἡγεμονι
 καὶ τὸ τὸ τὰ πρὸς ἡγεμονία ἐκ προαπαθείας. ὅ
 τῃ χρόνον τὰ ἐπέκεινα, ἢ τὰ πρὸς ἡγεμονία, ποιήσης
 τε σε αὐτὸ, οἷος ὁ Ἐμπεδόκλης σφαῖρῃ κυκλο
 τέρης κωνὴ ποδιθεῖ γαίῳ, μόνον τε ζῶν ἐκμελε
 τήσης ὁ ζῆς, τὰ τῇ τὸ πρὸν, διωθήσῃ τό γε μέγ
 τῃ ἀπὸ θανεῖν ὑπολειπόμην, ἀταράκτως κὶ θυγε
 νῶς, κὶ ἰλέως τῷ σου τὸ δαίμονι δλβιῶναι. Πολλὰ
 κὶ ἐθαύμαζα, πῶς εἰς αὐτὸν ἡ ἐκαστος μάλλιν πάντων

φιλεῖ, τῷ δὲ ἑαυτοὶ ποδὶ αὐτοῦ ὑπόληψιν ἐν ἑλπί-
 ῃ ὅτι λόγῳ τίθεται, ἢ πλὴν τῶν ἄλλων. εἰ γὰρ οὐ
 τινὰ θεὸς ὑδισαῖς, ἢ διδ' ἀκαλῶς ἐμφρῶν κελύσῃ
 μηδὲν καὶ ἐαυτὸν ἐνδυμείδω καὶ σφαινοεῖδω,
 ὃ μὴ ἀμάγε γινώσκων ὅζοίσει, οὐδὲ πρὸς μίαν ἡ-
 μέραν ἴδω ὑπομνῆι· οὐτως αὖτε πέλεις μάλλον
 αἰδ' ὅμως τὶ ποτε ποδὶ ἡμῶν φρονήσῃσι, ἢ ἑαυ-
 τοὺς. πῶς ποτε πάντα καλῶς καὶ φιλανθρώ-
 πως σφαιτάξαντες οἱ θεοί, ἴδω μόνον παρῆδον,
 τὸ ἐνὶ οὐρανῷ ἀνθρώπων καὶ πάντων χηρῶν, καὶ
 πλείστα πρὸς τὸ θεῖον ὡς περὶ συμβόλαια θεμελίως,
 καὶ ὑπὲρ πλείστον δὲ ὀργῶν ὁσίων καὶ ἱερουργιῶν
 σωήθεις ἱερῶν θεῶν γηρομνῶν, ἐπειδὴν ἀπαξ
 ἀκρίτως, μηκέτι αὖτις γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ παν-
 τελὲς ἀπεσβηκέναι. ἴδω δὲ εἴ πορ καὶ οὐτως ἔχει,
 οὐδὲ οἶδ' ὅτι εἰς ὡς ἐτόρως ἔχειν ἐδίδωκε ποίησιν αὐτῶν.
 γὰρ δίκαιον ἴδω, ἴδω αὖ καὶ δυνάμει καὶ εἰς τὴν φύ-
 σιν, ἢ νεκρῶν αὐτῶν ἢ φύσις. ἐκ δὲ τῆς μὴ οὐτως
 ἔχειν, εἴ πορ οὐχ ὅτως ἔχει, πιστὸν δὲ σοὶ τὸ μὴ δει-
 σαι οὐτως γίνεσθαι. ὁρᾷς γὰρ καὶ αὐτὸς, ὅτι ἴδω
 πρᾶξῃ τῶν δικαιολογῆ πρὸς τὸν θεόν. οὐκ αὖ δὲ
 οὐτως διελεγόμεθα τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ ἀρίστοι καὶ
 δικαιότατοι εἰσιν. εἰ δὲ ἴδω, οὐκ αὖ τι ποδὶ εἶδον
 ἀδίκως καὶ ἀλόγως ἡμελημένον τῶν ἐν τῇ διακρί-
 μῃ. ἐδίξε καὶ ὅλα ἀργινώσκεις, καὶ γὰρ ἡ-
 χεῖς ἢ ἀειτερά, πρὸς τὰ ἄλλα σφαι τὸ ἀνέβιστον ἀρ-
 γός

γὸς οὕτω, το χαλινου ἑρῶμεν ἐς ἐρομ ἢ ἡ δεξιὰ
κρατεῖ. ὅσο γὰρ εἴθισται. ὁποῖον δ' εἰ καταληφθῇ-
ναι ὑπὸ τοῦ θανάτου, καὶ σώματι καὶ ψυχῇ τὴν
βραχύτητα τοῦ βίου. Τὴ ἀχάνειαν τοῦ ὀπίσω καὶ
πρόσω αἰῶνος, τὴν αἰδομένην πάσης ὕλης, γυ-
μνὰ τῷ φλοιῳ θεάσασθαι τὰ αἰτιώδη. τὰς ἀναφο-
ράς τῷ πράξεω. τί πόνος, τί ἡδονή. τί θάνατος, τί
διόξα. τίς ὁ ἐαυτῷ ἀχολίας αἴτιος. πῶς δ' οἱ εἰς ὑπὸ
ἄλλου ἐμποδίζεται. ὅτι πάντα ὑπόληψις. ὅμοι-
ον δ' εἶναι δὲ γνὶ τῇ τῶν δλογμάτων χρήσει, παγ-
κρατίας, ὅχι μονομαχίᾳ. ὁ μὲν γὰρ τὸ ξίφος ὡς
χρηταί, ἀρτίζεται καὶ ἀναίρεται. ὁ δὲ τὴν χεῖ-
ρα αἰεῖ, καὶ οὐδ' γνὶ ἄλλο ἢ συστρέφει αὐτῇ δὲ.
τοιαῦτα τὰ πράγματα ὁρᾷ διαροῦντα εἰς ὕ-
λιν, αἴτιον, ἀναφορὰν. ἡλικίᾳ ὁζονσίαν ἔχει ἀν-
θρώπος, μὴ ποιεῖν ἄλλο, ἢ ὅπως μέλλει ὁ θεὸς ἐπε-
νεῖν. καὶ δέχεσθαι παῦν, ὃ αὐτὸν ἐμὴ αὐτῷ ὁ θεός. τὸ
ἐξῆς τῇ φύσει, μήτε θεοῖς μεμπέειν. οὐδ' γνὶ γὰρ ἐ-
κόντ' οὐ ἄκοντ' οὐ ἀμαρτάνουσι, μήτε ἀνθρώ-
ποις, οὐδ' γνὶ γὰρ οὐχὶ ἄκοντ' οὐ, ὥς οὐδ' γνὶ μεμ-
πείν. πῶς γέλοιον καὶ ξύνον ὁ θαυμαζὼν οὐκ ἔν
τῶν γνὶ βίῳ γινομένων.

Ἡ τοι ἀνάγκη ἐμαρμένη, ἀπαράβατος τάξις, ἢ
πρόνοιαι ἰλάσιμον. ἢ φρεμὸς, εἰ κίοντα ἄπεσά-
της. εἰ μὲν ἀπαράβατος ἀνάγκη, τί ἀνελτείνης. εἰ
πρόνοιαι ὑπὸ δεχομένη τὸ ἰλάσκεσθαι, ἄξιον αὐτῶν

ποίησον ὅτι ἐκ τοῦ θείου βοηθείας. εἰ δὲ φρυμὸς αὐτοῦ
γεμόνδουτο, ἀσμελίζε, ὅτι γὰρ τοῖς τῷ ἑλὺδῳ
νι, αὐτὸς ἔχεις γὰρ σαυτῷ ἑλὺδῳ ἡγεμονικὸν.
ἑλὺδῳ ποιεῖ σε ὁ ἑλὺδῳ, πᾶσιν ἐξέτω τὸ ἑλ-
κίδιον, τὸ πονδύματιον, τὰ ἄλλα. τὸν γὰρ νοῦν οὐ
παροῖσθ. ἡ τὸ μὲν τὸ λύχυσφως μέχρι σβεδῆ, φαί-
νει, καὶ τὸν αὐγλὺδῳ ἀρβάλλει. ἡ δὲ γὰρ σοὶ ἀλ-
θειας καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, προαπο-
σβῆσεται; ὑπὸ τοῦ φαντασίαν πᾶσιν ὄντων ὅτι
ἡμαρτε. τί διαδοῖς εἰς ὅσον ἀμαρτημα. εἰ δὲ καὶ ἡ-
μαρτην, ὅτι κατέκεινεν αὐτὸς ἑαυτὸν. καὶ ὅπως
ὁμοιον ὅσον, τῷ κατὰ φύσιν τὸν αὐτὸν ὅτι.
ὅτι ὁ μὲν δέλων τὸν φαῦλον ἀμαρτανέιν, ὁμοιον
ὅσον μὴ θέλοντι τὸν σνῆν ὁποῦ γὰρ τοῖς σνῆσις φέ-
ρειν. καὶ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζεται. καὶ τὸν ἱπ-
πομ χρεμετίζε, καὶ ὅσον ἄλλα ἀναγκαῖα. τί γὰρ
πάσθῃ τὸν ἐξίμ ἔχωμ ποιαύτῳ, εἰ οὐμ γοργός εἰ,
ταύτῳ θεράπιδου. εἰ μὴ καθήκει, μὴ πράξει.
εἰ μὴ ἀληθές ὅσον, μὴ εἰπης. ἡ γὰρ ὁρμή σου ἐξω, εἰς
τὸ πᾶν ἀεὶ ὄρα, τί ὅσον αὐτὸ ἐκείνο τὸ τὸν φαν-
τασίαν σοι ποιοῦμ, καὶ ἀναπύσθῃ διακρίντας,
εἰς τὸ αἶλον, εἰς τὸ ὑλικόν, εἰς τὸν ἀναφορὰν, εἰς
τὸν χρόνον, γὰρ τὸς οὐ πεπαιδευμένον αὐτὸ διέσθῃ.
ἀλλ' ὅσον ποτέ, ὅτι ἑρῆσθῃ καὶ διαμονιῶτόρον
ἔχεις γὰρ σαυτῷ, τῷ τὰ πάσθῃ ποιοῦντων, καὶ κα-
θᾶπαξ τῷ νόμῳ ἀσπάζονται σε. τί μὲν οὐμ ὅσον
ἡ δ' αὖτε

ἢ δαύσια. μὴ φόβῃ· μὴ ὑποψία· μὴ ὑπὸ θυμίας·
 μὴ ἄλλο ἢ τοιούτων· πρῶτον, το μὴ εἰκῇ, μηδ' αὐθιγὰ
 αφορᾶς. διδόντωρ, το μὴ ἐπ' ἄλλο ἢ, ἢ ὑπὸ τὸ κοινὸν
 νικῶν τέλει· τὴ ἀναγωγῇ ποιεῖσθαι. ὅτι μετ' οὐ
 πολὺν, ὅστις οὐδ' αὖτις ἐστίν, οὐδ' ἐπὶ τούτων ἢ ἂν ὑμῶν
 βλέπεις, οὐδ' ἐπὶ τούτων τις τῶν ὑμῶν βιούντων. ἅ-
 παντα γὰρ μεταβάλλειν καὶ ἐκτρέφειν καὶ φθεί-
 ρειν περὶ φύσιν, ἵνα ἐτόρα ἐφεξῆς γίνηται. ὅτι
 πάντα ἢ ὑπόληψις· καὶ αὐτὴ ἐπὶ σοι. ἄρομ' οὐμ
 ὅτε θέλεις τὴν ὑπόληψιν, καὶ ὡς περὶ κάμψαντε
 πῶς ἄκραν γαλήνην, σταθερὰ πάντα, καὶ κολπῇ
 ἀκύνωμ. μία καὶ ἡ ἐστὶν ἐνέργεια καὶ καὶ οὐρανὸν πα-
 ραμνή, ὅστις καὶ οὐρανὸν πάχει, καὶ δὲ πέπαιται. ὅ-
 ὃ πράξας τὴν πράξιν ταύτην, κατ' αὐτὸ τῶν
 κατ' ὅ πέπαιται, καὶ οὐρανὸν ἐπὶ πονθῶν. ὁμοίως ὅ-
 τὸ ἐκ πάσων τῶν πράξεων σύνσημα ὅπερ ὅστις ὁ
 βίῃ, ἐὰν γὰρ καὶ ὡς παύσεται, ὅστις καὶ οὐρανὸν πά-
 ρει κατ' αὐτὸ τῶν, καὶ ὅ πέπαιται. ὅ-
 ὃ καὶ παύ-
 ρας γὰρ καὶ οὐρανὸν τὸν εἰρμόν ἰσχυρὸν, καὶ κῶς διεντέθη. ὅ-
 ὅτι καὶ οὐρανὸν, καὶ τὸν ὅρον δίδωσιν ἢ φύσις. ποτὲ
 μὲν καὶ ἡ ἰδία, ὅταν γὰρ γένηται, πάντως δὲ ἢ τῶν
 ὅλων. ἢς τῶν μερῶν μεταβαλλόντων, νικητὸς αἰ-
 καὶ ἡ καὶ ὁ σύμπασις κόσμος ὁ δὲ παραμνή. καλὸν ἢ
 αἰετῶν καὶ ὡραῖον τὸ συμφέρον τῶ ὅλων. ἢ ἐν κα-
 τάπαντας τῶν βίῃ, ἐκείνῳ ὅ καὶ οὐρανὸν μὲν, ὅτι ὅτι αἰ-
 ρχόν. ἢ ὅτι καὶ ἡ προαίρεσιν, καὶ ὅ καὶ οὐρανὸν ὡς

ἡ γὰρ δὲ, ἔπειθ' ὅλων καίριον, καὶ συμφέ-
ρον. καὶ συμφερόμεν. οὕτως γὰρ καὶ θεοφορητος
ὁ φερόμενος ἢ τὰ ταῦτα θεῶν. καὶ ὑπὸ ταῦτα τῇ
γνώμῃ φερόμενος. τρία ταῦτα δὲ πρόχειρα ἔ-
χει, ὑπὸ μὲν ὧν ποιεῖς, εἰ μὴτε εἰκὴ, μὴ σε ἄλλως
ἢ ὡς αὐτὴ δίκη αὐτὴν γνῆρυκσεν. ὑπὸ δὲ τῶν ἔξω-
θεν συμβαινόντων, ὅτι ἡτοιματ' ὑπὸ τυχίαν, ἢ
ἢ τὰ πρόνοιαν. οὐτε δὲ τῇ ὑπὸ τυχίαν μεμπέειον
οὐτε τῇ προνοίᾳ ἐγκλητέον. διδύκτορον, τὸ ὅποι-
ον ἕκαστον ἀπὸ σευθήματος, μέχρι ψυχώσεως, καὶ
ἀπὸ ψυχώσεως, μέχρι τοῦ τὴν ψυχὴν ἀρδούσαι.
καὶ δὲ οἷον ἢ σύγκεισιν, καὶ εἰς οἷα ἢ λύσεις. τρί-
τον, εἰ αὐτὸ μετέωρον δὲ αὐθιγὲς κατὰ σκέψαι τοῦ
ἀνθρώπου, καὶ τὴν πολυτροπίαν ὅσην κατὰ
νοήσας· σιωπῶν ἅμα, καὶ ὅσον τὸ πῶς οἰκοῦν,
γνᾶερίων καὶ γνᾶθερίων. καὶ ὅτι ὁσάκις αὐτὸ δὲ αὐ-
θιγὲς, ταῦτα ὅσα. τὸ ὁμοειδὲς, τὸ ὀλιγοχρόνιον. ἐ-
πὶ τούτοις, ὁ τύφος. βάλε ἔξω τὴν ἑσπέρην,
σέσωσαι. τίς οὖν ὁ κωλύων ἐκβάλλει; ὅταν
δυσφορῆς ἐπὶ τῇ ἐπιλάθου τοῦ, ὅτι πάντα κα-
τὰ τὴν τῶν ὅλων φύσιν γίνεται. καὶ τῷ, ὅτι τὸ
ἀμαρτανόμεν, ἀλλότριον. καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ, ὅ-
τι πάντα τὸ γινόμεν ὁύτως αἰετὶ γίνετο, καὶ γρη-
σεται, καὶ νῦν πανταχοῦ γίνεται. τοῦ, ὅσην
συγγένειαν ἀνθρώπου πρὸς πάντα τὸ ἀνθρώπειον
γῆν. οὐ γὰρ αἵματιον, ἢ σπέρματιον, ἀλλὰ τοῦ

κρινωνία. ἐπελάθου δὲ καὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἐκείνου νοῦς
 θεός, καὶ ἐκείθην ἐρρύνηκε. τοῦ, ὅτι οὐδὲν ἰδίον ἔ-
 σθηνός· ἀλλὰ καὶ τὸ τεκνίον, καὶ τὸ σωματίον, καὶ
 αὐτὸ τὸ ψυχώριον, ἐκείθην ἐλήλυθον. τοῦ, ὅτι
 παύθ' ὑπόληψις. τοῦ, ὅτι τὸ πρῶτον μόνον ἐκασθ-
 ζῆν, καὶ αὐτὸ ἀρβάλλει. σωεχῶς ἀναπολεῖν, αὐτὸ
 ἐπὶ ἑνὶ λίαν ἀγανακτῆσαντας, αὐτὸ γὰρ μεγίστας
 δόξαις, ἢ συμφοραῖς, ἢ ἐχθραῖς, ἢ ὁποιασθῆναι
 χαῖς ἀκμάσαντας. εἴτα ἐφισανθῇ, πῶς νῦν πάντας
 ἐκείνα, καπνός, καὶ σποδός, καὶ μῦθος, ἢ ὅς μῦθος.
 συμπροσπιπῆτω δὲ καὶ τὸ τοιοῦτο πᾶν, οἶον,
 φάβισθαι κατουλῖνθαι ἐπ' ἀγροῦ. καὶ λούσθαι
 λούπῃ, καὶ στέρτινι γὰρ Βαίαις, καὶ Τιβε-
 ρει γὰρ Καπρίαις, καὶ οὐγίλῃ Ροῦφῃ, καὶ ὁ-
 λως ἢ πρὸς ὁποῦν μετ' οἰήσεως διαφορᾶ. καὶ ὡς
 ἐντελὲς πᾶν τὸ κατηντηνόμενον. καὶ ὁ σωφίλοσ-
 φώτορον τὸ ὑπὲρ τῆς δόδεκας ὕλης αὐτῶν δίκαιον,
 σώφρονα, θεοῖς ἐπόμενον ἀφελῶς πρῆχειν. ὁ γὰρ
 ὑπὸ ἀτυφίας τυφθὲν τυφόμενον πάντων χα-
 λειπώτατον. πρὸς αὐτὸ ὑπὲρ ἡβῶντας, ποῦ γὰρ ἰ-
 δῶν αὐτὸν θεοῦς, ἢ πόθον κατεληφὼς ὅτι εἰσὶν ὅ-
 τω σέβεις· πρῶτον μὲν καὶ ὁ ψεῖρα τοῖς εἰσιν-
 ῖπταιτα μὲντοι οὐδὲ τίς ψυχὴν τίς ἐμαυτὸν ἐώ-
 ρακα, καὶ ὁμῶς τιμῶ. οὕτως οὖν καὶ αὐτὸν θεοῦς,
 ὃς ὡς τῆς διωάμεως αὐτῶν ἐκείνους τε πειρῶμαι, καὶ

οὕτως ὅτι τέ εἰσι καταλαμβάνω, καὶ αἰδῶμαι
 σωτηρία βίου, ἕκαστον δι' ὅλου αὐτῷ τί ὅσον ὁ-
 ρᾷ. τί μὲν αὐτῷ τὸ ὑλινόν. τί δὲ τὸ αἰπῶ δίδω.
 ὅς ὅλας τῆ ψυχῆς τὰ δίκαια ποιεῖν, καὶ τὰ ληθῆ
 λέγειν, τί λοιπόν, ἢ ἀρλουῖν τὸ ζῶν, σωτῆρα
 καὶ ἄλλο ἐπ' ἄλλω ἀγαθόν, ὥς ἐμὴ δὲ τὸ βραχύ-
 στατον δικάσημα ἀρλείπειν. ὅν φως ἡλίου καὶ μὲν
 ἐργηται τοῖχοις, ὅρεσιν, ἄλλοις μυελοῖς, μία οὐ σία
 ποιῇ, καὶ ἐργηται ἰδίως τοῖς σώμασι μυ-
 ελοῖς. μία ψυχὴν, καὶ φύσει διείργηται μυελοῖς,
 καὶ ἰδίως ποιεῖται γραφῆς. μία νοερά ψυχὴν, καὶ
 διακεκρίσθαι διοκῆ. τὰ μὲν οὖν ἄλλα μερῶν τῶν εἰ-
 ρησίων, οἷον πνεύματα καὶ ὑποκείμενα, ἀναί-
 δεκτα καὶ ἀνοικέωτα ἀλλήλοις, καὶ τοὶ κακῶς
 ἐρνεύρ σωῖν, καὶ τὸ ἐπειτα αὐτὰ βεῖθον. διὰ
 τοια δὲ ἰδίως ὑπὲρ τὸ ὁμόφυλον γίνεται, καὶ σὺν
 εἴπεται, καὶ οὐ διείργεται τὸ κοινωτικόν πάθος.
 καὶ ὑπὲρ τῶν εἰρησίων τὸ διαγίνεσθαι; ἀλλὰ τὸ αἰδῶναι
 τὸ ὁρμαῖν. τὸ αὐξάνειν; τὸ λήγειν, αὐθις. τὸ φωνῆ
 ἡρῶναι; τὸ ἴσθαι νοεῖν; τί τούτων πέθου σοι ἄ-
 ξιον δοκεῖ; εἰ δὲ ἕκαστα δοκαταφρόνητα, πρόσθι
 ὑπὲρ τελευταῖον, τὸ ἐπεῖναι τῷ λόγῳ καὶ τῷ
 θεῷ. ἀλλὰ μάχεται τῷ πᾶσι ταῦτα, τὸ ἀχθῆ-
 ναι, ἢ ἴσθαι τὸ τεθνηκέναι σερήσεται τις αὐτῶν;
 ὑπὲρ μὲν τῷ ἀπείρου καὶ ἀχανοῦς αἰῶντος

ἀρμεμείσται ἐκάσῳ, τάχιστα γὰρ γνῶφανίβεται
 ἔσθ' αἰδίῳ. πόσον δὲ φη' ὅλης οὐσίας; πόσον ἢ φη'
 ὅλης ψυχῆς; γν' πόσῳ ἢ βωλαρίῳ φη' ὅλης γῆς ἐρ-
 πεις; πάντα ταῦτα γν' θυμονύμνωθ', μηδὲ γν' με-
 γαφανταῶρον, ἢ τὸ ὡς μὲν ἢ σὴ φύσις ἄγει, ποι-
 εῖν. πάλαι δὲ, ὡς ἡ κοινὴ φύσις φέρει. πῶς ἔαυ-
 τῷ χρῆται τὸ ἡγεμονικόν. γν' γὰρ τούτῳ τὸ πᾶν
 ὄσι. τὰ δ' ἐλοιπὰ, εἰ προαιρετὰ ὄσιν, ἢ ἂν προαίρε-
 τα, νεκρὰ καὶ καπνός, πρὸς θανάτου καταφρό-
 νησιν ἐγερλικώτατον. ὅτι καὶ οἱ τὴν ἡδονὴν ἀγα-
 θὸν καὶ τὸν πόνον κακὸν κρίνοντες, ὁμῶς τού-
 του κατεφρόνησαν. ὡς τὸ δύκαιρον μόνον ἀγαθόν,
 καὶ ὡς τὸ πλείους ἢ λόγον ὀρθῶς προΰξεις ἀρδ' ὅ-
 ναι, τῷ ὀλιγοτόρῳ, γν' ἴσῳ ἐσί, καὶ ὡς τὸν κόσμον
 θεωρῆσαι πλείονι ἢ ἐλάσσονι χρόνῳ οὐ διαφέρει,
 τούτῳ οὐδὲ ὁ θάνατος φοβερόν, αὐθρῶπε,
 ἐπολιτεύσω γν' τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει; τί
 σοι διαφέρει εἰ πρὸν τε ἔτεσι. Τὸ γὰρ κατὰ τῶν νό-
 μους, ἴσον ἐκάσῳ. τί οὖν δεινὸν εἰ φη' πόλιως ἀρ-
 πόμεναι σε οὐ τύραννον, οὐδὲ δικαστὴς ἀδι-
 κος, ἀλλ' ἡ φύσις ἢ εἰσαγαγῶσα. οἷ' εἰ κωμῶδ' οὐ
 ἀρλῦοι φη' σκηνῆς ὁ πρῶτα λαβὼν στρατηγός. ἀλλ' ὅτι
 εἰπορ τὰ πρὸν τε μέρη, ἀλλὰ τὰ ῥία, καλῶς ἔπας,

γν' μάλιστα τῷ βίῳ τὰ τρία, ὅλον τ' ὁρᾷμα δέξαι. τὸ
 γὰρ τέλειον, ἐκείνῳ δείξει. ὁ πότε μὲν ἐλὶ συγ-
 κρείσεως, νῦν δὲ ἐλὶ ἀπαλύνσεως αἵτιος,
 σὺ δὲ ἀνάειπ' ἀμφοτέρω.
 ἀπιδι οὐμ' ἰλως. καὶ
 γν' ὁ ἀκλύωρ,
 ἰλως.